GASPAREK JÓZSEF — GASSUS MELCHIOS

Gasparek József
Gasparik Kázmér
Gasparetz Elemér
Gasparics János
Gasperino, Giangiacomo
Gasparo Diziani
Gasperger Ignác
Gassberger, Daniel
Gasseulheim Jacobus
Gasser, Hans
Gassler, Franz
Gassler, Johann
Gassner
Gassus, Melchios

Gasparek József

építész

Besztercebányáról, 1836–37

építészeti szakosztály

Gasparek József, Besztercebányáról, 1836 dec.-től 1837 ápr.-ig az építészeti szakosztály hallgatója volt.

lásd Fleischer Béla 47. l.

azi Isten tiszteletének
vatkozott a játékba, hozzáfogott, hogy megsemmisítse munkájukat
eopoldusnak, Isten alázatos szolgájának fegyverei által . . . Ne féljünk az
lenség további fölkelésétől és ne ijedjünk meg az ellenség nagy tömegétől.
Krisztus ugyanis jobban megvédi az ő szolgáit, mint amennyire az ördög
épes ellenségeinket ellenünk ingerelni. És aki fél az Úrtól, nem félhet a
arbár és vad népektől.

Te istenfélő hős Leopoldus, az örök Bölcseség megígéri Neked, hogy
alamennyi ellenségeddel szemben megnyered a játszmát, amiért nem
supán a mai napon, hanem mindenkor szívünk egész bensőségével adunk
álát Istennek, lélekben, lélekkel és lélek által.

Kimagasló szentbeszéd Christ. Aug. Pfaltznak[227]) »Türken-Fall in
iner Sieg und Danck-Predigt nach gluecklicher Eroberung der Havptstadt
)fen« c. prédikációja. A török elleni izzó gyűlölettel eltelt prédikáció
lmondja, hogy 1683 óta 9 csapás érte a törököt. A legújabb csapás számára
Buda visszafoglalása, amely a nagyvezír és a felmentő török sereg
zemeláttára történt. Felszólítást intéz a keresztény németséghez, hogy

GASPARIK Kármér nagyprepost (1784-1863)

Önarcképe + elehyr

Váci pantheon. Vác, 1992 7, 32-33 p. ill

Gasparetz Elemér Géza

vul. Bpst 1876 okt. 29. Rk

Gimn. vetti, 1 mu egyetem

1897/98 II. mu vesznő

Kemeljes a és nertem

Veggyen és restaurátor-felevitt a Nemzeti Mu-zeumban 1915–16-ut ott megbolondult s úgy tudom meghalt a háborúalatt!

A Nemzeti Muzeumban meg-bundák mondani

Turdossin h. n. V. 305.

Gasparetz Elemér Géza

zul. Bpest 1876.

1898/99 I II vendeglát

Teleki Samu gróf, főispán V. 292

Gasparetz E. Gerá

Kiel. Bpest 1876.

1899/900. T. vendégl –

Gyantai vándorkvs. V. 302.

Gasparetz Elemér

1897/98 II. — 1899/900 I.

Ferképzomfoiskèvk

84.l.

Gasparetz Géza

Elemér dr

Mihalik József =

Régi fa-műemlékeink megmentése. Bp. 1916.

13. l. 14. l. 29. l.

stb

Pálffy János hagyom.
Pozsony 73.

...én
...ban. ✝ ~~1669 után.~~ Eltemették ugyanott

II: 51.

...öbb kastély és község ~~a rajtuk ural~~ ~~őket~~ bontakozik ki és
...lől a viz mentén bekanyarodó uton, L, a ki
...n ülő főúr beszélget kiséretének két
...~~zámos~~ kutyáinak egyikét igazgatják.
...csoportot. Közülök egy vörös-barna ka-
...szkodik, előremutat és egy a földön ül.
... férfi és egy nő bontakozik ki. A hát-
...óháton, a kit két földmives és egy pa-
...olmit és karján kosarat hoz. A folyó
...l, melyre lovas pásztor ügyel. Az ég-

...cm. --Becsértéke 2000 K.
~~...a 1907. november 14-én (1429-908).~~

...arban 93 és annak kivonatában IX:5.

72

... de Velde: Landschaft in schwarzen Rah-
...t zu London von Lord Shaftesburi.-- 54
...)

pag 37

2.—

Gasparetz Géza E.

Új eljárás fából készült műemlékek konzerválására. Írta dr. Gasparetz Géza Elemér. Múzeumi és Könyvtári Értesítő, VII. 1.

(Művészet 1913. 160. 1.)

Mur. Kv. Ord. Főfelügyelőség

VI. 310, 312.

Gasparetz Géza Elemér

A mikrochemia a festészetörténet szolgálatában. Doktori értekezés

Bpest 1911. c.

Könyvének igen bő ismertetése

Művészet 1911.

354–355. l.

~~Arányfehely~~ ~~Prantner pesti ötvöstől~~

~~VII. 33~~

D Gasparik János

wul. Selmeczbanya 1874

Rk. Erettr.

1892/93 I - I. osztály

1892/93 II I "

1893/94 I II "

1893/94 II " "

Komáromi népk

Gasparik János

1892/93 – 1895/96

Ferkèpzomfoisbàvl

1894/95 I – II III „ „

1895/96 IV „

C., 2. *(Columb), Michel*, francia szobrász, * Nantes 1430 körül, † Tours, valószínűleg 1512. Valószínűleg a dijoni művészet hatása alatt fejlődött és XI. Lajos francia király megbízásából dolgozott, e munkáiból azonban semmi sem maradt fenn. Főműve az élete végén XII. Lajos király felesége, Bretagnei Anna megbízásából szülei, II. Ferenc, az utolsó bretagnei herceg és felesége, Marguerite de Foix számára készített síremlék a nantesi székesegyházban. Ez a híres síremlék, amely a Dijonban, majd Saint-Denisben kifejlesztett síremléktípust veszi át, de azt a tumba 4 sarkára alkalmazott Erények alakjával új motivummal gazdagítja, egy ficolei kőfaragó közreműködése mellett is a francia gótikának olasz befolyásoktól még csak kevéssé érintett reprezentatív alkotása. C.-nak a Gaillon-kastély díszéül készült Szt. György dombormüve a Louvreba. — Irodalom: *Vitry* (Párizs, 1901).

COMMODE, asztalmagasságú szekrény, egy vagy több fiókkal. Nevét a XVIII. sz. elején kapta, bár már a XVII. sz.-ban is vannak hasonló darabok. Abból a szükségletből keletkezett, hogy a ruhanemű részére a ládánál kényelmesebb és könnyebben kezelhető férőhelyet teremtsenek. Innen elnevezése is. Az első darabok a láda formáit követik és elsősorban az olasz renaissance-láda antik szarkofág alakját. Gazdag faragott dísszel és bronzokkal vannak ellátva. De midőn Boulle zseniális munkái az olasz formákat kiszorítják, a C. is alkalmazkodik az új irányhoz és szélesebb, nyugodtabb felületeket mutat, melyeken a berakás jobban alkalmazható. Az előlap és az oldalak szélesen hullámoznak. Ezt a formát a C. meg-

MDK

Gasparik Kázmér

"Kámánházy László"

arckép - rézmetszet

Gasparik Kázmár - Ehrenreich

63.o.

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.
Müv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

Gasperino, Giangiacomo
olasz hadi épitész
1590 után részt vett
a híres érsekujvári
várerőditési munka
latokban.

irod

Magg 36. l.

Diziani Gasparo, olasz festő-rézkarcolóművész /1689-1767/.

Az esztergomi Keresztény Múzeum több mint százéves múltra tekint vissza. Mai helyére 1882-ben került az érseki palotába. – Az olasz anyag a barokk mesterek munkáival zárul, közöttük a legjelentősebb Diziano „Pásztorok imádása" c. képe, melyen az életképszerű stílust rokokó könnyedség színesíti. /emlitve/.

Tasnádi Attila: A régi magyar művészet kincsesháza. Népszava, 1984. márc. 28. 9-old.

MDK

Gasperger Ignác

kassai céhmester 1715-ben

Wick B: A kassai szt. Rozália-kápolna története. Kosice 1935. 89.l.

DANIEL GASSBERGER, pékinas

1754-ben Mária Terézia zászlót adott a soproni pék-céh-nek. Ünnepen a zászlót kék sapkában és fehér leibliben a inasoknak kellett vinniök. A ruhát a céh adta nekik, de egyizben 50 magyar forintot kellett fizetniök érte.
Daniel Gassberger von Pressburg 50 forintot fizetett.
---------- 167.old. 42.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: A soproni pékház és a pékek XVI-XIX. századi céhemlékei 143. old.

ARRABONA, A Győri Xantus János Muzeum Évkönyve, 17. sz. Győr, 1975.

Gasparics (Gasparinc) Janos

l. XVI

V: a 16. tr.

Pasakivarépitis

125. l.

Ul ors-ra

Bécsi M. Tört. Tat.

Tök. 1931

D Gasparik János

tajtékpiparmetsző

Bp

l. Ezredevéskiáll

XVI. cs. 20. l.

A m. kir. vallás- és köz

9654/1934. szám.

A Műemlékek Országos B

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Gasparik János

pipametsző

l-

Közlezrktáll

1429. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 435418

Gáspárik Kármér

festő

wod

3) Magyar Sion. 1863. 393-400 l.

Vas. Zip. 1862. 32. n.

1) Karcsú Arzén. Vác város

tört. VI. 61. l.

5) Szinnyei József: Magyar

rök. III. 1037. h.

Gáspárik Kázmér

szül. Pócsmegyer (Pest vm)
1784. szept. 14. Korponán
+1863 márc 17. Vác
és Vácon tanult, 1807 szept.
20-szentelték pappá. Két évig
kaplan Egyléden, majd püs-
pöki iktató, 1812. püspöki titkár.
1827-ben kanonokká nevezte
ki a király. 1825-27, 1832-36,
1839-40 mint a váci káptalan
képviselője vett részt az ország-
gyűlésen. 1850-ben nagyprépost
lett. Jól rajzolt és festett; ő ké-
szítette a váci egyházmegye
térképét, melyet Kármánházy
váci püspök adott ki. Vác
szépítésen sokat fáradozott, há-
lábót a város egyik utcáját
rola nevezte el. + 1863 márc
17 Vácon, hol a székesegyház
sírboltjában temették el.
Névtára. A váci egyház-
megye történeti —. II.
rész. Vác, 1917. 751 l.

Gaspárik

l.

LykaMagyműI800-50

(2)

89. l

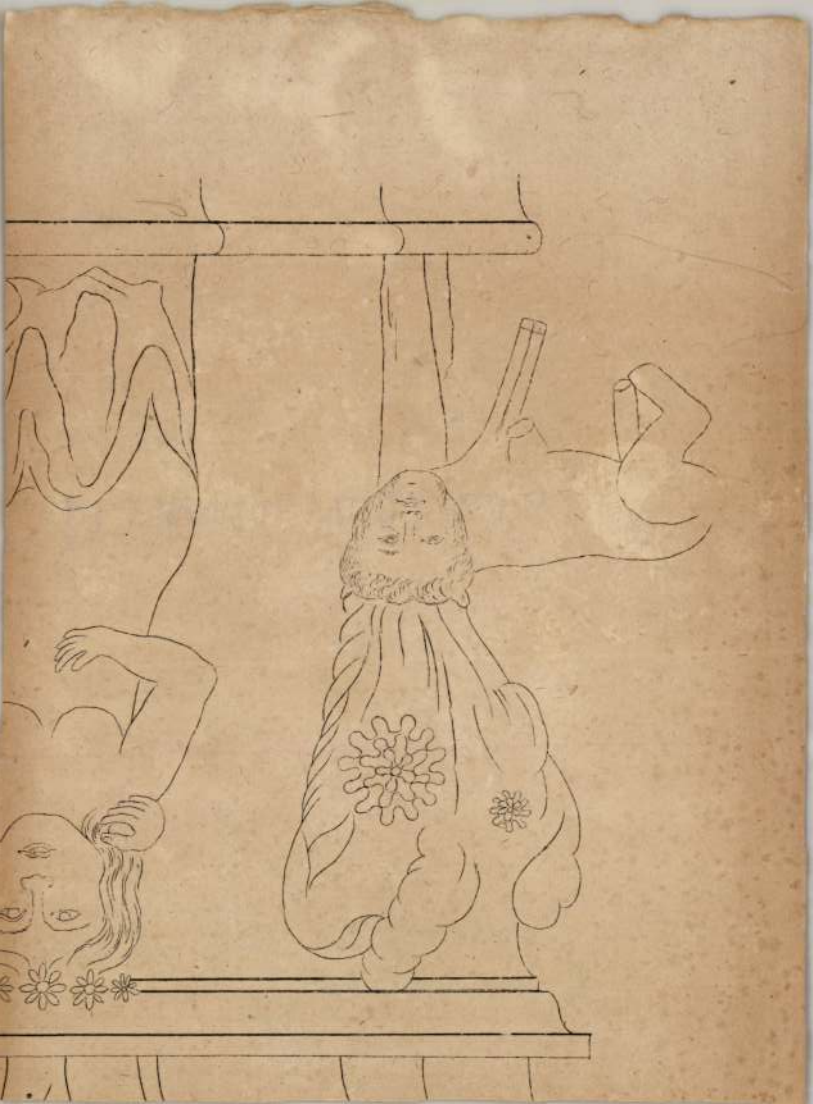

D Gassenheim Jacobus

1433

Csontosi jegyz

~~Római bronztárgyak VI. 271~~

GASSER, Hans szobrász

Hédervári János szobrász, Győr
(1863 e.)

AH 1994/1. 722 tt.

jtovisszhangja is volt; sokkal inkább arról
egy „igazi" Múzeumra. Nem utolsósorban
keretek között folyó színvonalas (és kevés-
okumentálás és kutatás, valamint ennek
osabb lehessen. (A téma bővebb kifejtésére

ehetőségek között is a maximumot nyújtó
atkoztathatók. Kiállításaik (és katalógusaik)

sok, melyek a húszadik századi magyar épí-
pítészeti félmúltunk, közelmúltunk számos
aka építészettörténetünknek.
özepi magyar építészt bemutató kiállításuk
lkozás volt. (Pusztai László és csapata – je-
, Prakfalvi Endre és Ritoók Pál – ismét ma-

en alkotó építész párhuzamos szakmai élet-
és Weichinger Károlyét. A két alkotópályát
össze, valamint a kor, amely mindkét épí-
ülső hatást gyakorolt.

MDK

Hans Gasser osztrák szobrász

~~1780~~ 1870 körül készitett szobrot Petőfiről

Az igazi Petőfi és a szobrai. Hirlap 1949. jul.16. 3.l.

Gasser Hans

Markó Károly mellszobra, Gasser Hans

A művészeknek az állam általi gyámolitása.
M.Képzőművész 1864 ápr. 2o. I.2. 3o.

Hans Gasser nobrán M. D. K.

osztrák, romantikus, Izsó lei Zsó mestere velt.

Soós Gy. hagyar tört. kisplasztika a 19 sz. ben
hüv. tört. Ért. 1954 1 sz. 95

Hans Gasser nobrán M. D. K.

Széchenyi-ről portrét készített.

Soós G. Magar tört. kisplasztika a 19 n. ban
Mur tört. Ért. 1954 1 n. 99

Gasser Hans nobrán M.D.K.

1851-ben készítette el Hentzi tábornok nobrát, első köztéren felállított nobrunkat.

Soós Gy.: Magyar történelmi kisplantíza a 19. sz. ban. Hüv. tört. Ért. 1954 1 sz 92

G

MDK

Hans Gasser, szobrász
1817-1868

Petöfi mellszobra. /Hibás/ Gipszöntvény.

Szobr.,domb.

Ernst Mus. plasztikai anyagának aulciója.
Arvor. Közl. 1939.jan.-1 rk.sz. Kat. 49.1.

Casi Gasparik

festo

l.

lexikonom

423.l.

4

MAROSVÁSÁRHELYI KERÜLETI

TELEFONSZÁM 40. FERENCZ JÓZSEF ÚT,

6034/1913 szám.

Válasznál ezen számra hivatkozás kéretik.

Tisztelettel

Reitter Káro

Gevnyerseg

Folyó hó 24-én

tisztelettel értesítjül, hogy

még folyó év február 10-én

Gasparik Kazmér

rajzoló

l

y)

Tragor Vácvára és

10. l, képei 4.o. 1906

Csésze kőből, a magdaléni periodusból

X-47

Gáspárik Kázmér

festő

1,

Tragor Vácmüvészei

84, 85 l. 86 l.

önarckeppel

életrajz

a fészek szélére. Mikor megmutatja nekik az erdőt, a nagyvilágot. Mikor verdesi előttük a szárnyát. Mikor-le-lezuhan a fészekszélről s a közeli gallyakról ficserél hozzájuk: jertek utánam... jertek... csapkodjatok a szárnyaitokkal így,... így!... Üljetek ki a gallyra!... Röpüljetek a kék ég felé... Szárnyaljátok át az erdőt, ligeteket, virágos mezőket... így... így! Keressetek hernyót! Fogjatok bogárkát! Fütyüljetek, daloljatok, csattogjatok, dicsérjétek a Természet urát, aki oly sok szépet adott nektek... igy... így!

*

De keressük föl a megye másik szigethegységét, a nyugatról-keletre húzódó, jeles borokat termő, híres márványt adó Siklós-villányi hegyeket is. A hegység, melynek legmagasabb csúcsai a 442 méter magas Harsány és a 400 méteres Tenkes, leginkább jura és triasz képletekből áll. Kitűnő márványbányák vannak [illegible]

Gasparik Kázmér

festő

lásd oko

Váci dunz lajstr

140, 141 l. – 142. l.

210. l. 241. l.

Ernst Muzeum aukcioi

X

Gasser János = A Heutzé
Nobor mellér
alakjai

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Gasser János

nobrás

MDK

Gasser Hans

Markó Károly mellszobra, Gasser hans

A müvészeknek az állam általi gyámolitása.
Magyar Képzőmüvész 1864 ápr. 2o. I.2. 3o.

.....

.....

.....

.....

10./ A magyar költészet egyik kiváló é
Hogy hivták a költőt és melyik ve

.....

11./ Nevezzen meg olyan ipari létesitm
utan váltak jelentőssé vagy épült

.....

.....

.....

12./ Mit tud róluk: Széli Sándor, Bajc
Ságvári Endréről:

.....

.....

.....

M.D.K.

Gasser Hans /1817-1868/

1028. Gr. Széchenyi István mellszobra. 50 cm mag. bronz.

Elveszett. /Fővárosi Képtár/

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
73. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Gasser,H. M.D.K.

Széchenyi István arcképe / litográfia Kriehuberrel/

repr.

Zerestury Zsuzsa:A magyar irodalom képe könyve Bp. 1956.
Bp 1956. 220.l.

Gasser Hans

Laisd okv.

Lyka Közös

81. l.

Gasser Hans (1817-1868)

Gr. Széchenyi István mellszobra.
Szobor. Bronz.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

G a s s e r , H a n s

szobrász

Reéz Pál: Dobra kerül a Hentzi-szobor. Az Ujság. 1920.jan.24.

Gasser, Hans

becsi rabbi

l.

Föv. Könyvt. Evk

tv. 109. l.

tának rajza fölött e szavakat
r, oldalt pedig az épitési

nak 11.4: 18.5 cm.

Gasser Hans

ontrák nobrán

lásd

Dunántuli Szemle

1942. 66, 67

68, 69, 70 l.

egges

d. 59

1 Rôt - 8r

Leguay,

M. Louis

Des sépultures de l'âge archéologique de la pierre chez les Parisii

(Extrait du Bulletin de la Société d'Archéologie, Sciences, Lettres et Arts du département de Seine-et-Marne).

Gasser János (Hans)

A Hentzi-szobor leleplezése.

Budapest, márc. 29.

A Hentzi-szobrot végre elviszik a budavári Szent-György-térről, a hova 1852-ben állitották. Ez a szobor, attól fogva, hogy nagy katonai ünnepséggel fölszentelték és leleplezték, sötét emlék lidércnyomásaként nehezedett a magyar népre. Negyvenhét esztendeig bántotta a magyar nép szemét s most, hogy eltünik Buda várából, nem érdektelen leleplezésének krónikáját fölelevenitni.

A szobrot 1852 julius 11-én leplezték le, akkor, mikor Ferenc József, az ifju fejedelem először volt körutou Magyarországon. A leleplezés ennek az utnak egyik főmomentuma volt. Az ünnepet az vezette be, hogy a fejedelem e napon arthurmi Hentzi Henrik hadmérnöki kapitányt, Hentzi tábornok fiát bárói rangra emelte. Magát a leleplezés ünnepét terjedelmesen megirja a hivatalos *Magyar Hirlap* (szerkesztette *Szilágyi* Ferenc) julius 13-iki száma. Ez a leirás duzzad Hentzi és társai émelygős dicsöitésétől. A tudósitás irója az 1852 julius 11-ét a lakosok „kedélyéletében" is nevezetes ünnepnek jegyzi föl, mely, ugymond, „megengedi nekünk, hogy megváljunk ama kellemetlen érzelemtől, melyet azon áldozatokra visszatekintés gerjesztett keblünkben, kiknek halálán vásároltuk meg az annyira kivánatos jelen helyzetet." A tudósitás pedig igy szól:

Ma reggel öt órakor a folyam közepén horganyzó hadigőzösök egyikéről az ébresztő lövés hangzott s ennek kiséretébeu a két város utcáin elvonuló katonai zenekarok zenéje; ½8 órakor már 4 dandár, a Steiringer, Bianchi, Kussevich és Blomberg tábornokoké; 1 osztály vértes és 4 üteg Lichtenstein herceg altábornagy ur vezénylete alatt volt részint a György-téren, részint annak közelében fölállitva, mely az ünnepségre legfényesebben föl volt diszitve. Már az utolsó napokban Ő cs. k. Apostoli Felsége parancsára minden megtétetett, hogy e nézőhely az ünnepségre legméltóbban elkészittessék. Az egész tér sürün tömve vala nézőkkel, kiknek száma bizonyára sok ezerre mehetett. A jegyek Ő cs. k. Apostoli Felsége parancsára ingyen osztattak ki. A tért környező házak minden ablakai szőnyegekkel, füzérekkel stb. voltak diszitve.

A téren összegyült nagyszámu főméltóságok, hatóságok, nemesség stb. által várva Ő cs. kir. Apostoli Felsége 8 órakor, gyalog jött. *Albert*, *Ernest* és *Károly Lajos* főhercegek ő cs. kir. fenségeiktől környezve, mintegy 40 tábornok, több száz törzs és főtisztek fényes kiséretében, köztük *Wratislaw* gróf, és *Schlick* lovassági tábornokok; *Jellachich* báró és *Thurn* gróf táborszernagyok; *Caboga* gróf, *Martini* lovag, *Simunich*, *Airoldi* altábornagyok, *Chorich* hadügyminiszter, ki mint a Budán helyőrséget képező 15. gyalogezred második tulajdonosa, azt Ő cs. kir. Apostoli Felsége előtt személyesen vezeté el — továbbá *Kempen* lovag, altábornagy stb. voltak; külhatalmak tisztjei is voltak itt jelen, hogy tanui legyenek, mint jutalmazza lovagiasan egy Császár szolgái hüségét. Miután Ő Felsége a csapatok előtt különös figyelemmel, aztán látható részvéttel az oltár mindkét oldalán fölállitott, a monarkia minden részeiből egybehivott tisztek és érdempénzekkel diszitett legénység előtt, kik Buda védelmében dicső részt vettek, az állványokon összegyült közönség folytonos üdvözlő kiáltásai közt elhaladt, kezdődött a főméltóságu hercegprimás által, a veszprémi és bukareszti püspökök, továbbá nagyszámu papság segédlete mellett tartott mise, mely alatt esztergomi kanonok, Némethy az apostoli szent kereszttel Ő Felsége jobbja felől állt. A megható ünnepen mind a hős Hentzi özvegye, mind ugyanannak fia és rokona jelen voltak; ha a férj és atyára visszaemlékezés sajgó sebeket érinte is, de egyszersmind a lovagias Császár legatyaibb kegyében irt talált, mi a vérző szivnek vigasztaló megnyugtatást ad. Ámbár az utóbbi héteni nyüzsgő munkásság számos látvágyókat csalt az előkészületekhez: de az ünnepélyes órában mégis minden kiváncsiság háttérbe vonult az előtolakodó érzelmek elől és a jelentékeny pillanat mély fölfogása egy kedélyre sem téveszté el tartós benyomását.

Mise végeztével, hirtelen és egyszerre leesett az emlék egész boritéka és a fénylő napsugár először játszott egy legnemesebb góthstilben készült, arányaiban sugár és elegáns, valamint eszméje és kivitelében nemes ércmüvön. Mialatt a primás azt megszentelé és megáldá, a papság énekei szálltak ég felé, 3-szoros dandár sortüzeléstől félbeszakitva, melyekre a bástyákon és a hadi gőzösökön levő ütegek gyorsan egymásután válaszoltak. Ezután ő cs. kir. Apostoli Felsége az emlék talapzatához ment s a fönemlitett hadcsapatokat a cs. kir. várpalota felé léptette el maga előtt s később maga is követte őket a jelenlevők hangos résztvevő kiáltásaitól kisértetve."

Igy irja le az ünnepet az akkori hivatalos. Megemliti ezután, hogy a fejedelem bemutattatta magának *Kánz* miniszteri fogalmazó nejét, a ki arany érdemkeresztet kapott az ostromban megsebesült tisztek és katonák ápolásáért és ötszáz emlékpénzt osztottak ki a fejedelem arcképével és e fölirással: *„Az elesett hősöknek Budán, máj. 21. Ő Felsége a Császár átadja e neveket a hadsereg emlékezetének."* Majd leirja a szobrot, áradozó dicsérettel, mondván: „Az egész épitészeti mü oly illő, a stilnek megfelelő diszitményekkel van átszőve, hogy a szem minden egyes tárgynál édelegve állapodik meg s a szemlélő kétségben van, vajjon a teremtő épitésznek, szobrásznak vagy a müöntésznek adja-e e nagy tökély babérját."

Megirja azután, hogy az emlékmü rajzát *Sprenger* cs. kir. udvari épitészi tanácsos készitette, a csoportozatot *Bauer* F. cs. kir. tanár mintázta és a bécsi Salm-féle vasmügyár öntötte, a hat kis alakot *Grasser* szobrász mintázta és az egész érctömeg ezerkétszáz mázsa.

A fejedelem az országház termében fényes ebéden látta azt a kétszáz katonát, a ki Budavár védői közül az ünnepre elment. A lakomán a várat védő legénység a tábornokok közé beosztva ült és ő felsége „oly toasztot mondott, melyben a Budavár védelmében hü kötelességteljesités közben hősileg elesettek árnyaira megtisztelőleg emlékezett vissza, s ezzel egyszersmind az összegyült vitéz harcosok jóléte iránti legkegyelmesebb óhajtásait kapcsolá össze."

Ugyanakkor a helyőrség tisztjei az *Európa* szállóban lakomáztak, a hol a fejedelem vendégei voltak. Ejjel az emlékoszlopot bengáli tüzzel megvilágitották és a György-téren katona-zenekar játszott. A fejedelem rövid ideig itt is jelen volt. A hivatalos irónak azonban e jámbor óhajtása: „vajha ez emlék örökre fönnálljon és éljen az egyesült népek sziveiben", a mint tudjuk, nem igen teljesült.

Budapesti Hirlap

1899. március 30.

olvashatóbb. Tegnap lapokat kért, melyekből hosszabb ideig olvasott. *Argay* István dr. háziorvosa ma a következő jelentést adta ki:

A beteg balkezét és lábát még nem használhatja, a beszélőtehetsége még nincs meg, nyelnie még csak vigyázva lehet, mert ha valami csekély folyadék a balfelére megy, erős köhögési rohamot idéz elő. A beteg közérzülete jó, vagyis fájdalma és láza nincs; különben egészben véve javulás észlelhető.

— (**Mark Twain Budapesten.**) Érdekes társaság gyült össze kedden délután öt órai teára *Ambrozovics* Béla miniszteri tanácsos és felesége, *Meszlény* Ilona szalonjában. Ott voltak: Mark *Twain* lányaival, *Kossuth* Ferenc, *Ábrányiné-Katona* Klementin, *Pekár* Alice és még sokan. Tea után bemutatták az amerikai vendégeknek a magyar táncot és zenét. *Ambrozovicsné* és fia *Lajos*, továbbá Kossuth Ferenc játszottak néhány mély érzésü magyar nótát. *Pekár* Alice a *palotást* járta el igen szépen, a mire a bájos misszek is megpróbálkoztak a magyar tánccal. Később Mark Twain ezt a néhány sort irta Ábrányiné emlékkönyvébe:

Mindnyájunkban meg van a zenei érzék, csak hogy nem mindnyájan tudjuk magunkból kicsalni.

Kossuth Ferenc ezt irta Mark Twain sorai alá:

A föntebbiek igazsága attól függ, hogy mennyi Clemens volt Mark Twainban, mikor e két sort irta.

A társaság a legjobb kedvben töltötte az időt esti nyolc óráig. — Mark Twain ma reggel elutazott családjával Bécsbe. *Ludvigh* Gyula államvasuti igazgató külön szalonkocsit bocsátott rendelkezésére. Az amerikai humorista a jövő hónapban több vidéki magyar városban fölolvasást fog tartani s először *Temesvárra* megy.

— (**Királyi kitüntetés.**) A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, *Handmann* Adolf királyi tanácsosnak, a postatakarékpénztár számvevőségi főnökének nyugdijazása alkalmából, sok évi szolgálata elismeréséül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— (**Löwenstein herceg halála.**) Megemlékeztünk a minap *Löwenstein* hercegről, a ki nem régen eltünt és csak most érkezett róla hir, mely azt ujságolta, hogy az eltünt herceget Manila előtt leteritette az ellenség golyója. A herceg haláláról *Manilából* a következőket jelentik: *Löwenstein* herceg e hónap 26-án a második oregoni ezred tisztjeinek hüsitőt hozott a tüzvonalba. Ámbár figyelmeztették a veszedelemre, *Wheaton* tábornok csapataival előre ment az ellenség hadállása felé és e közben lelőtték. A herceg holttestét Manilában átadták barátainak. Az amerikai hadügyminisztérium egyébként, mint *Washingtonból* táviratozzák, kijelenti, hogy *Löwenstein* herceg nem volt valamely külföldi kormánynak a képviselője és nem is tartozott a rendes hadsereghez.

— (**Hirsch báróné betegsége.**) *Hirsch* báróné állapotában, mint tudósitónk *Párisból* jelenti, aggasztó rosszabbodás állott be. *Goldschmidtné*, a báróné testvére, mikor meghallotta, hogy a beteg rosszabbul lett, eszméletlenül rogyott össze. Most testvére palotájában ápolják.

— (**Magyar hölgyek Erzsébet-rendje.**) A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a magyar elökelő hölgytársaságnak három tagját a királyné emlékére alapitott Erzsébet-renddel tüntette ki. *Sennyey* Pál báró özvegyének, született *Fiáth* Mária bárónőnek az Erzsébet-rend nagykeresztjét adományozta, *Cziráky* János gróf özvegye, született *Dezasse* Lujza grófnő elsőosztályu, *Adler Bankalari* Hedvig pedig másodosztályu Erzsébet-rendet kapott a királytól.

— (**A Radvánszky-család balsorsa.**) Az *Esti Ujság* a következőket irja *Radvánszky* János báró zólyomi főispán haláláról: Radvánszky János báró feleségével és gyermekeivel a mult héten érkezett a fővárosba, a hol az üllői-uton emeletes háza van, melyben, ha a bárói család nincs a fővárosban, senki sem lakik. Utközben a hirtelen való kemény hideg folytán a gyermekek meghültek és már betegen értek Budapestre. Az orvosok rosszindulatu kanyarót konstatáltak és a betegség átragadt az anyára és anyára is, még pedig oly mér-

Washington, márc. 29. A kormány alaptalannak jelenti ki azt a hirt, hogy a kormány harmincötezer önkéntest akar fegyverbe szólitani. Azokkal a csapatokkal, melyeket a Fülöpszigetekre küldenek, *Otis* tábornok elegendő hadierővel rendelkezik.

Osztrák dolgok.

Prága, márc. 29. (*Saját tudósitónktól.*) Az itteni német ujságok holnap a következő kommünikét fogják közzé tenni:

A radikálisok gyanusitásai, hogy a csehországi német tartománygyülési képviselők mandátumuk megtartása végett paktálnak a kormánnyal, minden alapot nélkülöznek s azokat a német haladópárt nevében határozottan visszautasitom, mert nem egyebek, mint a közvélemény megtévesztésére irányuló célzatos koholmányok. A német haladópárt nevében: *Schlesinger Lajos dr.*

Gasser, Hans

Nobran

l.

Weiss Anna

Izsó Miklós élete és
munkáte. Bpest,
1939. 15. l. 16. l.

19. l 20. l, 83

Gasser, Hans

nobrán

lásd

Vayer Szécheny Y.

ism. képmása

66 – 70. l.

Dunántúli szemle korpci.

Sybely, 1942

1943

Dunántúli Szemle

1—2. SZ. Bezerédj István: Rosti Ferenc levelei az 1764—65. évi pozsonyi országgyűlésből. *Gazdag Erzsi:* Versek *Bogyay Tamás dr.:* A jáki apátsági templom és Szent Jakab-kápolna. *Rezek S. Román:* Versek. *Barcza Leander dr.:* A kőszegi Kelcz-Adelffyanum konvertitaárvaház története. *Beke Ödön dr.:* Dunántúli tárgy- és eszköznevek. *Ácsi Kova Pál:* Vers. *Lelkes István:* Kőszeg városképének problémái. *Bogyay Tamás dr.:* Magyar Műemléki Kiállítás.

Gasser, Hans

Szechenyi István mellnotra. fentitt repr.

Vas. Ujs. 1891. 633. l.

(Szechenyi - képeink, képekkel.)

IIIq OSZTÁLY

a M.Á.V.

Pálya szá

Keresztmetsz

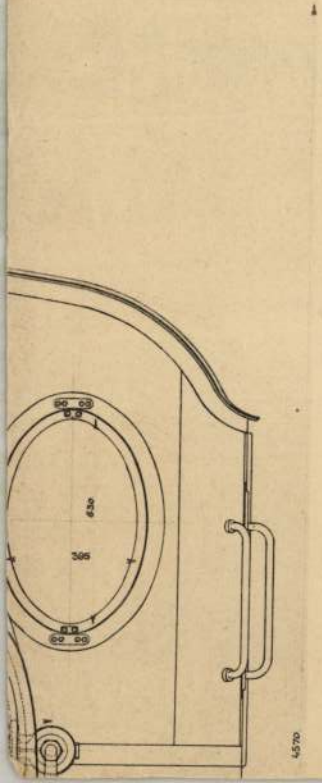

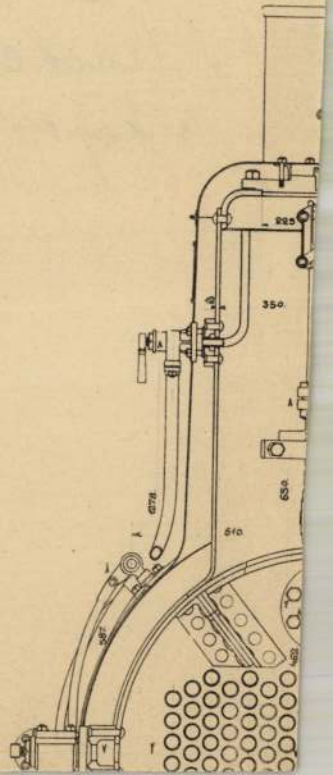

Hans Gasser, szobrász

A soproni Kugler Pál Ferenc mestere a bécsi akadémián
Mestere akadémikus irányát követte Kugler. Budapestre
hozta Gasser-t, gyógyulása elősegítésére. 171. old

Bodó Gyula: Kugler Pál Ferenc soproni szobrász
/1866-1875/ 171. old.

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XIX. évf. 1965
Sopron

Gasser János, szobrász

A bécsi Akadémia tanára, Kugler Pál Ferenc soproni szobrász taára a bécsi akadémián. 1869-ben Kuglernél megrendelt négy fejet: Raffaellót, Michelangelót, Homérost és Julius Caesart./Kugler Pál Ferenc/. 175.old. 41.jegyz

Soós Gyula: Kugler Pál Ferenc soproni szobrász /1836-1875/ 171.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. 23.évf. 1965 Sopron

M. D. K.

GASSER, Hans szobrász

lsd. Markó K. mellszobra

Pogány Károly 453.

Gasser János

— *(Halálozás.)* *Szentléleki* Sándor Ignácz, szorgalmas publiczistánknak és az „Unió“ szerkesztőjének, Sándor Józsefnek atyja meghalt april 25-én 75 éves korában. — *Gasser Hanns,* a jeles bécsi szobrász, meghalt Pesten, s mult vasárnap temették el a „Bethesda“ gyógyházból. E jeles müvész, ki egykor Széchenyiről is mellszobrot készite, kézbaját jött hónapok előtt gyógyitani a budai fürdőkbe. Csak 57 éves volt még.

Vas. Ujs. 1868.

217 l.

G

M. D. K.

SASSER nobrász

Ilentzi-nobor mellékoldalszai

Ybl Buda 274,.

sok másoknak halálával vádolja önmagát. „Petőfi az én fiam, anyját éhen hagytam veszni!" — kiáltozza. Mindebből annyi igaz, hogy magára ismer a költő szavában, amint a Felhőkben írja: „Fejemben éj van, éjnek éjjele s az éj kísértetekkel van tele. Agyamban egymást szülik a gondolatok s egymást tépik szét, mint a vadállatok..."

A nemzet elállott lélekzettel nézi ezt a letörést. A zárt falak annyira eltemetik sérült életét, hogy másfél évig az orvosokon kívül senki se látja, se hitvese, se gyermekei. Tizenegy évig marad ott. Mintha rögeszmés fogadalom kötné.

Pár év mulva viszont lassanlassan visszatér boltozatos fejébe a tisztább értelem sugára. Már próbálja az ablakon át a madarakat etetni, ezüstfogantyús fuvolján néha búsongó magyar dalokat játszik és szenvedélyesen sakkozni kezd.

A kártyát nem szenvedheti, helyette álmátlan éjszakáin a sakktábla mellett virraszt. Ezeket gondolatgépeknek nevezi. Egy német költőt szerződtet havi 100 forint tiszteletdíjjal játszótársnak, akit a jövedelmen kívül a gróf titokzatos személye is szerfölött érdekel. Rendesen délután ülnek le a sakkasztal mellé, nem ritkán rájuk virrad a hajnal. Az intézetben a költőt „Igába szorított pegazusnak" nevezik, a grófot pedig „eszmeviharzó szómilliomosnak és gazdag tapasztalatokat szerzett gondolkodónak" mondják, — az ajtón kihallatszó vitatkozások alapján.

A munkavágy ellenállhatatlanul ébredezik benne. Íróasztala mellé ül, tollát óvatosan a serétszemekből előveszi és nagy papírlapokra írni kezd. Látja ugyanis, hogy hazájában miként kerülnek az 1848-as törvények helyébe az osztrák törvények. Értesül arról, hogy az adók ólomsúllyal nehezednek a magyarokra. S a kormány felelőtlenül uralkodik. Fellángol benne az a

A döblingi remete. Hans Gasser szoborműve. Készült néhány héttel Széchenyi halála előtt

hiedelem, hogy a nyomtatott betűkkel még mindig hatást fog tudni elérni, mint valamikor a Hitel, Világ, Stádium kinyilatkoztatásszerű könyveivel. Titkos útakon cikkeket helyez el az angol Timesbe. Majd pedig Önismeret, Nagy Magyar Szatira s Blick című műveit írja meg lázongó aggyal.

Az elnyomatás éjszakájában mint szent lángok villannak ezek elő. A sötét közelmult és a sivár jelen melódiáit hangszereli össze gúnyos, majdnem brutális hangorkánná az érzelmek és értékelések skáláin futamozva. „Széchenyi látja a leigázott országban az idegen hivatalnokok, fegyveres bérencek és zsandárok ezreit. a Budán és a megye székhelyein parancsoló, furcsa, eddig nem ismert alakokat; füle figyel és nem hall magyar szót, a hazai hangok helyett egy idegen nyelv igéi hirdetik a győzők uralmát, mely az öt—hat felé tépett országra soha nem ismert törvényeket és az egykor hangos, dalos mezőkre síri csendet kényszerít évek hosszú során át — s a külföldnek, Európának azt hirdeti, hogy civilizálni, építeni, teremteni jött! . . ." — írja Károlyi.

Nem csoda, ha Széchenyinek rémes látomásai, vágyai és mondanivalói összetorlódnak pennája hegyén. A Blick-ben, mely névtelenül jelenik meg Londonban, szaggatott előadással, feltünő éles kifejezésekkel, majd Bach és a császár költött párbeszédével és egyéb „meglesett" beszélgetések formájában az egész rendszert, saját gondolatait, lelkihangulatát csattogó mennydörgések közt szórja szét. Ő maga mondja, hogy „skorpiókkal korbácsol".

Arca beesett, haja és hatalmas szakálla, galambősz. Begyűrött homlokkal, réveteg szemekkel írja Naplójában: „Nyomorúságom onnan ered, hogy minden báj, minden varázs szétoszlott előttem, minden kecsegtető kilátások megszűntek és én minden lepleg nélkül vagyok kénytelen a zordon jelennek legrejtettebb redőit is egész úndokságukban szemlélni."

1860 márciusában rajtaüt a bécsi rendőrség és házmotozást tart nála. Tompánál is így kutatnak a Gólya miatt. Széchenyinél a Blick kéziratát keresik. Nála nincs semmi, de titkárja útitáskájában megtalálják a Nagy Magyar Szatirát. A rendőri vádanyag ebből az, hogy „kétségkívül kiviláglik gróf Széchenyinek gyűlölete a fennálló kormányrendszer, különösen pedig Őfelsége szentséges személye ellen". Tényleg olyat mond a Nagy Szatira kéziratában, hogy a császár nemcsak Neróhoz, hanem Szent Crispinhez is hasonlít. aki lopott bőrrel ajándékozza meg a vargát, vagyis a forradalmi mártirok vagyonából nagylelkűsködik . . .

A rendőrfőnök kiadja a jelszót: „Döbling nem lehet bűnösök asyluma!" Széchenyi életbátorsága innét kezdve megriadt érzésekkel homályosul el. Mi lehet vele, gondolja, aki mindig a nemzet és az uralkodó közti kiengesztelődésen dolgozott, ha most felségsértőként kerül vád alá: vagy bűnösnek vagy beteg agynak fogják ítélni. Mindenik esetben az államhatalom teszi rá kezét s zár alá kerül. Megőrjítő ez számára. Már gyászjelentését is megfogalmazza.

Izgatottsága naponkint, sőt óránkint nő. Hitvese Gassner bécsi szobrásszal ezen időben csináltatja meg mellképét: „e legszívrehatóbb korszakából". Izgalmaitól alig lehet rávenni, hogy üljön. „Egyedüliségemben ráúntam magamra" — mondja. „Érdemes-e fáradságra az ér fájdalmamban feloszló létemet agyag- és márványban halhatatlanítani?"

Bensője mélységében birokra kel a mostani s a lappangó régi vulka-

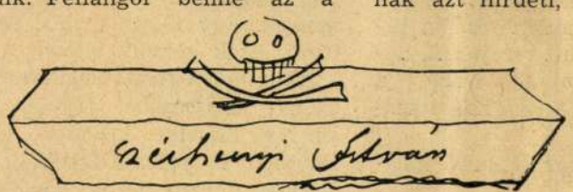

„Tehát meg halt a szegény"
„Igen."
„És mikor?"
„Mert ébredett nine,

Széchenyi sajátkezű gyászjelentése

Uj Idők 1941. 40-re

száz esztendeig s gyakorolják azóta is, háromszáz éve s még mindig nem tudják egyszerre énekelni a szólamokat.

Mint ahogyan a békák nem tudtak soha ütemre brekegni, éppen úgy nem tudta Tarkha László sem megtanulni, hogy az ő bánatára nincs orvosság és az öreg Muner nem fogja megengedni, hogy valaha is boldogok lehessenek Anna meg ő. Késő este újra fellopózott az erdőbe s leült a tisztás közelében a mohára. Úgy nézte a sáfár házának alacsony ablakát s a mögötte derengő vörhenyes világosságot.

A tűzhelyen vaslábas állt, Munerné gondosan megkaparta a tüzet s aztán meggyújtotta az apró olajmécsest, az ura bányászmécsesét. Anna papucsot húzott fehér lábára és anyja kívánságára bekecset is vett fel, Munerné azt mondta, hogy az esti levegő ártalmas és köhögést okozhat. Anna engedelmeskedett.

László látta, hogy a ház ajtaja nyikorogva nyílik s kijön rajta Anna meg az asszony. Csöndesen lépkedtek végig a kerten s kijöttek az erdőbe. László meg sem moccant. Álmodozva, sóvárogva gondolt rá, milyen jó lenne, ha Annát láthatná csak egy pillanatra is ma este még s most olyan volt, mintha varázslatot tett volna s valami tündér jóvoltából, íme, a kívánsága teljesül.

De nemsokára a vér is elhült benne, mikor meghallotta, miket beszélnek együtt Anna és az anyja.

— A kutyatejet harmattal együtt kell szedni, — mormogta Munerné, — úgy sokkal erősebb. Megszárítani nem jó, inkább a főzetét kell eltenni, erősen lekötözött bögrében. Hólyaggal kell a bögrét lekötni, rongyon átszivárog az ereje és elvész. Csak nagyon kevés kell a görcsben kínlódó betegnek, különben meghal.

— Igen, anyácskám, — mondta Anna. — Törött lábra pedig azt mondta, friss puha lapulevelet kell tenni, a kötés alá. Az is van itt elég.

— Az mindig van, — legyintett Munerné. — Ne nagyon egyenesedj fel, nem tudni, ki jár erre s meglátnak. Így azt hiszik, szentjánosbogár röpköd a fű között.

Anna engedelmesen legörnyedt.

— Testszínvirágú bojtorjánt nem találok, — mormogta tovább az asszony, — pedig ugyancsak jó lenne. Nyugodt álmot ad. Ha tehénnek adják, elapad a teje, azért vigyázni kell.

—Kardfüvet találtam, — suttogta Anna. — Tizenhárom szálat szedjek csomóba, vagy csak hetet?

— Tizenhármat, — felelte az anyja. — De vigyázz, könnyen benyesi az újjadat. Síma gyökeret is ha találsz, szedd ki a földből, holdtölte van ma. Ami a kamrában volt, nagyon elszáradt s ha torokgyíkban fekszik a gyermek, csak ezzel lehet megmenteni a fulladástól. De anyja ne lássa, mikor a torkába teszed, mert azt hiszi, megölöd. Azért kell elmondani a verset s a végén azt kívánni, hogy hunyja be mindenki a szemét.

— Félnék én a gyermek torkába ütni a gyökeret, — mondta Anna, — Hátha rosszat teszek vele?

— Rosszat már nem tehetsz, — mondta az anyja forró suttogással. — Emlékszel kis Kristófra? Nem volt gyökerünk, meghalt. Sohase félj. Amit segíthetsz, tedd meg. Szőrös levél nem akadt a kezedbe még?

Anna ott guggolt, közel Lászlóhoz s két kezével tapogatott a fűben. A hold most bukkant elő a feketén álló fenyők megett.

— Nem, anyám.

— Pedig jó lesz. Mert ha Chalubka Márton meg az a legény mégegyszer eljönnek, a sörükbe keverek belőle s akkor aztán . . .

Halk zörgés kelt a bokrok alatt. Munerné felegyenesedett és körülnézett. De nem látott senkit, semmit. Lassan forgatta körül a fejét.

— Nyúl nem volt, mert magasabban mozog a galy. Róka sem volt, az óvatosabban jár. Vigyázz, lányom, nagyon vigyázz. Gyerünk vissza a házba.

Visszamentek, lehajtott derékkal, libegő lámpácskával. Csakugyan mintha csak szentjánosbogár világított volna a fű között.

Pedig maradhattak volna a néptelenné lett tisztáson. Tarkha László beteg lélekkel lódult lefelé a lejtőn.

Folytatjuk

Széchenyi alkonya

Írta: **Czakó Elemér**

Széchenyi belső vívódásoktól, mértéktelen felelősségérzettől és hazafias fájdalmaktól árnyalt élete a sorstragédiák kérlelhetetlen mélységeibe sodródik.

Már 1844-ben a főrendek ülésén a tárgyalás izgalmai közt ájultan esik össze. Túlfeszített munka s álmatlanság őrli éveken át. 1848 júliusában a Lánchíd egyik lánca leszakad, ő többedmagával a Dunába zuhan. Kiúszik, de bensejében is megszakad valami. Az alázuhanást a haza sorsára vonatkoztatja: „Így fog összeomlani a tizenkettedik órában az is."

Idegállapota kezd elviselhetetlenné lenni. Vánszorogva jár, lázas tépelődés tükröződik vonásain. Szeptember elején azt írja Naplójába: „Jön a tűz és vér . . . Isten irgalmazzon nekem!"

Mikor orvosa, Almási Balogh Pál Döblingbe viszi, Kossuth azt mondja, hogy a gróf nem korodába, hanem menedékbe megy. Sokan hiszik, hogy csak el akar rejtőzni, nehogy forradalmárokkal, vagy a reakciósokkal kellessék szövetkeznie.

Az orvosok azonban más meg-

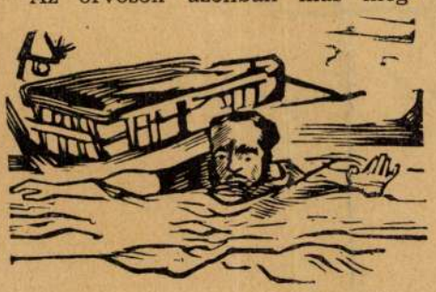

Egykorú gúnykép Széchenyiről, amint 1847-ben a Lánchídról a Dunába esik

állapítást tesznek. Útközben, Esztergom táján agyon akarja magát lőni. Majd a Dunába ugrik, de kimentik. Egy időre ágyhoz kell kötözni. Ezek komoly tények.

Akik mélyebben belenéznek Széchenyi lelkiségébe, Gyulai Páltól kezdve Károlyi Árpádon, Angyal Dávidon át Szekfű Gyuláig, mindannyian felismerik az idegösszeomlás kétségtelen jeleit. Még Metternich is úgy nyilatkozik róla: „Ez az ember olyan fából van, amelyből a nagyemberek készülnek. Egyetlen hibája az, hogy nagy a szíve, már pedig a nagyszívű államférfiak rendszerint szerencsétlenek lesznek. A Gondviselés hibázott az ő megalkotásánál: két emberre való anyagból gyúrta őt."

A Döblingi Remete vérfagyasztó szavakkal egész Magyarország és

Gasser, Hans

1906.

994. Hans Gasser:
Sz. Eisentrattenban 1817. okt. 2-án. Bpesten 1868. ápr. 24-én.

Széchényi István gróf.

Mellig látható, szembe néz. Hatrafésült haja hullámos, szeműldöke dus, bajusza hosszú, körszakálla göndör. Felirata elől: ST. SZÉCHÉNYI, jelzése pedig hátul a vállon és lejebb: Hans Gasser in Wien.
Gypszszobor, mag. 23.2 cm.
Átvétetett 1906: II. 27-én a Nemz. Muz. 201 sz. átirata alapján, mint dr. Pétery Ferencz ügyvéd ajándéka (308-906).

981

Sz. k. 5-906

Tinne Alexine utazónő a szerecsenek közt Afrikában.

A győri püspökök emlékszobra a győri székes-egyházban.

A győri székesegyház a legujabb időben Simor János püspök áldozatkészsége következtében nagyon diszesittetett, különösen főoltára, falfestményei és az utolsó hét püspök emlékének felállitott szobor által, melyet hű rajzban ide mellékelve ezennel felmutatunk.

Ezen szobor a székesegyházban eltemetett püspökök igen müvészietlen siremléke helyett állittatott fel a templom baloldali hajójába, s azt az e lapok előtt is ismeretes Lippert József aradi hazánkfia s a püspök ur müépitésze tervezte s Gasser József hires bécsi szobrász faragta. Ezen szellemi emblema eszményi öltözetben idealizálja a püspökséget, ugyanis a jobb oldalon függő kulcsok az egyházi kormányhatalmat (regimen), a kereszt a tanitói hatalmat (magisterium), a kehely pedig az áldozári hatalmat (miniszterium) jelentik.

E szobor minden egyes részeinek kivitele fényesen sikerült, ugyan azért annak megtekintésére mindenkit figyelmeztetünk annál is inkább, mivel mind a talapzat (piedestal), mind a szobor márványa hazai termés; ugyanis a talapzat szürkés márványa Komárom-megyének Tardos községe mellett levő bányájából, a szobor fehéres márványa pedig a Soprony megyében fekvő Széleskut (Breitenbrun) márványbányájából, és igy az egyházmegye területéből került ki. A szobor magassága 7 és fél láb, a talapzaté egy öl s készitése ezer forintnál jóval többe került, s rajta következő latin felirat olvasható :

P
X
A Ω
PIAE MEMORIAE
FRANCISCI E COMITIBUS ZICHY DE VÁSONKEŐ
EPISCOPI JAURINENSIS MDCCXLIV—
MDCCLXXXIII
QUI
AEDEM HANC SACRAM SUMTU MAGNIFICO
INSTAURAVIT ORNAVIT DITAVIT
NEC NON
EJUSDEM IN PONTIFICATU
ORDINE QUO SUBSEQUUTI SUNT HAEREDUM:
JOSEPHI FENGLER
JOSEPHI VILT
ERNESTI PRINCIPIS A SCHWARZENBERG
ANTONII JURANICS
JOANNIS BAPT. SZTANKOVICS
ANTONII KARNER
RELIGIONE IN DEUM PROVIDA GREGIS SOLLICITUDINE
FIDE IN PRINCIPEM INTEMERATA
VIRTUTE MERITISQUE
INLUSTRIUM IMMORTALIUM
POSUIT
JOANNES SIMOR
IN CATHEDRA SUCCESSOR
MDCCCLXIV.

*

Gasser, Hans

nobrin

l.

Weiss Anna

Tzsó Miklós élete és
művészete. Bp.
1939. 15. l. - 16. l.
19. l. - 83. l

Darány, ref.

57

GASSER, Hans szobrász XIX. szd. MDK.

Ybl Ervin: A budai várpalota helyreállítása a XIX. szd. derekán. Tanulmányok Bp. múltjából. 1956. XI. köt. 322. l.

637 (Lép

zák a postakocsik, meg a gazdag «bojár»-ok négylovas fogatjai az idegeneket.

Többszörösen élénk és kellemes volt Besztercze szeptember 12., 13., 14. és 15-én, mikor a királyt tisztelhette vendégéül, abból az alkalomból, hogy az erdélyi hadosztályok e napokban tartották a szomszédos Budak környékén záró hadgyakorlataikat.

Besztercze város lakossága, mely túlnyomó részben szász ajkuakból áll, valóságos lelkesedéssel munkált azon és sikerült is elérnie, hogy méltó fénynyel fogadja a koronás uralkodót, ki szeptember 12-én délben érkezett s elsőbben a nemzeti szinü lobogókkal ékesített pályaudvaron vette át a különböző testületek és küldöttségek előtt a megye és város hódolatnyilvánitását, melyet gróf Bethlen Pál főispán tolmácsolt.

A pályaudvaron kivül, az utczákon, a lázas lelkesedéssel várakozó nép sorakozott, fenyőkoszoruk és zászlórengetegek aljában. 1852-ben volt még a király Beszterczén, de öreg emberek elbeszélése szerint az akkori fogadtatás nem is hasonlítható a mostanihoz. A feldiszitett indóháztól kezdve festői csoportozatok alkottak sorfalat egészen a király lakásáig. Különösen szép volt a törpényi utcza diadalkapujával. Sorfalat képezők ez utczában nemzeti viseletükben megjelent szász és román falusiak voltak. A fátyolos szász asszonyok, magas, fekete kucsmás szász leányok, a sűrűen varrottas ruháju oláh nők és fehér ünneplőbe öltözött legények sorfala kellemes nézni való volt.

Képeink egyike bemutatja a király lakásául szolgált megyeházat is, mely egyike azoknak a megyei törvényhatósági épületeknek, melyeknek berendezésében a megyék nem szoktak fukarkodni. A király az emeleti lakosztályokat foglalta el s ott fogadta szept. 13-án a küldöttségeket.

Ezen nap reggelén ő felsége misét hallgatott a római katholikus templomban s ugyanazon oltár előtt borult le most hálaadó imára, mely őt ezelőtt harminczkilencz évvel, nehezebb időben, egy esős augusztusi hajnalon látta segedelemért imádkozni. Akkor, augusztus 2-ikán reggel hat órakor, a király (azon időben csupán «császár») egy napi látogatása után, elutazóban volt Beszterczéről s kiséretével betért a templomba. Csak a hivatalosak nehányan kisérték idáig s — miként arra emlékeznek — a lakosság túlnyomó része csupán a délelőtt folyamán tudta meg, hogy ő felsége elutazott. Hogy megerősödött azóta népe szeretetében az uralkodó! Most a nagy tolongás miatt alig lehetett utat nyitni a királynak és kiséretének, a templom előtt pedig az országrész előkelősége, az arisztokráczia és a katonaság képezett tömör csoportot.

Ugyanezen a napon meglátogatta a király az ágostai templomot is. Egyik becsült nevezetessége Beszterczének ez a góth stilben épült templom. Építését 1563-ban fejezték be. Erkélyes tornyáról, mely 66 méter magas, be lehet látni az egész vidéket. Sűrűn rekeszelt belső világában nyomról-nyomra értékes régi képekre és faragványokra akadunk.

Azok a napok, melyeket a király most Beszterczén töltött, lélekemelő ünnepek voltak. Az egyes testületeknek (erdélyi róm. kath. status, gör. kath., gör. keleti és református egyház, katonai tisztikar, megyei és városi törvényhatóság, izr. hitközség, törvényszék, erdőigazgatóság stb.) adott válaszok mindenütt a legnagyobb megelégedést keltették s hivatva vannak a különböző ajkúak között az egyetértést, testvériességet megszilárdítani.

Az uralkodó itt időzésekor a lövészek kertjében tartott népünnep, melyen a király is megjelent, — diszvilágítás és fáklyászene, melyeket sétakocsizáskor végig nézett — folytonosan alkalmat nyujtottak, hogy szivből jövő szeretetének adott kifejezést ő felsége iránt hűséges népe. Besztercze meg is kapta jutalmát a király ama meleg, köszönő szavai által, melyeket elutazásakor, szeptember 15-én mondott.

Még fennmaradt egy-egy jel a külső díszből is a város utczáin és házain az ünnepnapok emlékére, de visszacsengenek az uralkodó kegyelmes szavai is a beszterczeiek szivében és lelkesítik, buzdítják, bátorítják, hogy Beszterczét a haladás és tökéletesedés útján még tovább vivén — erősségévé tegyék az erdélyi hazarésznek.

BEDE JÓB.

A VILÁGHÁBORU LEGUJABB STATISZTIKÁJA.

1853 óta minden nagyobb háború előtt leginkább azon oldalról mérlegelték a különféle hadseregek erejét, a honnan utóbb a béke megszegése bekövetkezett.

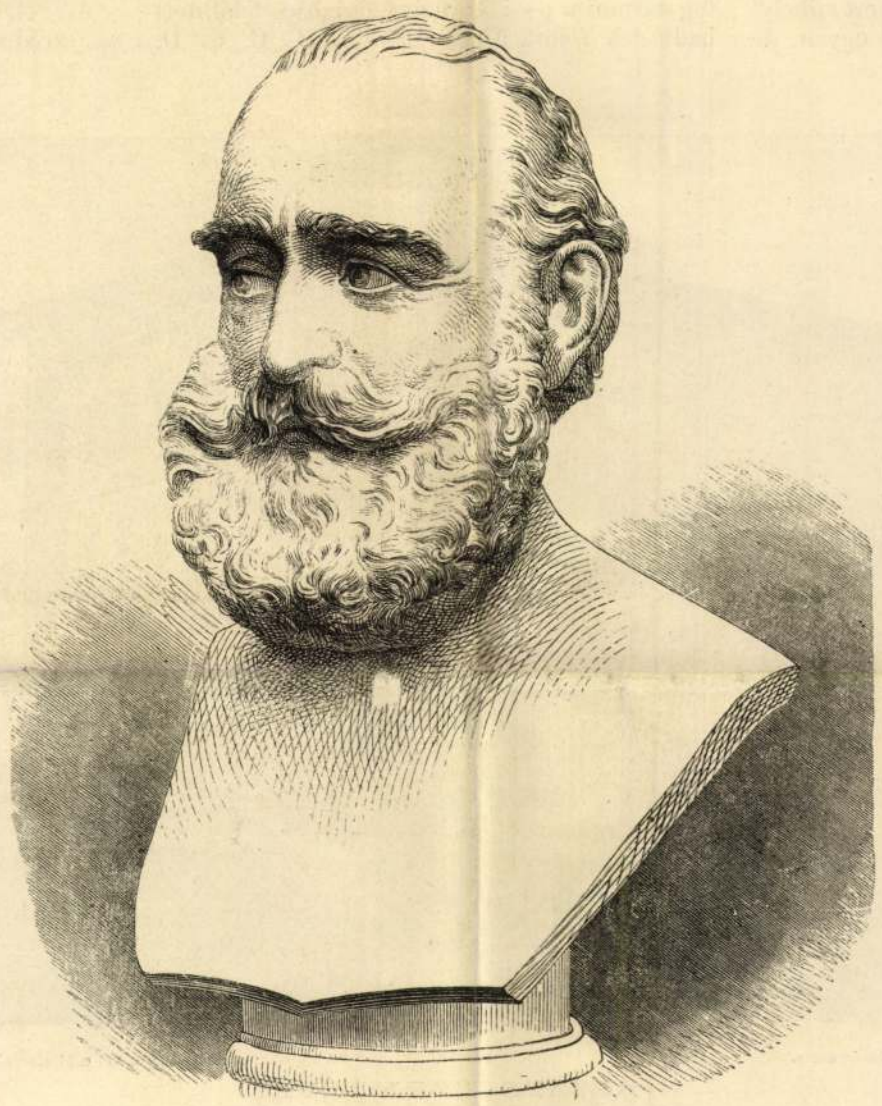

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN MELLSZOBRA.
Gasser 1859-ben Döblingben készített mintája után.

Az orosz haderő mennyiségére nézve hiteles adatok nincsenek, sőt az eddigelé sejtett számokat a tények, vagyis a kifejtett erő, teljesen meghazudtolták, míg ellenben Szent-Pétervárott a német, osztrák-magyar és olasz sereg létszámát számtani pontossággal ismerik.

Mindamellett az ily módon összegezett csapatok oly meglepő számot képeznek, melyek még a leghiggadtabb békebarát egykedvüségét is kemény próbára teszik.

A mint annak idején Wellington herczeg a Napoleon elleni nemzetközi hadjárat előtt kijelentette, a nagy háborúkat utóbb épen a roppant tömegek fogják lehetetlenné tenni. Ezen feltevés most a megvalósuláshoz nagyon közel áll.

Ugyanis egy európai háboru esetére, melyben előreláthatólag *Németország, Ausztria-Magyarország, Olaszország, Oroszország, Törökország, Szerbia, Románia, Dánia* és *Montenegró* részt fognak venni, nem kevesebb, mint *15,864 tábori ágyú* lépne akczióba, mely fogatokban 95.184 lovat, és tisztek nélkül: 126.912 embert igényel. A lovasság: 2887 század (egy század = 150 ember és 150 ló) 433.050 embert, és ugyanennyi lovat számlál, mig végre 4582 zászlóalj gyalogság, (egy zászlóalj átlag = 1000 ember) 4.582.000 embert tesz ki. A különféle mellékcsapatok, melyek mint nem harczosok a seregben szerepelnek, szintén 800 ezer emberre tehetők.

Most már nemcsak a katonai szakember, hanem minden józanúl gondolkozó laikus előtt is okvetetlenül ama jogosult kérdés merül fel:

1. Hol legyen a terep, a melyen a tengernyi nép egymással harczoljon?

2. Honnan, és mivel lehetne ezen teljesen improduktiv, tömeget csak nehány hónapig is élelemmel, lótáppal és egyéb szükségletekkel úgy ellátni, hogy hiányt ne szenvedjenek?

A tábori kórházak, gyógyszertárak, posták, távirdák, távbeszélők, léghajók és még több efféle intézmények annyira elfoglalnák a hátramaradt emberanyagot, hogy a lakosság többi részei a legnagyobb szükségnek lennének kitéve. E helyütt nem említjük a nagyhatalmasságok hadihajóit és szállító járműveit, melyek kizárólag a háború czéljaira szolgálnának.

A mi most a világháború kitörését illeti, evvel mint tisztán politikai kérdéssel foglalkozni nem akarunk, s legfeljebb még csak azon nehézségekre utalunk, melyek a harczoló felek sajátságos nemzetgazdászati és földmivelési viszonyaiból támadni fognak.

Előre láthatólag egész Európában csak hat kisebb állam tarthatja meg semlegességét u.m. *Belgium, Spanyolország, Portugal, Svájcz, Német-Alföld* és *Svédország*.

Ezek pedig nagyobb részben, — sőt például mint Svájcz kizárólag, — élelem dolgában a hadakozó felek országainak termékeire vannak utalva.

A háborúk statisztikája azt mutatja, hogy valamely hadjárat lefolyása alatt nemcsak a kereskedelem, hanem a mezőgazdaság különféle ágaiban is oly pangás szokott beállni, mely a legrövidebb idő alatt érezhetővé válik. Az 1870/71-iki győzelmes háboru alatt Németország mezőgazdaságának termékei 75 %-al megfogytak, a letepert franczíák pedig még csak 1875-ben voltak képesek az egyensúlyt némileg helyreállitani.

Kétséget nem szenved, hogy élelem dolgában nemcsak az orosz sereg, hanem az egész orosz birodalom népessége zavarba fog jönni, melyet a bekövetkezhető időjárási viszonyok és elemi csapások még inkább fokozhatnának.

Statisztikánk legszomorúbb adatai azonban csak a nagy harcz befejezése után lesznek konstatálhatók, a midőn a véres számla mérlege elkészült. Bárkik is legyenek a győztes felek, veszteségeiket semmi esetre sem pótolandja az elért siker.

Francziaországban ép úgy, mint Németország egyes részeiben az 1870/71-iki háború nyomai még most is láthatók, pedig azóta hosszú idő mult! Francziaország azon tartományaiban, hol a legvéresebb csaták vivattak, a népesség száma 1869—70 óta nem tud emelkedni, mert az akkoriban teljesen elpusztult családok helyébe mások nem jöttek oda. Hasonló körülményt konstatálnak Bajorországban, melynek csapatjai aránylag legtöbbet szenvedtek a franczia háborúban. Itt az elesett vagy nyomorékká lett férfiak száma az összes népesség 47 %-át tette ki, és az ottani adórovatokból kitünik, hogy az 1871 után beállt fogyatkozás mai napig sincs helyrehozva. A legújabban alkalmazásba vett törvények szerint még oly korosztályok is fognak a harcztérre küldetni, melyek még I. Napoleon idejében sem vétettek igénybe. Igy például az orosz népfelkelés: *opoltsenie* nem ismer életkort, hanem tisztán az illető egyén testi állapotához köti ennek védkötelességét, vagyis más szavakkal: Oroszország, — hol 65—67 éves férfiak még java erővel birnak, — seregét a végletig szaporíthatja, mert emberanyagának száma ezt megengedi, mig a többi államok egy bizonyos határon túl nem mehetnének.

A mint sejtjük, — de határozottan nem állíthatjuk, — Oroszország hadi statisztikája a legujabb adatok szerint 1249 zászlóalj gyalogságot, 944 lovas századot és 3526 tábori ágyút tüntet fel. Ezen számokban a *tartalékok*, nem különben a szervezett *népfelkelés* (opoltsenie) nem foglaltatnak, úgy, hogy az orosz haderő létszámával tisztába jönni nem lehet. Annyi bizonyos, hogy a tartalékok a népfelkeléssel együtt a tábori hadsereg számát mindenesetre megütik, a miből aztán amaz óriási haderő nagysága felismerhető.

Ez a jövő világháború statisztikája oly adatok nyomán, melyeket eltitkolni vagy tagadásba venni nem lehet.

OROSZ TÁBORI KÉPEK.

A «Free Russia» után.

Mint afféle vásott gyermeket, boldogult atyám az iskolai szünetek alatt rendesen *Golavskája Afanázia* nagynénémhez küldött, ki az egész vidéken arról volt híres, hogy még a pópa is keresztet vetett magára, ha vele valahol az úton találkozott. Ő rajta ki nem fogtam, mert mihelyt a hámból kirúgtam, meg nem vert ugyan, de úgy megkoplaltatott, hogy harmadnapra még Athos-hegyi anachoretának is beillettem volna.

— Látod, Iván Ivánovics, — mondá ilyenkor nagynénám, — az ördög nem oly fekete, mint a milyennek festik, de azért mindenki fél tőle; te is csak azért félsz tőlem, mert megkoplaltatlak, de egyebekben nem bántlak.

Európában e pillanatban ép úgy vannak a fehér czárral, mint én annak idején Golavskája Afanázia nagynénémmel. III. Sándor czár tettleg nem bántja szomszédjait, de annyira megkoplaltatja őket, hogy ma-holnap éhen meg fognak halni.

Hja, ha az emberek tudnák, mily silány lábakon áll a rettegett orosz óriás, tessék elhinni, senki sem félne tőle, ép úgy, mint én utóbb nagynénémtől nem féltem, mihelyt megtudtam, hogy mi az ő gyenge oldala.

Hat év óta egész Oroszország egy nagy katonai táborhoz hasonlít. A legvénebb, köszvényes czimzetes tábornoktól kezdve az utolsó póttartalékos gyalogosig mindenki fegyverben áll. Ha pedig valaki azt találja kérdezni, hogy hát mire készülnek, támadó vagy védelmi háborúra, rendesen azt kapja feleletül: Isten tudja, a czár így akarja.

A mult nyáron oly sürgés-forgás volt Volhyniában és Besszarábiában, mintha legalább is egy millió német és osztrák katona lépte volna át a határt, holott a szövetséges fejedelmek csak egyszerü hadigyakorlatokra vonták össze seregeik egy csekély részét.

Míg itt a katonai tudományok haladásáról akartak meggyőződni, nálunk az ördögöt teljes nagyságban a falra festették. Hogy mire használták fel a mesterségesen előidézett izgalmat, arról az alábbi epizód nyujt némi felvilágosítást.

A p—i kormányzóság területén mintegy kétszázezer katona van elhelyezve, kik öt év óta télen nyáron koplalnak, fáznak vagy izzadnak. A legénység hangulata minden drasztikus szerek alkalmazása mellett, épen nem harczias, a tisztek pedig jobb szeretnének csatában elesni, mint ily módon elcsenevészni.

A lopás, sikkasztás ép úgy járja, mint régente; a ki ez ellen felszólal, mint forradalmár láb alól eltétetik, egyszóval ott vannak, hol ezelőtt tizennégy évvel voltak, a midőn egy furfangos német kiszámította, hogy az orosz sereget nem az ellenség ágyúi, hanem a szállítók teszik tönkre. Híre járt, hogy a czár egymásután nagy szemléket fog tartani a p—i kormányzóságban felállított hadtestek fölött. Kiséretében A., B., C. és D. nagyherczegek, a hadügyminiszter és több katonai nevezetesség csakugyan kemény próbára teendik a parancsnokokat.

Ez utóbbiak nem vették tréfára a dolgot és oly rendeleteket bocsájtottak ki, melyeknek pontos végrehajtásáért minden tiszt felelőssé tétetett.

Május 17-én a czár főhadiszállását V. városában elkészítették, és harmadnapra a hatalmas uralkodó csakugyan meg is érkezett. Hogyan léptettek el előtte a számtalan gyalog és lovas ezredek, az ágyúk végtelen sorai, ez ide nem tartozik, mert magától értetődik, hogy ilyenkor minden kitünően megy, de arra senki sem számított, a mit a közönséges életben váratlan eseménynek szoktak nevezni. Ugyanis mihelyt a X-ik hadtest az uralkodó előtt elvonult, a czár még egyszer bekivánta az egyes ezredek tényleges létszámát.

Ezután az y-i hadtestre került a sor, hol szintén be kellett a létszámokat mutatni. Este fényes udvari ebéd, melyre a vezénylő tábornokok hivatalosak voltak. III. Sándor czár különben is mogorva, magábazárkózott ember lévén, senkivel egy szót sem váltott, mindamellett az udvaronczok valami szokatlan felindulást olvastak le arczáról, melyből semmi jót sem vártak.

A hadügyminiszteren meglátszott, hogy jobb szeretne Szent-Pétervárott, Moszkvában vagy akárhol, csak itt nem lenni, egy szóval minden jel a szélvész előtti csendre mutatott.

Végre az ebéd elmulik, a czár lakosztályába visszavonul, a fényes társaság pedig eloszlik.

Mire a tábornokok kényelmes sátraikba érnek, mindegyiküknek bepecsételt parancsot vesz át táborkari főnökétől, melyet a czár utasítása szerint csak reggeli négy órára szabad felbontania. Az bizonyára valami hadgyakorlatra vonatkozó utasítás, gondolják magukban az urak, és nyugodtan alvásra hajtják fejeiket, habár olyan is volt köztük, ki az éjszakát hadtestének főintendánsával beszélgetve átvirrasztotta.

Négy órakor a czári parancsokat felvágják, és mindenki azt olvassa ki belőlük, hogy ő felsége öt órakor személyesen még egyszer szemlét kiván tartani a csapatok fölött.

A dobog peregnek, a kürtök megszólalnak és Sándor czár fekete lován fényes katonai kiséretével az X. hadtestet maga előtt ellépteti.

Egy orenburgi vadászezred magára vonja a czár figyelmét. «Sztoj!» (állj!) kiáltja a czár dörgő hangon.

— Péter Petrovics, — mondja az uralkodó — az ezredeshez fordulva, ki az elléptetés alatt szabályszerűleg tiz lépésnyi távolságban mellette megállt, hány emberből áll ezreded?

— Kétszer négyszáz, tisztek nélkül — felelé az ezredes.

— Ez nem igaz; hazudsz; a papiroson annyi van kimutatva, de itt csak kétszer kétszáz embert látok. Hová lett a többi?

— Egy szót se! — rivalg a czár, midőn a szerencsétlen tiszt valami mentséget akar elmondani.

Menjünk tovább!

A borzasztó jelenet annyiszor ismétlődött, a hány önálló csapat a czár előtt elvonult.

Mire a szemle véget ért, a X. hadtest valamennyi ezredparancsnokától a czár parancsára elszedték a kardot és két óra mulva a szerencsétlen emberek erős fedezett alatt Varsóba küldettek, honnan vagy a vesztőhelyre, vagy legjobb esetben a perm-i ólombányákba jutottak. Mindezek daczára nagyon téved, a ki azt hiszi, hogy az efféle esetek ezentúl nem fognak előfordulni. A zsarnoki önkény és hazugság birodalmában, csakis tolvajok és sikkasztók élhetnek meg.

Ne féljetek a mostani Oroszországtól!...

A kórház-utcza.

A megyeház, a hol a király szállva volt.

BESZTERCZEI KÉPEK.

21. szám.

Vasárnapi Ujság.

Hetedik évi folyam.

Pest, majus 20-án 1860.

A Vasarnapi Ujság hetenkint egyszer nagy negyedrétben egy és fél iven jelenik meg. — **Előfizetési dij** Buda-Pesten **házhoz küldve** vagy **postai uton** külön a **Vasárnapi Ujsagra** félévre **3 ft.**, a **Politikai Ujdonsagokkal** együtt **5 ft. uj pénzben.** — A **Vasárnapi Ujság** a **Magyar Sajtóval** együtt (a Politikai Ujdonságok nélkül) félévre **10 ft.**, évnegyedre **5 ft. uj pénzben.** — Az előfizetési dij a Vasárnapi Ujság kiadó-hivatalához (Pest, egyetem-utcza 4. szám) bérmentve utasitandó.

Gróf Széchenyi István egyénisége.

Elhunyt nagy hazánkfia országra szóló népszerüségének egyik bizonyitéka — ha a közfájdalomnak naponkint megujuló élénk nyilatkozatai mellett bizonyságra még szükség volna — egyik bizonyitéka, mondjuk, többi között az a számtalan arczkép, mellszobor s ezekkel együtt járó többféle kisebb iparüzlet is, melyek száma napról napra szaporodik. Az arczképek között eddigelé még legjobbak a régibb időből valók; az ujabb készitmények között alig nevezhetnénk egyet, mely a nagy férfiut hiven, azon alakban tüntetné elő, a minőben öt nagy Magyarország ismerte. A mellszobor rajzára, melyet itt közlünk, szintén rá illik ez észrevételünk. A jelen mellszobor a hires bécsi szobrász, Gasser müve, ki azt 1859-ben természet után készité. E körülmény tevé mintegy kötelességünkké, a szobrot hü rajzban bemutatni, bár, meg kell vallanunk, nem örömest teszszük ezt s nem tartjuk kivánatosnak, hogy müvészeink leginkább e későbbkori arczképek készitésével s terjesztésével foglalkozzanak. Nem ilyennek látta Magyarország Széchenyit, nem ezt az alakot láttuk mi az ország s megyék gyülésein, az Akademia elnöki székében s annyi hazai egyesület üléseiben! s valóban kár a jupiteri alak iránti emlékeinket uj, idegenszerü alakkal eltörölni akarni. Azonban mindazok, kiknek al kalmuk volt a nagy grófot élete utolsó éveiben is ismerni, állitják, hogy Gasser szobra hü s hogy Széchenyi kevéssel halála előtt csakugyan ilyen volt, csakugyan ennyire elváltozott! — Azért mutatjuk be mi is e képet olvasiónknak, kik előtt az, ezen alakban is nagy érdekkel birand, de rajzoló müvészeinket szeretnők megkérni : rajzolják nekünk a mi Széchenyinket azon korból, melyben a nemzetet felriasztá álmából s azután vitte előtte a zászlót erős kézzel! s rajzolják azon alakban, melyhez mindnyájunk emlékei kötvék, melyet csodáltunk, tiszteltünk és szerettünk.

Széchenyi feltünő s megkapó egyéniségéről mások is irtak, de legjellemzőbben s legszebben bizonyosan Kemény Zsigmond. A mellékelt ujabb kép hatásának enyhitésére szolgáljanak némi részletek, melyeket Kemény hosszabb rajzából, egyuttal némi utmutatásul müvészeinknek, ide kiirunk.

Széchenyi István oly férfi volt, kinek jellemét szilárd anyagból gyurta a teremtő. A felszines vizsgálók gyakran ellenmondásokat kerestek eljárásában, de az ő szavai és tettei, ha egészben tekintjük, egy nagy és szép egészszé olvadnak össze. Ő aristokrata volt a szó legnemesebb értelmében, oly aristokrata, ki magát nemzete vezetésére, boldogitására érezvén hivatva, ez egy kötelességnek szentelte minden idejét s erejét. Hogy a nemzetre befolyása és szavainak tekintélye van, azt érezte s arra büszke volt; de az utczákkal és karzatokkali kaczérkodásra soha le nem ereszkedett, ámbár a jogokat mindenkivel megosztani kész volt; a pártdühnek, a népkegy csókjainak épen oly szilárdul ellenszegült, mint a hatalom jogtalan tulterjeszkedéseinek.

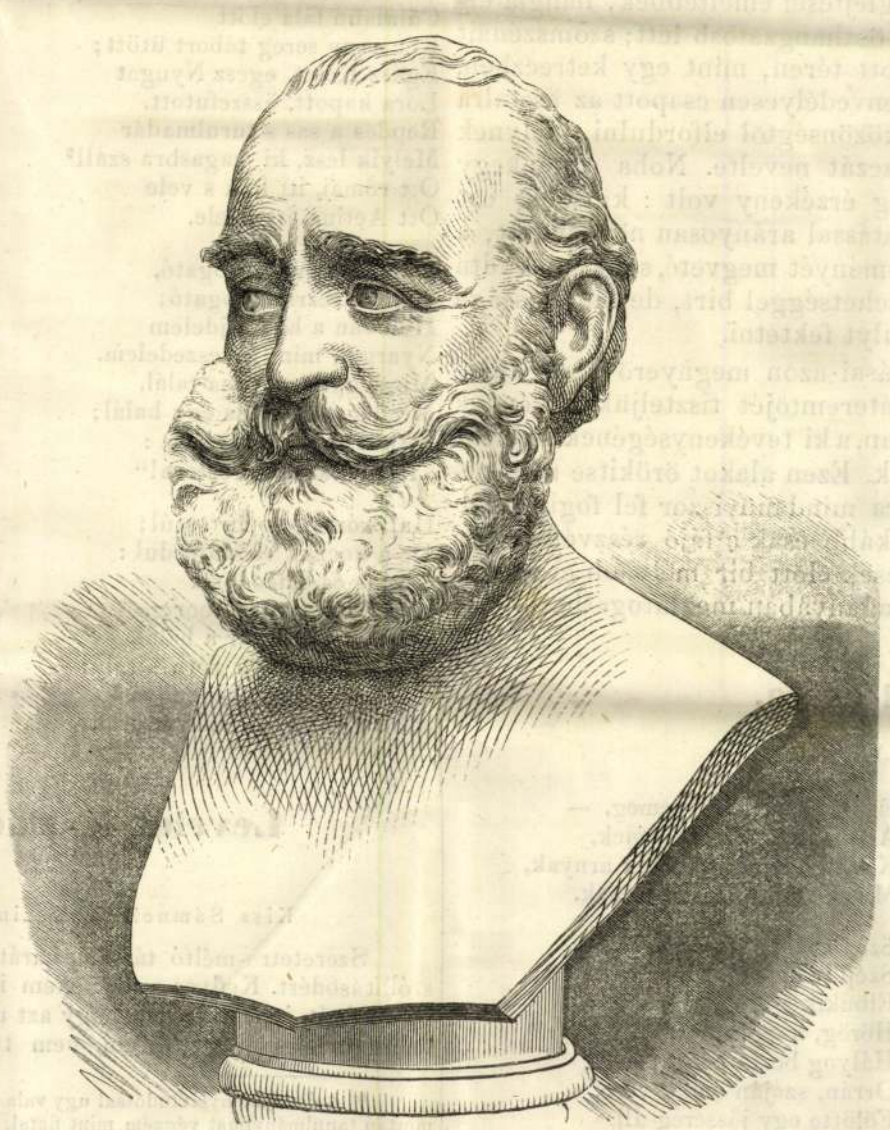

Gr. SZÉCHENYI ISTVÁN MELLSZOBRA. (Gasser bécsi szobrász mintája után.)

Széchenyi nem csak hazánkban, de a külföld történelmének nagy embereivel összehasonlitva is, egészen eredeti, sajátságos egyéniség volt. A keletkező félben levő Széchenyi-albumok, életrajzok stb. — reméljük — meg fogják örökiteni mindazon feltünő sajátságokat, miket e ritka nagy ember életéből kortársai följegyzettek vagy még el nem felejtettek. Már külalakja, különösen feje és arcza, nevezetes embert gyanittatott s a lélekbuvárra nézve rendkivül érdekes volt.

Széchenyi arcza, mint Kemény mondja, az erő és szakado-

zottság küzdelmeinek typusa volt; egy romantikus arcz sötét alapokon; a komor és unatkozó vonalakból kitörö féktelen cselekvényességnek, a buskomolyságnak és emberszeretetnek, az ábrándnak és hidegségnek olvadéka, egy méltóságos s komoly angol-olygarchai arcz a franczia forradalmi eszmék lappangó tüzétől felvilágositva és meg-megrezgetve; arcz, mely a nagy elszánások és kicsinyes gondok, a mély tervek s apró benyomások képét élesen visszatükrözi; arcz, mely a lélekkel telegraphi és szakadatlan összeköttetésben áll, mely mindig beirva van, mely mindig olvastat magáról a rá nézökkel igaz vagy csinált érzéseket.

Erös, de nem athletai alak, arányos növéssel, hajlékony s gymnastika által gyakorolt tagokkal, erös edzett mellel, s karokkal, elsült keztyütlen kezekkel, sötétsárga arczszinnel. Felső homloka igen széles átmérőjü; e sötét s nagy homlok jellemét kiegészitette a sürü nagy, egymásbafolyó, borzas szemöld, melyre maga a gróf sok élczet csinált Nézése többnyire éles s fürkésző, ritkábban borult és andalgó. Középszerünél nagyobb száját nyirott, fekete bajusz takarta. Erös, csontos állán az állati élet s nyers erő kinyomata, a szigoru akarat dacza ült. Hangja erös, férfias, de nem érczes, nem zenei. Halántékait göndör fekete haj környezé.

Kényelmes, tiszta, angolos öltözetet viselt, rendesen egy kis felötlő vegyitékkel. Az okos és nemes fényüzésnek, vagy inkább, a londoni kényelemnek barátja. Rendkivül pontos, munkás, mozgékony, idejét okosan s ügyesen felosztó s elrendező. Ki nem emlékezik reá, mint sietett az utczán, hóna alatt börtárczájával, mint végzett utközben száz apró dolgot, mint értekezett jobbra és balra; ki nem emlékezik élénk arczjátékára, gúnyos mosolyára, pihenni nem tudó nyugtalankodására, élczeire, sajátságos szónoklatára s a közbeni apró sétáira a gyüléstermekben?

Mig leveleit irta s olvasta, mellékesen mindenre figyelt, s a tanácskozás minden phasisait, a szónokok minden kifejezését csodálatos mimikával, s testmozgással, groteszk s pattanó élczekkel szokta kisérni; arcza proteusi változatokon ment át, homlokbőrének mozgékonysága rendkivüli volt Ha a tárgyat oly fontosnak tartotta, hogy ahhoz szólani kivánt : rögtönzött szónoklatát többnyire igen mérsékelt hangon, de támadó s polemizáló modorban kezdte; magát teljesen a percz ötleteinek, s lángesze csapongásainak engedte át. Beszéd közben taglejtései emeltebbek, hangja érczesebb s folyékonyabb, arczjátéka öszhangzatosb lett; szomszédait félretolta s az ülhelye körül nyitott téren, mint egy ketreczben, fel és alá kezdett sétálni; most szenvedélyesen csapott az asztalra öklével, majd hidegen látszott a közönségtől elfordulni, melynek nem-helyeslése s morgása csak daczát nevelte. Noha a népkegy nyilatkozatai iránt bensejében elég érzékeny volt : külsőleg ezt nem mutatta, sőt dacza az ellenhatással arányosan növekedett, a követelő tömeg előtt, melynek véleményét megveté, sohasem tudta magát megalázni. Kitünő szónoki tehetséggel birt, de munkássága ezen ágára nem látszott különös sulyt fektetni.

Körülbelől ezek voltak fővonásai azon megnyerő alak külső megjelenésének, kiben a hon ujjáteremtőjét tiszteljük. Ilyennek látta, ismerte öt mindenki e hazában, a ki tevékenységének sokszor viharos, de szép napjaira emlékezik. Ezen alakot örökitse meg nekünk a müvészet s mi annak láttára mindannyiszor fel fogunk lelkesedni, holott a döblingi alak inkább csak a fájó részvétet kelti fel keblünkben s csupán azon kevesek előtt bir mélyebb érdekkel, kiknek alkalmuk volt, öt utolsó magányában meglátogathatni.

Catalauni csata.

(451.)

„Hej, táltosok! hej ti papok!
Holnap az ellenre csapok;
Kié lesz a győzedelem?
Jó szerencsét ki mond nekem?
Egy zsák arany egy jó szóér'!
Nektek arany, Hadurnak vér.
Jó büvészim, körbe, körbe!
Holnap megyek ütközetbe.“

Sötét éjben fáklya lobog,
Peregnek a varázsdobok,
A fehér hún kereket hány,
Bűvvesszőket ráz az alán.

Egész sátor inog, remeg, —
Át-átsuhannak szellemek,
Ködbe burkolt halvány árnyak,
Miket csak táltosok látnak.

Száz közől választva hatot,
Szép fehér ment levágnak ott;
Elbukik a szegény pára,
Hörög, kapál utoljára,
Hályog borul két szemére,
Orrán, száján ömlik vére.
Fölötte egy jóssereg áll,
Minden belet sorra vizsgál.

Barna sátor közepében
Ül Etele arany széken;
Kilesi a jövő titkát, —
Kezébe fog juhlapoczkát.
Izzó parázs fölé tartja,
Repedésit olvasgatja
S minden repedésből csak ezt
Olvassa ki, hogy holnap veszt.

„Nem igaz, nem vesztek, nem, nem!
Hadur kardja itt kezemben.“
Figyel, hallgat a hún király;
A legöregebb pap kiáll :
„Hosszu harcz lesz, véres harcz lesz,
Hős népednek fele ott vesz;
A római megver téged.
Ezt üzeni Hadur néked.“

„Megállj, megállj, ne mondj többet!“
„Nem mondtam még a legfőbbet,
Megfizetve néped vére :
Elhull az ellen vezére;
Szivén átmegy a hún kardja,
Hún paripa tapos rajta.
Ezt láttam a jósjelekben.
Ezt üzeni Hadur isten.“

„Elhull az ellen vezére? . . . . . .
Ez százezerrel fölérne.
Ha látnám Aetiust holtan
Fetrengeni vérben, porban,
Két kard nem fér egy hüvelyben,
Egy világon nem mi ketten;
Egyikünknek itt kell veszni,
Egyikünknek el kell esni!“

Oszlik az éj, pirúl Kelet.
Ragyog a nap Châlons felett;
Châlons sikján sárga mező
Kalászit rázza a szellő.
Arany kalász, drága vetés,
Merre a szem tekinthet és
Még ma este azon helyen
Hollók ülnek holttesteken.

Catalaun fala előtt
Két nagy sereg tábort ütött;
Egész Kelet, egész Nyugat
Lóra kapott, összefutott.
Repdes a sas s turulmadár
Melyik lesz, ki magasbra száll?
Ott római, itt hún s vele
Ott Aetius, itt Etele.

Harsog már a tárogató,
Halálharczra hivogató;
Hólován a hún fejdelem
Nyargal, mint a veszedelem.
Mindegyik csapása talál,
Mindegyik csapás egy halál;
Ritkul az ellenség sora :
„Itt jön az isten ostora!“

Hull római csoportostúl;
De a koczka visszafordul :
Aetius és Theodorik
Áttörnek a hún táborig.
Hol legtöbbet jár a halál,
Ott jár mindig a góth király;
Ősz szakála száll lobogva
Mint egy nagy fehér vitorla.

„Fut a hún, most góth előre!
Hej, római, ne félj tőle!
Bár a hún az ördög fia,
Most egyszer nem használ nyila.“
Fehér hún és fekete hún
És gepida sok ott elhúny,
Hős Csáth is lóról lefordul,
Hadur kardja is kicsorbul.

Ardarik is hiába vág;
Kantárszárat fordit Ellák,
Küzdve bár, de mégis szalad :
„Ellák fiam, ne hagyd magad!“
Elveszitve már a csata,
Megverve a hunok hada;
S hogy érik a szekérvárat,
Iszonyu zűrzavar támad.

„Hamar, hamar, máglyát ide!
Rabul nem esik Etele.
Kincsemet is tűz emészsze,
Ne jusson római kézre!“
És nyergekből áll a máglya,
Magas piros oszlop lángja;
Sok aranyat, drága gyöngyöt
Etele a tűzbe öntött.

Küzd a hún kétségbesetten :
„Csak most segits, Hadur isten!“
Hadur isten megsegiti,
Jó népét el nem veszíti.
Tengerré nő a vérpatak,
A legiók szétbomlanak :
Mig a küzdőket az éjjel
Választja egymástól széjjel.

A catalauni mező
Egy borzasztó nagy temető;
Százhatvan ezer hős halott
Örök álmát alussza ott.
Halvány, hideg minden vitéz,
Összetörve kard s kelevéz;
Itt-ott bukdácsol egy élő,
Az sem tudja, hogy még él ő.

Góthok hada várja, várja
Mikor jön elő királya?
De hű népe hiába vár,
Holtak között a góth király.
Fáklyafénynyel, sötét éjjel
Öt a vérmezőn lelték fel;
Négy dárdanyélre fektették,
Gyászénekkel eltemették.

Ellenség vezére halva, —
Betölt, a mi volt jósolva;
De a kevély római él
S kóbor lantos róla regél.
Legiói ott tanyáznak
Szeme előtt hún királynak.
Farkasszemet néz a két had;
Egy se mozdul, egy se támad.

Ott Etele harmadnapig
Táborába elzárkozik.
Harmadnapig ottan marad,
Negyednap szekérbe fogat;
S mint a villám tovarobog,
Alatta a föld is ropog.
Aetius csak nézi, nézi,
Fejét rázza s kitér néki.

Vértesi Arnold.

Levelek Kazinczy Ferencztől. *)

I.

Kiss Sámuelnek Kazinczy Ferencz tisztelettel.

Szeretetre-méltó társam, barátom! Fogadd szives köszönetemet megszóllításodért. Kedves vala nekem illy — — — ifjunak nyerni — meg hajlandóságát, 's azon leszek, hogy azt mind végig bírhassam. Képemmel kivánnálak meglepni, de rezem, nem tudom melly történet által, elvesze, 's

*) A dicsőült nyelvtudóssal ugy vala szerencsém levélváltási érintkezésbe jöni, hogy, miután tanulmányimat végzém, mint fiatal, szerettem a tudományt, szerettem holmi apróbb munkákat irni is. Igy jöttek ki több értekezéseim és kritikáim az akkori Tud. Gyüjte-

Magyarul a következőleg hangzik:

P
X
A Ω

Vázsonkői gróf Zichy Ferencz
győri püspök 1744—1783
ki
e szent hajlékot nagyszerü költséggel
helyre állitá, felékité, gazdagitá,
valamint
a főpapi méltóságban
egymásra következett örökösei:
Fengler József,
Vilt József,
herczeg Schwarzenberg Ernő,
Juranics Antal
Sztankovics Ker. János
Karner Antal,
az isten iránti vallásosságban, a nyáj fölötti gondos őrködésben, a fejedelem iránti szeplőtelen hűségben,
erény- és érdemekben
kitünő és halhatlan férfiaknak
kegyeletes emlékeül
állitá
Simor János
a püspöki székben utóduk.
1864.

Közli K.

Egy utazó nő Afrikában.

Az öt világrész közt Afrika az, mely a művelt emberiség előtt legkevesbbé ismeretes. Nemcsak távol fekvése, tengeröblökben szükölködő s igy a hajók által aránylag igen kevés helyen megközelithető partjai, s lakosainak vadsága képezik azon akadályt, mely e földrész belsejét az európai szem elől elrejti: hanem egyszersmind azon izzó hőség, mely miatt a hüvösebb éghajlathoz szokott embernek oda bejutni már a természettől lehetetlen. Afrikának csak külső körrajza ismeretes, de belsejét titokteljes fátyol födi, melyet csak kevesek mertek föllebbenteni, de még kevesebbeknek sikerült az élők között élve elbeszélni ott szerzett tapasztalataikat, mert a legbátrabb, legmerészebb utazók, többnyire vagy a barbar csordák gyilkának, vagy az éghajlat dühének estek áldozatul.

Mégis folyvást többen találkoznak, a kik a tudni vágyás ingerétől ösztönöztetve, a legnagyobb veszélyekre is elszánják magukat. Tudjuk, hogy egyik hazánkfia, *Magyar László* is ott járt, és eddig nem ismert vidékek földeritésével több mérföldnyi mocsáron át a Gazella folyóba ömlenek.

A rekkenő lég, melynek a kis utazó társaság nagy része áldozatul esett, Tinne Alexint is visszatérni kényszerité Egyiptomba, a hol jelenleg is tartózkodik csupán azért, hogy az éghajlat he-

A győri püspökök emlékszobra a győri székesegyházban. (Fénykép után.)

alig lát a szem egyebet a sötét lombu ezer éves fák árnyékában.

Az emberiség Afrikában a műveltségnek még csak gyermekkorát éli, a mi annál különösebb, mert az ős időben Egyiptom a tudomány és művészet bölcsője volt. De idő folytával ez is nagyon aláhanyatlott, s Európa műveltségének emelkedése által messze tul lőn szárnyalva. A mi pedig Afrika belsejét illeti, itt az emberek a vadaktól nem sokban különböznek. A fetish-imádók most is kigyót, gyíkot, tigrist emelnek oltárra, mig a nagyobb rész, mely Kelettel mégis némi érintkezésbe jött, Mahomed tanait követi, s daczára az ott járó téritőknek, aránylag csak igen kevesen vannak Jézus tanának hivei s ezek is undok babonával vegyitik azt.

Afrika belsejéről most is inkább csak a hir, mint a tapasztalás beszél vérfagyasztó dolgokat a benlakók kegyetlenségéről. Népfajai sok helyen még nevökről sem ismeretesek, csak vadságuk hire jut el hozzánk. Apák megeszik gyermekeiket, s a gyermekek a szülőknek alig megholt tetemeit. A királyok ünnepein és sirjain százakat konczolnak le, s a fejedelmek rabszolgák csontjaival ékesitik palotáikat; más rendi különbség köztök ugy sincs, csak parancsolók és engedelmeskedők vannak; ezek rabszolgák, amazok zsarnokok.

Európa, mely a többi világrészek gyámságát magára szokta vállalni, egyikre sem forditott annyi áldozatot hiába, mint Afrikára; egész nemzetek ekkorig csak kevés sikerrel forditák reá ama három világhóditó erőt: a győzelmes foglalás kardját, a pénzt és kereskedést, s a szó szellemi hatalmát. Századok óta táboroznak Európa nemzetei mintegy lesben a partokon; de ha egyes pontokat birhatnak is, Afrika rejtélyes magvát fel nem törhetik. Végtelen embersokaság ömlik elő e titkos világrész belső méhéből, de e rajok eredeti forrása mostanig is fölfedezetlen. Az északi részeken vannak nevelőintézetek, hol benszülöttek képeztetnek, hogy ezek terjeszszék saját fajuk közt a müvelődést és tudományt, de ez is mindeddig eredménytelen, s épen nem csodálhatjuk, ha a művelt Európa figyelmét magukra vonják azok, kik e vad népek közé, saját jószántukból és saját életök koczkáztatásával, a műveltségnek csak egy szikráját is magukkal vinni vállalkoznak.

A rovarok életéből.

A levelész (Aphis).

(Folytatás.)

Ha a teljesen kifejlett levelész fentebbi leirását jól megjegyeztük, könnyü lesz a *2 és 3 szám alatti* rajzokkal összehasonlitani, és a különbségeket feltalálni. Megemlitendő azonban, hogy a szárnyas levelészek nemcsak a himecskéket jelezik, mert mindkét ivarbeli levelészek lehetnek szárnyakkal ellátva. Megjegyzendő másodszor, hogy oly levelészek is vannak, és pedig többségben, melyek, bár tökéletesen kifejlettek, mégis szárnyak hiával vannak, milyen például a *2 sz.* alatti levelész, mely egy szárnytalan, de egészen felnőtt anyát mutat, itt a szárnyak hiával, minden egyéb kellékek feltalálhatók.

2. szám.

Ezen szárnytalan anyákról, melyek mint mondám, tökéletesen kifejlett rovarokként tekinthetők, a szaporodásnál bővebben fogunk megemlékezni.

A *3 sz. alatti rajz* egy levelész hernyót állit elénkbe. Ennél hiányoznak a szárnyak, a mézcsővek és a fark, azonkivül sokkal kisebb is, de máskülönben kifejlett anyjához nagyon hasonlit. Az átváltozás 2-ik foka tehát a levelészeknél látszólag egészen elenyészik, mert tulajdonképeni bábokat nem veszünk észre és csak a levelészek utolsó vedlési előtti állapotát vehetnők azokul, a midőn mind a fark, mind a méz-csővecskék csirái, kissé kiválóan észlelhetők. — A levelészek egyéb fajtái, a fenn leirt ismertető jelek által könnyen felismerhetők, mert csak a szinek változnak, ugyanis zöld, sárgás, barna vagy fekete, vagy pedig egyes szervek, különösen a szipókák hosszusága különböző. Minden egyéb állatok tehát, melyek a levelészek, tömkelegéhez hasonló összecsoportozásai között a vizsgáló szemnek föltünnek, más nemekhez tartoznak, és a levelészek közé vagy mint barátok, vagy pedig mint ellenségek vegyülnek.

3. szám.

Nezzük előbb az elsőket, mert talán különösnek tünik fel azon állitmány, hogy a levelészeknek jó barátjaik is volnának. És csakugyan van- [illegible] Hogy ezen barátság [illegible]-e, nem [illegible]om,

léghasadékok, a növény párázata akadályoztatik, ilyenkor aztán a növények fölületén barna vagy fekete foltok támadnak, melyek valósággal a növénynek kóros állapotát jelezik, máskor azonban apró élődi gombák által is hozatnak létre ily foltok, ez a sajátlagos *növény-ragya*.

Áttérünk most a levelész *szipókájára*, azon szervére t. i. melylyel nekünk s közvetlen a növényeknek annyi kárt okoz. Itt ismét két osztályra kell soroznunk a levelészeket, vannak ugyanis olyanok, melyek csipéseik s illetőleg szipogatásaik által az illető növénynek semmi kárt sem látszanak okozni, mert azokon semmi feltünő változást vagy a növénynek elsatnyulását nem vehetni észre. Ilyenek p. a bodzafa, baraczkfa, eper, fügefa s t. eff. Nagyobb része azonban a növényeket, melyeken fészkelnek, rútul eltorzitja, bemocskolja, sőt folytonosan okozott nedvvesztés által végképen megsorvasztja. — Eltekintve ezen károktól, melyek igy gyümölcsfáink és kerti veteményeinkben, ugy szintén kedvelt virágkertünkben a levelészek által okoztatnak, a növény-élettani változások, melyeket a levelészek csipései a növényeken előidéznek, tanulmányozásra érdekes anyagul szolgálnak. A levelészek szipókái, bármi finomak legyenek, mégis a sebzések sokasága és a szipogatások folytonossága által oly ingert okoznak a növény szervezetében, hogy a nedvek önkénytelenül az okozott sebek felé torlódnak. Természetes, hogy a gyöngédebb növényrészek milyenek az uj hajtások, levelek, melyek levelészek által különösen meglepetnek, de erősebb kocsányok, sőt ágak is azon oldalon, hol a szipókák által megsértetnek, nemsokára feltünő változásokat szenvednek. A levelek befelé hajolnak, az az: oda teknősödnek, a hol a levelészek összecsoportosulva, azokat bántogatják, elannyira, hogy a levélnek széle felhajolva, végre egészen ráborul a levél hátára, mi által a levelészeknek mintegy fedeles házat, vagy fészket csinálnak, melyben az eső és napsugarak ellen megóva, ott töltik életüket, mig annyira megszaporodnak, hogy uj telepitvényeket kénytelenittetnek kibocsátani. Más alakja a levelészek szurásaiból támad az ugynevezett *gubókban*, melyek más rovarfajok által okozott gubókhoz hasonlók: itt a nedvek torlódása oly nagy, hogy a növény valóságos tultengése hozatik létre. A kocsányok és ágakban pedig azt észleljük, hogy ezek azon rész felé, hol a levelészek szipogatnak, különirányu kanyarodásokban csavarodnak, néha egy óra-rugony alakját utánozván. Az egyes levelész csipése, magán véve csekélység, szinte semmisem, de töménytelen so- [illegible] tetemes károkat okozhat.

lábával jól megkapaszkodva, hátulső lábait magasan a levegőbe emelte, az uj szülött pedig testének hátsó részével előre jött a világra. feje még az anya testében volt, midőn már lábai kibontakozván, ide oda tapogatózva, állást kerestek s ezt megtalálván, mellső lábaival anyja testéhez támaszkodva, abból végtére fejét kifejteni igyekezett. Ez meglevén, azonnal szipókáját akarta a növény kérgébe furni, midőn Bonnet onnan ovatosan elemelé és haza vitte. Itt ugyanazon növényfajtára illesztette, de a mely a legszorgalmasbban meg volt tisztitva, azon semmiféle más élő lény, legkevésbbé pedig egy második levelész, nem létezett. Üvegharang alá boritá az egészet és a legszigorubban elzárván a hozzáférhetést, a szüz levelészt jobban megőrizte minden tilalmas találkozástól, mint ezt bármely anya, tulajdon leányával, tehette volna. Most naponkint, reggeltől estig, kiapadhatlan türelemmel megleste a magányosságában is gond nélkül tenyésző ifju levelész minden mozdulatát. Bármely uralkodó-ház első szülöttjénél nem jegyezhették fel nagyobb pontossággal a születés óráját, az uj szülött első mosolyát stb, mint ezt Bonnet tevé az ifju levelészszel, tökéletes naplót vivén mindenről, mit idevágónak tartott, sőt még a hév és légmérő mindenkori állását is följegyzette. Növekedése alatt, mely május 20-ikától junius 1-sejéig tartott; 4-szer vedlett a levelész most pedig, mind felebb emlitettük, a szárnyakat levonva, különben tökéletesen kifejlődve levén, anyává lett, és a nélkül, hogy párosodott volna, junius 1-sejétől 21-kéig 95 magzatot szült, többnyire a természettudós szeme láttárá.

Napvilágra hozta tehát Bonnet a legfényesebb sikerrel, a mit előtte csak sejtettek ügytársai s bebizonyitotta *Tremblay* azon föltevését, hogy több nemzedékre kiható termékenyités lehetséges. A szaporodásnak ezen módja, melyet *Partogenesisnek* *) neveznek, ujabb időkben *Siebold* szorgalmas kutatásai által nem áll már magányosan. Hasonlót észlelt ugyanis 1) nehány, tömlőkben élő lepkéknél (Talaeporia és Psyche), melyek között nem termékenyitett nőcskék petéket raktak, melyekből ismét nőcskék fejlődtek ki. 2) a selymérnél, hol szintén nem termékenyitett petékből himek és nőcskék kerülnek ki. 3) A méh királynénál, mely Dzierzon szerint here nélkül is termékeny petéket rak. — Több füvész észlelése szerint a növényeknél is vannak példák, hol termékeny magképzés termékenyités nélkül hozatik létre; *Braun* S. szerint Németországban a *chara crinatá*-nak még nem ismerik himvirágát, s még is a nővirágok évenkint magtermők.

Gasser János

Pesten halt meg.
1869-ben exhumát-
ták, és hamvait
Bécsbe vitték.
A művész pesti
időzése alatt ké-
szítette a Medetz
és Pfeiffer csalá-
dok sírcmlékeit
a Kerepesi temetőben

Vas. Ujs. 1869. 470. l.

Papron
Gr. Mihály -tpl

554

Gasser János

Věci sobrát

mutermében dol-
gozott Izsó Miklós
1856 vag. 57-ben

Szana Tamás: Izsó
Miklós élete és munkái.
Bp. 1897. 20-l.

hogy akad körötte olyan is, amely
a Bizottság gyűjteményében helyet
foglalhat.

Bpest, 1929. III. 12.

a Tekintetes Elnökség
készséges szolgája:
Dr Viskikároly
nemz. múz. ör

Schweidel József Isabra
Ferenc Király és Karolina Kolozsvári

Gasser János

I. Medvey 11. l

12. l.

Gasser Hans

Müvészeti lexikon

269 l

Fayenceok, Trencsén mázas

Ut. 246

natosnak tartom a kérendő d
ténck egyidejüleg való bemu

Hangsulyozottan ke
geit, hogy beadványaikban a
halmozását kerülni, s minden
tot szerkeszteni szíveskedje

Hivat

Budapesten, 1907. janu

min. tanácsos
h. orsz

Gasser, Hans

Perálltortképes

274.506.l.

Gasser Hans

nobrász

l.

Ráth György 1896

346. l

és lásd míg Magyar Mu-

kincsek I. k. c.

akke a magyar mugyütök-

ről.

Szentiványi Gyula 21 s.

léptek: 1:5000

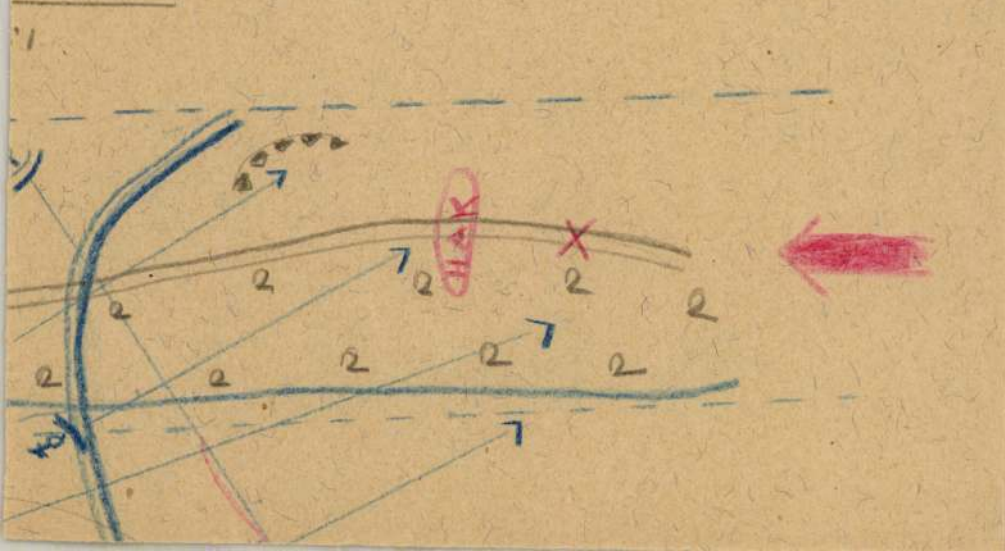

Gasser József

osztrákszebrász
szül. 1818. nov. 25 - Prae-
gratenben

Életr. archép.
Magyar vonatkozása
itt nem igen van.

Ha kell lásd

Sarkady István Haj-
nál Archépekkel és élet-
rajzokkal díszített al-
bum. Bécs, 1867.
227. l. Archeppel
Nemzeti Muz. Könyt
90472. sz.

Gasser János

szobrász

Fővárosi Lapok.1869.aug.20. /Fővárosi hirek./

Gasser (József?) Hans

1817 – 1868

Petőfi Sándor mellszobra.
Életnagyság, gipsz bosz-
tozva.

Ernst Nürenberg.

Fer Ernst 221.

Petőfi-Szerm

par-
nga-
nàf-
s a
inali
Ho-
Pup-
(560).

Gasser Imre
nobiliss
Petőfi mellszobra.

Ernst Lajos:
Petőfi arcképei.
Ernst Museum III.
Bp. 1922. 28. l.
képpel

Gasser, Hans

után Gróf Széchenyi
István márvány mell-
szobra

Dívald Akad. palotája

70. l.

Névmutató.

GASSER, Hans Anton szobrász

PROHÁSZKA László: Széchenyi István ábrázolása a szobrászatban. = Pavilon 7 (1992) 34.p.

III. A KÉPZŐMŰVÉSZET ÉS AZ IPARMŰV

1. Bevezetés

Eddigiekből következik, hogy új
szó, noha e fejlődés minden lépcső
világos, hogy sem a későbarokktól,
het élesen elkülöniteni. It is, c
vissza mutató jelenségek, nemcsak s
nálások, megtorpanások is. Az a kör
után is előfordul - például kisebb
zattervein - barokkosan zsúfolt és
di zités, amely sehogyse illik az é
vall, hogy a múlt élt még, ha nem i
nyesült. Épp az épitészet terén egy
kezettek/ a kismartoni kastély kiss

Gasser Johann

szobrász

érébe öntve és

gród

marvanyba

faragva kerzi-

tette el gróf

Széchenyi István szobrát

ki döblingben

1859 XI. 29 – 1860 III. 8.

Kört ült neki

A marvanyszobrot

Izsó Miklós

farágta –

Bártfai Szabó László

Gróf Széchenyi István

művész kortársai és

barátai

1930

599. l.

MAGYAR MŰVESZET

l mare ungherese
ità, tagliata con
. Nei primi anni
si una avanguardia
però negli ultimi
sa dai giovani che
a Ungherese di Roma
adizione secolare,
oro ideali estetici
el clima delle nuove
va Italia. Essi però
ovincia del Novecento
quelle tendenze
ne ungheresi.

Gasser János Bécs.

1855. máj.-jún. kiáll. Műcsarnok.
Markó Károly arcképe, márvány
mellszobor,
1860. máj.-jún. kiáll.: Gróf
Széchenyi István mellszobra, gipsz.
— Gyászoló múzsa, gipsz.

Ékszerek állati csontokból VII. 244

— csigákból VII. 244.

Gasser, Hans
svájci
1817 – 1868.
Tanulmányfő, olajvázlat.

Delhaes István
emlékkiállítás
Bp. 1910. 55. sz.

A művészet történetének folyamában gyak
művészt jeles festők csokra vesz körül. Így volt ez T
reneszánszban, aztán Rembrandt, Goyen, Ruysdael
század Hollandiájában, Rubens, Van Dyck, Yorda
Boucher Fragonard, Lancret idején, majd Delacroix,
— mint egy szőlőfürt, ugy függtek a szemek egymás

Ezt a jelenséget figyelhetjük meg a XIX. s
a jeles magyar mesterek egész sora, egy Székely, Paál
szet első virágzását teremtették meg. Ez a virágcso
kiállításunkon. *Munkácsy* Mihály öt képe, köztük
gyüjteményből, aztán a *Kovácslegény*, ugyanezen képh
gyüjteményből, melette lelkitársa *Paál* László egy
tulajdona volt s egy erdőszéle, mely valamikor Lie

ó által attestálva), Van Ostade, — kettő is, az egyik
ot attestjével), jelzett Pynacker, Schelfhout, Jan
oot bizonylatával), Terborch művei válnak ki; az
ndenik jeles szakember, A. L. Meyer, Berenson, Gui-
llátva, igy Castello (XVII. sz.), Girolamo Cornino
i (XVII. sz.), Maestro Miniato (XV. sz.), Filippo Lippi
Pittoni (XVIII. sz.), Salvator Rosa, Santacroce (XVI.
.), csupa rendkivül ritka mester. A flamandok közül
iatürt (későbbi Dürer-jelzéssel), s Rubens, Balen és
llitás egyik érdekessége volt. A figurákat Rubens és
n néhány érdekes francia mester is, egy erdélyi kolos-
t szent képeket is festeni), Philippe de Champaigne,
a szellemben itt egy dominikánus apáca arcképét fes-
női arckép, mestere a berlini udvar festője volt Nagy
végül megemlitünk néhány érdekes német-osztrák fes-
fent és Gauermant, mind azt bizonyitja, hogy mily
most bemutatott kiállitás.

Pedig az iparművészeti rész hasonlókép nagyarányu.
üsttárgyakban páratlanul gazdag anyagot mutatha-
rtó tálakat, a XVII. és XVIII századból való, szignált
mokat, násfákat és boglárokat, — hasonlókép gazdag
ti, perzsa és kinai műveket, valamint remek erdélyi

GASSER, *Hans*, osztrák szobrász, • Gmünd mellett (Karintia) 1817, † Pesten 1868. Schwanthaler tanítványa Münchenben. Élete javát Bécsben töltötte, hol a Stadtparkban levő Donauweibchene még ma is népszerű. U. o. Erzsébet királyné szobra a Westbahnhofnál, Bécsújhelyen Mária Terézia szobra, Wielandé Weimarban, Adam Smithé Oxfordban. Tőle valók a budai lebontott Hentzi-emlék alakjai, id. Markó Károly mellszobra a budapesti Szépművészeti Múz.-ban, Petőfi Sándoré az Ernst-Múzeumban, gróf Széchenyi Istváné a Fővárosi Múzeumban. Élete utolsó éveit Pesten töltötte. Bátyja, Josef G. (1816—1900), szobrász, főleg bécsi középületek számára dolgozott.

Koncz Ede Sándor, áll. tanító.

VII.290

Gasser Hans

Portrait

l. Schoen 1948

44. l.

11...

lra néz, keretbehelyezett tojásdad medaillon-
ot tart, melynek keresztvasán jobbját nyng-
ajat és bajuszt hord, szakála leberetvált. Nyak-
inóros, vállra vetett mentéje, melynek díszes a kö-
. Kardkötőjét ~~[illegible]~~. A háttér folyótól át-
csoportokkal. Felirata a kép alatt:

J LÁSZLÓ"

ei a keretnek 6.15 : 5.2 cm.

8771.

107/95 № 166.

Gasser, Hans

l.

Gyró Művészekről

312, 321, 322, 325,
328. l.

Discorso del conte Teleki
(a destra il conte Vinci)

Gasser Hans

Zobrätt

l.

Hevesi L./ Oesterreichische

157 l. Kunst im 19. Jhdt

Leipzig 1903

Római fémtükör VIII.126.

Gasser János
szobrász

szód

Lauringer Ernő:
Széchenyi István
gróf az ermészetben.
Sopron 1939.

2. l.

OSSÁG
ITÉS!

48X12221
BU 72 BC

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Gasser János

l.

Lykanomzromantika

47, 50, 66, 113,
126, 127, 139,
254, 256. l.

MONATH ISTVAN
hirlap—bizományos
KOMÁROM

T

IV 1 6fa

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12.-III. 2.

MDK

Gassner

Markó Károly szobra. Gassner művéért köszönetet mond a Muzeum ~~ás~~ az állam-minisztériumnak

Főv. Lapok 1864 I.X.18. 997.o.

M. D. K.

GASSER József bécsi szobrász
(1816 - 1900)
(Hans Gasser bátyja)

Fő, templom főkapuja fölötti domborművek (~~Három~~ Háromkirályok Jézus-imádása

Ybl Ervin: Ybl Miklós 23.,

Gasser József szobrász.

Életképek, 1876. juni 2. I. k. 2. sz. 19. l.

Vegyes közlemények.

Gasser Josef szobrász (1816-1900)
Fóth, kat. templ, „Három királyok"
szobra.

Religió, 1855. dec. 18. 577-79.o

Grynaeus: A fóthy egyház...
etc.

MDK

Gasser M.

Széchenyi mellszobra, Izsó Miklós másolata,
Gasser M.

Vegyes közlemények. Életképek, 1876. jun. 2. I.k.
2.sz. 19.

Gassner

MDK

Markó Károly szobra. Gassner müvéért köszönetet mond a Muzeum az államminisztériumnak

Fővr. Lapok 1864.I.X.18.997.o.

Tinéktek.

HANS GASSER, szobrász /1817-1868/

Bécsi Szobrász. Széchenyi Mellszobrát alkotta. A Soproni Muz. grafiaki gyüjteményében igen sok Széchenyi ábrázolásnak előképe az ő széchenyi mellszobra. Egyébként hét szoborterv rajz vázlata van a gyüjteményben.
169. old.

ASKERCZ EVA/DAVIDNÉ: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafiaki gyüjteményének története 157. old.

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász /1817-1868/.

GASSER HANS, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:

12./.-Széchenyi István, vállkép.
Gasser után Kriehuber Josef /1800-1876/. Nyomt: Stö-ufs. Kiadó: Neumann-L.T. Wien. Kőrajz. 33.5+25.5 cm
167. old.

DÁVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old.

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

GASSER HANS, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke.
11./.-Gróf Széchenyi István a halhatatlan, mellszobor. Ismeretlen XIX. sz. 2. fele.-Kőrajz. 1860.-Nyomda: Haske és Társa Pest. Kiadó: Werfer Károly. 36.2+26.7 cm. Előkép: Gasser Hans szobra. 166. old.

DÁVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old.

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchényi ábrázolás. - Ezek jegyzéke:
14./.-Gróf Széchenyi István, térdkép.
Ismeretlen mester, XIX. sz. 2. fele. Szinezett kőrajz.
Nyomda: Gerhart H. Wien. Kiadó Gerhart H. Wien. 42+285 cm. Előkép: Gasser H. mellszobra. 167. old.

DAVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 167. old.

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:
16./.-Gróf Széchenyi István, mellkép.
Katzler Vinzenz /1823-1882/. Kőrajz. Nyomda: Gerhart W. Wien. Kiadó: Gerhart, Wien. 72+55 cm. Előkép: Hans Gasser mellszobra. 167. old.

DAVIDMÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

A Soproni Muz grafikai gyüjteményében kb.100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Dzek jegyzéke:
17./-Gr.Széchenyi István, térdkép, kezében könyvvel. Ismeretlen mester, XIX.sz.2.fele.Kőrajz.Kiadó:Gerhart H.Wien.42+29 cm.Előkép:Gasser mellszobra. 167.old.

DAVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157.old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás. -Ezek jegyzéke:
13./.-Gróf Széchenyi István élete utolsó évében, vállkép Gasser mellszobra után rajzolta Grimm Rudolf, 1832-1885/. Kőrajz. Nyomda: Rohn A. Pest. 1860. Kiadta: Vahot Imre, 68+52 cm. Előkép: Gasser szobra. 167. old.

DÁVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old.

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

GASSER HANS, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:

15./-Gróf Széchenyi István, mellkép.
Telepy Károly/1823-1882/. 1860. Korajz. Nyomda: Rohn A. Pest. 1860. Kiadó: Telepy K. /Az 1859. jól talált szobormután/ 35.5+26.5 cm. Előkép: Gasser mellszobra. 167. old.

DÁVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:

18./.-Gróf Széchenyi István Döblingben. Mellkép, döblingi ablakban.
Rajzolta Löschinger Zsigmond/1837-1887/. Kőrajz.
Nyomda: Bäcker Wien. Kiadó: Lukats.-48+45 cm. Előkép Gasser mellszobra. 167. old.

DAVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

A Soproni Múz. grafikai gyüjteményében kb.100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:

19./.-Széchenyi István, mellkép, döblingi a blakban. Ismeretlen, XIX. sz. 2. fele. 1860. Kőrajz. Nyomda: Werfer Károly, Pest. 52.55+45 cm. Előkép Gasser mellszobra. 167.old.

DAVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157.old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

HANS GASSER, szobrász

1948-ban Scholz János osellémüvész a Soproni Múz-nak ajándékozta XVIII-XIX.sz.-i barokk és biedermeier rajz és metszet gyüjteményét. A XIX.sz.i lakokból kiemelkedik Gasser osztrák szobrász shoborterv sorozata. 158.old.

[illegible] A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157.old

[illegible]rrabona,14.A Xantus János Múzeum évkönyve,Győr,1972

Gasser szobrász

Petőfiről szobrot készített, évszám nélkül (1868-ban halt meg) 3 fold. 2 jegyz.

Vayer Lajosné: Petőfi Sándor első szobra - Alexy Károly ismeretlen alkotása. 37.o.

A Petőfi Irodalmi Múz.Évkönyve.1959.Bpest.1959.Révai Nyomda.Bp.

Gassner (?)

bécsi nobrán

U. 2242

Budapesti Hírlap

1920. febr. 7.

(Elárverezték a Hentzi-nobor mellékalakjait.)

A hat nobor árverése, melyet a kormány a Jövő Nemzedékeit ennek egyszerűtnek ajándékozott, az Ernst-Muzeumban árverezték és mindereskedők vettek meg.

záló csukló
a Tannenberg-Arm-nál.

lókkal igen ellenálló kart enged szerkeszteni. Mivel pedig a *Prüfstelle* műkarjai nem tüntetik fel a Ráth-féle szabadalom 1. alatti igénypontjában jellemzett sajátságokat, a *Tannenberg-Arm* esetében Ráthot nem illeti meg a prioritás. Sőt Schlesinger dr. levele szerint a *T.-A.* nem is találmány, hanem *régóta* ismeretes csukló-elrendezésnek ügyes szerkezeti megoldása. Mivel pedig ő a gyártásban személyesen érdekelve egyáltalában nincsen, bármilyen szabadalmi bitorlás az ő részéről szóba nem is jöhet.

A *Geschaeftstelle des Vereins deutscher Ingenieure* folyó évi február 2.-áról keltezett válaszában pedig röviden annyit mond, hogy a Schlesinger dr. adta felelettel egyetértvén, a *Zeitschrift*-ban kért helyreigazítást nem közölheti, de nem zárkozik el Ráth kívánságának a megvizsgálásától akkor, ha az ügy jogi elbírálására hivatott fórum Ráth igényeire nézve már jogerős ítéletet mondott.

Álljunk meg itt egy pillanatra. Tény, hogy Ráth mindkét levelében a szabadalom bitorlását helyezte előtérbe s így a jog látszatával bír, ha a Verein a bírósághoz utalja Ráthot, Schlesinger dr. pedig a fősúlyt arra helyezi, hogy a *Prüfstelle* két szerkezete szerinte nem sérti a Ráth-féle szabadalom főigényét. Csak egyet hallgatnak el Schlesinger

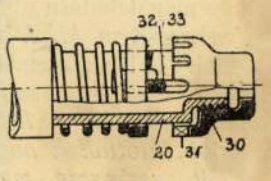

ábra. Ráth szerkezete a Verein pályázatára benyújtott darabon.

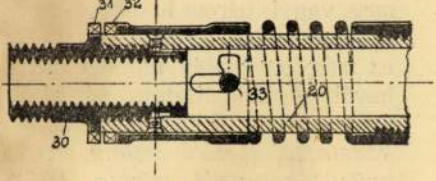

16. ábra. A Tannenberg-A. hasonló rendeltetésű szerkezete.

GASSER, Anton

Muzeumi Hirlevél, 1990.12.sz. XI.évf. 15.p.

A nagycenki Széchenyi Emlékmúzeum a Széchenyi Alap és a MKM támogatásával megvásárolta *Hans Anton Gasser* 1860-ban, Döblingben mintázott fehér márvány *Széchenyi-mellszobrát.*

...sztelettel MEGHÍVJUK

Schneider

...EKTORA

...UNKRA

...GETI ÚT 9/25.

...3.

...TANI

Patak Jenő

Nemzeti Muzeum.

Gasser szobrász ~~megkszobrák~~ Markó mellszobrát már megkapta a Muzeum.

Fővárosi Lapok 1864.I.VI.25.606.old

Patak Jenő

Plasztika.

Volkmann mellszpbra,-Gasser szobrá sz
müve a Müegylet kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.V.24.501.old.

Gasser -, szobrász / Osztrák /
/ Markó Károly mellszobra /

A müvészeknek az állam általi gyámolitősa, Magyar Képzőmüvész 1864, ápr.2o.I.2.3o.

Patak Jenő

Plasztika.

Marko mellszobor.Gąsser bécsi szobr
rász müve.Megvették a bécsi Belvede
re Képcsarnok számára.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.16.360.old.

Patak Jenő

Plasztika.

Basreliefek a Müegyl[illegible]et kiállitásán

Gasser szobrász müvei.

Fővárosi Lapok 1864.I.86.old.

Patak Jenő

Plasztika.

"Markó mellszobra". Gasser alkotását a Nemzeti Mueumnak ajándékozták.

Fővárosi Lapok 1864. I. VI. 17. 581. old.

Plasztika, XIX. szd, relief
Fóth, Gasser 7, 3 királyok

Religio, 1866. dec. 18. 577-79. o.

Grynaeus: A fóthy egyház...
etc.

Patak Jenő

Gasser szobrász/19.sz./Markó mell-
szobrát a Nemzeti Muzeumnak ajándékozták.

Fővárosi Lapok 1864.I.VI.17.581.old

Patak Jenő

Gasser szobrász/19.sz./a Müegylet kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.V.24.501.old.

MD K

Gasser, szobrász

Gr. Széchenyi István. Kis mellszo-bor

Izsó Miklós eredeti müve után.

A Magy.Tud.Akad.képei és szobrai.
Akadémiai Értesitő.1913. évf. 8-9. füzet. 540.l.

MDK

Gassner

A Nemz. Muz. köszönetet mondott az államminisztériumnak Thán és Gassner müveiért

Fővárosi Lapok 1864 I. X. 18. 997 l.

Gaissner János történész, meghalt Pesten 1871-ben.

Archaeologiai Értesítő
V. 1871. 335.

Gasser (Hans) szobrász

(osztrák)

Magyar képzőművész, 1864

ápr. 20. I. 2. 30.

A művészeknek az állam általi számolítása.

MDK

Gasser Hans, szobrász.

a bécsi művésznek jutott osztályrészül, h. a döblingi magányból felépülten visszatérve, megmintázhassa Széchenyi mellszobrát. G. művét Izsó Miklós mintázta le az Akadémia számára.

Széchenyi mellszobra. 1858. Márvány.

Repr.

ifj.Vayer Lajos: Széchenyi István képmásai.
Tükör.1941. 9.évf. 9.sz. 423.l. szept.

GASSNER, Johann, pozsonyi kőművesegéd

J. G. Maurergesell, 29 éves felesége meghalt. (1843, 258 l)

—

U. az. 3 és fél éves fia meghalt (1849, 58 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Hans Gasser

Markó Károlyról készitett szoborarcképe, a magy. művészképmások kiállitásán a Szépmüv.Múz.-ban.

Ujság, 931.V.6.

M.D.K.

Gasser János
szobrász

Széchenyi István mellszobrát
készítette

Szabad György: Széchenyi Döblingben. 452 kp
Élet és Tudomány, 1960. ápr. 10 — 15 szám

Gâthy Zoltán

Tér és Forma.

1942. 137, 138. C.

(Villa a Gellértheggen, kéjeckel.)

Terverte fenti.

539

-bát ábrázol, hol egy meztelen nő épen az
al látával már a fördre lépet s jobb kezével
z, mialatt baljára nehezedik. Középütt elvál-
vállaira omlik s kik szalaggal van megkör-
s lepedőjének szélleni hatom csik fut körül. A
zöld. Jobbra az ablaknál párnázott támlás
elyeken ruhák hevernek.

31: 23·3 cm. —
ajándéka 1874. ~~jun. 21~~. —
20. — Dep. régi 3. és inj 21. b).

Ásza 539.

19

Gáthy Zoltán

építész

Szül. Lipótvár 1894.

Oklevelet nyert 1919.

Műegyetem VII. e.

15 12 11 1/2 3 ~~11 1/2~~ 5 [illegible] 11 1/2 5

3 12 11 1/2 30 30 3

15 12 ~~11 1/2~~ 14 11 1/2 25 11 1/4 25

15. 25 25 12 11 1/2 14

1145

11 1/4 30

Gáthy Zoltán

Dorog, bányász templ.

Tér és Forma, 1934 VII. 359

ár R.-T.
s Bokmayer
Parafa-asbest pad
ruganyos, meleg, könnyen tiszt
:: :: :: tartható. :: ::
Földfeletti jégverme
sörhütők, borpincé
tervezése.
Műszaki irod
alk
ezés
lást
Bud
Damj
land
ának
ajár
előan
k t
itó p
csato
iivata
ok é
s.
i t á
a fő
góhic
nov
ben
abs
kul
pad
irgy
gu
Az

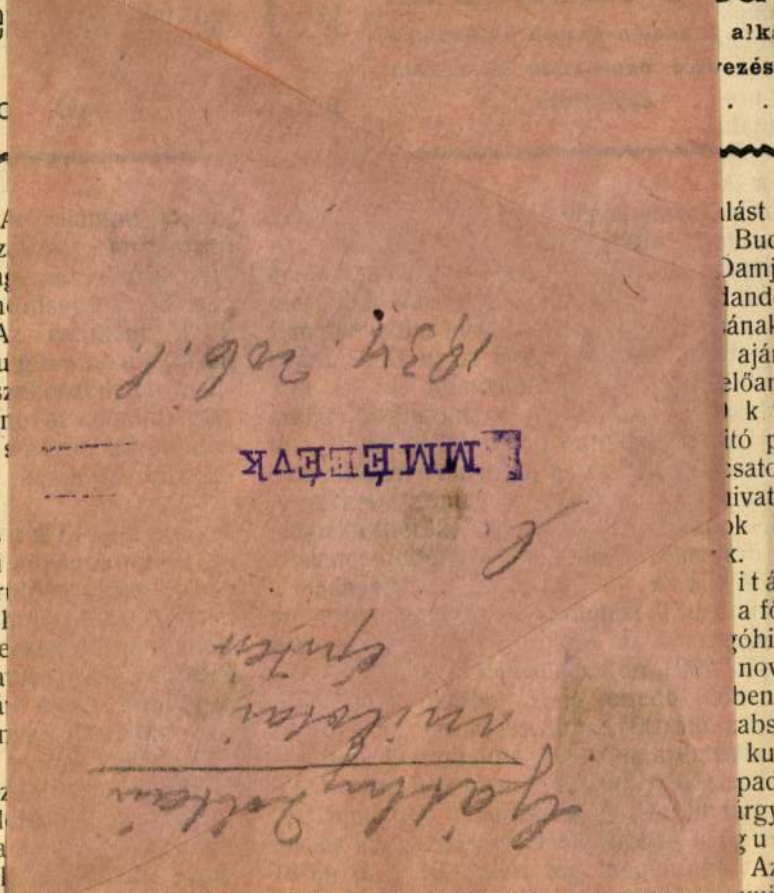

it 73. sz. II. em. latok Mélly Béla dr. tanácsnokhoz hívni

ıcsnoksági épületben elhelyezett hivatalok, ınint központi légfütés kazánjainak fütésére 909/1910-iki téli idényben szükséges és egy 800 mm. pirszén, továbbá 3500 mm. én szállitására pályázat hirdettetik. Pályázni ók felhivatnak, hogy ajánlataikat j u l i u s a m. kir. honvédelmi ministerium palotanokához nyujtsák be. Az ajánlat összének 5%-a bánatpénzül valamely m. kir. ıpénztárnál letétbe helyezendő és az elisény az ajánlathoz csatolandó. Az ajánlatok u s z t u s 5-én déli 12 órakor fognak ntatni, az odaitélés pedig augusztus 12-én eszközöltetni. Ajánlatok ugy a pirszénre, a kőszénre külön is tehetők. Egyéb felositást a m. kir. honvédelmi ministerium agondnoka ad.

dapest. (T ü z i f a s z á l l i t á s.) A budakir. itélőtábla hivatalos helyiségeinek fütéaz 1910—1912. években szükséges 329 ı. tüzifa szállitásának biztositása céljából p t e m b e r 20 án d. e. 10 órakor a kir. ábla segédhivatali főigazgatójánál (V., Igaz gyi palota, magas földszint 17.) versenyalás fog tartatni. Az egy k bélyeggel és a ati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénz lét igazoló nyugtával ellátott ajánlatok a itélőtábla segédhivatali főigazgatójánál dók be. Ugyanott a szállitási feltételek és ánlati minta dijtalanul megszerezhetők.

dapest. (K ő s z é n s z á l l i t á s.) A m. lohányjövedéki központi igazgatóság a hios helyiségeinek fütésére az 1909. október -től 1910. szeptember 30-ig terjedő 1 évi rtam alatt szükséglendő mintegy 1100 mm. min. rostált kocka esetleg darabos belföldi nnek szállitására versenytárgyalást hirdet. enkint egy k bélyeggel ellátott ajánlatok p t e m b e r 15-én d. e. 12 óráig a dojövedéki központi igazgatósághoz nyujtan-

adóhivatalnál letet hoz csatolandó. A kir. államépitészeti 16-án d. e. 10½ tási feltételek a tre hivatalnál megteki minta és ajánlati k fillérért megszerezh

Rimaszombat. (rimaszombati kir. tö továbbá a rimaszo szintén a kir. üg fogháznak 1910., 1 évenként szüksége szállitásának biztos törvényszék elnöki határnapjául a u g 9 órája tüzetik ki, 40 k bánatpénzze hivatnak meg, ho elnöki irodában m 8 k a kir. törvé 32 k pedig a kir. szükségelt kőolajn tositásául szolgál.

Szentes. (T ü z i r. t. város tanácsa szállitására. Felhiv 1 k bélyeggel el központi iktatóhiva 10 óráig adják be. pénz csatolandó. gyertyán, bükk és

Nagyszeben. (R u n e m ü e k, s z ő r A nagyszebeni m. részére 1909. évbe szállitásának biztos dasági irodájában 11 órakor ujabbi

Gasser János, osztrák szobrász; szül. 1817 okt. 2-án Gmünd mellett Karinthiában, megh. 1868 ápr. 24-én Pesten. Az 1830-as években a bécsi képzőművészeti akadémián végezte tanulmányait, 1842-ben pedig Münchenbe ment és Schwanthaler tanítványa lett. 1847-ben visszatért Bécsbe, hol nagy tevékenységet fejtett ki s vagyont szerzett. Kiválóbb művei Welden báró emlékszobra a Schlossbergen Grácz mellett, Mária Terézia szobra a bécsújhelyi katonai akadémia kertjében, Erzsébet császárné szobra a bécsi Erzsébet-pályaudvarban, Wieland szobra Weimarban, Sonnenfelsé a bécsi Erzsébet-hídon, Smith Ádám szobra Oxfordban, A dunai hableány (Donauweibchen) a bécsi városi parkban, stb. 1859-ben természet után mintázta Széchenyi István gróf mellszobrát, s nehány évvel előbb készítette id. Markó Károly, a híres magyar tájképfestő márvány mellszobrát, melyet I. Ferencz József király ajándékozott a Magyar Nemzeti Múzeumnak. G.-t a műtárgyak szenvedélyes szeretete utóbb anyagi romlásba döntötte, s hitelezőinek folytonos zaklatása miatt Bécset elhagyni kényszerült. Ekkor Budára jött s életének utolsó éveit a magyar fővárosban töltötte, hol állandó betegeskedése alatt a Pfeiffer-, Medetz- és Frick-családok, valamint Obonyai dr. és Kugler Ferencz szobrász támogatták. Az egyik kezén elhatalmasodott csontszú ellen előbb a Lukács-fürdőben keresett gyógyulást, majd a zsidó kórházba került, s ott is halt meg. A kerepesi-úti temetőben helyezték örök nyugalomra.

A művész fiatalabb éveiben is többször megfordult Magyarországon, s a pesti műegylet kiállításain nehány kisebb szoborművével vett részt. A budapesti kerepesi temetőben két síremlék van, mely az ő vésője alól került ki és tőle valók a Hentzi-emlék szoboralakjai is. Petőfi Sándort ábrázoló kis mellszobra Ernst Lajos gyűjteményében Budapesten van.

Arch. Ért. 1871. V. 335. l. — *Az Ország Tükre.* 1864. 90, 100, 214. l. — *Hevesi, Ludwig:* Österreichische Kunst des XIX. Jahrhunderts. Leipzig, 1903. 157—158. l. — *Műcsarnok.* 1868. 40. l. — *Pallas Lexikon.* VII. 839. l. — *Peregriny János dr.:* A M. N. Múzeum képtárának leíró katalogusa. Budapest, 1900. 519. l. — *Vasárnapi Ujság.* 1859. 59. l. — 1860. 21. sz. (Gróf Széchenyi István egyénisége; képpel.) — 1865. 395. l. — 1868. 217. l. — 1891. 633. l. — *Wurzbach:* Biographisches Lexikon. Wien, 1859. V. 92—93. l.

681. KÉT DISZTŰ, ezüst, gömbös, filigrán fejjel. Magyar, XIX. sz. e.

682. FALI ÓRA, festett és domboru diszü számlappal és súlyokkal. Német népies munka.

683. DISZKARD, ezüst veretes, török barok hüvellyel, elefántcsont markolattal.

684. ZSEBÓRA, arany — á trois couleur — Louis XVI. Jelezve: „Dutertre Paris". Francia. XVIII. sz. v.

685. ZSEBÓRA, arány, hátlapján festett zománc mithologiai jelenet. Jelezve „J. J. Jequier à Lausanne." Svájc, XVIII. sz.

686. NŐI ZSEBÓRA, arany, lapos, egy zománcképpel. Svájc, XIX. sz. Vékony biedermeier nyaklánccal.

687. HALALAKU SZELENCE, ezüst. C. I. mesterjeggyel. Holland, XVIII. sz.

688. SZELENCE, moha-achát, ezüst foglalatban. Ovális. Német, XVIII. sz.

689. SZELENCE, szürke-achát, ezüst foglalatban, kagylóalak. Német, XVIII. sz.

690. KÉT KANDELÁBER, tartó nőalak, faragott fa, részben aranyozva.
M. 89 cm.

691. CSÓKTÁBLA, Limoges-zománc, rézkeretben: A három királyok imádása.

692. KÉT TALPAS CSÉSZE ALJJAL, ezüst. Modern.

693. MOKKA-KÉSZLET, rézbádog, filigrán, korál és türkiz disszel. Kerek tálcán egy kanna és hat csészetartó áll. Török, XIX. sz.

694. KÉT ASZTALDISZ, ezüst, talpas tál, szára férfi és nőalak. XIX. sz. v.
M. 49 cm.

695. EGY ARANY, EGY EZÜST ÉS EGY BRONZ ÉREM, előlapján József nádor arcképe jobbra néző profilban: JÓZSEF FŐHERCEG MAGYARORSZÁG NÁDORA SZÜLETETT 1776. körirat. Hátlapján Bpest cimere: EMLÉKÜL SZÜLETÉSÉNEK SZÁZADOS ÜNNEPÉRE BUDAPEST FŐVÁROS HÁLÁS KÖZÖNSÉGE 1876. felirat. Előlapját mintázta: F. LEISEK, hátlapját mintázta: A. [illegible]HARFF. Az aranyérem sulya 104 gram. Tokban. Magyar 1876.
Átmérője 54 mm.

696. LEGYEZŐ, csontküllőkkel, selyemre nyomtatott lapjain középen cimer. XIX. sz. e.

697. FASZOBROCSKA, hársfa, faragott, hátlapja sima, német nőt ábrázol, kezében könyvvel. Német, XVI. sz.
M. 35 cm.

698. TÁLKA, ezüst, harangalak, vésett körvonalas barok diszitéssel. JH mesterjegy. Boroszló, XVIII. sz. e.

699. NECESSAIRE, Tegezalaku, kigyóbőr, rokoko ezüst verettel. Francia, XVIII. sz. k.

700. NECESSAIRE, ezüst, tegezalaku, rokokó diszitéssel és achat betéttel. Német, XVIII. sz.

701. NECESSAIRE, ezüst, tegezalaku, trébelt rokoko diszitéssel, egy férfi és egy nőalakkal. Német, XVIII. sz. k.

702. NECESSAIRE, ezüst, tegezalaku, négy gerezdes, trébelt rokokó diszitéssel, férfi és nőalakkal. Francia, XVIII. sz. k.

703. ZSEBÓRA, arany, sima hátlappal, számlapján két harangot verő alak. Jelezve: Breguet à Páris. Francia, XIX. sz. e.

704. VADÁSZ EVŐESZKÖZ, ezüst, réz, gyöngyház és szarvasagancsos nyéllel, bőrtokban. Tirol, XVIII. sz.

705. UTAZÓ EVŐESZKÖZ, csont és ezüst, bőrtokban; összecsukható kés és villát tartalmaz. Tirol, XVIII. sz.

706. KÉPKERET, aranyozott, öntött bronz ékkövekkel, német renaissance stilusban.
M. 17.5 cm.

6*

707. FAFARAGVÁNY, tölgyfa, trónuson ülő püspök környezetével, sötétbarnára pácolva, késő gót stilusban. Belga.
M. 54 cm.

708. PIÉTA, szobor, faragott tölgyfa, XVII. század stilusában. Belga.
M. 70 cm.

709. UTAZÓ IRÓKÉSZLET, ezüst aranyozva, fekete bőrtokban: egy szelence, két tollszár, egy háromszöges tolltartó, két gyertyatartó és hat kis kerek tálca tartozik hozzá. Fejedelmi ajándék, F jelzéssel. Angol, London, XIX. sz.

710. KEHELY, ezüst, részben aranyozva, barok tagozással. Talpán cyrilbetüs körirat. XVIII. sz. k.

711. LÁBAS FEDŐVEL, ezüst, két vizszintesen elálló kengyeles füllel, három kecskeláb idomu lábbal. Empire. Wien, 1803.

712. ÁLLÓ ÓRA, öntött és aranyozott bronz, Louis XVI. stilusban. Jelezve Anton SCHLESINGER VIENNE. Wien, XIX. sz.

713. UTAZÓLÁDIKA, nyárfagyökér, toilette és varrókészletnek, berakott diszitéssel.

714. KIS KUPA, ezüst aranyozva, festett zománc jelenetekkel és hermaalaku füllel. Svájc, XIX. sz.

715. KARPEREC, arany, görög stilusu filigrán disszel és kosfejjel. XIX. sz.

IV. BRONZOK, TEXTILIÁK, BUTOROK.

721—827.

721. HENTZI EMLÉKSZOBRAI. A királyi vár előtt elterülő Szt. György-téren állt az I. Ferenc József parancsára 1852-ben, az 1849-ben elesett Hentzi tábornok és bajtársainak emlékére emelt öntött vas, toronyalaku emlék, melyen több allegorikus alak volt elhelyezve. A főhomlokzaton levő felirat hirdette, hogy: „Hentzi tábornok, vele Allnoch ezredes 418 hőssel egyetemben itt halt meg a császárért és hazáért.“ A többi oldalon az elesett közemberek nevei voltak feljegyezve. A középső baldachin alatt allegorikus csoport állt, a sarkokon egyes alakok bronzbl. (Képétlásd: Hunfalvy J.: Magyarország és Erdély 1856.). Az emlék tervét Sprenger udvari épitészeti tanácsos készitette, a szoborműveket Gasser J. (1817—68) bécsi szobrászművész készitette. Az egyes féléletnagyságu bronzból öntött szobrok a következők:

1. Lovagiasság,
2. Szépség.
3. Szabadság,
4. Éberség,
5. Vértanuság,
6. Hit, Illusztr. XXIV. táb.

Ezek a „Jövő Nemzedék“ jótékony egyesület javára árvereztetnek el.

722. HÁRFÁS, bronzszobor, szürke márványlapon. Jelezve: „K. HACK STOCK. 1917.
M. 35 cm.

723. LEÁNYKA BABÁVAL, öntött bronzszobrocska, alacsony, kerek, fekete márványtalapzaton. Jelezve: A. K. RÓMA. Modern.
M. 31 cm.

724. LEGELŐ TEHÉN, öntött bronz szobor piros márványtalapzaton. Jelezve M. STX. Modern.
M. 28 cm.

725. PIPÁZÓ FÉRFI, öntött bronz szobrocska. A férfi ülő helyzetben. Jelezve H. Müller. Német, modern.
M. 25. cm.

Ernst Muzeum aukcioi

Gasser József

1816–1900

nem János!, mivel fenti bátyja volt.

A fóti templom külsején, a főkapu fölötti félkörívben levő dombormű, meg az anyja ölében ülő kis Jézusnak a három királyoktól való imádását ábrázolja, fenti mivel

Szent István és Szt. László naka a portalét határoló pillérein levő szobrai ugyanisk fentitől.

Ybl Ervin: A fóti templom. Magyar Művészet. 1930.

547. l.

1850-es években

Gasser József
1816-1900
bécsi nobrán

laid

Thury Károly dr és
Ybl Ervin. A fóti
templom Bp. 1931.
12, 13. l.

Gasser József
bécsi nobrais
fóti templom-
ban levő
művei
vród

Horv templépítéket
M: A fört.
55. 9. 1946

Ja! ich fühl' ein wenig Wonne,
Denn die Lerche singt erträglich,
Philomele nicht alltäglich,
Nicht so übel scheint die Sonne.

Daß es keinen überrasche,
Mich im grünen Feld zu sehen,
Nicht verschmäh' ich auszugehen,
Kleistens Frühling in der Tasche.

Ludwig Uhland.

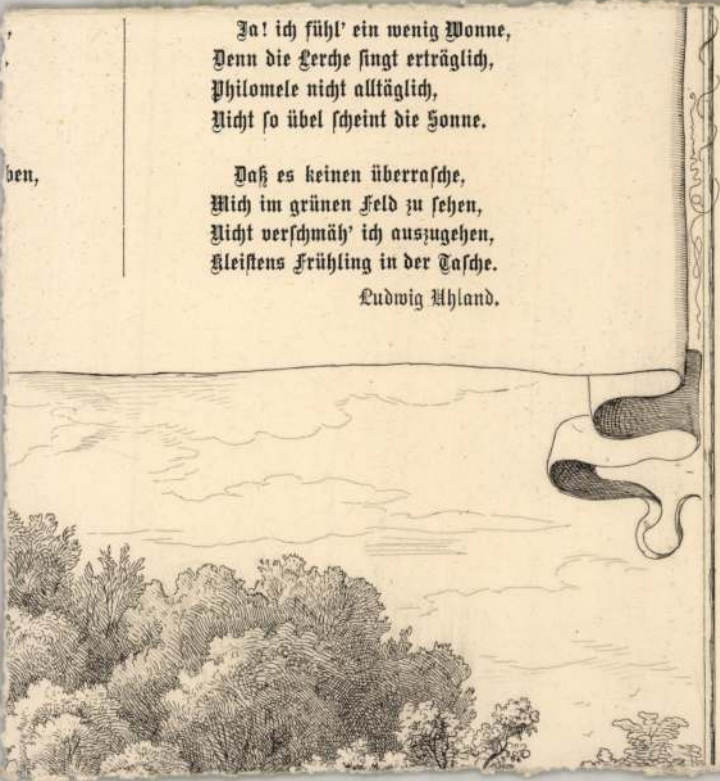

Gässer Josef

Hobrin

l.

Hevesi Vest

158-l.

Római bronzopelencze VIII. 126.

Gassur Melchior (1588-1599)

porsonyi ötvös mester 1590-ben tanulócil fogadja Henus Grault.

Mikalik (18) alapján + ./.

körli Hoffmann Edit: ~~A köréphori~~ Porsony a köréphorban, elfelejtett művészet, elpusztult emlékek. Bp. é. n. Magy. tud. kiad. VII. 56. old.

Mihalik F.: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. Museumi és Könyvtári Értesítő. 1911. V.

M.D.K.

Gassur Melchior, ötvös

cg 1588-as orirat szerint Mazowitz-ból való, Pozsonyban tanult, remerét a céh elfogadta; 1590-ben tanulóul fogadja Hanns Grault; 1592-ben második céhmester, szerződteti Adrian Phurtnert; 1593-ban tanulóul fogadja Michlosz Gerschneritz-el (Miklós, később Nichtlosch Erstitz-neh, Herschneritz-ner is neverve; 1597-ben tanulóul fogadja a körmöcbányai Wolff Berzinget; 1599-ben felszabaditja Miklóst.

Hoffmann Edit: Pozsony a középkorban, elfelejtett müvészek, elpusztult emlékek. Bp. é.n. 56. old.

M. D. K

GASSNER Simon festő

1755 - 1830

Garas XVII. 4. 219. l.

GASSLER, Johann Römisch-katholisch

1750 Posony

An 1998. 242.

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, belső a szentély felé
1904
pozitív: celloidin, 12,5x17 cm. OMvH ltsz. 28.4
negatív: zselatinos szárazlemez, 13x18 cm. OM

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, északi mellékoltár Mad
1904
pozitív: brómezüst zselatinos, 12x17 cm. OMvH
negatív: zselatinos szárazlemez, 13x18 cm. OM

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. templom, kapu liliomos vaspántokkal, 15.
1904
negatív: zselatinos szárazlemez, 13x18 cm. OM

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, albaszegély részlete és
1904
pozitív: brómezüst zselatinos, 12x17 cm. OMvH

Gáboltó [*Galbató*, Gaboltov; Sáros vm]
R. k. plébániatemplom, antependium részlete, g
1904

GASSLER, Franz, bécsi szobrász

Négy korinthoni oszlopfőt, és 14 körvetta 1808

Csalvai, E. - Kastély

Sisa = MÉrt. 1997/1-2. 11.

454. SISA Béla: A kiskundorozsmai szélmalom helyreállí-sa. = Műemlékvédelem, 24 (1980) 33-38. ill.

455. SISA Béla: A kiskundorozsmai szélmalom helyreállí-sa. = Nem forog a dorozsmai szélmalom. Írások Dorozsmáról. zerk. Apró Ferenc. Szeged, Szegedi Ny., 1986 169-180. ill.

456. SISA Béla: A tési szélmalom helyreállítása. = Mű-mlékvédelem, 26 (1982) 37-43. ill.

457. SOMOGYI László: A Magyar Állami Operaház re-onstrukciójának kivitelezése. = Magyar Építőipar, 33 (1984) 49-460. ill.

458. SOÓS Virág: Ásatások Szécsény belvárosában. = zécsényi Honismereti Híradó, 6, 1983, 1. 24-25. ill.

459. SOÓS Virág - TÁRNOKI Judit: Újabb ásatások Nóg-d megyében [Hollókői vár]. = Szécsényi Honismereti Hír-ló, 6, 1983, 1. 1-10. ill.

460. SIMÁN Katalin: Régészeti ásatások és gyűjtések az vason 1905-1978. = Miskolci Herman Ottó Múzeum Közle-ényei, 17 (1979) 12-15. ill.

461. SPECKER Attila: Lakóépület felújítása és tetőtér-be-ítés, Pécs, Jókai u. 5. = Magyar Építőipar, 36 (1987) 79. ill.

462. SZABÓ István: A kővágóörsi templom restaurálása. Zsombékszéktől a templompadig. Néprajzi tanulmányok. zerk. Rohály Gábor. Kővágóörs, Faműves Műhely, 1988 8-. ill.

Gáthy Zoltán

épitésmérnök

Főoltár a dorogi bánya templomban.

Tervezte fenti;

Repr.

Magyar Építőművészet

1934. 26 l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Gáthy Zoltán

l.

Képrőmüvészet

1933. 62. 27

borítók

beszedett közcsőépitési hozzájá-
§.alapján a 8 %-os jövedelmező -
egváltása /6o.821.79 P/. A lak -
vel több bevételt eredményeztek.
származó bevételek jelentős mér-
zelésü gazdálkodásra való áttérés

önféle jövedelmeket csupán három
t lakásokért /16.o2o.-P/, Nyomás-
.- P/ tételekre. Az áttekinthető-
jes tagoltságukban mutatjuk ki,
szétosztás és az előirányzattal
i kimutatást közöljük.

Gáthy Zoltán

épitész

terveszte, a dorogi

rk bányatelepi

templomot 1931-ben

íród

Biertempl

XV. l.

Gáthy Zoltán

épitész

tervezte a dorogi

Auguszta-akna (vk) bányász

templomot 1933.

vrád

Biertempl

VI. l.

Tér és Forma

1934. VII. n.

vösség.

sz. 2. f.

20 cm.

TÁRGYMUTATÓ-CSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB MUTATÓBA VALÓ ADAT

ásu. Karcsúbb arányu. Talpa
szögü, szárán felirat. A kupos
skulás körirat. Vert crüst.

MDK

Gáthy Zoltán

dorogi bányásztemplom terve

Tér és Forma 1934. 12.sz. 361 l. képt,tervr.

Gáthy Zoltán, grafikus MDK

A vázi építkezésekről készült vajza. Repr.

–: Épül a DCM 11.l

NÉPSZABADSÁG bp. 1961. okt. 5. [Vidéki]

MD K

Gáthy Zoltán, okl.épitész
1894.sz. dorogi

1924. dec.lo. ülésen vették fel a Kamara tagjainak sorába.

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei. Tagfelvétel.
A MMEE Közlönye. Bp.1924. LVIII kötet 51-52.sz. 169.l

MDJ

Gáthy Zoltán, sz.1894, okl.épitész, Dorog,

a Kamara uj tagja.

MM és ÉR 1925. jan. 25. 2o l.

Tüzelőfa-szerzés Budapesten. A kiirtott gubacsi erdő utolsó tönkjei.

Sokkal büszkébb volt, semminthogy megbánta volna egy ostobaságát is. Sajnálta az időt, de sajnálta a fiút is. Várt valami kis botrányt is, nem hangosabbat, mint a kötőtű zizegése, a fiú valamikor mégis elveszti a fejét és ő akkor megveri napernyőjével. Egy perc, de ezt a percet nem akarta elajándékozni.

Rubint olykor haragos, beteges féltékenység kínozta.

— Az öreg még nem jött meg? — kérdezte, de indulatát fogsövénye mögé rejtette.

— Nem.

— Hol van?

— Bécsben.

— Marhákkal kereskedik persze?

— Nem. Értékpapirokkal. De meg lehet élni ebből is.

— És... ilyenkor, míg ő úton van, maga meglehetősen szabad.

— Szabad?... Kedves barátom, ahogy vesszük. Szabad az, aki azt teheti, amit akar. De királynék se tehetik azt, amit akarnak.

Szomorú, szégyellős mosoly szaladt a nő ajkára. A fiú pedig vakmerő fantáziával korbácsolta a gazdagok bűneit.

— Csak egyet tudok megbocsájtani — így fejezte be dikcióját, — a metresszeiket. Lássa, a selyem, az illatok, fogatok, pénz, a bűn, sok-sok bűn, ez izgat minket művészeket. Ez a mi vörös posztónk.

— Igen, önök nagyon furcsa emberek. De Isten bölcs és ő bizonyára tudja, hogy a nagy zseniknek miért kell olyan ostobáknak lenniök.

Harmadnap — a mester éppen a piroskalap díszítéseit örökítette a vásznon — Terka ennyit mondott:

— Ma sietnünk kell. Két órakor megjön Bécsből az öreg.

Rubin kezéből a padlóra hullt az ecset. Jelentéktelen piros folt maradt a helyén. De azután megsarkantyúzta magát a mester. Kesernyés szájat öltött.

— Akkor hát holnap délben nem látom. Isten vele, Gauthier Margit.

— Nevem Terka, — szólt a nő nagyon is egyszerűen.

— Tudom, kedvesem, de Gauthier Margit az szimbólum. Fenséges és gyalázatos jelkép. A Kaméliás kurtizán. És úgy kell neveznem önt ma, amikor megérkezik a barátja.

— Tessék?

— A kitartója, az idős kedvese, az, aki első reszketését hitvány pénzért...

A napernyő kézben volt, de Terka beérte szavakkal.

— Kedves barátom, ön megbolondult. Az öreg úr édesapám, aki hozományt gyűjt nekem és megverne, ha itt találna ebben a spájzban, vagy minek nevezzem ezt az ateliert. Bottal verne meg, az öregem ugyanis tud bánni a nőkkel.

Rubin úgy nézett maga elé, mint az akasztott ember. Nem is a lánynak mondta, inkább a piros kalapnak.

— Hát nem kurtizán! Legdíszesebb álmomtól fosztott meg. Jövendő hírnevem, nagyszerű akarásom...

Keze hadonászott, a mester hosszú beszédre készült. De a piros kalap megmozdult, fölemelkedett, kívül került az ajtón, majd fokonként tűnt el a csigalépcsőn, amely Rubin felhőkarcoló odujába vezetett.

Alant a Damjanich-utca aszfaltján, rendes polgári tavasz volt. A nap becsületesen sütött. Terka kibontotta ernyőjét a piros kalap fölött.

Vernissage

Megint üzembe vették a Műcsarnokot s a megnyitás napján annyi ember lepte el, hogy kitelt volna belőlük három falu. Alig lehetett mozogni a frissen festett teremben a frissen festett képek közt. Minden más most, mint volt előbb, a publikum is, a képek is.

Főképp a képek simúltak hozzá a publikumhoz. Valami különös festészeti probléma nem jelent meg s ez láthatóan jól esett a közönségnek. Mert a festészeti problémák mégis csak egy kicsiny, exkluziv kört érdeklik. Az új irányok is csak pár ember értelmére számíthatnak. Idegesítők, tehát távolmaradtak. Tovább megyek: feltünően kevés a tájkép, holott azelőtt olykor valóságos tájképkiállítás tárult a vernissage látogatói elé. A jó tájkép sem igen kedvence a szélesebb rétegeknek, mert nem ad semmi olyan külsőséget, amibe a járatlan elme belekapaszkodhatnék, hogy így mégis közelebb kerüljön a képhez. A csendélet: az más. Egypár paprikához, hamvas barackhoz mégis hozzá lehet fűzni valami aperszűt. De a teteje a művészettel való amatőrködésnek a genrekép. Úgy látszik, hogy ez nagyon barátságos fogadtatásra talált. Régebben egy tónus vagy egy vonal irányába mutogattak a vernissage főhősei s kiemelték annak magas mélységeit. Most az anekdota, a tréfa, az ötlet az, amit a festőben legtöbbre becsültek. Főképpen, ha a festményen nők is láthatók, megfelelő atlaszokkal, selymekkel, virágokkal. Az ilyesmiről aztán lehet otthon beszélni, főképp, ha vendégek vannak jelen s az

Nincs gáz!

Mühlbeck Károly rajza

ember biztosan művelt elmének hat, ha úgy három-négy szóval elmondhatja, hogy ezen vagy azon a képen mi történik. A tónusokról, vonalakról, vagy kompozicióról ez nem ment olyan könnyen, ahhoz előbb legalább is három-négy ujságkritikát kellett elolvasni. Most azonban nagyon megkönnyebbült a kultúra ez áldozatainak sorsa s látható volt, mily hálásak érte a festőknek.

Éppen a festőknek, mert odébb a szobrok gyüjteményében már más volt a hangulat. Egy gipszfej, egy márványfej, egy bronzfej: mit kezdjen vele az ember? Hogy lehet most megtudni, hogy melyek miért jobb vagy rosszabb a másiknál? Ha legalább kisülne, hogy az egyik színésznő vagy színész, akkor hamar hozzá lehetne fűzni egy csipetnyi érdekességet. Sajnos, a büsztök nem mondanak el semmit, nem ágálnak, nincs bennük ötlet. Ez csak éppen szobrászat, tehát mit kezdjen vele más ember? Szerencse, hogy az egyiken különleges frizura látható, a másikon meg egy szemölcs. Ehhez már könnyebben hozzáfűzhető pár kozmetikai megjegyzés, tehát a művészet megtalálta az élő élettel való kapcsolatot. Mégis jó a szoborterem, mert vastag oszlopainak árnyékában időről-időre kipihenheti az ember a műélvezet fáradságát, ha akad arra való partner. A tömeg, amely szakadatlan sorban árad s hullámzik teremből-terembe, majd csak ide vet egy másik menekülőt. S a semleges szigeten, amilyen egy ilyen oszlopalja, okosabb dolgokról lehet beszélni.

Aztán úgyis szépen hazamegy az ember. Eleget tett a kulturának: ott volt a jelenvoltak közt.

Szobrászsors

Élt Budapesten egy szobrász, akinek a munkái kétszer kerültek dobra a halála után, csekély ötven esztendős időközben.

Ez a második árverés a mi napjainkra esik s aktualitását növeli, hogy a dobra kerülő szobrok a rég gyűlölt Hentzi-emlékmű bronz-alakjai.

Aki azokat megmintázta, Hans Gasser uram, életének sok évét töltötte Pesten, itt is halt meg. Két hazája volt: egy Gmünd melletti falucska, ahol született s Pest, ahol meghalt. Két temetése volt: egy a kerepesi temetőben, a másik meg Bécsben, ahová átszállították 1869-ben. Ennek is éppen ötven éve.

S mondom: kétszer árverezték.

Hans Gasser uram, jónevű bécsi szobrász, aki sok népszerű szobor szerzője (a többi közt tőle való a bécsi „Donauweibchen"), valamiképpen összefonódott a magyar művészettörténettel. Jó ismerőse volt Markó Károlynak s megfaragta a magyar tájképfestő márványképmását. Ő készítette a nagy Széchenyi mellszobrát is. Végre rábízták a budai Hentzi-emlék sarkait diszítő szobrokat is.

Ezt a Hentzi-emléket 1852-ben nagy katonai parádéval, a császár és egynéhány főhercegi legszemélyesebb jelenlétében leplezték le.

Gasser uram szépen szerezte a hírt, dicsőséget és aranyakat. A sors azonban nyilván azt vélte, hogy a szobrásznak eleget juttatott a jóból s két nagy szerencsétlenséget bocsátott rája. Az egyik, talán nagyobbik: a gyűjtő-szenvedély, a másik egy oly betegség, amely lehetetlenné tette a mintázó-munkát. A nagyobbik jó korán kopogtatott a műhelye ajtaján.

Hans Gasser uram gyüjteni kezdett képet, szobrot, faragott műtárgyakat. S nyilván nem tudott benne mértéket tartani, mert ez a szenvedélye csakhamar végzetes ismeretségbe juttatta uzsorásokkal.

Akkoriban ez sokkal nagyobb veszedelem volt, mint manap, amikor az uzsorásoknak kezd felkopni az álluk.

Akkoriban ugyanis még fönnállott egy ma már ismeretlen komor intézmény: az adósok börtöne. Hans Gasser uram, a Hentzi-szobrok mestere, a legrövidebb idő alatt közvetlen ismeretségbe jutott ezzel az intézménnyel. Belésodorta a gyüjtő-szenvedélye. A szép képek, szobrok, faragott tárgyak, porcellánok.

Valahogyan, nem tudni, miféle furfanggal, Gasser uram meg tudta menteni ezt a gyüjteményt az üldöző hitelezők elől, egy pesti házban s leülvén a leülendőket, szép szerényen meghúzódva éldegélt, egypár finom siremléket faragva a kerepesi temetőbe (a Medetz és Pfeiffer-családok számára), aztán meg szorgalmasan zarándokolva a Lukács-fürdőbe, ahol a csontszú ellen keresett gyógyulást.

De már csak a halál gyógyította meg, 1868-ban.

Egy évig aztán békén hagyta pihenni a sors a holt szobrászt. Aztán megint fölvette Gasser uram holtontúli életének fonalát.

Egy évvel halála után ugyanis kiásták őt s elvitték Bécsbe, újra temetni.

S épp ötven éve, hogy hivatalosan megnyitották az ő Pesten pókhálosodó szobáját is. Amit egy életen át szorgalmasan gyüjtött: minden dobra került. Pedig elég mindenfélét leltek ott: nyolcszáznál több műtárgyat, ezekből ötszáznál több olajfestményt, aztán bútort, porcellánt, rajzot, szobrot, faragványokat és az akkor nagyon divatos „füstfestményeket", amelyeket Gasser uram mint az adósok börtönének bús lakója készítgetett. A saját művei közül mintegy négyszáz darab torlódott itt össze.

Mindez dobra került s elcipelték a szélrózsa minden irányába.

Most, az első árverést követő ötvenedik esztendőben, dobra kerültek azok a szobrok is, amelyeket egykor a budavári Hentzi-emlékmű számára mintázott.

Hans Gasser uram megülhetné aranylakodalmát az árverező-dobbal.

Ki tudja, nem lesz-e még egyszer jubilánssá? Erről majd beszámol az Uj Idők referense az úr 1969-ik esztendejében.

(—)

Arcképek a zenevilágból. Muzsikusokról irt könyvet *Papp* Viktor, a magyar zenekritika avatott embere. Papp nem labdázik meggyőződéseivel, irásai nem szemponttalan jelzőhalmozások, a zenei világban másként néz körül, mint azok, akiknek minden mindegy. A zenei ösztön, az elméleti tudás, a gyakorlati tapasztalat egyformán alapja irásainak. Amit vall, azt nem rejti véka alá, itéleteiben határozott, de nem terrorisztikus: csak ahhoz ragaszkodik, amit igaznak ismert meg, a hitéhez, de ehhez aztán törhetetlenül. Ez tette a modern zenei törekvések harcosává. Könyve, „Arcképek a zenevilágból" az alapos és jellemző tanulmányok egész sorozata a modern magyar és külföldi zene oly kiválóságairól, előadókról és teremtő művészekről, mint Debussy, Richard Strauss, Bartók Béla, Kodály Zoltán, Dohnányi Ernő, Hubermann, Lhevinne, Burmester, Vecsey stb. Papp Viktor könyve a zeneművészet szegényes magyar irodalmában nyereség, érdemes olvasni.

Uj Idők 1918/19 XXV. 17. sz.

GASSUR MENYHÉRT — GASTERSTETT JÁNOS

Gassur Menyhért
Gastb Mátyás
Gastager József
Gáspárfalvi Margit
Gáspári András
Gastaldi
Gasteiger Gáspár
Gasteiger János
Gastell
Gastell Lénárd
Gastettner Zsigmond
Gasterstett János
Gasterstett Johann

Gassur Menyhért, ötvös. Pozsonyban tanulta az ötvösséget s 1588-ban ugyanott lett mesterré. 1592-ben második czéhmester volt. A czéh irataiban neve 1599-ben fordul elő utoljára.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 112. l.

Gassur Melchior

ötvös, 1588 - 1599

Hoffmann - Porsony 56.1

a Kkorban. Msgtnd. Tanv.

VII.

Hoffmann Südost

Gassur Menyhért
folytatás Mihalik:
Sz-Sz
M. Kat. Ert. 1911. 113. l.

Háromszáz év a pozsonyi

Jó magaviselete után mestere a tanulóruha helyett adjon neki 6 frtot.

1597. Lőrincz napján *Mellicher Gassur* 6 évre tanulóul szegődteti magához «seinen Leer Jungen»: a körmöczbányai születésű Wolff Berzing-et. (E bejegyzés át van húzva).

1599. Alajos napján *Melicherdt Gassur* felszabadítja Nichtlosch Erstitz (= Herschneritz) nevű inasát 6 évi tanulás után.

FEL

belépésre az Uránia

Alapító tag az, ki
mindenkorra legalább 20
részletekben kívánja lefi
évi kamatot is tartozik f
telezi magát három éven

Minden egyesületi
ket élvezi:

1. díjtalanul kapja a
köztük az «*Uránia*» czi
folyóiratot, melynek az e
egymagában 8 kor. s n
lépett s a tudományok els
minden szakra kiterjedő
illusztrálva jelenik meg;

2. évenkint *legalább*

Gast Mátyás

győri farekas

XVII. n.

Bedy Vince

Adalékok a győri

ipar történetéhez.

Győri Kemle

1941. 186. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-[illegible], 340-726

1977 AUG 15

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Susanne Gassan

1021

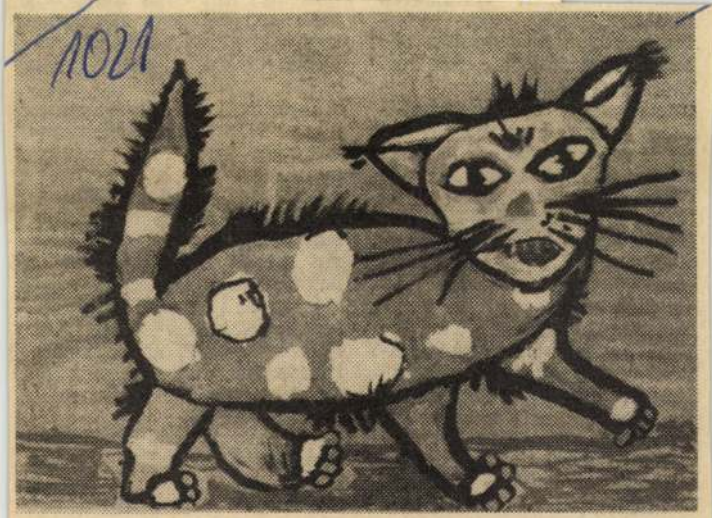

Susanne Gassan: Das Kätzchen

und die Per
lers in den
Diskussion s
fangs erwäh
lint gewidm
sche Numm
tendsten un
zeitschrift h
deshalb das

Mythen, falschen Reflexe, Irrtümer und falschen Vorstellungen, die um dieses spannende Lebenswerk entstanden sind, durch fachkundige Analyse ins richtige Licht zu rücken, ohne freilich dem Oeuvre selbst seine innere, man könnte sagen mythische Kraft absprechen zu wollen.

Bálint gehört zum Typ der subjektiven und romantischen Künstler. „Meine Malerei wäre ohne meine Beeine zusätzliche Bedeutung zu verleihen. Mit diesen auf seine ganz spezifische Art umgestalteten, nach seinem Stil zusammengefügten Fragmenten schafft er eine emotionell höchst authentische und aufrichtige Offenbarung des Subjekts, in dem eigentlich dem individuellen Kunstgenuß dienenden Genre der Tafelbilder. Bei seinen suggestivsten Werken ist Bálint mit dieser Methode bis zu solchen Bild-

Gastager József, horvát festő a XVIII. század közepén Zágrábban. 1755-ben a zágrábi szent Márk templomban a Mária oltárkép körüli falat két képpel ékesítette, megfestvén a zsidókat a pusztában, amint az égből aláhulló mannát gyűjtik és szent Illést, amint az égből a kenyeret és vizet kapja.

Kukuljević-Sakcinski, Ivan: Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858—1860. 97. l.

MDK

Gáspárfalvi Margit,

Székesfehérvári leánygimnázium.

136. Parasztember fej.

Magy. Ifj. Képzőműv. Kiáll. /VII/. Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept. 10. Kat.

MDK

Gáspári András 23.é. császoló

SORTEX, Soroksár

Tájkép, szén

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950.jun. 12.1.

Gastaldi

Said

Castaldi Giacomo.

h. n.

Kabalapataka / IV. 125.

Gasteiger Gáspár

(Kisvaszari)

A régi lelkészlak ott volt, ahol jelenleg a tanitólakás és iskola áll. Az iskola és mesterlakás a mostani jegyzőlak szomszédságában volt. A mostani plébánialak 1807-ben épült, 1870-ben alakittatott át. 1810-ben Vaszar plébániává lesz és teljesen elszakadt a matertől — Vásárosdombótól.

— Érdemes a feljegyzésre, hogy ugy a templomot 1791-ben, mint a paplakot 1807-ben Gasteiger Gáspár kőmives maga egyedül (ipse solus) épitette, természetesen csak a kőmives munkálatokat, amint ezt Gasteigernek 1808 márc. 12-i halálozási adatainál a beiró lelkész megjegyzi. — Gasteiger Pécsváradról származott ide, az első a német jövevények között, akihez magyar leány ment nőül. Felesége Panta Róza volt. Ivadékai szintén kőmives mesterséget folytatják. Vaszart 1720 körül Baranya vármegyéhez csatolták.

Kezdetben a széki (hegyentuli, transmontanus districa) esperesi kerülethez tartozott, jelenleg a mágocsihoz.

Dunántúl. 1925. okt. 13.
(Kisvaszar története.)

et Prospectus Metrop. Ecclesiae Agriensis. Litho. Impressum apud Josephum Trentzensky Wiennae" felírással. — Bibl.: Rajzoktatás, 1906. 324—26. l. — Voit: Az egri főszékesegyház, Eger, 1934. 33. l. —

KAISER EDUÁRD osztrák akvarellfestő, miniaturista és kőrajzoló, 1820—1895. Kriehuber követője, s mellette az egyik legkeresettebb bécsi portrérajzoló és festő. Az 1850-es évekből több magyarvonatkozású kőrajza ismeretes: „Jurisics Miklós általi hős védelmezése Kőszeg városának 1532-ik évben. Lith. v. Ed. Kaiser, gedr. bei Höfelich Wien." — Jellasics mellképe. — Benedek táborszernagy, 1859. 25×38 cm, — Gróf Edelsheim-Gyulai Lipót lovassági tábornok, 1859. — Mészáros Lázár, 16×27 cm. Bibl.: Kun S. 32—61, 311, 469. — Lantos X. A. Kat. 422. — M. T, K. — Th-B. Kstlex. XIX. 443—44. l. —

KALIWODA az 1840-es években pozsonyi kőnyomdász és festő. ~~— Nagy I. — Lyka: Tbv. m. IV.~~ — Műveit nem ismerjük. Talán azonos azzal, akinek nagykunsági juhászt ábrázoló rajza Kollár kőrajzában megjelent Reiffenstein & Rösch nyomdájában Bécsben. — Lantos X. A. Kat. 424. ~~(Keresztnevét nem tudjuk.)~~

KARACSAY FEDOR gróf (1787—1859.), a bécsújhelyi katonai akadémián tanult. 1853-ban a perzsa katonaság mérnökkarát szervezte meg. Több katonai, ethnográfiai munkát írt, melyekhez saját kőrajzait mellékelte. 1. Beyträge zur Europäischen Länderkunde . . . Wien, 1818. Három kőnyomatú táblával. 2. Handbuch für Unter-Officire und Zugs Komman-

M.D.K.

Gasteiger János
üveges

A keszthelyi kastély tető beüvegezését Úrkúton Gasteigernél rendelték meg.

36 l.

Péczely Piroska: A keszthelyi Festetics kastély és belső berendezése.

Gaskell

Arbrás

a Petőfi Sándor
utcai Főposta épü-
letének homlokza-
tán a posta alle-
gorikus szobra.
(1871-73.)

Thirring Bpest

62 l.

Gastell J. 12, 88 zobrán
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991.

submit
of King
42, the
eadem
diuina
solenni-
olennes
phale-
milites
i, sede-
quidem
iae ex-
t alter,
bellicis,
ıseptus.
ıs equis
mdatis,
ıae per
aberi et
ıamque
u rudi-
argento
lentiae,

painting originally prepared for cemetery or funeral surroundings, especially in Italian art, in representations of the "mounted Condottiere" type. The series of monuments belonging to this genre originates in the Trecento, with the equestrian statues of the Scaligeri graves.

Later representations can also be connected with persons who, as soldiers or generals, earned glory and fame, or fell in battle. Thus, we can further mention the equestrian monuments of Gattamelata in Venice and Colleoni in Padua, as well as the statue of Colleoni prepared for his grave in Bergamo; the equestrian monument designed by Leonardo for the Trivulzio tomb; the equestrian statue of Paolo Savelli on his tomb in the Chiesa dei Frari in Venice; two works by Lorenzo Bregno in the Chiesa di S. Giovanni e Paolo in Venice, *viz.* the equestrian tomb sculptures of Niccolo Orsini and Leonardo da Prato; and the grave sculptures of Pompeo Giustiniani and Orazio Baglioni, the works of Francesco Terilli in the same church. The latter work immortalizes the figure of Orazio Baglioni at the moment of his victory over the enemy. Examples in painting are the equestrian representation by

D

Gastell Lénárd

miniator

l.

Mysk Ernő

67. l.

endő végzés által sommás uton meghagyni, hogy

kor. — fill. vátótőkét ennek lejárattól vagyis

ik napjától

számitandó 6% késesdelmi kamatait

dijat és az alant felszámitott perköltségeket 3 nap

lefizetni.

Tisztelettel

özv. Lipniczky Károlyné

egyzék:

ása és benyujtása	40	kor. —	fill.
— — — —	10	„	„
— — — —	2	„	„
— — — —	30	„	„
		„	„
Összesen	82	kor. —	fill.

ef-körut 10—12.

Gastell Lénárd MDK

könyvfestő /miniátor/

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

67.l.

GASTETTNER ZSIGMOND festő

Fraknó, kálvária festője 1754

SZILÁGYI István: Paraliturgia-ikonográfia-építészet : A rózsafüzér stációs kálváriákról. = Vasi Szemle, XLIV.évf. 4.sz. 1990 526.p.

gyar piktúrában a hatvanas
oprimitiv" irányzat képvi-
lán nem iskolázatlanok, mint
üveik nagyon is komponáltak,
mégis, müveik formavilága
et. Számottevő hazai hagyomány
agyar népmüvészetre és a naiv
d erősebb figyelem eredménye-
játékos, álomittas pikturájá-
müvészetnek a hatására nőtt ki
Egyes képviselőinek alkotásai-
szk elemeit is. Gross Arnold
rányzatnak időben első, s mind-

Gasterstett János, ötvöslegény; szül. 1812-ben Pozsonyban. 1827-től öt évig Voigt Frigyes (l. o.) pozsonyi mesternél tanult. 1832-ben felszabadult.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 149. l.

Gasterstett, Johann, pozsonyi ötvöslegény V. 149

Muz či Kot-Ert

Gasterstett János

Gastgeb
Gasthi/Gasti
Gastwiger Jakab
Gastó János
Gastrig
Gaszler János
Gaszner Kötéljártó Mihály
Gasztány Aurél
Gasztly Mihály
Gasztrager Mátyás
Gát Ferenc
Gát Géza

Gastgeb

becsi festő

festette a kassai

Hinkar nérőtereinek

falképeit. 1899-ben.

Benczúr Vilmos

Kassai játékszín.

Košice – Kassa

1924. 93. l.

Gasthi, Gasti, l. *Gatti.*

Gastinger Jakab

budai (acicularius)

asztalosm. XVIII. 4

l.

Miller J. F.

Epitome.. 169. l

Buda, é. n.

MOB kit.

2639.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Gastó János

m. tám. rézm. 19. sz. első fele

rod Eastern ism.

2 mivel √ Estei Ferd

hg mellhépe (1850 [illegible])

Thieme-Becker

XIII 243. l.

(Lyka)

Gastó János
rezni –

l –
Kolb Jenő. Régi
játékkártyák

76. l.

lozsvári, vörösklastromi és nedeczi

ági tag pozsonyi utiszámláját 256 K

60 fillérre érvényesitve tisztelet-

ovember hó 29.

számv. igazgató.

Gasto János, rézmetsző. Műve: Ferdinánd Károly főherczeg mellképe oval keretben. Felirata: Esztei / Ferdinand Károly / Örökös Királyi / és / Austriai Fő Herczeg / Cs: Kir: Lovasság Generalisa / Magyar Ország Fő Hadi Kormányzója & &. Rézmetszet pontozó modorban. 8.-r. Jelzése: Gasto Ján: metsz:

Tört. Képcsarnok grafikai gyűjteménye, Budapest.

Gastó János

10890.

Ferdinánd Károly főhg.

Derékig, kissé balrafordul, tojásdad medaillonban, lovassági tábornoki egyenruhában nyakravalója felett és mellén összesen hét rendjellel. Felirata:

Esztei
FERDINAND KÁROLY
Örökös Királyi
AUSTRIAI FŐHERCZEG
Cs: Kir: Lovasság Generálissa
Magyar Ország Fő Hadi Kormányozója. 85.

alól jobbra: Gastó Ján: metsz.

Rm. mér. 21.0: 12.5 cm.

Sz. n. 115-904.

Gasto Johann

rezm.

l. Grör

XIX.

Kolbkatyaf.

Unger Matyás

Növegében.

MÖGENBERG GÖRÖNYVTÁRA

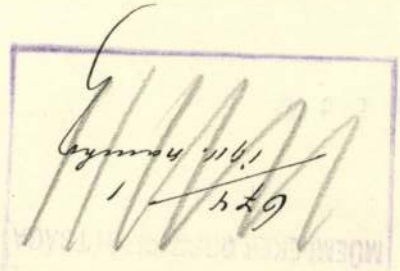

U t i s z á m l á

a Budapestről Vajdahunyad, Gyul
1911. VIII. 22-26-ig történt hivatal

VIII. 22. Kocsi Budapest I. ker.-ből hid, á
" 26. keleti p.u.-ra, és vissza
VIII. 23. Kocsi Vajdahunyadon a várba és v
VIII. 24.25. Kocsi Gyulafehérváron a várba és
VIII. 24. Kocsi Gyulafehérvárról Marosszer
VIII. 25. Kocsi Tövis vasutállomástól a ka
Podgyászfeladás: 4 + 1 + 5 kor

Gastrig épitéz Bécsben

Csatsepronkörnyék 52. l.

Bécsből hivták meg, hogy eszeljen ki valami olyan vezetéket, mely a balfi fürdő kénes vizét csak a fürdőbe vezesse.

1561. ben ?

Minder csak homályo sam derülki a balfasz szövegből.

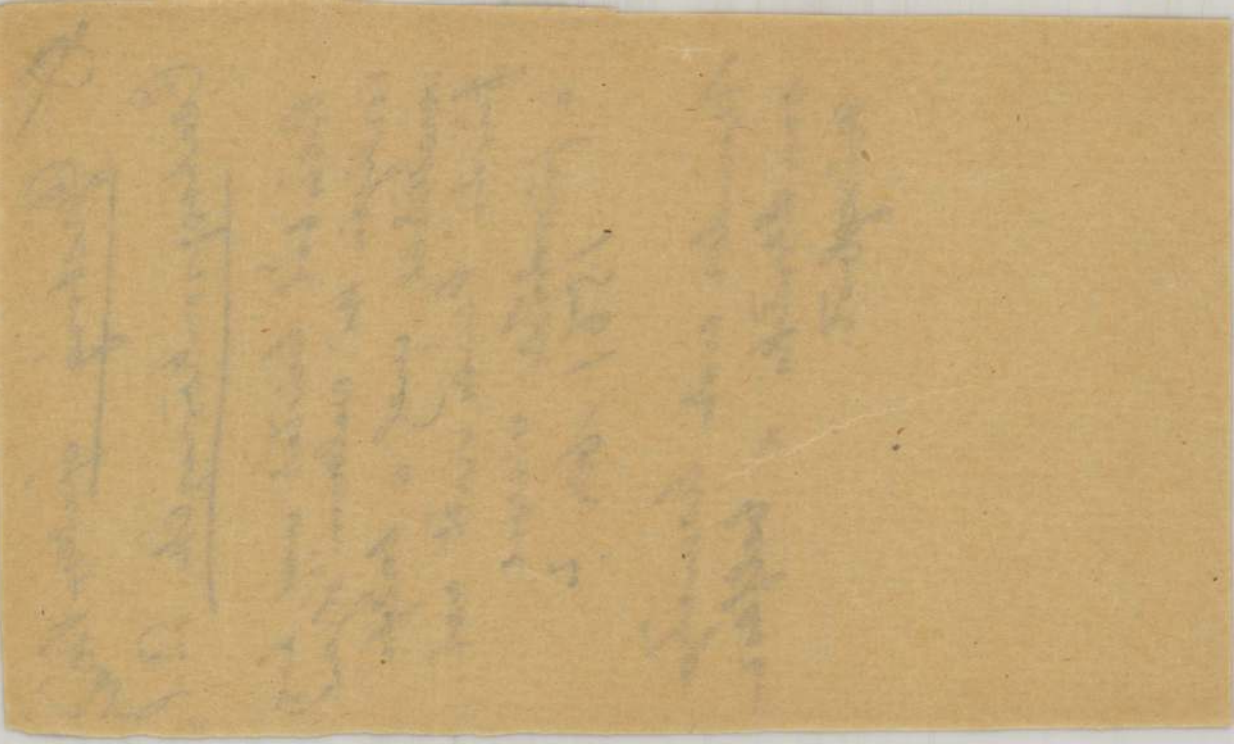

Gastrig
épitén

l.:

Csatkai Sopkörny
52. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Ø

Gaszler János

pécsi ötvös

1754

1.

Gosztpécsbelvt

8·l.

Gaszler János, ötvösmester

M.D.K.

Késúti el Pécsett 1754-ben Rozinger József laratos mesterrel és Pantler Károly rézhováccsal egütt a Várostemplom kupola-diszének gömbjét.

Gosztonyi Gyula: A várostemplom épitéstörténete. Pécs müemlékei. Pécs, /1942/. 8.old.

M.D.K.

Gaszler János ötvös

A pécsi Városstemplom kupoladiszgömbjét ~~kéxx~~ aranyozta, melyet Neff János pécsi ácsmester helyezett a templomra 1754-ben.

Gosztonyi Gyula: A Városstemplom épitéstörténete. Pécs. 8. l.

GASZNER KÖTÉLJÁRTÓ MIHÁLY,

1728: Gall Gombkötő Ádám boltnak való helyet kapott Gassner Kötéljártó Mihály háza mellett. 380.old.
19.~~xlx~~ jegyz

SZOVÉNYI ISTVÁN: Adalékok a kőszegi gombkötő céh történetéhez /1713-1763/ 377.old

SAVARIA? a Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

MDK

Gaszfány Aurél festő

szerepelt a Dél-alföldi Képzőművészek Kiállításán, Szegeden.

Szelesi Zoltán: Dél-alföldi Képzőművészek Kiállítása Szegeden.

Tiszatáj, Szeged, 1961. szeptember. 9. l.

Gasztány Aurél

MTK

Szerepelt a MÁV szegedi képzőművészeti szakköre tanávzáró kiállitásán.

"Falurészlet"
"Csendélet"
"Krizantém"

--: Eredményes munkálkodás egy házi tárlat tükrében.
TISZATÁJ. 1962. szept.

MDK

Gasztány Aurél festő, Szeged

Dél-alföldi képzőm. kiáll. szegedi Móra F. Muz. 1961. jul.

MDK

Gasztány Aurél forgalomirányitó

Tanulmány, tus

Kabin, of.

5. nemzetk. vasutas képzőmüv. kiáll. Mücs.
1960. jul.

Gasztány Aurél forgalomirányitó MDK

Tanulmány, tus

Kabin, olf.

Mücsarnok 1960.Vasutasok V.Nemzetk.Képzőm. Kiáll.

Gasztány Aurél

forgalomirányító

Tanulmány, tus 35×46 cm.
Kabin, olaj, 40×50 "

Vasutasok 5. Nemzeti Képzőm. v. Kiáll. Bp. 1960.
Katalógust szerk. Kovács János

26.

MDK

Gasztányi Aurél

Távirász, of.

I. Orsz. Vasutas Képzőmüv. kiáll. 1951. aug,

3. 1.

Gaszthi Mihály

brassai fiu, Kolozsvári ötvös inas 1643. máj. 10-én fegyvertisztogatás közben akaratlanul agyonlötte gazdajának Német Ötvös Dávidnak szolgálóját. A vizsgálat bebizonyítja fenti ártatlanságát, tovább és folytathatja tanulá éveit Kolozsvárt, de a céh utóbb nem ad neki engedélyt remek készítésére és nem akarja felvenni tagjai sorába. A városi tanács azonban felvéteti 1653-ban fentit a Kolozsvári ötvös cehbe. 62 l.

Nokolotvcch 63. l.

vate J. A. [illegible]

a 18. h. u. y. kvár 1913

bas et, que j'ai aussi des a
anciennes relations, je vous
vous compterai 5% d'intérê

Dans l'espoir, que v
mois, agréez Monsieur me

MDK

Gasztrager Mátyás ácsmester

1740-es években céhmester

Cserkuti A: Pécsi ácsok céhe. Pécsi Napló, 1913. nov. 30.3-4. l.

Gát Ferenc M.D.K.

Müve a kiállitáson

Matyó fiu, és leányt ábr ázoló gyertyatart

G.J.: Nyolcszáz művészi emléktárgy az Iparművész ti Vállalat kiállitásán

Magyar Nemzet 1966. nov. 9. 7.1.

Gát Géza, építész

L. Farkasdy 2.

– Szövetségi kirek

6-7

Magyar

Építő művészet Bp. 1983

83/3

Gát Géza, építész

Ladányi Judit - Gát Géza:
III. díj (1 m. sz. pályamű). | repr. |

Fejleszthető családi házak, 1983. Tervpályázat.
Magyar Építőművészet, 1984. 2. 3-old.

GÁT JÓZSEF – GÁTI BÉLA

Gát József
Gáta
Gátay Ferenc
Gatcsina
Gáth
Gatheo
Gáthy István
Gátly Lajos
Gátly Mihály
Gátly Zoltán
Gáthy Zsolt
Gati
Gáti Béla

MDK.

Gát József

Gyertyatartók

Kirakat 1967 julius

MDK.

Prospektus

Gát József:
Balesetelhárítási
oktatás

1963 -

Prospektus

Gát József: Üveg i-
pari balesetelhá-
rítás,

1963. M. H. Hrch.

Gál József

szobrai 1846-ban az egri megyeháza termében elhelyezik.

Voit Pál dr.: Hevesmegyei műemlékek II.
Magyarországi műemléki topográfia VIII. köt.
Budapest, 1972.

352 l

Jós József

szobrász az egri székesegyház orgonacsonkán fa-
magványokat képzitett 1835-36.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

4201

Gáta

Eszterházy-kastély

Rados Jenő dr

Magyar kastélyok

223 l.

GÁTA (Moson megye)

gróf Eszterházy tulajdonban lévő kastélya a jelentéktelenebbek közé tartozik, s ha e szűkre fogott felsorolásba mégis felvettük, ez egyrészt filigran megalkotása, másrészt igen érdekes tömeg- és ritmus tagozása folytán történt. Talán egyedülálló kastélyaink során az a különben is szokatlan homlokzati 2 ütemű ritmizálás

a,a/b,b/c,c/b,b/a,a,

mely e játékos hangulatú kis emeletes épületet oly megkapóan kedvessé teszi, hogy méltatlanul elhanyagolt állapotát is alig vesszük észre (122. ábra).

Építési ideje a XVIII. század közepe előtti időre esik. Ezt bizonyítja a középterem gazdag stuccodísze is.

Ma már szintén meglehetősen elhanyagolt kertjéről még a mult század elején lelkesedéssel írja Csaplovics: „Die ausgedehnte Grösse dieses Lusthains, mit dem zugleich eine schöne Orangerie, ein Obst- und Küchengarten verbunden ist, die sanft hinrollenden Fluten des inmitten durchströmenden Laitha-Flusses, die anziehende mannigfaltigkeit der Bäume und Pflanzen, worunter sich viele exotische von seltensten Gattungen befinden ... etc. dies alles bringt einen wahrhaft magischen Effect hervor, und gewährt einen wonnevollen Spaziergang in den Tagen des Frühlings."

DES

BES

LKER

CHEN

EBEN

WASMUTHS WERKKUNSTBÜCHEREI

Hermann Schmitz:
DAS MÖBELWERK. Die Möbelformen vom Altertum bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts.
400 Seiten mit 680 Abbildungen und Text. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

Georg Kowalczyk:
DEKORATIVE SKULPTUR. Figur, Ornament, Architekturplastik aus den Hauptepochen der Kunst.
643 Abbildungen mit einer Einleitung. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

Otto Hoever:
DAS EISENWERK. Die Kunstformen des Schmiedeeisens aus 6 Jahrh.
600 Abbildungen mit einer Einleitung. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

Ernst Flemming:
DAS TEXTILWERK. Gewebeornamente und Stoffmuster vom Altertum bis zum Anfang des 19. Jahrhunderts.
650 Abbildungen sowie 8 Tafeln in Farbendruck und eine Einleitung. Preis in Ganzleinen gebunden RM 48.—.

122. — GÁTA ✞: Gróf Esterházy-kastély
Schloss der Grafen Esterházy — Château des Comtes Esterházy — Castle of the Counts Esterházy

122. — GÁTA ♆: Gróf Esterházy-kastély
Schloss der Grafen Esterházy — Château des Comtes Esterházy — Castle of the Counts Esterházy

Gáta

Esterházy kastél

Gátay Ferenc

Uszoda, Kecskemét /Janáky István, Tolnay Lajos épitész, Czoczek László belsőépitész./ - Ism: Gátay Ferenc, Müszaki Tervezés, 1968.11.sz.14-16. l.

Az 1968.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Müvtört.Ért. 1971.2.sz.149-182. l.

155. l.

Gatcsina

— **Újjászületik** a gatcsinai cári kastély. A leningrádi peremváros nevezetessége a második világháborúban bombatámadás áldozata lett. Most újjáépítik romjaiból. A festmények, szobrok, gobelinek helyreállítása folyik, s egyes dísztermeket már megnyitottak a látogatók előtt.

Magyar Nemzet 1986. 1. 3.

65. Gáth, ev. ref. paticstemplom és fatorony, 1733. „ligneum ipsis aedificatum". (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.). „Habet templum ligneum limo plasmatum undique tamen perforatum nova reaedificatione indigens

palesadis undique antiquis, ad eoque novis corrigendis circumdatum, omnibus proventibus destitutum, quod templum esto mater sit filialibus tamen orbatum — religionis reformatae, ad quod spectat campanile . . ." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jún. 18. No. 1.)

1828. kezdik a fatemplom helyén építeni a kőtemplomot. (Lehoczky IIIb. p. 259.)

Lásd még: Balogh p. 133.

(Bereg m.)

Domaéa

Gathco magister monetariorum regis

1221, Esztergom
kir. pénzverde

Huszár Lajos: Szent István pénzei.

Serfit Istvánemlékk
II. 352.

Hóman: Magyar pénztörténet. 457-458. l.

↗ lásd

A dunántúli ref. egyházkerület püspöki hivatala

3799. szám.

19 39.

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA Méltóságos Elnökségének

Budapest

GÁTHY Iván

FODOR Ferenc; A magyar térképirás.
1-3. Bp., 1952-1954 200-203

Tata, vár 1833

Gáthy Lajos

A tatai vár alaprajza
1833-ból. Festinek a
Magyar Nemzeti Múzeum-
ban Fol. Hung. 1254. 29/9.
sz. a. levő eredeti rajza
után másolta dr. Dornyay
Béla 1916. Méretei 34·5×
27·5 cm.

Magyary Zoltán dr.,
A tatai piarista rendház
és múzeuma Bpest. 1938
31. l.

tiszteletet vagy megvetést juttat. Ezt bíborba öltözteti, azt koldusrongyokba. Ezt a halálnak szolgáltatja ki, azt pedig az életnek menti meg. Mindent saját tetszése szerint oszt ki, saját dicsőségére és az emberiség javára. Mindenkinek egyénisége szerint méri ki a magáét és jobban mér, mint a szabó a szövetet.

Az örök Bölcseség ezen játéka sok esztendőn át észlelhető volt Lipót császár és ellenségei között, akik őt nyiltan támadták. Istenhez való bizalmában és a Hozzá való menekülésben mindig Lipót nyerte meg a játszmát. Miután ostromló kézzel 1686-ban nemcsak a *királyi székhelyet*, Budát hódította meg, különböző alkalmakkor második Dávidként nagyszerű győzelmeket aratott és halálosan megsebesítette a dölyfös Góliátot, a törököt. Ezért a mai napon ismét a Te Deumot énekeljük a szerencsés hadjárat örömére.

Mint ahogy a trombita fuvallat híjján nem képes megszólaltatni az indulót, vagy harci riadót, úgy egy keresztény fejedelem sem kezdhet hadjáratot a Szentlélek lehelete nélkül, még kevésbbé érhet el győzelmet, ha nem Isten kegyelmének és segítségének fuvallata hajtja őt előre. Az a hadsereg, amely Isten kegyelmét nélkülözi, csak

M.D.K.

Gálly Mihály, mérnök-kalácsos-mester

Egerben a Hibay Károly u. 15.a. ház tulajdonosa 1830-50. között

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadéiai Kiadó, 331. old.

Gáthy Mihály

mezeskalácsosmester Egerben 1833 végén.

Voit Pál sk.: Hevesmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

552

Gàthy Zoltán

Autorterverő

1919

Éimisk

1930. 83. 1.

M.D.K.

Gáthy Zsolt, dorogi építész

nyert megbízást az esztergomi vármegyei szék-ház bővítési terveinek elkészítésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

jul. 18. sz. 4. old.

MDK

Gati ötvös

XVII. sz.

Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár tört. II. és III. kötetéhez. II.k.Bpp 1888.

Gáti Béla, ellenőr
Gárdonyi sirja
Vizesés

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi
és bélyegkiállitás, Bp. 1936, december, 7 1.

TI MÚZEUM

B. GÀTI CSILLA – GÀTS TIBOR

B. Gàti Csilla
Gàti Fülöp
Gàti Gàbor
Gàti István
Gàti József
Gàti Lajos
Gàti Mariann
Gàti Tamás
Gàti Tóth Gizella
Gatl, Carl
Gàts András
Gàts Balázs
Gàts Tibor

Vágy képek 1999-2003

című kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja
Farkas Zsolt, irodalomkritikus

A kiállítás megtekinthető 2003. december 7-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.
Ludwig Múzeum Budapest – Kortárs Művészeti Múzeum
Budavári Palota A épület
Tel.: 375 9175 Fax: 212 2534
info@ludwigmuseum.hu
www.ludwigmuseum.hu

The Ludwig Museum Budapest – Museum of Contemporary Art
request the pleasure of your company at the opening of the exhibition

Gábor Bakos and Imre Weber

Desire 1999-2003

At 6 p.m., on Thursday 9th October 2003

Opening speech by
Zsolt Farkas, critic

The exhibition continues until 7th December 2003, from 10 a.m. to 6 p.m. daily, except Mondays
Ludwig Museum Budapest – Museum of Contemporary Art
Royal Palace, Building A,
phone: (+36-1) 375 9175 fax: 212 2534
info@ludwigmuseum.hu
www.ludwigmuseum.hu

A múzeum fenntartója a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

A kiállítás támogatói / Exhibition supported by

plax BÉFLEL A kivitel erősíti a szabályt! MULTIREKLÁM ThyssenKrupp Ferroglobus ThyssenKrupp Raiffeisen BANK

B. Gáti Csilla pedagógus képzőművész.

a Bács-Kiskunban élő és dolgozó rajztanárok pedagógus képzőművészek PK. megyei kiállítása megnyílt, melyen a művésznő művei szerepelnek.

Sümegi György: Pedagógus képző-művészek.
Petőfi Népe, 1994. ápr. 10.

Gáti (Goldmann)

164-786

Fülöp

Jametsző

1898 – 1902

1930-as cóckban
Uparm. bes. Eges.
válartin. Tatk.

Éimisk 1930. 83. l.

tr. 1883 jan 28
(Sáros)
Brodk-Lubotin

Morelli

Gáti Gálor

1. Hullámok 1968 bronzérem 45 cm
2. Oroszlános gemma 1968 bronzérem
3. Angyali üdvözlet 1968 —"— 2,9 x 3

II Országos Kisplasztikai Biennálé
Pécs, 1969

Gáti Gábor

Műve szerepel a X.

Miskolci országos képzőművészeti

kiállításon

Népszava 1968 december 8

7. old.

Gáti Gábor
nohán

Záhorzik Nándorral együtt végette
el a főiskolát.

Losonci Miklós: Záhorzik Nándor
Művészet, 1971.január - 15.lap

Sáli Sándor: Robrán

– portréja a Stúdió 67 c. kiállításon

Ujvári Béla: Stúdió 67
Magyar Ifjúság, 1967. V. 20.

Gáthy Fülöp

iparm

Erf. 1928

3714. Pentelei Molnár János.
Sz. Dunapentelén 187

Csendélet.

Széles és keskeny p
vel letakart asztal
rafekvő, fokhagyma
palacsintasütő bontakozik ki
Molnár.

Vászon, méretei 45:57
Vétetett 1908. februá
Elszámoltatott 1908.
elszámolási elfogadta
11525-910 szvsz. a.

Vét 1908

Mit örökített meg
Selmeczi Tóth János
lencséje
a LEHEL ÚTI
KOLLEKTÍV
MŰTEREMBEN?

Gáti Gábor

Gáti Gábor

Szoc Műveszetért
1964 febr

— KABOS-TÖRTÉNET, de ma is érthetnek belőle egyes színművészek . . . Akik ismerték, tudják, a magánéletben olyan gyorsan beszélt, hogy csak minden második szavát lehetett megerteni. Hadart! Egyszer Hegedüs Gyulának akart elmondani egy történetet, aki egy ideig türelmesen figyelte, végül megis kifakadt:

— Kérlek, kedves druszám, légy szíves beszélj lassabban, mert én nem tudok ilyen gyorsan hallgatni!

(-üs t-)

MERT NEM!

Kicsit körülményes ma már elképzelni, hogy a háború előtti magánszínházak ügyvitelében az úgynevezett „tőkés" igazgató gyakorta úgy indította el a következő évadot, hogy saját zsebébe bele sem kellett nyúlnia.

A sikeres vagy sikertelen évad befejezése után, közvetlenül a nyári szünet megkezdése előtt, gondos áttekintéssel és mérlegeléssel berbeadták a következő esztendőre a ruhatárat, a büfét és a vasfüggönyre ráfesthető [illegible]

MDK

Gáti Gábor

Lovaglók, br.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.

1964. dec. 14. o.

M.D.K.

Gáti Gábor
nobrán

A Studió „Család" pályázatának
nobrászati III. díját nyerte.

Bolgár Kálmán: A Studió „Család" pályázata
(Művészet, 1963. április — 24 lap

MDK

Gáti Gábor

Csikó bronz 15 cm.
D.F. festőművész portréja, ólom, 36 cm

Fiatalok Képzőművészeti Studiója IV. Kiállítása.
Ernst Múzeum 1963. június. Kat. 35.1.

Gáté Gábor
grafikus

Díjat nyert a pécsi biennálén.

Horváth Gyula: Az Országos Kisplasztikai Biennale
Művészet, 1970. február – 36 lap.

Gáti Gábor szobrász

Díjat kapott a Fiatal Művészet Studiója Nagy Balogh portrépályázatán

Magyar Nemzet 1969 XI.23

Gáti Gábor szobrász

Huló csillag c. műve (eml.)

Szerepel az alábbi tárlaton

Ambrus Tibor: A vásárhelyi őszi tárlat

Petőfi Rádió 1969 X 26

Gáti Gábor

1. Magány 1968 bronzérem 2,5 x 2,8
2. Szentendre 1968 —u— 3,5 cm

II. Országos Kisplasztikai Biennálé
Pécs, 1969

Gáti Gábor

1. kadarcos fiú élom 10 cm

2. Hulló csillag élom 20 cm

Tizenhatodik Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai János Múzeum

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Gáti Gábor szobrászművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 SEP 10

BORSOD HÍRES EMBEREI

1021

Szobor Rákóczinak, Szemerének, Egressynek

A negyedik ötéves terv időszakában a borsodi városokban és falvakban mintegy százötven képzőművészeti alkotás elhelyezését tervezik. Köztük számos olyan szobrot, amelyek a megyében élt híres emberekre emlékeztetnek. Így például a képző- és iparművészeti lektorátus megbízásából *Gáti Gábor* szobrászművész Vatta község nagy szülöttének, az 1848-as szabadságharc belügyminiszterének, *Szemere Bertalannak*, *Turcsányi Árpád* szobrászművész a hajdani parasztfelkelés vezérének, *Tokaji Ferencnek*, *Nagy István* szobrászművész pedig *Egressy Béninek* szobrát formálja meg. Az utóbbiakat Tokajban és Kazincbarcikán állítják fel. *Kisfaludy Strobl Zsigmond* kohász emlékművet tervez Ózd részére. A város középiskolai kollégiumának parkjában állítják majd fel *Humonyánszky Jolán* alkotását, *Ady Endre* mellszobrát.

A szerencsi vár parkja *Rákóczi Zsigmond*, a sárospataki vár körüli műemléknegyed *I. Rákóczi György*, Kelemér község pedig *Tompa Mihály* szobrával gazdagodik. Mezőkövesden a volt vásártéren a hajdani „emberpiacon" a névtelen matyó summásnak állítanak köbeformált emléket.

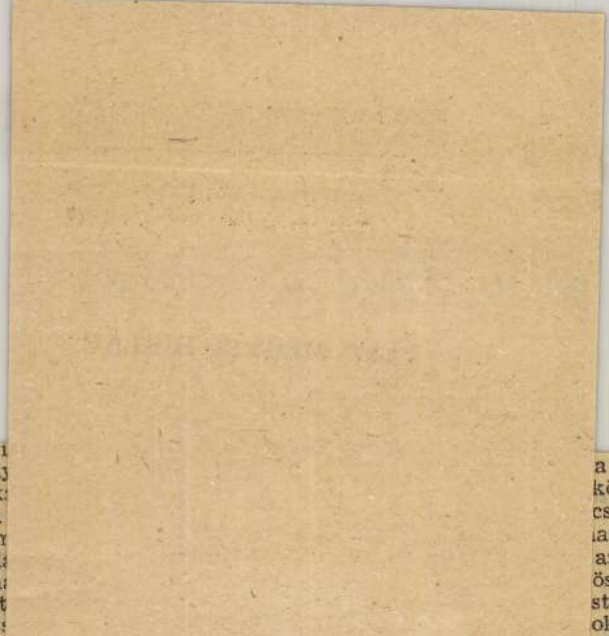

A JÖVŐBE

Kilométereket járunk be a város egyik végétől a másikig. Megtekintjük a Bentavölgye Termelőszövetkezet kertészetét csakúgy, mint az öreg óvodát, ahonnan néhány nap múlva kiköltözik az ötven kisgyerek, és az újat, amelynek lakói lesznek rövidesen. És azt a jókora kukoricatáblát, amelyen felépül majd a város új sportpályája, melegvízű strandja és ifjúsági parkja.

És Százhalombatta, *a megye legfiatalabb városa az eddigiek mellett is nagyobb fejlődés előtt áll.* Még a negyedik ötéves

vetkezik ez [illegible] tt abbó
kapcsolatáról, összefüggéséről m
új hangon, mint tették azt a
ban, amelyek lényegéből követk
idegenedésének hangsúlyozása,
haszonszerzés, gazdagodás, gya

Egy idevágó témájú tanul
véve az egyénről akkor mondh
mely közösség erkölcsi normáit,
kifejező normákat önmaga be
esetben az egyén tulajdonképpe
elégíti ki, habár az ugyanakko
érdeke is." Ezek a normatívák
va-akaratlanul, mélyen belénk
tük értelmének elvesztését félt

Keveseknek adatik meg az
keikről, céljaikról tartósan, asz
ellenében kizárólag a közérdek
ságérzet forrását. Társadalmunk

Gáti Gábor szobrász

Szemere Bertalan szobrát

Készíti el Vatta Rózsége számára

Népszava 1971 szeptember 8

2. old.

Gáti Gábor
nobrán

A nobránat elemeit gyakoroltatta
Bohu Mihállyal.

Losonczi Miklós: Amatőr művészek.
Művészet, 1971.november - 32.oldal

Gáti Gábor, szobrász

Szemere Bertalan szobrát
Kéziti el.

— : hobrot Kap a matyó summás 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. szept. 7.

Gáti Gábor, [ ]

Nerepel az Ernst Múzeumban.
(„jól nevelt pop-art")

P. Szücs Julianna: Stúdió '71.

7.

Népszabadság, Bp. 1971. dec. 15.

A mesterség próbája

Gáti Gábor szobrászatáról

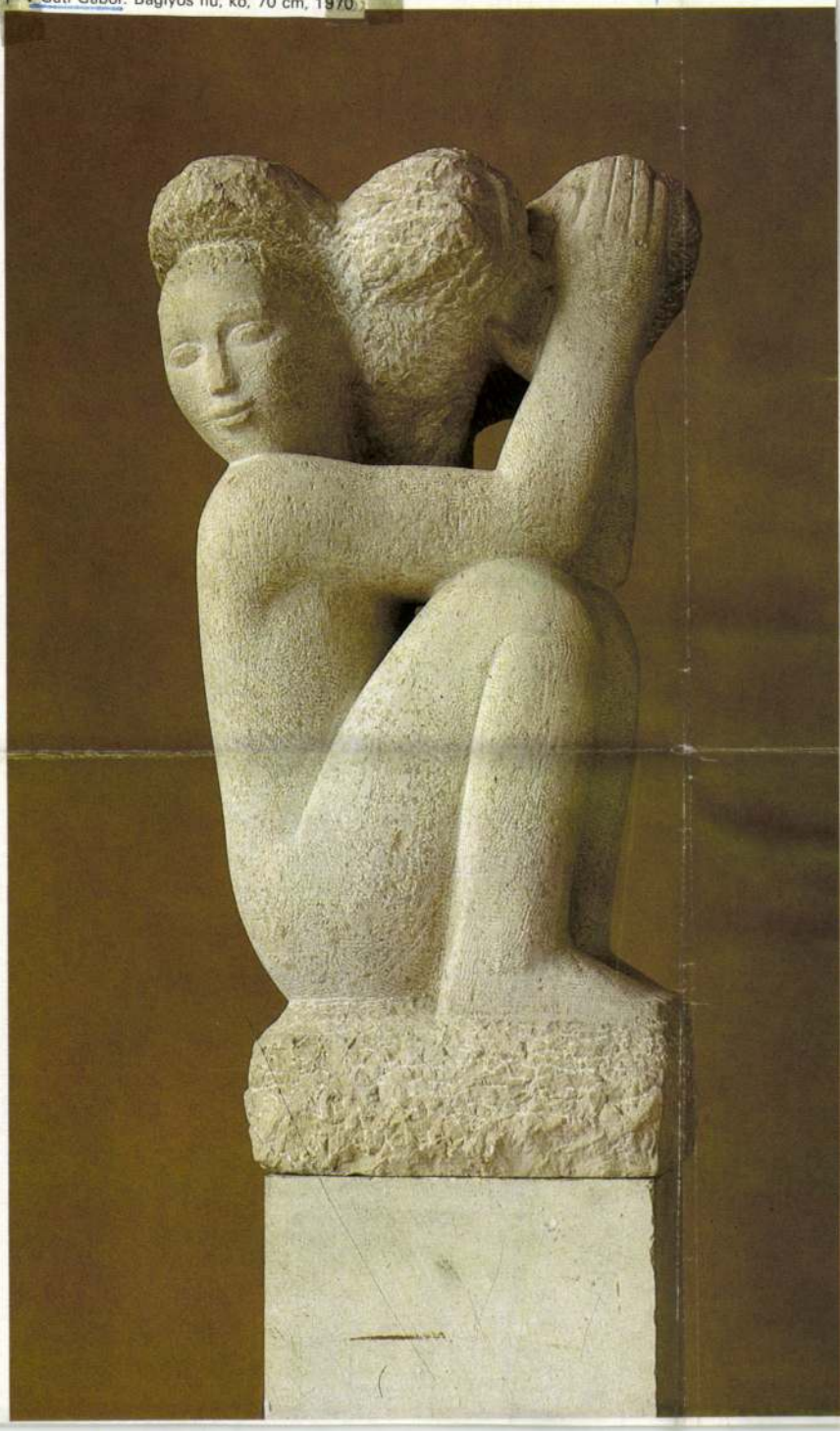

1 Gáti Gábor: Baglyos fiú, kő, 70 cm, 1970

Muzsikáló Fővámház

Gáti György fotóművész kiállítása

„Az épületek közül egyesek némák; mások beszélnek; s végül vannak olyanok, ezek a legritkábbak, amelyek énekelnek." Kevés találóbb megállapítást lehetne lelni az építészet nagyon is bonyolult mineműségének jellemzésére Paul Valéry sorainál. (Nem véletlenül választotta ezeket a sorokat egyik kiállítása mottójául az építészeti fotográfia magyar születésű nagy művésze, Lucien Hervé is.)

Egyszerre mérnöki józanság és szárnyaló költészet, egzakt financiális és funkcionális szempontok és valamiféle szinte megfoghatatlan lelkiség eredményeként épülnek, épülnek újjá, alakulnak át az épületek. A régi házak „házszerű története" aztán kibogozhatatlanul összefonódik az őket használó emberek históriájával. Ahogy mondani szoktuk: ha a falak beszélni tudnának…

Mindenesetre elnémulásukra, megszólalásukra vagy nagy ritkán énekre fakadásukra épülettársaikkal, de legfőként az emberekkel való együttélésük minősége adhat magyarázatot. Még akkor is, ha legtöbben észre sem vesszük mindezt, mert gyakran nincs meg az az ember, aki e hangokat előcsalhatja.

Nem halljuk a szavukat, de még az éneküket sem. Élünk a falaik között, átsiklik a tekintetünk távolból megszokott körvonalaikon, szórakozottan kinézünk ablakaikon, rátámaszkodunk korlátjaikra. Együtt élünk velük, a számunkra néma társakkal.

Csak akkor csodálkozunk rá a hangjukra, ha valaki segít megszólaltatni őket. Gáti György, a kiváló fotóművész a Duna-part egyik legmarkánsabb épületét, a Közgazdaság-tudományi Egyetemet bírta dalra. Fényképezőgéppel. A Közgáz grandiózus tömbje – ahogyan fotográfiái tanúsítják – képes megrendítő épületoratóriumként zengeni, finom részletei pedig menüetteket csilingelni. Oszlopsorai fúgákat fuvoláznak, rejtett zugai lágy dalokat énekelnek. Gáti György kiállítása fényképeken muzsikáló építészet, érdemes megnézni.

Szarka Klára
(A tárlat május 31-éig látható a Sóház aulájában, a Fővámház tér 13–15. alatt)

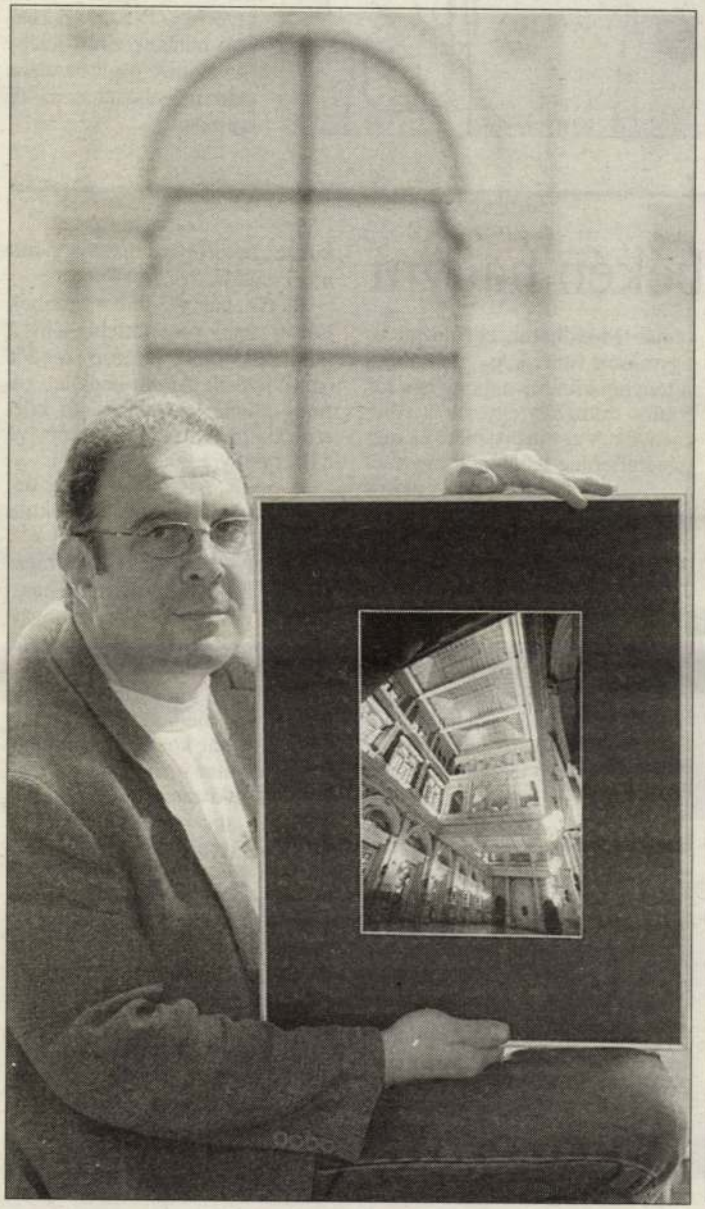

Gáti György a Duna-part egyik legmarkánsabb épületét, a Közgazdaság-tudományi Egyetemet bírta dalra. Fényképezőgéppel. A Közgáz grandiózus tömbje képes megrendítő épületoratóriumként zengeni, finom részletei pedig menüetteket csilingelni.

Fotó: Szigetváry Zsolt

MAGYAR HÍRLAP 2002 ápr. 24

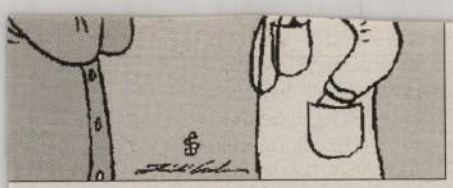

tumok többségével rendelkező MSZP–SZDSZ-koalíció miniszterelnök-jelöltjét, akinek megválasztása után megalakulhat az új kormány.

békén hagyni

tagjai. Mondhatni, egymással és egymásért vannak, pusztán abból a tényből kiindulva, hogy egy sor fontos dologban egyezik a véleményük. Vagy azért, mert ha magánemberileg leülnének egy csésze kávéra, akkor nagyobb valószínűséggel állnának föl utána mosolyogva, mintsem hogy egymás fejéhez vágnák a csészét.

TÜKÖR

Y JULIANNA

Ami ma kétségtelenül fegyvertény, ám ha a munkájukat végzik, akkor ennek az égadta világon semmi jelentősége.

A politikusnak meg a publicistának pedig úgysincs igazi kávészünete soha. Egyiket azért fizetik, hogy folyamatosan mérlegeljen és döntsön, a másikat, hogy erről folyamatosan véleménye legyen. Saját, hiteles és makacs. A publicistát, minden más újságíróval együtt ráadásul arra tartja a társadalom, hogy helyette is ellenőrizze a mindenkor hatalmon lévőket. Ezért nem létezik kormánypárti sajtó, amint hogy nem létezik cseresznyevédő kukac, betörőpárti házőrző, bűnöző rendőr.

Illetve hát az ember, többek között azért összetettebb lény a kukacnál, mert bűnöző rendőr igenis létezik. Amint hogy létezik (még mindig) sajtónak, sőt szolgálatinak titulált kormánytévé és kormányrádió.

A sajtó, tizenkét évvel a demokrácia beköszöntése (bekukkantása) után csupán annyit kér, hogy szíveskedjenek őt felrázás nélkül, rendeltetésszerűen használni. Nem tiltani, nem támogatni, csak tűrni és békén hagyni. A többit elintézi a piac. Nincs ugyanis az a gonosznak, ellenségesnek vélt médiatámadás, amely többet árthat kormánynak, hatalomnak, mint a folyamatos, meg nem alkuvó dicséret. A viccbeli kolléga, aki szeretné látni azt a kormányt, amelyikkel ő nem ért egyet.

Ne tessék aggódni. Talpnyalókban, odaadó szimpatizánsokban éppúgy nem tetszenek majd szükséget szenvedni, mint a túloldal.

Ezért lenne jó végre közösen tisztázni, mire való a sajtó. Ez a sajátos, kellemetlen, lejáratódott képződmény, ami nélkül mégsem létezhet az a társadalmi képződmény, amely, mint tudjuk, szintén rossz, csak momentán nincs nála jobb. A demokrácia.

Úgy kell vonzóvá tenni az agrárfunkciót a tőke számára, hogy közben óvni akarják a termőföldet a tőkével rendelkező külföldi és hazai gazdasági társaságoktól. Úgy kell megszervezni az atomizált termelők több százezres tömegét, hogy beszerzéseiket, termelésüket és értékesítéseiket összefogottan végezzék. A már működő új szervezetek számára az MSZP több milliárd forintnyi támogatást, működő tőkét ígért ugyan, kérdés azonban, miként lehet meggyőzni e szervezetek hasznosságáról az önálló magán- és társas gazdálkodókat.

Nem mellékesen a kormánynak kezelnie kell az elmúlt négy évben hátrányt szenvedett agrárszereplők – általuk jogosnak vélt – követeléseit: most tessék engem is kiemelten támogatni!

Úgy kell megsokszorozni a mezőgazdasági jövedelmeket, hogy az élet élhetővé váljon a magyar vidéken, miközben számolni kell az élelmiszerárak számottevő és folyamatos emelkedésével, ami az infláció növelése mellett az egész lakosságra negatív hatású lesz.

Az atomizált termelőket és a sok-sok mezőgazdasági vállalkozást úgy kell felkészíteni az EU-csatlakozásra, hogy közben nyilvánvalóvá kell tenni: több százezer agrárszereplő számára a „brüsszeli-klub" a véggel jelent egyet: kicsinységük, szegénységük, szervezetlenségük okán képtelenek megfelelni a közösségi kihívásoknak. Több százezer parasztot kell meggyőzni – kedvezményes nyugdíjazással, tb-terhek átvállalásával stb. –, hogy hagyjon fel a termeléssel, s legfeljebb csak önnönmaga ellátására művelje a földet.

Milliónyi földtulajdonost kell rávenni arra, hogy adja, cserélje el a földjét, hogy koncentrálódjanak végre a kárpótlás által szétrobbantott birtokok. Úgy kell megteremteni a birtokrendezés feltételeit, hogy az ne hasson – tömegmegmozdulással fenyegető – kényszertagosításnak, miközben ki kell húzni a talajt a spekulánsok lába alól. Piaci alapon, támogatással, illetékelengedéssel ez az út csak sok évtized alatt járható be, mint az elmúlt hét év bizonyította már.

Kihívást jelent az EU-tárgyalásokon az agrártámogatások növelése. Bár az EU következetesen kiáll a 25 százaléknyi támogatást rejtő ajánlata mellett, az eddigi nyilatkozatokból kiderül: az új kabinet újra akarja tárgyalni a földvételi moratóriumot magába foglaló tőke szabad áramlásának már ideiglenesen lezárt fejezetét. Kérdés, milyen kompromisszumot lehet elérni, kényszeríthető-e a nagycsoportos bővítésben érdekelt Brüsszel egyedi igények elbírálására.

Ha az új kormány nem képes kialakítani egy Brüsszel által is elfogadható agrár-intézményrendszert, úgy parasztjait megfosztja még a csökkentett EU-támogatástól is. Szembe kell néznie azokkal a tömegekkel, amelyek csak közvetlenül az EU-kapujába érve döbbennek rá ellehetetlenült helyzetükre. Ez a szituáció ma már elkerülhetetlen, az idő rövidsége miatt a negatív hatások csupán mérsékelhetők. A kormány felelőssége lesz, hogy ezt mikor, miként vallja meg parasztjainak, s miként néz szembe a ténnyel, hogy csalódásokat kell valahogy kezelnie. S ekkor még nem szóltunk a leendő, de biztosan kemény ellenzék reakcióiról.

A szerző lapunk munkatársa. E-mail: ohorvatgy@mhirlap.hu

Gàti Gàbor
nobrán

„Baglyas" (vegyes)

Vidos Zoltán: A"Studió 70" -
Müvészet, 1970.november - 34.lap

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-048, 337-745, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1971 SEP 8

Gáti Gábor

1021

KOHÁSZ EMLÉKMŰ KÉSZÜL ÓZDON

A negyedik ötéves terv időszakában a borsodi városokban és falvakban mintegy 150 képzőművészeti alkotás elhelyezését tervezik; köztük számos olyan szobrot, amelyek a megyében élt híres emberekre emlékeztetnek.

A Képző- és Iparművészeti Lektorátus megbízásából Gáti Gábor szobrászművész Vatta község nagy szülöttjének, az 1848-as szabadságharc belügyminiszterének, *Szemere Bertalannak*, Turcsányi Árpád szobrászművész a hajdani parasztfelkelés vezérének, *Tokaji Ferencnek*, Nagy István szobrászművész pedig *Egressy Béninek* a szobrát formálja meg. Ezeket Tokajban és Kazincbarcikán állítják fel. Kisfaludy Stróbl Zsigmond *kohász emlékművet* tervez Ózd részére, és a város középiskolai kollégiumának parkjában állítják majd fel Humonyánszky Jolán alkotását, *Ady Endre* mellszobrát.

Ezeken kívül a tervidőszakban — többek között — a szerencsi vár parkja *Rákóczi Zsigmond*, a sárospataki vár körüli műemléknegyed *I. Rákóczi György*, Kelemér község pedig *Tompa Mihály* szobrával gazdagodik. A híres embereken kívül Mezőkövesden, a volt vásártéren, a hajdani „emberpiacon" a múlt legjobban kizsákmányolt dolgozójának, a névtelen *matyó summásnak* állítanak kőbe formált emléket.

tő biológust: dr. Norman Ernest Borlaug-ot. Borlaug és társai „kukorica és búzanemesítő központot" szerveztek Mexikóban. Borlaug személyesen az ötvenes évek elején határozta el, hogy olyan búzafajtát nemesít ki, amely a különböző éghajlati adottságok közt is jól fejlődik és

nik. Ok is
sőt, háron
ott, ahol
termett.
szágos átl
lázni a felszabadulás előtti búzatermést. És a búza, a kenyér nálunk is békét jelent.

Szendrei József

mányfeleslegek elkutatása

olyan termelőszövetkezeteknek, ahol a takarmányozási viszonyok rosszak, kevés kukorica terem

és nincs biztosítva a takarmánybázis.

Ezt az akciót az elmúlt év

az eladó és vásárló tszvezetők közvetlenül egyeznek meg az árakban és a szállítások lebonyolításában.

Ezzel erősödik a termelőszövetkezeti vezetők közötti ismeretség, kapcsolat is, ami mindig hasznos a tsz-mozga-

foglalkozások

Érthető volt szenvedélyességük, hiszen a tájékoztató jelentésből és a szóbeli kiegészítésből sajnálatos „szenzációk" bontakoztak ki. Az ember alig akarja elhinni, hogy Miskolcon például a 116. sz. Iparitanuló Intézetben a fiatalok alig jelentkeztek hengerésznek, öntőnek és forrasztár ipari tanulónak. A 100. sz. Iparitanuló Intézetben három lakatos osztály iránt nem volt érdeklődés. Perecesen csodálatos környezetben van a 104. számú Iparitanuló Intézet, ahol a vájártanulókat képezik ki. Az egész város területéről, beleértve a bányásztelepülést is, összesen hárman jelentkeztek ide... A gépipari technikum hat évtizedes történetében először fordult elő, hogy pótfel-

Gáti Gábor

Bemutatott művei:

„Lútfigura vázlat II., bronz, 24 cm.

„Leány portré", ólom, 26 cm.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

12 f

Gáti Gábor

1937. szeptember 3-án született Budapesten. A Képzőművészeti Főiskolán végzett 1961-ben. Résztvevője az országos-, a vásárhelyi és a miskolci tárlatoknak. Tanulmányuton járt a Szovjetunióban. Több művét a Nemzeti Galéria őrzi.

Romváry Ferenc : II. Országos kisplasztikai Biennálé. Pécs , 1969.

Gáti Gábor

Bemutatott müvei: Madaras, 1969, bronz 10 cm. Ember, anyag, forma 1967, ólomplakett, ∅ 18.5 cm. Csillagom- Révészem , 1968. bronzérem ∅ 9.5 cm. Hullámok, 1968. bronzérem ∅ 4,5 cm. Oroszlános Gemma, 1968. bronzérem, 3.5 x 2.5 cm. Angyali üdvözlet 1968. 2,9 x 3 c,

Romváry Ferenc: II. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécs 1969.

Gáti Gábor

További müvei:

Magány, 1968. bronzérem 2.5 x 2.8 cm

Szentendre, 1968. bronzérem, ∅ 3.5 cm

Romváry Ferenc: II. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécs 1969.

Gáti Gábor, szobrász

Szerepel az Ernst Múzeumban.

Harangozó Márta: Stúdió '71

2,

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. dec. 8.

Gáti Gábor

Bemutatott művei: „Képülődés," bronz, 45 cm; „Kaputábla II: Műhely," ólomdombormű, 50x50 cm; „Kaputábla I. Küzdelem," ólomdombormű, 50x50 cm

Rozványi Márta: Studió 71.

Budapest, 1971

Gáti Gábor szobrász

a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tárlatán, melyet az Ernst Múzeumban rendeztek e hóban, melyet a KISZ VIII. kongresszusának tiszteletére rendeztek, művével szerepelt.

Rideg Gábor: Studió '71

Néprzava, 1971. dec. 12.

Gáti Gábor

Az Ernst Múzeumben nyílt Stúdió '71 c. tárlaton bronzszobra szerepel.

Harangozó Márta: Stúdió '71

Esti Hírlap, 1971. dec.

Gáti Gábor

1. Készülődés bronz 45 cm
2. Kaputábla II: Műhely ólomdombor-
mű 50x50 cm

Studio 71

Gáti Gábor

Kaputábla I. Küzdelem
ólomdombormű 50x50 cm

Studio 71

Gáti Gábor szobrászművész

Ez évben Derkovits ösztöndíjban részesül.

Kompozíció '42

1942, márc.: M. Televízió, M.40/11/M

Gáti Gábor

Zisplastikája szerepel a „Studió 71" Ziállításon az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1971 december 10
4. old.

Gáti Gábor nobrány

Nobra nevezel a Studió 71

Kiállításon az Ernst Múzeumban

– neve említve

Népszava 1971 december 12

9. old.

Gáti Gábor szobrászművész

Szemere Bertalan szobrát

mintázza meg Vatta község számára

Pestmegyei Hírlap 1971 szeptember 10

4. old.

Gáti Gábor

1. Madaras 1969 bronz 10 cm
2. Ember, anyag, forma ólomplakett 18,5
3. Csillgom-Révészen bronzérem 9,5 cm

II. Országos Kisplasztikai Biennálé

Pécs, 1969

Gáti Gábor
szobász

Lenin érme igen homoly
Lenin ábrázolás.

Kovács Gyula: Lenin portré palyázat
Műnészet, 1970. április – 12 lap.

Gáti Gábor
~~Gráfika~~ nobrán

„Lenin-ezém" (sepro)

Kovács Gyula: Lenin portré palyázat
Művészet, 1970. április – 12 lap

Gáti Gábor szobrász M.D.K.

Művei a Fiatal Művészek Studiójának kiállitásán

Lovaglók

Tasnádi Attila: Kiállitási jegyzet

Kortárs 1965. márc.

Gáti Gálot
szobrász

M.D.K.

Érmeit mutatta be a
vásárhelyi tárlaton.

Kovács Gyula: Érzelem és ábrázolás.
Művészet, 1966. február – 22 kep.

MDK

Gáti Gábor

Doór Ferenc festőm. portréja, ólom

Parasztasszony-pɒtré, kő

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Muz.

MDK

Gáti Gábor

D.F. portréja, ólom

Csikó, br.

Téli Tárlat 1964. Székesfehérvár

Sterk Izidor /Pest,
Bécsben tanult. 1892-t
zat tervezett /Bécsi u
kislakásos bérház, Rév
A Gellért Fürdő és Szá
Árminnal

MDK

Gáti Gábor

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.47.

Gáti Gábor

Kati, gp.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai j. Múz. Hmvhely.

MDK

Gáti Gábor

Csikó, br.

D.F. festőművész portréja, ólom

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

Gáti Gábor

„Lovaglók" c. bronz mobra
nekapel a Fiatal művészek stúdiója
Liánitáron az Ernst Múzeum Gan
(emlitve)

Kortárs 1965 III. n. 502 old.

Gáti József

Emlékkel

szerepel a „Studió 1966"
c. kiállításon az Ernst
Múzeumban

Korunk 1966 VIII. sz. 1337 old.

Gáti Gábor

Kisplasztikával

szerepel a X. hagy. Kép.
Mův. kiállításon

Kortárs 1965 XII. n. 2004 old.

MDK

Gáti Gábor

Érem I-V. br.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

gylányok bőujju ingének fodra, e-
gények gatyája

gatyája /korábbi készletből maradt

gja, mellénye, kabátja
és a lányok

MDK

Gáti Gábor

Evi, fa

Ülő fiu, ólom

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

MDK

Gáti Gábor

Érem I-V., br,

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Gáti Gábor

Ének a Hien-Luong folyóról, ólom

Bálint Ildi portréja, br.

Studió 67. Fiatal képsz.m.kiáll. Ernst Muz. 1967.

M.D.K.

Sáli Gábor, szobrász

„Csikó" c. művének felállítási helye: Tatabánya

A Szentendrei Parkmúzeumban lévő gipszmásolatok felsorolása közben említik:

Monumentális művészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.
Bp. 1966. 80 l. illusztr. 73. old.

MDK

Gáti Gábor

Évi, fa

Ülő fiu, ólom

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

Gáti Gábor

Bemutatta műveit a rákosligeti képzőművészeti baráti körben

Népművelés 1966 VI. n. 36 old.

Gáti Gábor
szobrász

M.D.K

A nyolcadik teremben van
„Lenin" - fejje továbbá az „Ember
és gyereke".

Vidos Zoltán: A Fiatal Képzőművészek . . .
Művészet, 1969. október - 21 kap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Gáti Gábor
szobrász

M.D.K.

A hetedik teremben vannak
művei elhelyezve

Vidoszoltán: A Fiatal Képzőművészek...
Művészet, 1969. október - 21 lap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Gáti Gábor

Csikó c. aluminium nobra (170 cm)
a Tatabánya-ligváros ovodájának
kertjében áll (említve) 1965

Jelenkor 1966 VI. n. 561 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Gáti Gábor

IFJÚ KOMMUNISTA

1963 APR

1021

KOLLEKTÍV MŰTEREM A LEHEL ÚTON

Képzőművészetünk történetében háromnegyed évszázados, nagy múltra tekintenek vissza a művésztelepek. Nagybánya, Hollósyval, Ferenczyvel, Rétivel, Thormával; Szolnok, Biharival, Deák-Ebnerrel, Fényes Adolffal; Hódmezővásárhely, Tornyaival, Rudnayval, Medgyessyvel, mind centrumai voltak koruk képzőművészeti életének.

Napjainkban újabb alkotói együttesek jelentkeznek. A Mágl vaközi Művészház bármennyire fiatal is még megalakulásának és lakói nagyobbik részének éveit tekintve, máris egyik centrumnak mondható a szocialista festészet, szobrászat, grafika megteremtésében. Nálánál is fiatalabb és újszerűbb egy másik létesítmény, a gyárak és munkáslakások tőszomszédságában: a kollektív műterem, a Lehel úton.

A Lehel úti műteremben szobrászok és festők dolgoznak együtt; fordítsuk most figyelmünket néhány pillanatra a szobrászok felé. Rájuk, akik a kollektív műteremben egyfajta kollektív alkotás lehetőségeinek felhasználásával szólnak bele egyre erőteljesebb hangon – művekkel – képzőművészeti életünk fejlődő alakulásába. Ők kilencen, fiatal szobrászok: Ács József, Gáti Gábor, Józsa Bálint, Lapis József, Ligeti Erika, Mitró Eszter, Rajki László, Rózsa Péter, Záhorzik Nándor.

Olyan fiatalok ők, akik néhány éve, vagy éppen tavaly kerültek ki a főiskoláról, és most egyszerre szembe találják magukat az élet által feladott szobrászi leckékkel. Egy szobor megalkotása egy épület elé: ennél a feladatnál nemcsak az vár megoldásra, hogy általában elkészítsenek egy szobrot, ahogyan a főiskolán tanulták, hanem az is, hogy a szobrot szinte belemintázzák a valóságos környezetbe. S ez az „élő szobrászat" nap mint nap újabb, iskolán kívüli törvények felkutatására ösztönzi a művészeket, aszerint, hogy a szobor majd milyen környezetbe kerül, hol kezd el „élni". Ennyi röviden, amire ez a kilenc fiatal szobrász szövetkezett.

A Lehel úti műteremben a fiatalok kollektív, egymást segítő önképzése folyik, alkotás közben. Előfordult már, hogy valamelyik kapott egy nehéz, bonyolult megbízatást, olyan feladatot, amivel eddig nem találkozott. Erre többen úgy léptek fel segítőleg, hogy kiki megmintázott kicsiben egy szobrot, mint a saját véleményét ebben a kollektív, belső vitában. Aztán az a fiatal művész, akire a feladat végső megoldása várt, ezekből leszűrte a maga számára a tanulságot, és tovább csiszolgathatta egyéni elképzeléseit. A kollektív műteremben uralkodó légkör ilyen módon nem zárja el az utat az egyéniség kibontakozása elől, ellenkezőleg, – éppen annak tárja szélesre a kaput.

Az ország több pontján állnak már a Lehel úti műteremből kikerült alkotások: vidéken, köztereken. Születnek újabbak is, amelyek városaink parkjait, sétányait, középületeit fogják díszíteni. A fiatal képzőművészek kollektív alkotó műhelyének még kicsi a múltja, de annál nagyobb a jövője.

S. Gy. F.

VII. ÉVF. 1963. ÁPRILIS
ÁRA: 2,— FORINT

4

MDK

Gáti Gábor

Terhes asszony, gipsz

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum
Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK

Gáti Gábor

Bálint Ildikó portréja, br.

Dal a Hien-Lun folyóról, ólom

Kutfigura, vázl.II. br.

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.

1967. okt.

GÁTI GÁBOR

Magyar Iparművészet az
ezredforduló 2003
146.1.

	Final report: Pharmacokinetiks of total radioactivity following ^{3}H-labelled BNP-166 administration to rats (s.n.: 0144)	PK7
	Final report: Teratology study (segment II) with the compound BNP-166 in rabbits (s.n.: 0210)	T9
	Final report: Safety pharmacological study of BNP-166 upon cumulative intravenous administration in anaesthetized dogs (s.n.: 0133)	PH2
	Report amendment: 28-day inhalation toxicity study with the compound BNP-166 in beagle	

Gáti Gábor

2 gemmája

szerepel az alábbi tárlaton

Horváth György: A XV. Vásár helyi Őszi Tárlat

Magyar Nemzet 1968 X. 30

MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
JUN 11

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

Szobrok a hegyoldalon

Szabadtéri szobormúzeum készül Siklóson — írja a Dunántúli Napló. A szobrászművészek a hegyoldal szikláit faragják a helyszínen, maguk a természet alkotta szoborhoz. A művészek háromhetes turnusban váltják egymást a siklósi művésztelepen, s az elkészült alkotásért a fizetségük a „köszönöm" és a művésztelepi ellátás. Készen van már egy óriási szfinksz és Gáti Gábor művész most fejezett be egy női portrét, Bányai József Derkovics-díjas művész pedig egy életnagyságú nőalakot formáz. A tervek szerint a jövő évi várfesztiválra már megnyitják a hegy oldalában teraszos sétánnyá kiképzett szobormúzeumot s a látogatók az elkészült szobrokon kívül alkotás közben is láthatják a helyszínen még majd dolgozó művészeket.

Az EVM tudományos és tervező intézet elkészítette az Árpád-liget fejlesztési tervét. Ez több évre szól. A részletes kivitelezési tervek még nem állnak rendelkezésre, de hozzávetőlegesen a terv megvalósítása 10 millió forintot igényel. Mindenesetre a közeljövőben a szolgáltató létesítmények közül, egy gondnoki épületet, lacikonyha-sort, vendéglőt, és az egészségügyi követelményeknek megfelelő épületeket kellene építeni, gondoskodni vízről, villanyról. A községi tanács vb több esetben tárgyalta már a fejlesztést és a járási tanács vb segítségét is kérte. Nyilván-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

1969 JUN. 22

1021

Gáti Gábor

Gáti Gábor: Bronz és kő

KÉKJE

többségükben falusi asszonyok.
ijtak.
kérdezte Guzi Kálmán.
hogy él az apja, egy ideg-
élet írt, két hét múlva megjött
ű ápoltjuk, jelenleg egy másik
Kálmán a térképen megnézte
volt, hogy abba a kis fekete
lett képzelni. De tudta: senki
gy elmenjen abba a városba.
arról, hogy mi lesz azután,
atban egy asszony a csomagja
pedig bátorítóan hátba vere-
mint a miénk, nem lehet el-
zetben azt hitte, hogy rögtön
ló lefogta. Kifaggatták, később
jött egy hosszúhajú nővér, és
őkádba.

vos úr megengedi.
először döbbent az életére,

Góti Gábor

Emlékkel szerepel a
Stúdió 58-68 c. folyóirat

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68

Művelet 1969 ápr. 3 old.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Támogató:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Nemzeti Kulturális Alap

www.budapestgaleria.hu

A Budapest Galéria meghívja Önt

GÁTI GÁBOR

szobrászművész

kiállításának megnyitójára

a Budapest Kiállítóterembe
(V., Szabad sajtó út 5.)

2007. július 5-én, csütörtökön 17 órára.

•

A kiállítást megnyitja:

FÉNER TAMÁS
fotóriporter

A kiállítás megtekinthető 2007. augusztus 19-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

Címlapon: Gáti Gábor. *Széttört idő.* 2003. részlet

MDK

Gáti Gábor

neve az előszőban emlitve

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai J. Muz.
1967. okt.

Gáti Gábor
szobrász

„Kiáltó" c. művével szerepel.

Bükösdi László: Symposion 1969.
Művészet, 1969. november - 25 lap.

Gáti Gábor
szobrai

Életmű szerepeltek a XV. őszi tárlaton.

Szabó Endre: Igazolt reménységek
Tiszatáj, szeptember 1968. XII. 1113.

Gáti Gárot
mohán

„Kiáltó" (vepro)

Kovács Gyula: Lépek, szobrok a siklósi várban
dedrészet, 1969. november - 27 lap

Gáti Gábor
szobrász

„Kiáltó" kisplasztikáját mutatta be.

Kovács Gyula: Képek, szobrak a schlési várban
Műveszet, 1969. november - 27 lap

Gáti Gábor

Ének a Hien Lun folyóról, ólom

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely. Balatoni Múz. 1968.

Gáti Gábor

jutalomban részesült a Fiatal Művészek Studiója szobrászszakosztályának „Nagy Balogh János" portrépályázatán

Magyar Nemzet 1969 november 23
11. old.

Gáti Gábor
nobrán

Kőből alakította „Arany-
kor"át.

Vidos Zoltán: A "Studio 70 " -
Müvészet, 1970.november - 34.lap

Gáti Gábor
portréja

Nagy Balogh János proletárfestőnő
készített portrét Gáti Gáborról.

Soós Klára: A Studio 70....
Művészet, 1970. november - 36. lap

Gáti Gábor

Nevét megalilis
Reprod: tábortűz

Művészet, 1968, nept. Mai Magyar
Éremművészet, Kovács Gyula,
23-24.

M.D.K

Gáti Gábor
szobrász

„Tábortűz" (repro)

Horváts Gyula: Mai magyar évem műrészetünkről
Műrészet, 1968. szeptember - 22 lap

M.D.Y

Gáti Gábor
szobrász

Kedveli a kismeretű formátu-
mot és az amulett jellegét.

Kovács Gula: Mai magyar érem művészetünkről
Művészet, 1968. szeptember – 22 láp.

Gáti Gábor, Művo-díjas szobrászművész 2.) Folytatás.

Rideg Gábor: Plasztikák két szolamban, Műfaji biennálék

Pécsett és Sopronban.

A kiállítás (a szüri által is elismert módon) legszínvonalasabb munkái Gáti Gábor – ha úgy tetszik, hagyományos – érmei. A figurális ábrázolás és a jelszerűség olyan hallatlanul kiérlelt, olyan formai gazdagságú plasztikai megjelenítési ezek az érmek, amelyek a kisplasztika legsajátosabb „műélvezési" formáját, az érzelmi és értelmi azonosulást teszik lehetővé a nézők számára.

Művészet, 1989., 11–12., 75-old.

Gáti Gábor, Nívó-díjas szobrászművész 1.) Folytatás.

Rideg Gábor: Plasztikák két szobamban. Műfaji biennálék Pécsett és Sopronban.

9. „Szerelmes holdak pásztora I." bronz ø 13,2 cm, 1986. (repr.)

10. „Téli éjszaka", bronz, ø 13.1 cm, 1989. (repr.)

11. „Éjféli találkozás," bronz, ø 13.2 cm, 1989. (repr.)

Művészet, 1989., 11-12., 43-old.

Gáti Gábor, Nivó-díjas szobrászművész

1989. III. negyedévben elkészült képző- és iparművészeti alkotások.

Összeállította: Hollósi Éva.

Oroszlány, Rákóczi út – alkotmány út

Gáti Gábor: „Az oroszlányi bányászat 50 éves" c. emlék – plasztika, mészkő, gránit, m: 520 cm. (említve).

Művészet, 1989., 11–12., 109-old.

Gáti Gábor

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

évemmárén

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1982 OKT 9

1021

művészet, velődés

ALFÖLDI MŰHELY

Gáti Gábor:
Ady

*

Lieber Éva:
Az élet tenyerén

*

Szalay Ferenc:
Hétköznapi dráma

*

Németh József:
Krampácsolók

Október első hete meghozta az igazi őszt. A földeken javában tart a betakarítás, szüretelik az almát, a szőlőt; megannyi iskolás gyerek a paprikaföldeken.

Olvasóink leveleiből hírt kapunk tanácskozásokról, összejövetelekről, kertbarát körök kiállításairól. Akad panasz is bőven. Jó néhány alapos kivizsgálást igényel, mivel a levél nyomán nem lehet eldönteni, kinek van igaza.

„Köszönöm, fiatalember!"

Hatvannyolc éves, teljesen egyedüli beteges öregasszony vagyok. Takarítónői nyugdíjból élek, igen-igen szerényen. Van egy kis tranzisztoros rádióm; még a 60-as években vettem. Ez a készülék két laposelemmel szól. A múlt év karácsonyán eltörött az egyik vezeték, amikor az elemeket cseréltem. Vásárhelyen, az Elektrofém Ipari Szövetkezet nem volt nyitva, ezért egy maszekhoz vittem el. A mester egy kézmozdulattal megforrasztotta a huzalt, és 50 forintot kért a munkáért. A forrasztott szál egy kicsivel rövidebb lett, így egy újabb elemcserénél ismét lepattant. Ezek után semmi bizalmam nem volt a maszekhoz. De tartottam a szövetkezettől is; úgy gondoltam, hogy ott legalább 100 forintot elkérnek a javításért. Végül mégis rászántam magam. Bekopogtam a szövetkezet műhelyébe. Ott egy fiatalember kézbe vette a rádiót. Leült a munkapad mellé, s teljesen új zsinórokat forrasztott be. Félve kérdeztem, hogy mennyibe kerül. Ő a legnagyobb természetességgel mondta:

— Semmibe, néném. Ezért az apróságért ugyan mit kérnék magától...

Az első pillanatban azt hittem, hogy rosszul hallottam. Egy idő után magamhoz térve egy 10-est akartam adni. De féltem, hogy ezt a jószívű fiatalembert megsértem ennyivel.

Tessék elhinni, hogy remegő lábbal jöttem ki a műhelyből. Talán még meg sem köszöntem a szövetkezet dolgozójának a munkát. Pedig számon volt; mondani akartam hálámat. De hát, ilyen az ember, ha megöregszik. Feledékeny. Újból visszamenni pedig...

Gondolom, hogy olvassa az újságot, s megérti, mit szerettem volna neki ott a műhelyben elmondani.

ÖZV. POSZTÓS IMRÉNÉ
Hódmezővásárhely

KRESZ-tábla kellene

Több mint 20 évi helyismeret után teszek javaslatot a vásárhelyi Tanácsköztársaság téri lakótömb közlekedési rendjére. Mint a lakóbizottság elnöke, közel öt éve kérem az illetékeseket, hogy sebességkorlátozó táblát helyezzenek el a Tanácsköztársaság téri Csillag presszónál. Kérésem indoklásaként elmondtam, hogy különösen a nyári szünidőben a gyerekek sűrűn kiszaladnak az úttestre, s kerékpárjaikkal őrültként száguldoznak a lakótömbök között. Persze, közben az úttestet is több helyen keresztezik. A járókelők is előszeretettel közlekednek az úttesten. Csupán a véletlennek múlott, hogy eddig nem volt tragédia.

A gépkocsivezetők és a motorosok ezen a rövid 100—150 méteres útszakaszon soha nem lassítanak. A padokon ott ülnek az idős emberek, s nyelik a felvert port. A lakásokba is behatol a járművek bűze, és a felvert por.

A napokban örömmel tapasztaltam, hogy a javasolt helyre KRESZ-táblát állítanak fel. A munkát elkészülte után nyomban megnéztem, milyen táblát helyeztek ki. Meglepődve láttam, hogy a tábla a mindkét irányból való behajtást tiltja meg. Bátorkodom kijelenteni, hogy aki elrendelte, nem ismeri az útviszonyokat, a környék forgalmának főbb irányát. A tiltott úton 98 százalékban csak célforgalom bonyolódik le. Lényegében nincs mit megtiltani. Eddig is az ott lakók használták fuvarozás céljára. Idegen jármű néhanapján, a labdarúgó-mérkőzésekkor parkolt csak az utcában.

Tévedni emberi dolog. Igaz, hogy ezt elismerni és korrigálni valamivel nehezebb. Javaslom ezért, hogy a semmi jelentőséggel nem bíró tábla elé egy sebességkorlátozót helyezzenek ki, mert az jobban szolgálja a biztonságot, közlekedést, és a szűkebb helyi érdekeket.

DR. SZŰCS FERENC
Hódmezővásárhely

Mártélyi találkozó

Az elmúlt hét végén a mártélyi úttörőtáborban találkoztak a megyében levő ifivezetők. A játékos vetélkedők mellett bővítettük elméleti felkészültségünket, hogy az úttörőházaknál jobban szolgáljuk a csapatokban folyó nevelőmunkát. Három napig voltunk Mártélyon, s közben kicseréltük tapasztalatainkat. A találkozót a hódmezővásárhelyi ifjúsági klub szervezésében tartották harmadízben. A már hagyományosnak számító összejövetelen a Tisza holt ágánál mindannyian alaposan felkészültünk az 1982—83-as évadra. A tapasztalatcsere során barátság szövődött több ifiklub között. Ígéretek is elhangzottak egymás munkájának segítésére.

KISS PÁL
Hódmezővásárhely

Ünnepség

Méltóképpen emlékeztek meg Csongrádon, az MHSZ székházában a fegyveres erők napjáról. A rendezvényen megjelent Szabadkai Imre, a városi pártbizottság osztályvezetője is.

Az ünnepséget *Kádár Sz. László*, az MHSZ csongrádi szervezetének titkára nyitotta meg, majd *Havas Gyula*, nyug. gimnáziumi igazgató, a szervezet régi aktivistája mondott beszédet. Az ünnepségen a honvédelmi munkában és a szövetségi együttműködésben kiváló eredménnyel dolgozó aktivistákat kitüntetésben részesítették. A „Honvédelmi Érdemérmet" 35 éves szolgálatáért Szabó János és Havas Gyula; 10 éves szolgálatért Hillay József és Siha László kapta.

Többen elismerő oklevélben részesültek.

VÁRKONYI ISTVÁN
Csongrád

Évforduló

A mi korosztályunk még emlékszik a malomiparban dolgozók felszabadulásunk előtti kívánságára: nyolcórás munkaidő legyen nálunk is végre valahára. A munkaidőért folyó küzdelem még a múlt század végén Hódmezővásárhelyen kezdődött. Hosszú harc árán született meg a heti negyvennyolc órás munkaidő bevezetése.

A szervezett munkásság kívánsága teljesült. A napot háromszor nyolc órára osztották fel. Ebben a harcban az első sorokban voltak a hódmezővásárhelyi malomipari dolgozók, az ottani molnárok.

1937-ben az Országos Malomszövetség vezetőségének még sikerült annyit elérni, hogy szeptember 1-e helyett november 1-én lépjen életbe az a rendelkezés, amely kötelezővé teszi a nyolcórás munkaidő betartását a malomiparban is. Így hazánk volt az utolsó olyan ország Európában, ahol nem szabályozták még a malmokban dolgozók munkaidejét. A tulajdonosok körömszakadtáig ragaszkodtak a múlthoz, az alkalmazottak látástól vakulásig 'való foglalkoztatásához. A dolgozók viszont szervezett úton kikényszerítették a malomtulajdonosok meghátrálását, a nyolcórás munkaidő bevezetését.

Kevesen emlékeznek már a múltra. Felszabadulásunk után a munkásság vette kezébe a hatalmat, önnönmaga irányította sorsát, szabta meg munkaidejét. Mi, akik részesei voltunk a régi küzdelemnek, nem hittük, hogy valaha is heti 48 óránál kevesebbet lehet majd dolgozni a munkásoknak. De megértük. Ma már ötnapos a munkahét a malmokban is.

KOVÁCS PÁL
Karcag

Szentesi életkép

A Deák Ferenc utcában a 39. számú ház előtt szinte állandó jelleggel parkol egy narancsvörös traktor pótkocsistól. Rendszáma: VP 61—39. De nemcsak ez az egy traktor található erre.. A 21-es számú ház előtt van egy ütött-kopott rendszám nélküli, amely rendszeresen „hazajár", árasztva a kipufogó gázt s porral hintve be a piacot. Mögötte ott van egy kétes tisztaságú pótkocsi is, rendszám nélkül, valami fogas szerkentyűvel ellátva. Valamivel távolabb egy asszony két birkát legeltet. Távolabb tavalyi építkezésből ott felejtett törmelék található.

Úgy tűnik, városunkban egyre több polgárnak az a véleménye, hogy az utca mindenkié. Ott lehet parkolni, szemetelni, bírságolás nélkül. Számomra érthetetlen, hogy az illetékesek még mindig nem figyeltek fel e városrészre. Szerintem Csongrád, de még Szegvár bármelyik utcája városiasabb, tisztább, mint a szentesi Deák Ferenc utca. Úgy gondolom, lehetne valamit tenni az ügy érdekében még akkor is, ha a tanácsháza melletti Köztársaság tér is elhanyagoltnak tűnik. Talán a helyben lakóknak kellene mielőbb őszi nagytakarítást végezni, s városiasabbá tenni az utcaképet.

DR. A. G.
Szentes

Érdemes tanulni

A közelmúltban megtartott rendezvényeken Kecskeméten és Debrecenben pedagógusok mondták el, hogy érdemes eszperantóul tanulni. A megtartott kiállítások bizonyították, hogy a világ minden részén igyekeznek baráti kapcsolatokat kiépíteni egy könnyen tanulható világnyelv segítségével. Alig található olyan ország, ahol a napilapok hasábjain ne esne szó a nyelvoktatás reformjáról, egy világnyelv szükségességéről. Többen is bizonyítják, hogy az eszpe-

Gáti Gábor, nívó-díjas szobrászművész

Gáti Gábor: Bányászemlékmű, 1989, Oroszlány
Zsűri: Fekete Tamás, Keszthelyi Ferencné, Prókai Gábor és ifj. Szabó István (foto Sulyok Miklós)

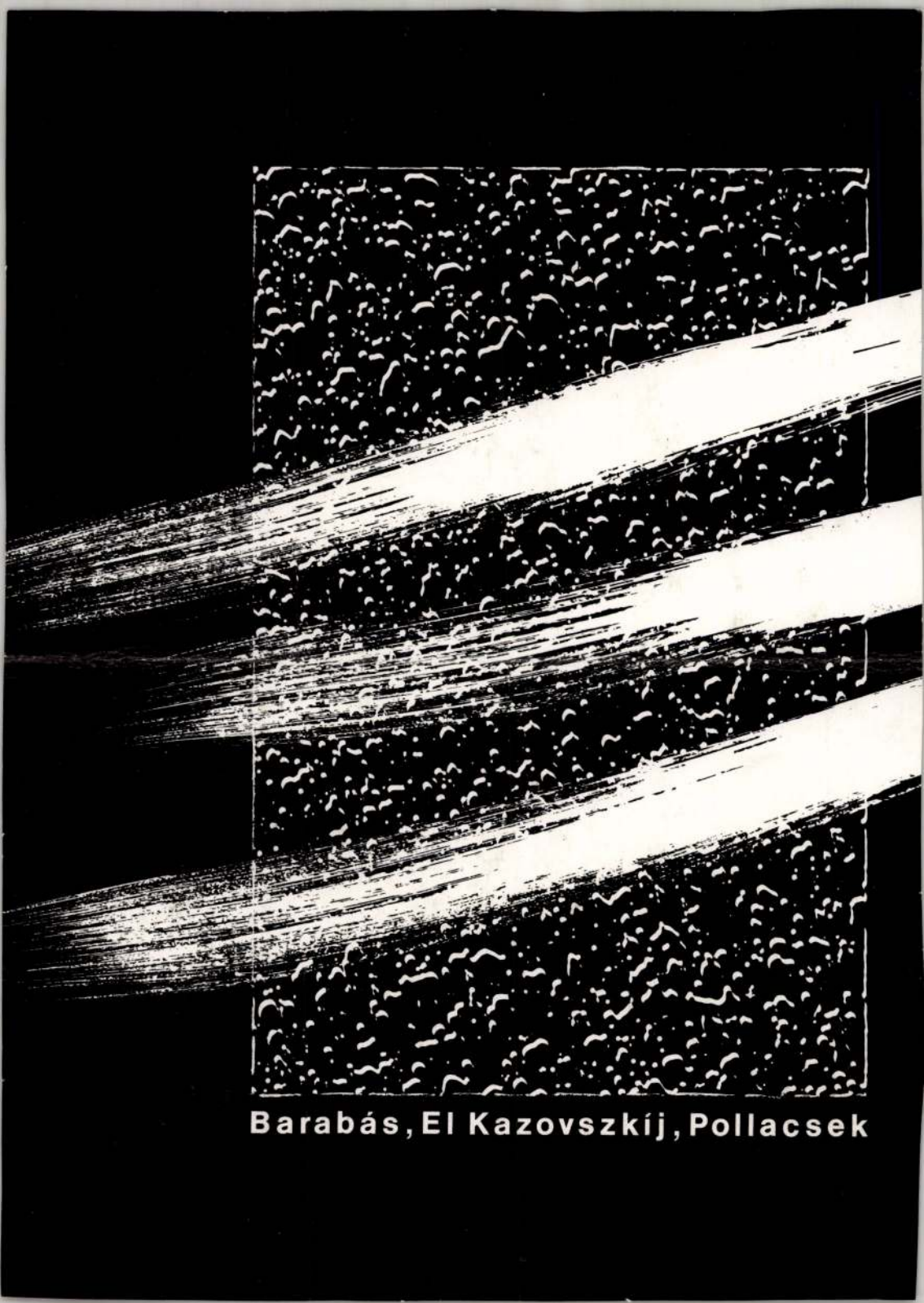

Barabás, El Kazovszkij, Pollacsek

Gáti Gábor

nohráművész

Féja Géza író mellszobrát lemintette el.
(Vértő-Mágoros állítottál fel.)

Új Tükör
1989 nyt. 3

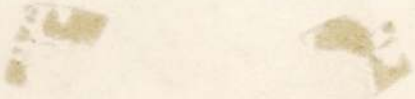

Gáti Gábor

nobránmívés

Beszélgetés a műteremben.

1989-ben Munkácsy díjat kapott.

Felfigyeltek rá. Oroszlányban felállította 2

egy köztéri nobrát.

Pálosi Judit

ciKe

Művészet 90/1

Gáti Gábor

Nagy Balogh János
patinázott gipsz dombormű 73x55cm

Aranyhor kő 70 cm

Persephone " 50 "

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Bev.: Dereczky Lóránd

Góti Gábor

tehetséges fiatal szobrász, művével szere-
pelt a kiállitáson.

Kovács Gyula: XIV. Vásárhelyi őszi tárlat,
„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr.
2. sz.

47 f.

Gáti Gábor MDK

Lovasok, bronz

Csikó, bronz

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Gáti Gábor

Szerepelt az I. debreceni nyári társulatban.

Hajdú-Bihar megyei Nk. 1967. aug. 12.

M.D.K.

Gáti Gábor, szobrász

„Lovasok" c. művét állította ki az I. Debreceni Ősz. Nyári Tárlaton.

ALFÖLD. Debrecen, 1967. XVII.évf. 10. sz. 79-82 old.

Gáti Gábor

Fin c. szobra (eml.)

szerepel az alabb. táplaton

Lavas: A X. miskolci szerzagos
kőrőhűvészeti kiállítás

Nagyvaca 1968 XII. 8

Gáti Gábor

Érmékkel szerepel a XV. őszi
Tárlaton Vásárhelyen

Kabó Endre: Igazolt szemenységek

Tiszatáj 1968 XII. – 1111 old.

M.D.K.

Gáté Gábor
rajzai

"Bolívia" sorozata szerepel a
" tárlaton.

Bajkay Éva: XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat,
Művészet, 1969. február – 46 lap.

MDK

Gáti Gábor

Kutfigura vázlat II., br.
Leányportré, ólom

[illegible] M. Képzőm. kiáll. [illegible]. 1968.

M.D.K

Gáti Gábor
szobrán

Sikeres erém művekkel szerepelt.

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68
Művészet, 1969. képzőlis - 3 lap

Gáti Gábor

MDK

Lovaglók, bronz

Ernst Muzeum 1964 Fiatal Képzőm.V. kiáll.

Gáti Gábor

„Csiló", szobor, 170 cm., aluminium.

Komárom mezőe, Tata bánya – ujvárosi, 60 fős Ovoda, előtest.

Tájékoztató, 64/65 – Képző és szemüvéneti lettovátus

43 l.

Gáti Gábor szobrász M.D.K.

Résztvett a kiállitásen

Celmacher Anna: Fiatal képzőművészek IV. kiállitása az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1963. junius 9 . 8.1.

M.D.K

Gáti Gábor
szobrai

Csikó" c. bronzmunkájával szerepel
" a Fiatal Képzőművészek tárlatán

Bolgár Kálmán: Fiatal Képzőművészek tárlata
Művészet, 1963. szeptember – 44 lap.

Gáti Gábor MDK

szerepelt atárlaton.

-s -n: Gondolatok a X. Vásárhelyi Őszi Tárlatról.
Csongrádmegyei Hirlap. 1963. okt. 27.

Gáti Gábor

Csillagváró
Budás
Köd
Fürdő nő c. ismei szerepelnek

az Éremművészet 1977. Viallitáson

Csontváry Terem 1977. szeptember

Gáti Gábor szobrász

A Stúdió 173, a Fiatal Képzőművészek stúdiójának – évente megrendezett – idei kiállításán szerepel szavírozott, díszletes plasztikája (szulítve)

Mikes Pál: Képzőművészeti krónika. Jelenkor, Pécs, 1974. febr. 173. old.

Gáti Gábor

két domborműve, a Műhely és a Rüzdelem a nagy reneszánsz mesterek kapubellet-reliefjeinek szellemét idézi. Részt vett a Studió Galéria negyedik kiállításán, melyen a szobrász szakosztály mutatkozik be.

Láncz Sándor: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/247 6 old.

Gáti Gábor
szobán

Gáti Gábor „Hajós" című ólom-
reliefje szerepel a táblaton

Kovács Gyula: Studió '72
MŰVÉSZET, 1972.december - 31.oldal

Gáti Gábor

éremművén

Ferenczy Béni díjat nyert a hetedik Országos Éremtiennálén.
Lábosház, Sopron.

Salamon Nándor
ciffe

Új Tanz,
Lapanert. 3.

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUN 26.

PAJTÁS

Gáti Gábor szobrász-művész

1021

SZOBORAVATÁS

Szemere Bertalan életére, munkásságára emlékeztek a vattai pajtások. Községük híres szülöttének emlékoszlopát az ünnepségre Gáti Gábor szobrászművész készítette el. Az emlékoszlop avatásán az úttörőcsapat és a Pávakör tagjai irodalmi műsorral szerepeltek. (Fotó: Laczó József)

dusan zöldelő fa, a rugal-
mas borostyánszőnyeg, a
meghitt öblöket rejtegető
víz... és a gyerekzsivaj.

Mikosdpuszta valamikor
bárói uradalom volt. A né-

óra a tanulm
nyár, a szüni
sen a test
szolgálja. Fo
vetélkedő...
levegő...

Gáti Gábor
nohrasz

Gáti Gábor „Kisnilódis" című
kisplasztikáját mutatta be a
tárlaton.

Rideg Gábor: XIX.Vásárhelyi Őszi Tárlat.
MŰVÉSZET, 1972.december - 32.oldal

Gáti Gálor
szobrász

Gáti Gálor fatáblákra helyezett ólomreliefeket állított ki: „Kürdő" és „Műhely" címen.

Vidos Loltán: Stúdió Galéria 72/IV. kiállítása. Művészet, 1972. október-november, 65. oldal.

Gádi Gábor

Önvegyész repr.

Studio '73 Ernst Múzeum

Gáti Gábor

Özvegység bronz 54 cm

Studio '73 Ernst Múzeum Bp.

Gáti Gábor

1. Orfeus és Euridike bronz-kő 22 cm

2. Elektra bronz-ólom 40 cm

Studio '73 Egri Múzeum Bp.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1973 JUL 7
MŰVÉSZET
Budapest

1021

műhely Gáti Gábor

Gáti Gábor szobrai

Gáti Gábor 1937. szeptember 3-án született Budapesten. A Képzőművészeti Gimnáziumban Somogyi József, a Főiskolán Gyenes Tamás, Mikus Sándor, Pátzay Pál tanította. 1961-ben kapott szobrász-diplomát, 1972-ben lett Derkovits-ösztöndíjas. 1961 óta szerepel országos tárlatokon, továbbá Moszkvában és Szófiában. Köztéri szobrait Budapesten, Tatán, Komlón, Szarvason, Rudabányán helyezték el.

Gáti Gábor: Készülődés

Nézem Gáti Gábor szobrait — figyelem az

Mindez nem jelenti
az elvonatkoztatások l
a „Hulló csillag" emb
görcsbe rándult teste l
össze a két szárny pót
nemcsak vereség, han
nata, hiszen az összetör
is hordoznak, felvillan
szak daedaloszi bizto
mel építkező szárny
értelmezés komplex
aránt testesít.

Méltó alapossággal
tok között. Baglyot h
lános gemmákat min
szúnyogos mártélyi
hullám sebzetlen ere
melyet két, zsákmány
erős kézzel. Gáti Gá
hallja meg a „Csikó"
kosság, fergeteg-kész
kering, örvénylik a
léptekben, ahol az
nyilvánul meg a so
hiszen ló és madár n
— nem ismerheti az
chikus anatómiáját.
feszültség szökken

mbetűnik az is, hogy
, lelkületét tekintve
ulnak el. Millet csen-
alakjaitól nagyon el-
naktól dúlt, erejüket
záráig feszítő, küzdel-
ealitású parasztfigurái.
festői pályakezdése
Pirk, — ma is nagy
egy egész század, az
gok és a festői meg-
ott osztály történeti
kban fennállott, gyö-
i választják el. Nem
ja tehát, hanem saját
esztinálja Pirk Jánost
degenedve a paraszti
fjúkorban őt körül-
éppen az ő sorsuk-
olataikról és érzel-
et nyelvén. Helyén-
óról beszélni, mert
elhatározás kérdése,
en meghirdetett és
ja, hogy mit fest.
t kell csinálnia, erről
úgy értelmezi fel-
nei tanyasi közösség
többiekkel vállvetve
a festészet, amazok
közeivel — egy cél

Ez a „munkamegosztás" nem bukolikus kapcsolaton alapszik. Ennek az érzésnek még az illúziója is távol állt a „galántai mezítlábasok", kommenciós cselédek és a szatmári szegényparasztok, egyben Pirk János ifjúságának a világától.

Helyzetét, szemléletét akként határozhatnánk meg, hogy Pirk János úgy emelkedett ki társadalmi rétegéből, a szegényparasztság soraiból, úgy individualizálódott, hogy e réteg kollektív tudatát, érzésvilágát egymagában jobban megőrizte, mint a század első negyedében már rohamosan felbomló, szétzilálódó, hagyományosan zárt paraszti kollektívum. Pirk nézőpontjának további sajátossága, hogy tanultsága nem tette külső szemlélővé; megmaradt a paraszti élet mélységeit belülről látó, érző és arról avatottként nyilatkozó embernek, mint a népi írók csoportjának néhány kivételes képviselője. De nem meggondolások alapján elfoglalt, nem racionálisan kialakított álláspontja ez Pirknek, hanem ösztönösen kialakult, elsősorban érzelmi szinten tisztázott, vállalt és vallott magatartása. Éppen ezért őszinte és természetes.

Pirk azonosul művészetében élete egykori valóságát jelképző figuráival. Festőnek is úgy látja meg a dolgokat, eseményeket, mintha földműves szemmel nézne körül a világban. Együtt reménykedik vető embereivel a mag, az élet megfoganásában, felserdülésében,

Gáti Gábor: Hulló csillag

Gáti Gábor

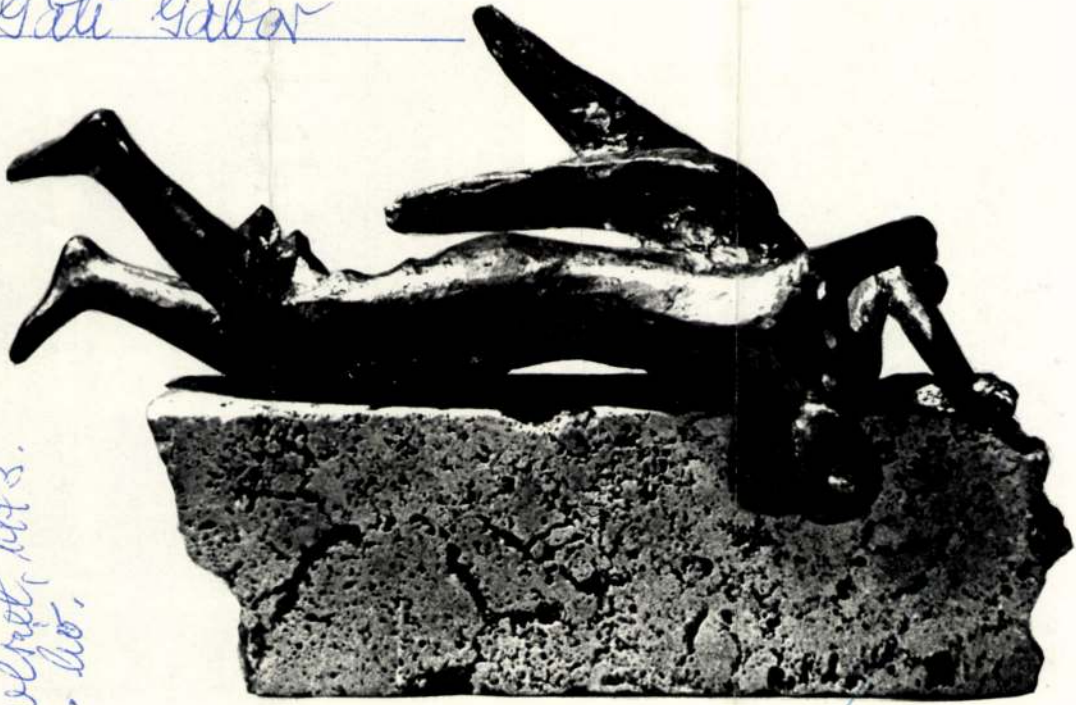

Művészet, 1973.
jól. lió.

méltóság, nagyság.

érdekében.

Gáti Gábor
szobrai

Gáti 1961 óta szerepel országos
tárlatokon, továbbá Moszkvában
és Szófiában. 1972-ben Derkovits
Ösztöndíjas művész.

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Művészet, 1973. julius - 15. oldal

Gáti Gábor, Kolbász

L: Tot, Amerigo

-: Ady-plakett Argannak. 5.

Esti Hirlap,

Bp. 1978 júl. 6.

GÁTI GÁBOR

1937. szeptember 3-án Budapesten született. 1955—1961. között végezte tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán, Somogyi József, Gyenes Tamás, Mikus Sándor és Pátzay Pál növendékeként.

Lakcíme: Budapest XIV., Cházár András utca 14.

Ady (érem) I., 1976, bronz, 11 cm ∅
Ady (érem) II., 1976, bronz, 11 cm ∅
Ady (érem) III., 1977, bronz, 11,5 cm ∅
Ady (érem) IV., 1977, bronz, 11,5 cm ∅

Magyar nyomdaipari kiállítás Bp. Műcsarnok 1978.V.5-28.

Gáti Gábor

ADY-EMLÉKPLAKETTET adtak át szerdán, Giulio Carlo Argannak, Róma polgármesterének, a római magyar nagykövetségen. A bensőséges ünnepségen részt vett Renato Guttuso, Giacomo Manzu, és Amerigo Tot is. Az Ady-emlékplakettet Gáti Gábor készítette.

Magyar Hirlap 1978-158-13

Gáti Gábor

Ady plakett

Uj Irás 1977-4-8

Gáti László, szobrász

AZ ÉRMEK
FRITZ JÁNOS,
LISZTES ISTVÁN
ÉS GÁTI GÁBOR
ALKOTÁSA!

Magyar Hírlap, 1977. nov. 25.
35 old.

Szent, mint s
De virágzás, d

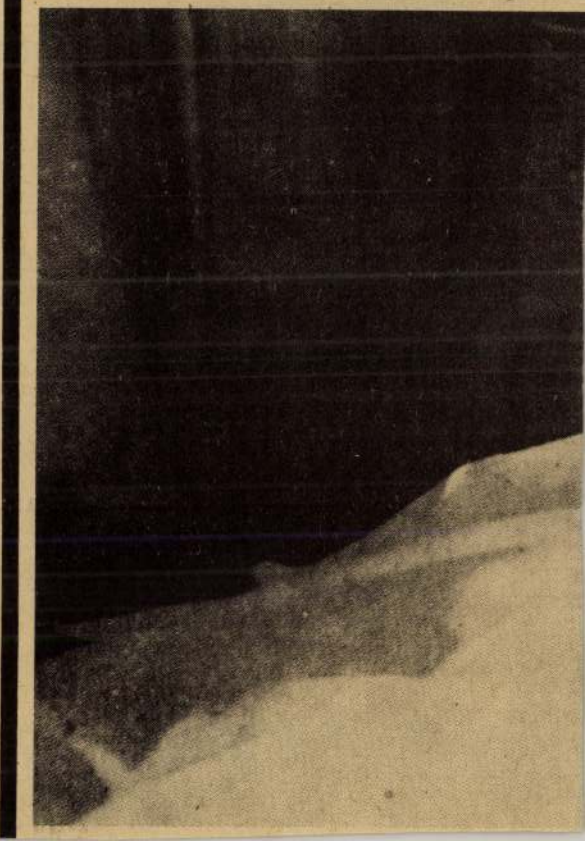

Gáti Gábor
szobrász

Köztéri szobrai vannak Budapes-
ten, Tatán, Komlón, Szarvason
és Rudabányán.

onczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
vészet,1973.julius - 15.oldal

Gáti Gábor
szobrász

Gáti Gábor „Shelló csillag"-a
ember is, Sharusz, akinek
Görcsbe rándult feste lebernyeg-
szerűen ömlik össze.

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Müvészet, 1973. julius - 15. oldal

Gáti Gábor
szobrász

Gáti Gábor a jelkép sug alkatát
hallja meg a „Óskó"-ban,
Egyedi darabokat mutat be
az érem művészet terén is.

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Müvészet,1973.julius - 15.oldal

Gáti Gábor
szobrász

„Készülődés"
„Hulló csillag" } repro

Losonci Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Művészet, 1973. julius – 15 oldal

Gáti Gábor
szobrai

Gáti Gábor 1937 szeptember 3-án
született Budapesten. A Képzőmű-
vészeti Gimnáziumban Somogyi
József volt a mestere.

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Művészet, 1973. julius - 15. oldal

Gáti Gábor
szobrai

Gáti Gábor mesterei a Főiskolán
Gyenes Tamás, Melkes Sándor és
Pátzay Pál voltak.

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Művészet, 1973. július - 15. oldal

Gáti Gábor
szobrai

Gáti Gábor legújabb művei a
„Harcos" és az „Életfa".

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Művészet, 1973. július - 15. oldal

Gáti Gábor
szobrán

Elmélyültség jellemzi a
„Bányász-sirató"-ját, vala-
mint a „Che Guevara" művet.

Losonczi Miklós: Gáti Gábor szobrai.
Művészet, 1973. julius - 15. oldal

Gáti Gábor

Gáti Gábor: Özvegység (Bojár felvételei)

1021

2

népművelés

ÁRA: 4 Ft

Népművelés, 1974. okt.

LENIN ÉVSZÁZADA II.

Ára: 10 Ft

A II. kötet három nagyobb lélegzetű Lenin-oratóriumot tartalmaz. *Keleti* István a gyász és emlékezés lírai remekműveiből építkezik Kantáta című műsorában. *Zsolnai* Gábornak Lenin iskolája című montázsa a mai költészet segítségével idézi fel a szocialista forradalom vezérének alakját. *Kiss* Károly Minden hatalmat című dokumentum-oratóriuma a a polgári forradalomtól a szocialista forradalomig terjedő időszakot állítja pódiumszínpadra.

FILMKÖRKÉP I.

Ára: 26 Ft

A mai filmművészet egyre táguló horizontja mind több jelentős mű ismeretét feltételezi. Ezek között segít eligazodni ez a kötet, mely az elmúlt évtizedekben kibontakozott legjelentősebb filmművészeti stílusokat (francia új hullám, angol free cinema stb.) ismerteti. A kötet filmismertetések, elemzések sorozata, hasznos segítség filmklubok munkatársainak és látogatóinak.

FILMKÖRKÉP II.

(Előkészületben)

A Filmkörkép I. folytatása. Tartalmából: az új törekvések, új hullámok jelentkezése a szocialista filmművészetben; a legérdekesebb szovjet, lengyel, csehszlovák, bolgár, román, jugoszláv, NDK-filmek elemzése, ismertetése.

FILMALKOTÓK MŰHELYÉBEN

Ára: 12 Ft

A kötet mai alkotókkal lezajlott beszélgetések gyűjteménye, bepillantást nyújt az író, rendező, színész bonyolult munkájába. Szerkesztette *Karcsai Kulcsár* István.

Gáti Gábor szobrász

Tatán, a Gesztenyefasor lakótelepét díszíti halas bronzszobra. (cultive).

Wehner Tibor: Tatai szobrok.
Dolgozók Lapja (Komárom), 1975. ápr. 13.

Gáti Gábor

Dal a Hien-Lun folyóról
repr.

Vásárhelyi Társlat
M.N.G. 1974. Jul-Szept.

Gáti Gábor

Születés bronz 40x37

Vásárhelyi Tárlat
M.N.G. 1974. Jul - Sept.

Gáti Gábor

Dal. a Hien-Lun folyóról
ólom 17 cm

Kürdelem —"— 50x50

Vásárhelyi Táslat
M.N.G. 1974. Jul-Szept.

GÁTI GÁBOR szobrász és éremművész
Budapest, 1937

1961-ben fejezte be főiskolai tanulmányait Gyenes Tamás, Mikus Sándor és Pátzay Pál irányitásával. 1962 óta szerepel a Studió tárlatain és a fontosabb országos rendezvényeken. Egyes művei eljutottak Moszkvába és Szófiába. 1972-75-ben Derkovits-ösztöndijban részesült. - Napjaink életérzését és eszményeit kifejező szobrászata a valóságban látott és tapasztalt formák átköltésére épül. A jelképszerüség fokozása érdekében gyakorta él a különböző anyagok együtthatásának lehetőségeivel, ami expressziv formaadásának sajátos, egyedi karaktert biztosit. Eddig 5 köztéri szobrát állitották fel.

Művés életrajzok 1975

Gáti Gálor

Megbízást kapott Gáti Gálor a kiskunfelegyházi Batthyány Lajos Általános iskola részére „Baglyos" mészkő kompozíciós elkészítésére.

-------:Köztéri munkák.

Művészet,1976. szeptember - 48.oldal.

Gáti Gábor, szobrán

f: Végh Tomás

14.

— > Kinek ajánlja?

Nirszabadság, Bp. 1979 szept. 30.

Gáti Gábor

nyerte az érembiennálé rendező bizottságának
díját

Magyar Hirlap 1980/9/5/6
Kenessei:Dijazottak kiállitása

Gáti Gábor, szobrász

● KIÁLLÍTÁSOK. Gáti Gábor szobrászművész mutatja be alkotásait Pécsett, a Ságvári Endre Művelődési Központban ma délután 6 órakor. — Molnár Antal festményeit ma este 7 órától tekinthetik meg az érdeklődők a békéscsabai ifjúsági és úttörőházban.

o Kiállítások

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 25.

Gáti Gábor

Életfa ólom br. 40 cm.
Orfeusz és Euridike kőbr. 22 cm

21. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. terem.
Hódmezővásárhely 1974.

Gáti Gábor szobrász

A Fiatal Képzőművészek Stúdió-ja a Stúdió Galériában rendezett bemutatóján alkotása szerepel.

Meghívó

1974. okt. 23.

GÁTI Gulya

KOVALOVSZKY Márta: Halál és megdicsőülés : Az 1956-os emléknüpályázatról. = Vigilia, 1990. 10.sz.

773

Gáti Gábor, nobrász

Megemlítve. (Stúdió '73.)

Miklós Pál: Képzőművészeti Krónika
165–173.

JELENKOR, Pécs, 1974. február XVII/2.

Gáti Gábor

Dal a Hien-Lun folyóról – XIV. ólom, 17 cm
Kürdelem – XIX. ólom 50×50 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív Kállítás 1964-73 –

Gáti Gábor

Készülődés — XIX. kr. 40×37 cm

Vásárhelyi Találat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Gáti Gábor

Dal a Hien-Lun folyóról — XIV. „regn.

Vásárhely i Tárlat
Retrospektív Kiállítás 1964-73.

Gáti Gábor
festő

A művész részt vett a szombat
helyi Derkovits emlékkiállítá-
son.

-----:Pályázatok és megbizások.

Művészet,1975. április - 45.oldal

Gáti Gábor

Életfa, olaj-br. 40 cm
Orfeusz és Euridike, fa-br., 22 cm

21. Vásárhelyi Tárlat, 1974.

Gáti Gábor, szobrászművész

A páratlan években érembiennálé a párosakban a biennálé díjazottjainak külön kiállítását rendezik meg Sopronban. Idén két művész szerepel érmekkel és szobrokkal: Csikszentmihályi Róbert és Gáti Gábor.

Gáti Gábor érmei többféle előadásmódot és gondolatkört mutatnak, anélkül azonban, hogy ez hátrányukra válna. Legmegnyerőbbek számomra a nagy szintkülönbségekkel mintázottak. Sok szellemes ötletet mutat be „Forgácsok" címmel. Maga alkotta tereken elhelyezett szobrai egy-egy életképi helyzetben mutatják meg az embert s általuk elvont fogalmakat, eszméket tesz érzékletessé a művész.

Heitler László: Érmek és szobrok Sopronban.

Népszava, 1980. aug. 8.

Gáti Gábor

Pusztavacs, Jeltorony
Gáti Gábor: Napóra, 2 db,
egyenként 92×92 cm,
bronz, kő; megbízás: 1979. III.

—: Térbeli munkák.
Művészet, 1980. augusztus – 47. lap.

Gáti Gábor, szobrász

□ GÁTI GÁBOR szobrászművész kiállítását Tóth Pál Péter kandidátus nyitja meg október 2-án, csütörtökön délután 5 órakor az Eötvös Loránd utcai Helikon Galériában.

– □ Gáti Gábor

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 30.

Gáti Gábor, szobrászművész

Megnyílt Sopronban a II. országos érembiennálé. Az első biennálét 1977-ben rendezték. — A művészt a rendező bizottság jutalmazta s személyében a kísérletezők kaptak bátorítást. A művész „üreges" szerkezetű érmei a Gomorú-felfényezett alaplap fölé boltozott, borzolt lemez került. Az áttörés tárt karú női aktót mintáz, fürt Gukakba rézhúrokat fűzött. „Ttüdjei" zenei inspirációból születtek, a különös forma, a finoman lendülő vonal, a fényjáték s a szokatlanság eszközeivel hatnak. /említve/.

Salamon Nándor: II. országos érembiennálé Sopronban.

Népújság /Tolna/, 1979. okt. 7.

Gáti Gábor

Ady plakett (repro)

Székely András: Ady és a művészet.
Új Tükör, 1977. november 20-24. lap.

Gáti Gábor érem művész

IV. orsz. érembiennalé Sopron

Kloss Andor: „Kritika Váltoratótaz éremre"

Kisalföld 1983 VII. 1.

Gáti Gábor

X. Országos Kisplasztikai Biennálé
a kép- és iparművészeti kiállítása

Magyar Nemzet 1987. VII. 6.

Gáti Gábor

Jegyzetek a Vásárhelyi Őszi Tárlatról

Magyar Nemzet 1986. VII. 10.

Gáti Gábor

Sellő c. mobna Ózdon

Magyar Nemzet 1986. VIII. 2.

Gáti Gábor, szobrászművész

Sopronban, az Orsolya téren álló lábasházban megnyílt a IV. orsz. érembiennálé. – Szinvonalas munkák sokasága képviseli a hagyományos jellegű éremművészetet is. – A hagyományos és az újítás sajátos arányai jellemzik Gáti Gábor alkalmazott érmeit (az érem, mint öngyújtó).
(említve).

Kloss Andor: Érembiennálé a soproni lábasházban.
Békés Megyei Népújság, 1983. júl. 23. 12-old.

Gáti Gábor, szobrászművész

A IV. országos érembiennálet Sopronban, az Orsolya téren álló lábaházban rendezték meg. – Gáti Gábor alkalmazott érmei (az érem mint öngyűjtő), szellemes megoldások. (említve).

Kloss Andor: A IV. Országos Érembiennále.
Hajdu-Bihari Napló, 1983. aug. 13.

Gáti Gábor

Jóval kevésbé alkalmazkodik érmein a klasszikumhoz Gáti Gábor. *Játékszínsorozata* mintha a meggyűrt fémfelületek síkjaira, domborulataira-homorulataira, bízná mondandóját, holott éppen fordítva: a játék-szín-játék tartalmához ízesülve alakulnak szokatlannak tűnő éremfelületei. Önmagát és feleségét, valamint a Zergemét érmeket *irónia és önirónia* lebegi körül. Márvány- és fakeretbe fogott *kisplasztikái rendkívül igényes darabok*, mind a mondanivalót, mind pedig a megmunkálást illetően.

Magyar Hir

Kenessei: Dijazottak kiállitása

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JÚN 1 3

PETŐFI NÉPE

Gáti Gábor, szobrász

1021

OBROT KAPOTT AZ ISKOLA

Batthyány Lajos Általános Iskola — megyénk legszebb általá-s iskolája — a pedagógusnap alkalmával új művészeti alkotás-l gazdagodott. Az igazgatóság és úttörő-csapatvezetőség együttes ndezvényén felavatták Gáti Gábor szobrász „Fiú bagollyal" cí-ű szobrát. Avatóbeszédet Fazekas István, a Kiskun Múzeum gazgatója mondott.

vessék maguk
langyos, akkor
tos elővigyáz
hogy a gyér h
nyírt fejű gye
kával, kendőv
raktól, a napsz

A feladat (színes). Tévéjáték III/2. rész.
Tv-híradó 3.
Arany Mokka. Kerékpárpályaverseny. Közvetítés a Millenáris-pályáról, felvételről.

IŰSOR:

Nyári színházi esték. Szigligeti Ede: Liliomfi (színes). Vígjáték három felvonásban. A József Attila Színház előadása, felvételről (ism.).
n:

Tv-híradó 2.

SSUTH

Slágermúzeum (ism.)

9.22: Változó világtérkép: a Barátság völgye.
9.34: Vidéki óvodások énekelnek.
10.05: Gyermekeknek (ism.)
10.45: Zelk Zoltán versei.
10.50: Haydn-kórusok. Az MRT énekkara énekel.
11.00: Történelmi indulók Hollós Lajos feldolgozásában. A Harmónia Koncertfúvószenekar játszik.
11.08: Toldi. Arany János elbeszélő költeményének rádióváltozata. I. rész. Rendezte: Bozó László. (ism.)
12.35: Tánczenei koktél.
13.20: Verbunkosok, nóták.
14.00: Mozart: F-dur szonáta.
14.21: Éjszakai kaland. Rádiójáték gyermekeknek.
15.10: Új felvételeinkből.
15.17: Fa
R
16.00: A
16.05: H
k
17.05: D
17.24: H
z
19.15: It
k
20.01: B
d
G
20.33: M
a
20.58: A
n
21.44: L
22.20: T
22.30: Z
Közben
22.50: G
0.10: R
F

Gáti Gábor

Szakszervezeti művészeti díj

A KSZDSZ titkársága *művészeti díjat* alapított. A díj azoknak a művészeknek, alkotóknak, íróknak az elismerése, akik a képző- és iparművészet, az irodalom, a táncművészet, a zeneművészet területén kiemelkedő sikereket értek el, és tevékenységükkel kötődnek a közlekedési és szállítási szakmához. A KSZDSZ titkársága minden évben — december 17-én a KSZDSZ megalakulása alkalmából — adja ki *Gáti Gábor szobrászművész emlékplakettjét* és a *tízezer forintos* díjat az alapszervezetek és munkahelyi kollektívák javaslatai alapján.

Népszava 1985. VIII. 22.

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-7487 340-726

Gáti Gábor, szobrász – művei

KÉPES ÚJSÁG
1983 AUG 27

1021

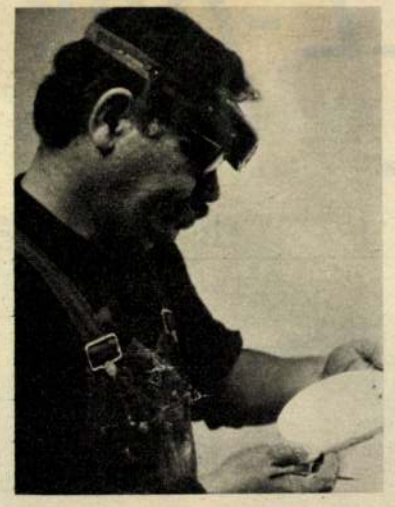

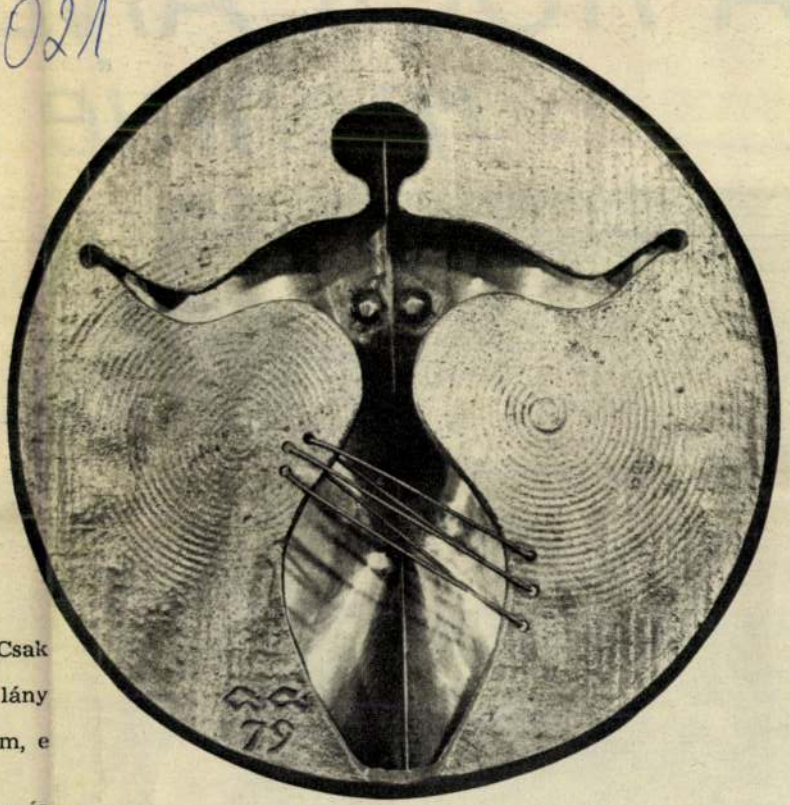

GÁTI GÁBOR

Etüdök hangokra II.

Hol van ez a lány? Merre ment megint? Hátra se nézett. Csak hív, csak hátra int.

Elfutott a lány. Maradt a teste. Most már asszony lett a lány minden este.

Holdsugárban fürdik. Karját széttárja. Peng benne a szívem, e szerelmünk gitárja.

Csend van. Mégis hallom e dalt. Melyet mindig akart.

Vágyik utána, míg csak él. Ez vagyunk ketten: az esti fény és a vér.

S. GY. F.

A ROCK AND R
mennie kell...

Gáti Gábor, szobrászművész

Szot-ösztöndíjasok.

Kiállítás a Szakszervezetek Fővárosi Műv. Házában.

Gáti Gábor: Orpheusz és Euridike

Népművelés, 1984. márc.

Wehner Tibor: A mesterség próbája. Gáti Gábor szobrászatáról.
Művészet, 1987. október, 21-old.

Gáti Gábor, szobrászmunkáj. S. Folytatás.

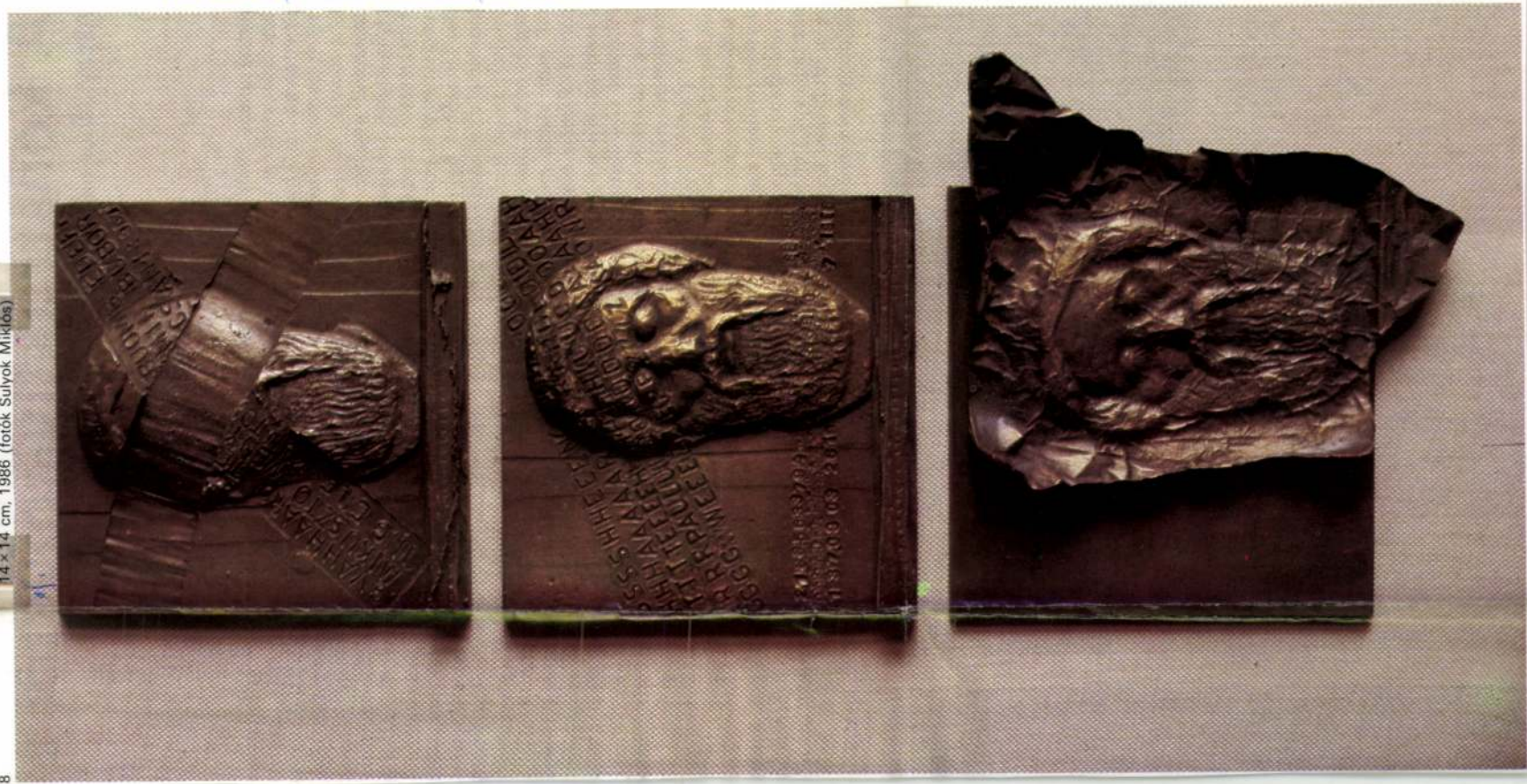

8 Gáti Gábor: „Példabeszéd az írástudók felelősségéről" sorozat, II, III, VII, bronz, 14 × 14 cm, 1986 (fotók Sulyok Miklós)

A konstruktivizmustól a

Aknay János művészetéről

Aknay János 1949-ben született Nyíregyházán, s ma már idestova tizenhat éve Szentendrén él. Útja tehát vidékről vidékre vezetett, és nem hinném, hogy valaha fővárosi művész válna belőle. Egyszersmind vállaltan autodidakta, tehát olyan alkotó, aki ugyan a budapesti képzőművészeti gimnáziumban végzett, mégis a *Vajda Lajos Stúdió* önképzőseihez tartozónak érzi magát. Bár dacosan provinciális öntudatú, nem zárja magára az ajtót, s nem fordul el a művészeti világból érkező üzenethordó „monádoktól" sem. Vidéki művész – hasonlóképpen *ef. Zámbó István*hoz, *fe. Lugossy László*hoz, *Wahorn András*hoz, *Bereznai Péter*hez, *Lois Viktor*hoz és *Bukta Imré*hez –, s a vidéknek jelen pillanatban is elementáris erőtartalékai vannak.

Nem véletlen, hogy a VLS-t emlegetjük, hiszen Aknay pályája szinte a kezdetektől összefonódott a szentendrei autodidakta műhely életével. (Az 1972-ben hivatalosan is megalakult VLS egyik alapító tagja volt.) Ennek ellenére szereplése a VLS-ben körülbelül 1981–82-ig majdhogynem fehér hollónak számított, mert művészete elsősorban az úgynevezett szentendrei lírai és szürreális konstruktív hagyományokhoz kötődött *(Vajda Lajos, Korniss Dezső, Barcsay Jenő, Bálint Endre, Deim Pál, Balogh László)* másodsorban alkotásai a hatvanas években kibontakozó „kemény él" festészet amerikai vonulatával, az új konstruktivizmussal és magyar követőinek munkáival rokonítható, míg a vajdások többségének tevékenységét a pinceműhely első korszakában leginkább a freudi szürrealizmus, az új realizmus, a pop art, a neodadaizmus és a fluxus mozgalom internacionális affinitású eszköz- és elvi rendszerével lehet leírni. A VLS második korszaka sem volt kedvezőbb időszak számára, hiszen ekkor főleg a konceptuális törekvések jellemezték a stúdió életét, de ő továbbra is következetesen kitartott saját, továbbfejleszthető művészete mellett.

Azután 1983–85-ben a Vajda Pincét Aknay szervezte. Így a geometrikus, a minimal- és a gesztusfestészetet ötvöző békéscsabai *Gubis Mihály* és a „neo-geo" művészet felé tendáló, meditatí-

1

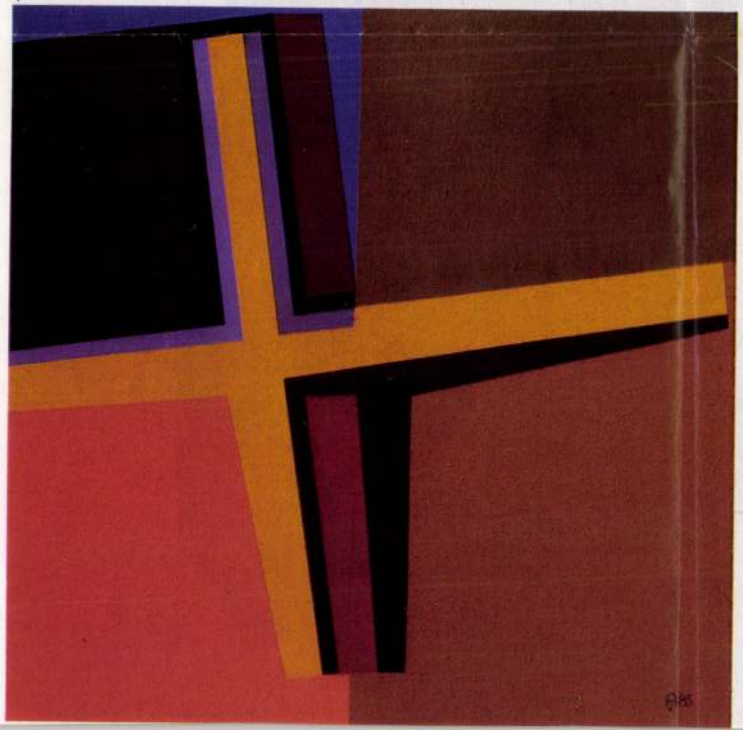

2

Gáti Gábor, szobrászművész 7) Folytatás.
Wehner Tibor: a mesterség próbája Gáti Gábor szobrászatáról.

7 Gáti Gábor: Péntek esti mácsonya, bronz, 54 cm, 1986

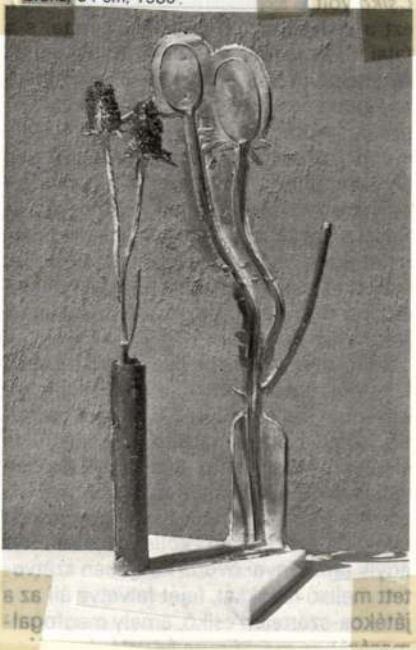

Művészet, 1987. október, 20-old.

Gáti Gábor, szobrászművész
Wehner Tibor: A mesterség példája. Gáti Gábor szobrászatáról.
6. folytatás.

6

6 Gáti Gábor: Etűdök hangokra sorozat I, IV.
bronz, 12 cm, 1979

Művészet, 1987. október, 20-old.

egyszerre, s amely a mintáza
gével – az anatómia átírásáv
a szemlélőt. Más hangokat s
a ligetes városi környezetben
bensőséges légkört sugárzó
szobor. Az ellentétes irányba
zükben halat tartó gyermekfi
géd megformálásával megh
tokat és érzelmeket éleszt
A tatabányai Csikó formaaz
változatos felületkezelésév
masságával ellentétben a tat
később készült – kompozíci
áttekinthető szerkezetre épü
alakjai két, határozott függ
gelyt jelölnek meg, s e két
összeköti a hal térben megh
tese. A szerkezetet hangsúly
téktartó mintázás is, a testek

2 Gáti Gábor: Látogatás,
patinázott gipsz, 75 cm, 1974
3 Gáti Gábor: Egyszerre két este van
4 Gáti Gábor: Érem Fekete Tamásnal
vegyes technika, 80 cm, 1978

Gáti Gábor, szobrászművész 5) Folytatás

Wehner Tibor: A mesterségpróbája, Gáti Gábor szobrászatáról.

5

5 Gáti Gábor: Tenger sorozat, a/ Éjszakai öböl, b/ Betűtenger, bronz, 11 cm, 1983

Művészet, 1987. október, 20-old.

homorú felületekkel határolt formái lágy átmenetekkel fordulnak egymásba. A Halas szobor szép példája a teret szervező, a terét megmozgató alkotásnak. A szemlélőt körbejárásra szólítja, mondhatni kényszeríti, hiszen csak mindegyik – átgondolt, megoldott – nézetet szemrevételezve tárul fel a mű teljes megjelenése, valója. Egy nézetre szervezett viszont a *Kerényi József* építész által tervezett kiskunfélegyházi iskolaépület szomszédságában talapzatra helyezett Ülő fiú, amely tömbszerű, súlyos alkotás. A feje és felhúzott térdére támasztott keze között szétterpesztett szárnyú baglyot tartó kamasz fiú együttesének körvonalai felfelé szélesedő hasábot fognak közre, amelyet csak a középső, felső részen bontanak meg kis áttörések. A kompozíció itt az adott anyag, a kő és az anyagmegmunkálás törvényszerűségei által meghatározott lehetőségek szerint épült, s a megragadott, különös motívum – a fiú és a bagoly titkokkal telített együttese – révén indítja útjára a művész befogadói képzettársításainkat. Alkalmazott szobrászati feladatot teljesített, oldott meg a szobrász a két pusztavacsi napórával, a helyi idő és a zónaidő mérését szolgáló objektummal. Pusztavacson csonka körszeletekbe mélyített, egymást keresztező

Gáti Gábor, szobrászművész 4) Folytatás

Wehner Tibor: A mesterség próbája. Gáti Gábor szobrászatáról.

4 Gáti Gábor: Erem Fekete Tamásnak, vegyes technika, 80 cm, 1978

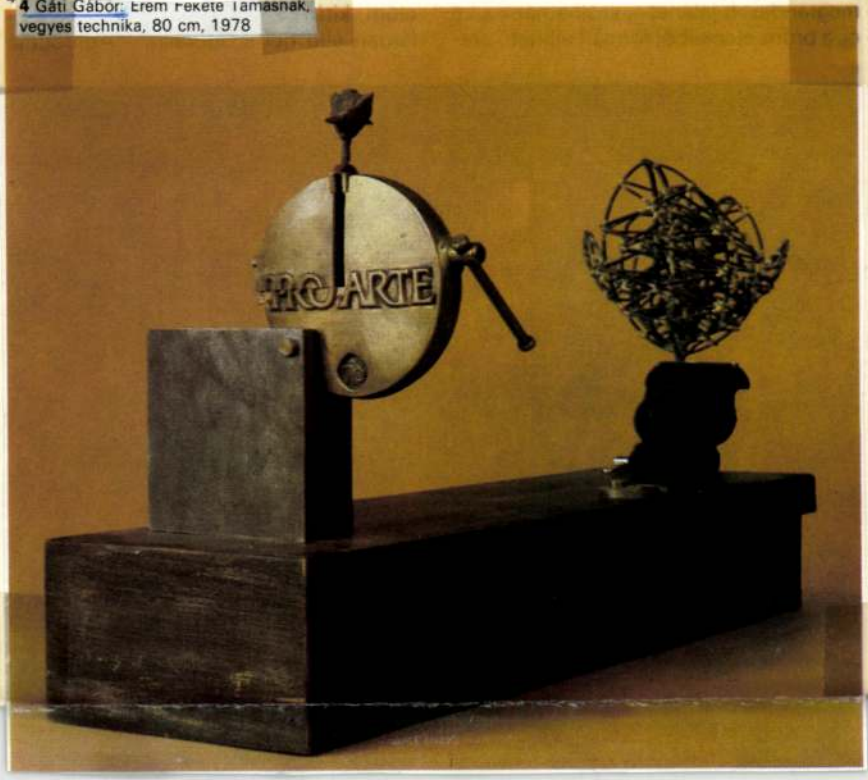

Művészet, 1984. október, 19-old.

Gáti Gábor, szobrászművész 3.) Folytatás

Wehner Tibor: A mesterség próbája, Gáti Gábor szobrászatáról.

3 Gáti Gábor: Egyszerre két este van

3

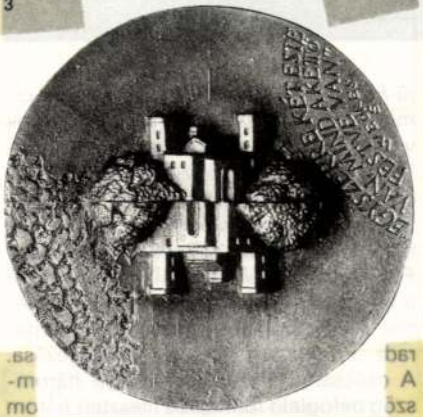

Művészet, 1987. október, 19-old.

Gáti Gábor, szobrászművész 2. Folytatás.
Wehner Tibor: A mesterség próbája. Gáti Gábor szobrászatáról.

2 Gáti Gábor: Látogatás, patinázott gipsz, 75 cm, 1974

Művészet, 1984. október, 18 old.

A mesterség próbája

Gáti Gábor szobrászatáról

1

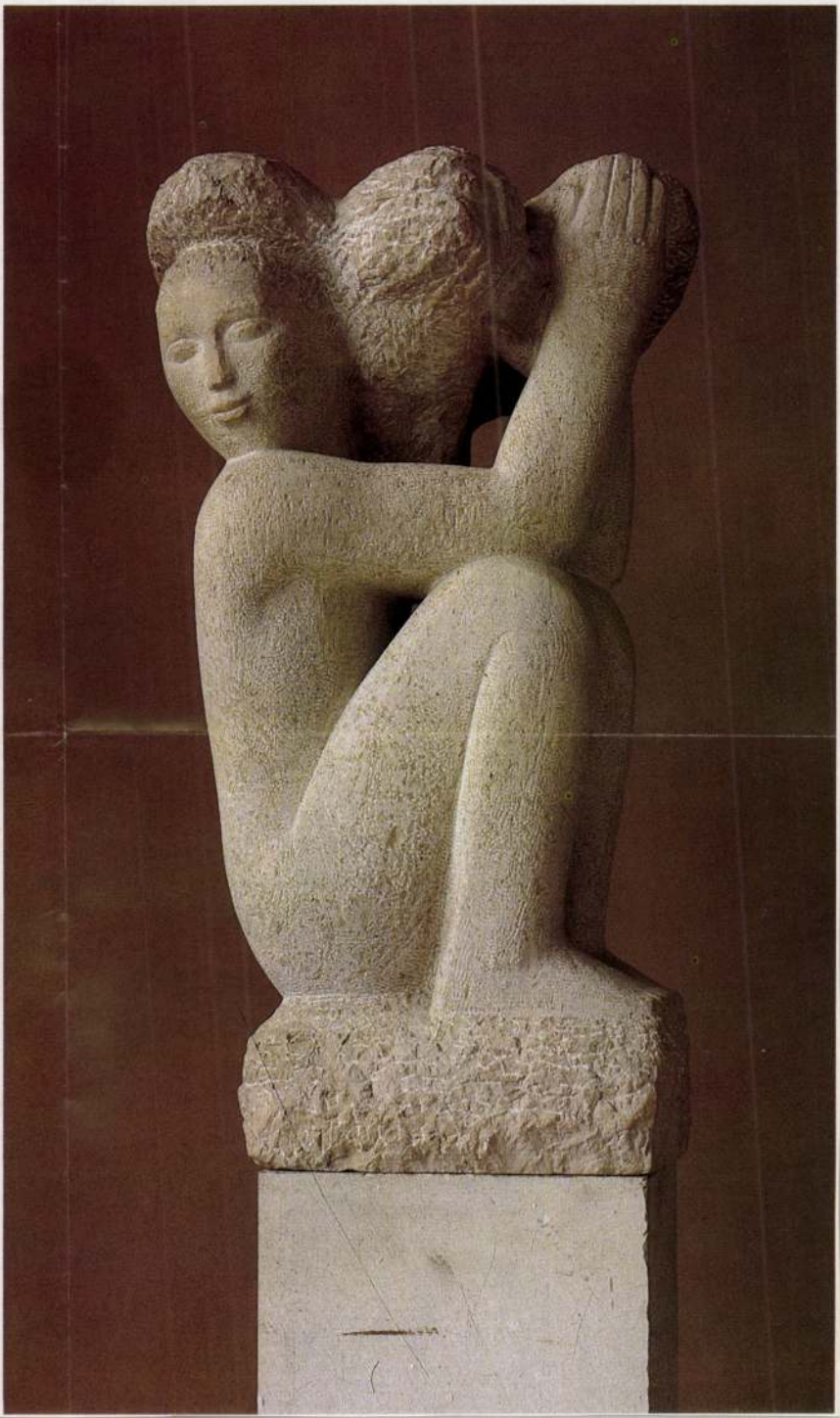

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Gábor Gáti

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1984 ÁPR 30

1021

Gábor Gáti: Krieger, Stein und Bronze

Landesausstellung der Bildenden Kunst

Tamás Szabó: Mann mit Turb
Lande

Gáti Gábor
rokrámúrén

Beszélgetés a műteremben.

Kazinczy Ferenc
bronz Ø12,5 cm
1989

Pálosi Judit
ülle

Műrénet 90/1

MŰHELY

az eredmény. Így aztán várok, amíg elfelejtem, s akkor már nem hiányzik, ami még benne lehetne. Ráadásul sokáig nem tudtam biztosan, mikor vagyok kész egy munkával. Ma már világos: akkor, ha benne van az, amit el akartam mondani. Ha már látom benne. Mert hiszen gondolok valamit, amikor csinálom. Ha senki nem látja benne, akkor csak az én személyes képzettársításom, akkor nem jó, más formát kell kitalálnom. És még hátravan, hogy milyen mélyen, milyen meggyőzően tu-

Gáti Gábor

nohránmérés

Benélgetés műtermben.

Idézet
bronz
Ø 11 cm
Művészet 90/1 1985

Pálosi Judit
sítte

Gáti Gábor: Idézet, bronz, Ø 11 cm, 1985 (fotók Somlai István)

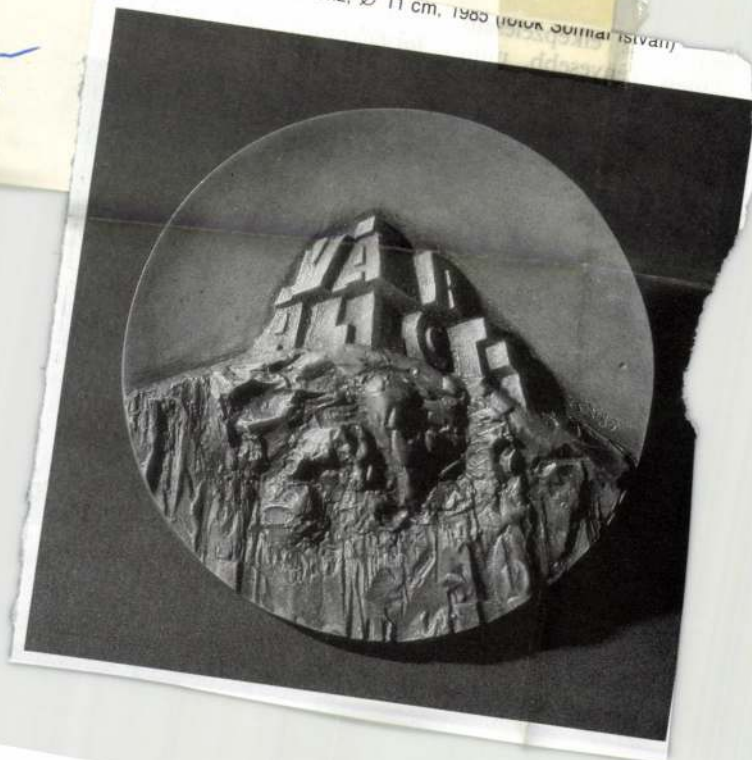

szett.) Az
ltalában igén

Gáti Gábor

nobránműrén

Benélgetés a műtermben.

Pálosi Judit

ünc

Alere flammam

bronz Ø 12 cm

1982-83

Műrénet 90/1

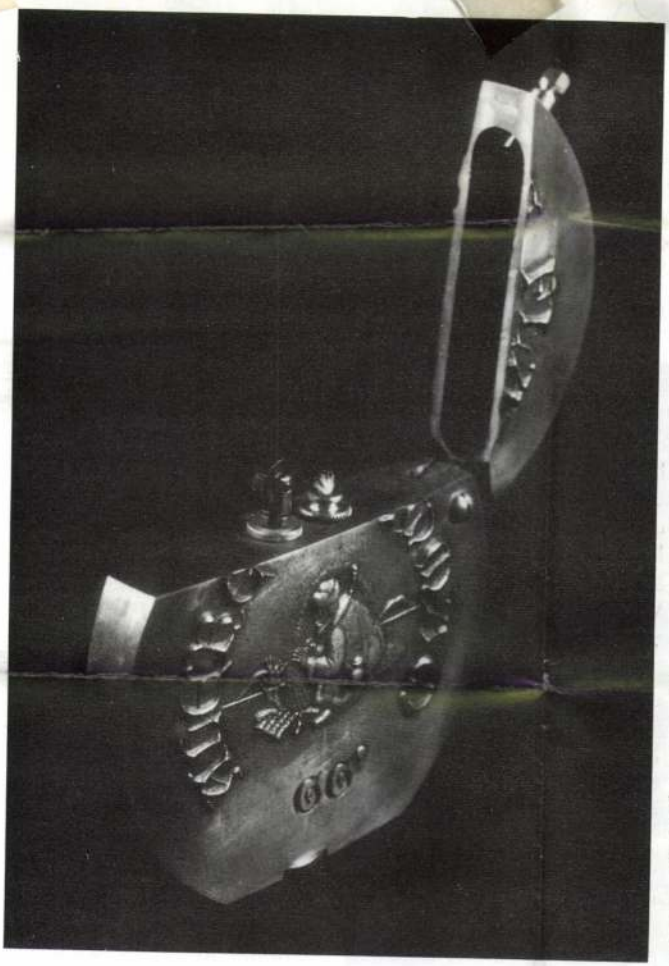

Gáti Gábor: Péntek esti mácsonya, bronz, 54 cm, 1986 (fotó Nádor Katalin)

Gáti Gábor: Három bíró, bronz, 22 × 40 × 11 cm, 1989

tömb széthasadni készül: fényes, fekete ék hatol a sziklarésbe, nemes, kemény, egzakt forma, maga az erő. Hatását a puhábban formált, passzív, lomha tömeg szenvedi el. Kiáltó ellentét. Félreérthetetlen. Nem kell címnek segítenie az asszociációt. Pláne nem a bányaváros lakói előtt. A még rendezetlen terepen bukdácsolva is lehetetlen egy helyben megállni: táguló-szűkülő sugarú körben kóborol az ember a szobor körül. Lesi a változásait: ahogyan önmagukon belül az egymást átható formák, vetülő árnyékok, belső fények eleven életet élnek, s ahogyan a szobor környezetével minduntalan kölcsönhatásba ke-

Gáti Gábor

nohrámművész

Munka közben, díjat kiszolálban.

Bercsényi Miklós,
bronz 12 cm
1986

Pálosi Judit

Művészet
90/1

ate and somewhat
art but this tired-
a great artist since
ts of the writers
m from the 1920s.
old pipe-smoker is
brown and black
ed contours; it is
the high-standard
ainter.
five pictures in the
ng an early land-

Lajos Loska
Translated by Éva Polgár

Kétnyelvű összeállításunkat
Somfai István tervezte.
Bilingual colletion designed by
István Somfai.

Gáti Gábor

nohrán művész

M nula tőrben, díjat birtokában.
Benélgetés a műtermben.

Erozió I–II.
1986

Pálosi Judit
ulle

Művészet 90/1

simple to evoke *Rembrandt* in connection with his self-portraits: the fact that he was his cheapest model. This would not help to see the quality of his art, a result of *Cézanne*'s and cubistic forms. The small pencil drawing represents the artist's head as if carved from a block of granite.

In chronological order József Rippl-Rónai should have been mentioned

hardly
compos
absorb
The
most o
Imre Á
nyi an
first ra
So t
been e

Gáti Gábor

nokánmérés

A Soproni Országos Grembiennálé nagy díját ezen a nyáron Gáti kapta, és elnyerte még az őszi Vásárhelyi Tárlat egyik munkajutalmát!

Pálosi Judit
ánc

Művészet 90/1

Gáti Gábor

nohrázműrén.

Benélgetés a műtermben,

A műrén 1988-ban, 1986-ban és idén is dolgozik a Nyíregyháza-Sóstó-i műrénteleken.

Pálosi Judit
ÁNC

Műrénet 90/1

Gáti Gábor

nohánművén

Munka közben díjak bistolában.
Beszélgetés a műteremben

Repro: Péntek est i mácsonyi
bronz: 54 cm 1986

Pálosi Judit
ülve

Művészet
90/1

Gáti Gábor

vokrászműrén

Beszélgetés a műtermben.

Repro: Három bíró
bronz 22x40x11 cm
1959

Műrénet ad 1

Pálosi Judit
ülle

GATI Gábor

VIII

ORSZÁGOS ÉREMBIENNÁLE
SOPRON,
LÁBASHÁZ,
ORSOLYA TÉR 5.
1991.
JÚNIUS 22-SZEPTEMBER 30.

UNGARISCHE
MEDAILLEN BIENNALE
SOPRON,
LÁBASHÁZ,
22 JUNI-30 SEPTEMBER,
1991

NATIONAL BIENNIAL
OF MEDAL ART
SOPRON,
LÁBASHÁZ,
22 JUNE-30 SEPTEMBER,
1991

VIII. ORSZÁGOS ÉREMBIENNÁLE,
SOPRON

RENDEZŐSZERVEK:
SOPRON, MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI
ÖNKORMÁNYZAT
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS
IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
MAGYAR KÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJA
MŰCSARNOK, BUDAPEST ÉS
LISZT FERENC MÚZEUM, SOPRON

VIII. UNGARISCHE MEDAILLEN-BIENNALE,
SOPRON

VERANSTALTER:
SOPRON, SELBSTVERWALTUNG DER
KOMITATSSTADT
SELBSTVERWALTUNG DES KOMITATS
GYŐR-MOSON-SOPRON
VERBAND UNGARISCHER BILDENDER
KÜNSTLER UND KUNSTGEWERBLER
KUNSTFOND DER REPUBLIK UNGARN
KUNSTHALLE, BUDAPEST UND
FERENC-LISZT-MUSEUM, SOPRON

8th NATIONAL BIENNIAL OF MEDAL ART, SOPRON

ORGANIZERS:
THE MUNICIPALITY OF THE CITY OF SOPRON
THE MUNICIPALITY OF GYŐR-MOSON-SOPRON
COUNTY
THE ASSOCIATION OF HUNGARIAN ARTISTS
THE ARTS COUNCIL OF THE HUNGARIAN
REPUBLIC
THE MŰCSARNOK (PALACE OF EXHIBITIONS),
BUDAPEST AND
THE FERENC LISZT MUSEUM, SOPRON

A RENDEZŐ BIZOTTSÁG KÖSZÖNETET MOND AZ ALÁBBI INTÉZMÉNYEKNEK, SZERVEZETEKNEK A BIENNÁLE RENDEZÉSÉHEZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁSÉRT:

DAS VERANSTALTUNGSKOMITEE DANKT NACHSTEHENDEN INSTITUTIONEN UND ORGANISATIONEN FÜR IHRE HILFE:

THE ORGANIZING COMMITTEE WOULD LIKE TO EXPRESS THEIR GRATITUDE TOTHE FOLLOWING INSTITUTIONS FOR THEIR GENEROUS ASSISTANCE IN THE ORGANIZATION OF THE BIENNIAL:

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTÉRIUM
MINISTERIUM FÜR KULTUR UND BILDUNG
MINISTRY OF CULTURE AND PUBLIC EDUCATION

MAGYAR HITELBANK Művészeti Alapítvány
UNGARISCHE KREDITBANK Kunststiftung
HUNGARIAN CREDIT BANK, Art Foundation

MAGYAR HITELBANK RT, Soproni Igazgatóság
Die Soproner Filiale Der UNGARISCHEN KREDITBANK AG
The Sopron Menagement Of The HUNGARIAN CREDIT BANK CORP.

MAGYAR NEMZETI BANK
UNGARISCHE NATIONALBANK
HUNGARIAN NATIONAL BANK

GYŐR MEGYEI IDEGENFORGALMI HIVATAL CIKLÁMEN TOURIST
FREMDENVERKEHRSAMT DES KOMITATS GYŐR
Ciklámen-Tourist
GYŐR COUNTY TOURIST OFFICE Ciklámen Tourist

MAGYAR KÜLKERESKEDELMI BANK RT GYŐR
UNGARISCHE AUSSENHANDELSBANK AG GYŐR
HUNGARIAN FOREIGN TRADE BANK CO, GYŐR

POSTABANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RT, Sopron Területi Igazgatóság
Soproner Direktion der POSTABANK
POSTABANK, Sopron Regional Manegement

UROTRADE Művészeti Vállalkozó Szervező és Közvetítő Kft
AUROTRADE Gmbh Für Kunstenanagment
AUROTRADE, Arts Enterprises Ltd

VÁROSSZÉPÍTŐ EGYESÜLET, Sopron
VEREIN DER STADTVERSCHÖNER, Sopron
CITY BEAUTIFYING ASSOCIATION, Sopron

BÁNYÁSZATI MÚZEUM, Sopron
BERGBAUMUSEUM, Sopron
MUSEUM OF MINING ENGINEERING, Sopron

"SOPRON" HOTEL, Sopron

BUDAPEST BANK RT, Soproni Fiók
BUDAPEST BANK AG, Die Soproner Filiale
BUDAPEST BANK CO, Sopron Agency

independent forum. The Biennial of Medal Art was launched as such a forum.

Since 1977, visitors to Sopron could see seven exhibitions presenting the latest achievements of contemporary medal art. Fourteen years have passed since then, and now there have been eight exhibitions altogether - this is not a long time as regards a many hundred years' art form, yet it can help us recognize the movements within a medium so saturated with tradition.

The eight biennials organized so far have proved that this series of exhibitions has not yet exhausted itself; on the contrary, more and more artists contribute to the exhibition on each occasion. This year the number of participants reached as many as one hundred.

The biennials present traditonal medals, manifesting classical forms, as well as new experimental ones within the medium. We can see experiments with new materials, that is those which are unusual in medal art, such as steel, glass, wood, marble, sandstone, ceramics and synthetic materials. There are also new forms, unusual in the case of medals: works that are pierced through, or that can be folded like a leporello. Even mobiles were exhibited in one instance.

It is only natural that the new materials introduced in medal art have also been modelled in a new, unusual manner: non-figurative sculptural forms adhere to the hardness of steel, and the medals made of glass or marble yield to the requirements of their respective material. Interestingly, those artists who utilize materials that are new in medal art, mostly apply the means of non-representational expression. These examples, and also other similar bronze medals, show that many artists consider medal art as a small form of sculpture, in this sense it is suitable to utilize the new means of modern art. From among the traditonal requisites of medal art, they only accept the fixed, small dimensions. This might explain the fact that the custom of creating serial works has also been adapted from "grand art". The eight biennials organized so far may lead us to state that Hungarian medal art, while preserving its traditions, is also ready to experience renewals. Instead of the characteristic symbols and emblems of medal art, as were developed in the 19th century, Hungarian medal art attempts to renew the medium with the means of expression of contemporary sculpture, often conceiving par excellence sculptural ideas, without adhering to objective representation. However, traditional medals are dominant, at least as far as their number is concerned. We can often find medals that draw from the inexhaustible resource of the human face and character. But we could also follow with attention the increase of medals which show either landscape or small details of the human environment: plants, animals and birds. Conspicuous in these medals is that what was earlier the "reverse" side of medals has gradually gained an independent existence. The large number of both traditional and non-traditional medals show that many artists wish to undertake a task which requires work in a small dimension, delicate modelling and disciplined composition.

Fortunately, many artists answer the challenge to express monumental ideas in a format as small as the hand can hold. The prizes awarded in the history of Hungarian medal art, especially the Béni Ferenczy Award, illustrate that our country possesses many talented medal artists and sculptors; and this holds true even in comparison to the international medal art scene. Owing to the large number of freely modelled and cast medals, or medals created with the lost wax technique, which is a new development, Hungarian medal art retains a status in international comparison. The design of struck medals enjoy a renaissance, gaining recognition both in Hungary and abroad.

The 8th National Biennial of Medal Art presents 372 works by 90 artists; a selection of medals by Gábor Gáti, the Grand Prize Winner of the previous Biennial, can also be seen on the occasion of the 1991 Biennial.

Éva Askercz

GÁTI GÁBOR SZOBRÁSZMŰVÉSZ
A VII. ORSZÁGOS ÉREMBIENNÁLE
FERENCZY BÉNI NAGYDÍJ NYERTESÉNEK
ÖNÁLLÓ ÉREMKIÁLLÍTÁSA

BILDHAUER GÁBOR GÁTI
PERSONALAUSSTELLUNG
DES BÉNI-FERENCZY-PREISTRÄGERS
DER VII. UNGARISCHEN MEDAILLEN-BIENNALE

EXHIBITION OF MEDALS BY
GÁBOR GÁTI,
THE BÉNI FERENCZY GRAND PRIZE WINNER OF
THE 7TH NATIONAL BIENNIAL OF MEDAL ART

GÁTI GÁBOR ÉS AZ ÉRMEK

Gáti Gábor kiállítója az 1977-es első Országos Érembiennálénak, díjazottja a másodiknak, nagydíjasa 1989-ben a hetediknek.
Érezhetően kötődik ehhez a rendezvényhez. Jelentős éremsorainak első megmutatásával tisztelte meg a biennálékat, azokon keresztül Sopron város közönségét és az érmészetre figyelő szakembereket.
Borsos Miklós, Vigh Tamás, Lugossy Mária, Kiss Nagy András, Tornay Endre András, Kiss György után lett a Ferenczy Béni-díj tulajdonosa. Ebben - az óhatatlan esetlegessége ellenére is - a magyar kortárs érmészet kvalitásait reprezentáló névsorban az Ő sajátos, alapvetően intellektuális gyökerű érmészete kétségtelenül önálló szín, melynek árnyalatai, telítettsége és határozottsága jól megmutakozik ezen a kiállításon; a magyar éremművészet nyolcadik seregszemléjén, és a zsűri által 1989-ben méltán az egyenlők közt elsőnek kiemelt művész önálló bemutatkozásán.
A lábasházi kiállítások rendszeres látogatói figyelemmel kísérhették fejlődését, karakterének kialakulását. Tavaly, a VII. Országos Érembiennále Díjazottjainak fórumán öt, reveláció értékű - a kisplasztika fejlődésében is egy lehetséges új utat mutató - "műtermi plasztikával" villantotta fel gondolat-, hangulat- és formateremtő erejét.
A Sóstón elsajátított viaszvesztéses öntés szellemi, kifejezésbeli, technikai lehetőségeinek végső határát feszegetve; ezekben a művekben nem eredmény nélküli választ tudott adni a képzőművészet és az ember örök kérdéseire.
A fény és az árnyék, az alak és a forma gazdag játéka materializálásának reménytelenségére, az élet és a halál, az elmúlás és a mások emlékében való továbbélés misztériumának megragadására.
A köztéri alkotások, a kisplasztikák és most a tárlók érmei együttesen és egyértelműen mutatják meg, hogy Gáti Gábor a világ, az élet, a gondolkodás és az etika végső titkai után - nem lázas vátesszel, hanem gyermeki kíváncsisággal - kutakodó ember, szobrász és érmész. Ez a megmásíthatatlan érték sorrend minden művében, kemény hétköznapi harcainak minden percében, az alkotási folyamat minden pillanatában, emberi kapcsolatainak minden gesztusában zsinórmértékként visszatérő normaszabály. Soha nem kerül a humánum, a gondolat pontos és igaz megfogalmazása elé szakmai érdek vagy manír, soha nem válik szűklátókörű vagy szűkkeblű megrendelés bilincsbeverő hazugságának kiszolgálójává a szakmaiság, és soha nem kerül érmeiben a vésnöki rutin, a képírás verbalizmusa a plasztikus szobrászi igényességű megfogalmazás elé. Kazinczyval együtt műbe fogalmazott példaként vallja: "Jót, s jól, ebben áll a nagy titok...". E hitvallás pozitív értékű fogalompárja két szinten is értelmezhető Gátinál. Egyrészt a tartalom és forma egységének harmóniateremtő mozgatórugójaként, mint művészeti elv meghatározza szakmaiságának alapértékeit. Másrészt szellemi, cselekvési iránytű-tengelyének tartóköveként, hiteles élet- és közösségszervező elvként átitatja egész személyiségét.
A mostani kiállítás műtárgylistája: "mindösszesen 139 darab érem, 19 darab 'bagatell', plusz 3 darab üveggolyó = 191 tárgy". A számok és címek mögött gondosan összeválogatva a világ szubjektív lenyomatának Gátis törvény- és véletlenszerűségei. Filozófiai hangulatú éremsorok, történelmi miniatűrök, ellesett intim pillanatok, kedves bronzba öntött odafordulások, világos, rendezett gondolatok tökéletes formái és zsebben hordott emléktárgyak meghitt esetlegességei. Életünk apró örömei, felismerései és megindító drámái, egy lassan kibontakozó életmű darabjai. Gáti Gábor önmagán keresztül szól a világról, nekünk; ha közel hajolunk és figyelünk. Művészete intim, de nem személyes, mondandója szubjektív, de közéleti, kifejezésmódja archaizmusában is mai.

Gáti tiszteli közönségét és saját munkáját. A szobrászat számára élethivatás, a kiállítás komolyan veendő ritus. Tudatosan készült az itteni szakmai megméretésre is. A mostani bemutatkozás meghitt főpróbája 1990. szeptemberében a nyírbátori református templom sekrestyéjében volt, jelentős közönségsikert aratva a nemzetközi zenei napok látogatói körében. Az ottani válogatáshoz képest a soproni anyag szűkebb (hiányoznak a plasztikák és a szerelt érmek) és sűrítettebb. Esztétikai hatása zártabb, fegyelmezőbb erejű. A teljesítmény elismerésre méltó. Több mint 30 év termése a tárlókban. Az első főiskolás éremtől (Mártély, 1959), a jelentős sorozatokon át (Etűdök és Játékszín 1979, Tenger 1983, Erózió és Példabeszéd 1986, Szerelmes holdak 1989) a kedves névjegyérmékig (1990). Összegző kiállítás. A sokat hiányolt egységes arc és stílus feltárulni látszik. Az eddig szétszórtnak tűnő láncszemek összekapcsolódnak, az "érem-szólások" mondatokká formálódnak. Most jól megfigyelhető, hogy néhány élmény és gondolat mintegy függőhídként, folyamatosan jelen van Gáti képzeletvilágában, míg más témák fölvillannak, eltűnnek, búvópatakként újra és újra felszínre törnek, egy-egy alkotásban önálló életre kelnek.

Az 1979-es soproni érembiennále "Civitas fidelissima"-díját Gáti Gábor az Etűdök hangokra című sorozattal nyerte el, melynek érmeiben nem csak a különféle hangszerek ötletes formai felidézésének lehetünk tanúi. A technikailag is érdekes takarások mögött, direkt absztrakciókkal bukkan fel a zenélő ember, s a zenét genézisében tápláló szerelem, szenvedés és halál képzete. A Vonós és Pengetős, illetve a Korpusz és a Rézdob kontrasztjában feltétlenül megragadható a "jövőbevaló" újjászületés kérdése és szelleme. A síma, fényes felületű jelenidejűségre mítoszteremtő kegyetlenséggel borulnak rá a történelem durva redői. Úgy érezzük, a "tiszta láng" és a harmónia mártíriummá és ősi lüktetéssé válik. A húr és ideghúr együtt rezeg az időben, s félünk, kiáltásunk visszhangja már soha nem jut el hozzánk. Marad a Csend és a Silentium az élet és halál jelképeként. Az elmúlás, a pusztulás és a pusztítás elleni csöndes tiltakozás, majd kiáltás is két másik jelentős sorozat az 1986-os esztendőből. Az Erózió az Etűdökhöz hasonlóan metafizikai alapállású, míg a Példabeszéd (Az írástudók felelősségéről) már jóval inkább társadalomfilozófiai, bizonyos értelemben aktuálpolitikai töltetű. A két sorozat rokonítható, de míg az "Én vagyok" az idea elérhetetlenségéről és látszólagosságáról szól, addig a Példabeszéd a tökéleteshez közeli tönkretételéről. A címadás - mint egy interjúból kiderül - tudatosan irányítja a figyelmet a közéleti ember felelősségére, a rosszindulatú vagy csak üres (értelmetlen) szócséplés - az igazi értékeket és problémákat elfedő - veszélyére, a személyiséggel szembefordított betűlyukak gyilkos erejére. A homéroszi arc már nem elhalványul, romlását nem erodálás okozza, hanem tudatos rombolás, amely éppúgy káros, mint értelem és cél nélküli. A rendkívüli bölcsességet árasztó portré leveti magáról a rombolás jeleit, újrateremti értékeit.

A kiállítás, és talán a magyar érmészet egyik legszebb éremsorozata a Szerelmes holdak pásztora. Gondolat- és formavilágának harmóniája Gáti legkiérleltebb alkotásává avatja. Nagyon sok motívum felismerhető benne az előző munkákból, a Tenger sorozat hullámgyakorlataitól kezdve az Egyszerre két este van meditatív tükrös szerkezetéig. Ezek az előképek itt egy letisztult, archaikus és mégis teljesen újszerű jelkép és formarendszerbe szervesen beilleszkedve más értelmet nyernek. Az eddigi fő témák a belső és külső világ feszültségét tükröző kompozíció mellékalakjaiként élnek tovább. Egy megkettőzött varázsgömbben ölelik körbe a titkot, mely vonzza és taszítja őket. Ahogy a fekete lyuk sűríti össze maga körül a teret, úgy igézi magához ez a megfejthetetlen belső világ személyiségünket. Észrevétlenül fölénk borul a körbe formált gömb, meggörbülünk, a "gömb" fölé hajolunk. Farkas üldözte csodaszarvassá válunk, távoli hegedű hangja mellett rég elfelejtett városokra és szerelmekre emlékezünk. Egyszerre vágyunk létünk elérhetetlen közepére és állunk a művésszel együtt észrevétlenül legbelül.

Baja Ferenc

MEDAILLEN DES GÁBOR GÁTI

Gábor Gáti beteiligte sich schon 1977 an der Ersten Ungarischen medaillen-Biennale, wurde 1979 bei der Zweiten mit einem Preis bedacht und gewann 1988 bei der Siebenten den Grand Prix.
Unzweifelhaft steht ihm die Soproner Biennale nah, stellte er doch wichtige Medaillen-Serien erstmals hier der Öffentlichkeit vor und ehrte damit die Stadt, die Ausstellung und die der Medaillenkunst zugetane Fachwelt gleichermassen.
Als Béni-Ferenczy-Preisträger hat Gáti namhafte Vorgänger: Miklós Borsos, Tamás Vigh, Mária Lugossy, András Kiss Nagy, Endre András Tornay und György Kiss. Eine trotz ihrer unvermeidlichen Zufälligkeit erhabene Liste, die die Qualität der ungarischen Gegenwartskunst der Medaille signifikant repräsentiert. In diesem exklusiven Kreis bedeuten Gátis eigenwillige, zutiefst intellektuelle Medaillen unbestreitbar einen neuen Farbtupfer, dessen Schattierungen, Sättigung und Klarheit auch auf dieser Ausstellung erkennbar sind. Auf der nunmehr achten Landesschau der ungarischen Medaillenkunst und der anschliessenden selbständigen Präsentation jenes Künstlers, den die Juroren 1989 zu Recht für den Besten unter Gleichen kürten.
Stete Besucher der Ausstellungen im Soproner Arkadenhaus (Lábasház) konnten Gátis Werdegang, die Entfaltung seines künstlerischen Ichs verfolgen. Auf dem Forum der Preisträger der VII. Ungarischen Medaillen-Biennale erregte er voriges Jahr mit fünf "Atelierplaketten" Aufsehen, die einer Revelation gleichkommen und wohl auch für die Kleinplastik einen gangbaren neuen Weg eröffnen. Diese Arbeiten zeigten Gátis zum Nachdenken anregende, form- und atmosphäreschaffende Kraft und ließen erkennen, da dieser Künstler, die äussersten Grenzen inhaltlicher, formaler und technischer Möglichkeiten des - in der Künstlerkolonie Nyíregyháza-Sóstó -angeeigneten- Wachsausschmelzverfahrens ausweitend, eine glaubhafte Antwort auf die ewigen künstlerischen und menschlichen Fragen gefundet hat. Eine Antwort - auf die Hoffnungslosigkeit der Materialisierung des reichen Spiels von Licht und Schatten, von Gestalt und Form, auf die Festhaltung des Mysteriums von Leben und Tod, von Vergänglichkeit und Fortleben in Erinnerung des anderen. Seine Frei- und Kleinplastiken sowie auch seine hier ausgestellten Medaillen legen einhellig Zeugnis davon ab, dass Gábor Gáti, der Mensch wie der Medailleur und Bildhauer in seinen Werken die letzten Geheimnisse der Welt statt mitüberheizter Prophetie mit wahrer kindlicher Neugier erforscht. Diese substentielle, felsenfeste Haltung und innere Werteordnung determinieren sein Schaffen, stellen eine in jeder seiner Arbeiten, in jeder Minute seiner harten Alltagskämpfe, in jedem Moment des Schöpfungsprozesses und in jeder Geste seiner menschlichen Beziehungen als Richtsschnur zurückkehrende Normregel dar. Menschlichkeit, die genaue und wahre Ausformung der Inhalte sind in Gátis Oeuvre nie Berufsinteressen und Manieren untergeordnet, das Handwerkliche wird niemals festbindenden Verlogenheiten eines engstirnigen oder engherzigen Auftrages hörig, und nie wird die bildhauerisch anspruchsvolle plastische Ausformung Graveurroutine und schlechtem Verbalismus der Bildsprache preisgegeben. Mit dem Dichter Ferenc Kazinczy bekennt sich Gáti mit seinem Werk zu dem kategorischen Imperativ von "Gutes und gut, das ist das Geheimnis..." Das positive Begriffspaar dieses Bekenntnisses hat für Gáti in zweierlei Hinsicht Gültigkeit. Einerseits determiniert das Streben nach harmonieschaffender Einheit von Inhalt und Form als künstlerisches Prinzip grundlegende Prioritäten seines Schaffens, andernseits prägt diese "Kompassnadel" als authentisches gemeinschaftsbezogenes Lebensprinzip seine ganze Persönlichkeit in Geist und Tat.
"Insgesamt 139 Medaillen, 19 'Bagatelle' und 3 Glaskugeln also 191 Kunstgegenstände" sind auf der jetzigen Ausstellung zu sehen. Die Zahlen und Gattungsangaben spiegeln Gesetzmässigkeiten und Eventualitäten der subjektiven Wiedergabe der Welt wider. Philosophisch anmutende Medaillen- Folgen, historisierende Miniatüren, intime Schnappschüsse, in Bronze gegossene liebevolle Hinwendungen, vollkommene Abgüsse klarer, geordneter Inhalte und vertraute Zufälligkeit in der Tasche verborgener Erinnerungsstücke. All das sind Bestandteile eines sich allmählich entfaltenden Lebenswerkes, die kleine Freuden, erschütternde Erkenntnisse und aufwühlende Dramen unseres Daseins verewigen. Gáti schildert die Welt subjektiv, durch sein eigenes künstlerisches Imago, doch seine Aussagen gelten uns allen: Nähern wir uns mit Wachheit und Sensibilität seinen Arbeiten, so werden wir das verstehen. Seine Kunst ist intim, doch nie persönlich, seine Aussagen sind subjektiv, doch nie auf den Einzelnen beschränkt, seine Ausdrucksweise ist trotz ihrer archaischer Form heutig.
Für Gáti sind Ausstellungsbesucher wie seine Arbeit heilig. Die Bildhauerei bedeutet für ihn Beruf und Berufung, eine

closed and disciplined aesthetic effect. It is an outstanding achievement: the fruits of more than 30 years of work can be seen in the display cases. From the first medal he created as an Academy student (Mártély, 1959), through the significant series (Etudes and Játékszín 1979, Sea 1983, Erosion and Parable 1986, Loving Moons 1989) to the nice visit card medals (1990). This exhibition offers a summary of all that has gone before in his art, manifesting an individual unity of style that was more difficult to perceive before. The links that seemed to have been disconnected are joined now. The independent 'words of medal' have formed complete sentences. At this exhibition one may observe the constant, recurring presence of particular experiences and thoughts, while other themes appear and disappear, to spring up to the surface again, like subterranean streams, and begin to live an independent life in one or another work.

Gábor Gáti won the "Civitas Fidelissima" Prize of the 1979 Sopron Biennial of Medal Art with his series entitled "Etudes for Sounds". The pieces within this series suggest more than merely an ingenious evocation of different musical instruments. Behind a cover of truly exciting technique, man appears via direct abstraction, together with notions of love, suffering and death, which foster music in its genesis. In the contrast existing between the pieces entitled "The Strings" and "The Strings Plucked with Plectra", and the "Corpus" and the "Brass Drum", the question and spirit of rebirth "into the future" may definitely be grasped. The smooth and shining surfaces manifesting a sense of the present time, are covered by the rough folds of history, with a myth-creating ruthlessness. We seem to experience "pure flame" and harmony turning into torment and primordial pulsation. Strings and nerve fibres quiver together in time, and we are afraid that we can never hear the echo of our cry. Only Silence and Silentium remain as symbols of life and death.

Two other significant series from the year 1986 manifest a soft-spoken protest, concluding in a shout, against transitoriness, decay and conscious destruction. The "Erosion", similarly to the "Etudes", is of a metaphysical standpoint, while the "Parable (About the Responsibility of the Erudite)" is rather of a social-political - and in a sense, topically political - voltage. The two series may be conceived as being related to one another, but while the piece entitled "I Am" speaks about the unattainable and illusory nature of the idea, the "Parable" expresses the ruination of that which is nearly perfect. His choice of titles, as he has mentioned in an interview, consciously directs our attention to the responsibility of those playing a role in public life, to the danger hidden in malicious, or simply meaningless, waste of words - as it obscures real values and real problems. He makes us remember the deadly force of letter-holes turned against the individual personalty. The Homeric face is no longer simply fading due to erosion, rather it is ruined by damage consciously done; and this is not just harmful but senseless and aimless as well. The portrait, suggesting extraordinary wisdom, throws off visible signs of destruction and re-creates its own values.

The series of medals entitled "The Shepherd of Loving Moons" is one of the most beautiful series within the exhibition, and one may state, also within Hungarian medal art as a whole. Due to the harmony within its world of thoughts and forms, it may be regarded as the most mature artwork created by Gáti. It is possible to recognize in it many motifs taken over from his previous works; for example, the wave-studies of the Sea series, or the meditative, mirrored structure of the "There Are Two Evenings At the Same Time". These prefigurements gain a different sense as they are organically imbedded in a purified and archaic, yet quite new system of symbols and forms. What were the main themes before live here as secondary figures within the composition that reflects a tension between the interior and exterior world. They embrace the secret in a doubled magic sphere, the secret attracting and repelling them. In the same way as black holes concentrate the space surrounding them, this unfathomable interior world alluringly attracts our personality. Imperceptibly, the sphere formed within the circle envelopes us, we bend down over the "sphere". We become the magical stag chased by the wolf, remembering long forgotten cities and loves, while listening to the sounds of a distant violin. We long for the unattainable center of our existence and at the same time, without noticing it, we stand together with the artist in the very middle, within.

Ferenc Baja

6.

GÁTI GÁBOR

Cím/Adresse: Budapest VIII., Benyovszky Móric u. 36. - 1089

1937-ben született Budapesten.
Művészeti tanulmányok:
Kecskemét, Mátis Kálmán szakköre
Budapest, Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban Somogyi Józsefnél
Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest: Pátzay Pál osztálya
1961 óta kiállító művész.
1972-75: Derkovits-ösztöndíjas.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK:

1972 Budapest, Studió Galéria
1980 Budapest, Helikon Galéria
1983 Budapest, Nagytétényi Művelődési Központ
1988 Esztergom, Vármúzeum - Rondella Geléria (Krajcsovics Évával)
1990 Nyírbátor, Református templom sekrestyéje

FONTOSABB KÜLFÖLDI CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK:

1966 Erfurt: Nemzetközi Kertészeti Kiállítás
1977 Budapest: FIDEM
1979 Lisszabon: FIDEM
1980 Stockholm, Varsó, Berlin, Oslo: Modern Magyar Éremművészet
1981 Berlin: Magyar Éremkiállítás
1982 Moszkva: Magyar Éremkiállítás
1984 Welverhampton, London, Oxford, Gateshead, Berlin, Drezda: Modern Magyar Éremművészet
1985 Moszkva, Varsó, Potsdam: Éremkiállítás
Stockholm: FIDEM
1987 Colorado Springs: FIDEM
Dortmund: Magyar Kulturális Napok
Utrecht: Képzőművészeti Kiállítás
Iserlohn: Sóstói gyüjtemény
1988 Lengyelország: Sóstói gyüjtemény
1990 Körmöcbánya (Kremnica): Sóstói gyüjtemény
Helsinki: FIDEM

DÍJAK, KITÜNTETÉSEK:

1976 Ady Endre-centenárium pályázat I. díj
1979 II. Országos Érembiennále, Sopron: "Civitas fidelissima" - Sopron Város Tanácsának díja
1982 29. Vásárhelyi Őszi Tárlat - munkajutalom;
SZOT-ösztöndíj
1983 Nyíregyháza-sóstói Nemzetközi Éremművészeti Alkotótelep - MKISZ területi szervezet díja
1985 32. Vásárhelyi Őszi Tárlat - munkajutalom
1986 Nyíregyháza-sóstói Nemzetközi Éremművészeti Alkotótelep - MKISZ területi szervezet díja
1987 X. Országos Kisplasztikai Biennále, Pécs:
a Képző- és Iparművészeti Lektorátus különdíja
1988 Művelődési Minisztérium nivódíja: az 1987-ben elhelyezett közterületi munkákért
1989 Nyíregyháza-sóstó Nemzetközi Éremművészeti és Kisplasztikai Alkotótelep - Nyíregyháza VT díja;
36. Vásárhelyi Őszi Tárlat - munkajutalom;
Munkácsy-díj;
VII. Országos Érembiennále, Sopron: Ferenczy Béni-díj - Győr-Sopron Megye Tanácsának nagydija

KÖZTÉRI MŰVEI:

Csikó, 1963 Tatabánya
Kuporgó, 1967 Rudabánya
Csizmadia Gyula-dombormű, 1969 Komló
Lenin-portré, 1970 Szarvas
Zalka Máté-portré, 1970 Budapest
Halas gyerekek, 1971 Tata
Szemere Bertalan-portré, 1973 Vatta
Baglyos, 1973 Kiskunfélegyháza
Deininger Imre dombormű, 1977 Magyaróvár
Napórák, 1982 Pusztavacs
Sellő, 1986 Ózd
Bercsényi Miklós mellszobor, 1986 Budapest
Liszt Ferenc mellszobor, 1987 Nyírbátor
Díszkút, 1987 Berettyóújfalu
Féja Géza mellszobor, 1989 Vésztő
A bányászat emlékműve, 1989 Oroszlány

30.

GÁBOR GÁTI

Geboren 1937 in Budapest.
Kunststudien:
Kecskemét, Zirkel von Kálmán Mátis
Budapest, Fachoberschule für bildende Kunst und Kunstgewerbe, Klasse von József Somogyi
Budapest, Ungarische Hochschule für bildende Kunst: Studiengruppe von Pál Pátzay seit 1961 Ausstellungen
1972-1975: Derkovits-Stipendium

EINZELAUSSTELLUNGEN:

1972 Budapest, Studio-Galerie
1980 Budapest, Helikon-Galerie
1983 Budapest, XXII. Bez. Kulturzentrum
1988 Esztergom, Burgmuseum - Galerie Rondella (mit Éva Krajcsovics)
1990 Nyírbátor, Reformierte Kirche, Sakristei

WICHTIGE KOLLEKTIVAUSSTELLUNGEN IM AUSLAND:

1966 Erfurt, Internationale Gartenbauausstellung
1977 Budapest, FIDEM
1979 Lissabon, FIDEM
1980 Stockholm, Warschau, Berlin, Oslo: Zeitgenössische ungarische Medaillenkunst
1981 Berlin, Ungarische Medaillenausstellung
1982 Moskau, Ungarische Medaillen
1984 Welverhampton, London, Oxford, Gateshead, Berlin, Dresden: Zeitgenössische Medaillenkunst aus Ungarn
1985 Moskau, Warschau, Potsdam: Medaillenschau
Stockholm: FIDEM
1987 Colorado Springs: FIDEM
Dortmund: Ungarische Kulturtage
Utrecht: Kunstausstellung
Iserlohn: Sammlung von Sóstó
1988 Polen: Sammlung von Sóstó
1990 Körmöcbánya (Kremnica): Sammlung von Sóstó
Helsinki: FIDEM

PREISE:

1976 Erster Preis der Ausschreibung zum Endre-Ady-Zentenarium
1979 II. Ungarische Medaillen-Biennale, Sopron: "Civitas fidelissima" - Preis des Rates der Stadt Sopron
1982 29. Herbstschau Hódmezővásárhely - Förderungspreis
SZOT-Stipendium
1983 Internationale Künslerkolonie für Medaillenkunst
Nyíregyháza-Sóstó - MKISZ-Preis
1985 32. Herbstschau Hódmezővásárhely - Förderungspreis
1986 Internationale Künstlerkolonie für Medaillenkunst
Nyíregyháza-Sóstó - MKISZ-Preis
1987 X. Ungarische Kleinplastikbiennale Pécs:
Sonderpreis des Kuntslektorats
1988 Leistungspreis des Bildungsministeriums für Freiplastiken von 1987
1989 Internationale Künstlerkolonie für Medaillenkunst
Nyíregyháza-Sóstó - Preis des Rates der Stadt Nyíregyháza
36. Herbstschau Hódmezővásárhely - Förderungspreis
Munkácsy-Preis
VII. Ungarische Medaillen-Biennale Sopron:
Béni-Ferenczy-Preis - Grand Prix des Rates des Komitats
Győr-Sopron

ARBEITEN FÜR DEN ÖFFENTLICHEN BEREICH:

Fohlen, 1963 Tatabánya
Hockende Figur, 1967 Rudabánya
Gyula-Csizmaida-Relief, 1969 Komló
Lenin-Porträt, 1970 Szarvas
Máté-Zalka-Porträt, 1970 Budapest
Kind mit Fisch, 1971 Tata
Bertalan-Szemere-Porträt, 1973 Vatta
Figur mit Eule, 1973 Kiskunfélegyháza
Imre-Deininger-Relief, 1977 Magyaróvár
Sonnenuhren, 1982 Pusztavacs
Nixe, 1986 Ózd
Miklós-Bercsényi-Büste, 1986 Budapest
Franz-Liszt-Büste, 1987 Nyírbátor
Zierbrunnen, 1987 Berettyóújfalu
Géza-Féja-Büste, 1989 Vésztő
Bergbaudenkmal, 1989 Oroszlány

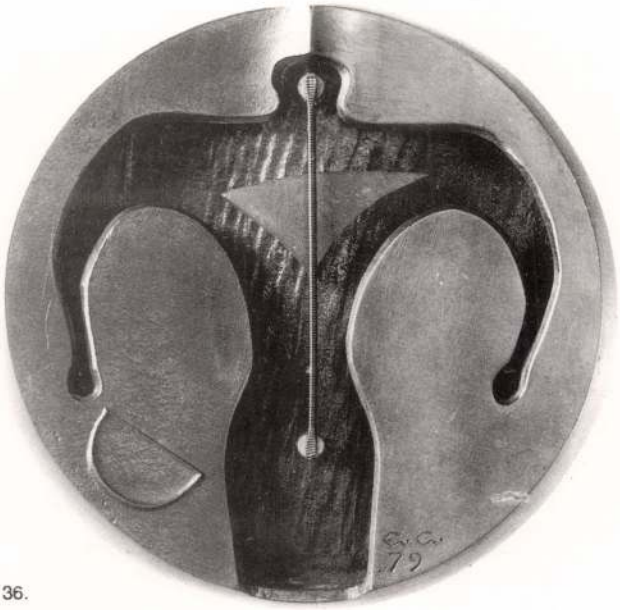

36.

GÁBOR GÁTI

Born 1937, Budapest.
Art studies:
Kálmán Mátis's study circle of art, Kecskemét
Secondary School of Arts and Crafts, Budapest (with József Somogyi)
Hungarian Academy of Fine Art, Budapest, with Pál Pátzay
Since 1961 Gábor Gáti has taken part in exhibitions.
1972-75: Derkovits Scholarship Holder

SOLO EXHIBITIONS:

1972 Studio Gallery, Budapest
1980 Helikon Gallery, Budapest
1983 Cultural Centre, Budapest
1988 Castle Museum, Rondella Gallery, Esztergom (with Éva Krajcsovics)
1990 Sacristy of the Calvinist Church, Nyírbátor

SELECTED GROUP EXHIBITIONS:

1966 International Exhibition of Horticulture, Erfurt
1977 FIDEM, Budapest
1979 FIDEM, Lisbon
1980 Modern Hungarian Medal Art, Stockholm, Warsaw, Berlin, Oslo
1981 Hungarian Medal Art, Berlin
1982 Hungarian Medal Art, Moscow
1984 Modern Hungarian Medal Art, Wolverhampton, London, Oxford, Gateshead, Berlin, Dresden
1985 Hungarian Medal Art, Moscow, Warsaw, Potsdam
FIDEM, Stockholm
1987 FIDEM, Colorado Springs
Days of Hungarian Culture, Dortmund
Fine Art Exhibition, Utrecht
The Sóstó Collection, Iserlohn
1988 The Sóstó Collection, Poland
1990 The Sóstó Collection, Kremnica
FIDEM, Helsinki

PRIZES:

1976 1st Prize of the Endre Ady Centennial Competition
1979 "Civitas Fidelissima" - the Prize of the City Council of Sopron at the 2nd National Biennial of Medal Art, Sopron
1982 Prize of the 29th Vásárhely Autumn Salon
Scholarship awarded by the National Council of Trade Unions
1983 Prize of the MKISZ at the International Symposium of Medal Art at Nyíregyáza-Sóstó
1985 Prize of the 32nd Vásárhely Autumn Salon
1986 Prize of the MKISZ at the International Symposium of Medal Art at Nyíregyháza-Sóstó
1987 Special Prize of the Hungarian Arts Council at the 10th National Biennial of Small Sculpture, Pécs
1988 Art Prize of the Ministry of Culture and Education for public sculptures erected in 1987
1989 Prize of the City Council of Nyíregyháza at the International Symposium of Medal Art, Nyíregyáza-Sóstó
Prize of the 36th Vásárhely Autumn Salon
Munkácsy State Art Prize
Béni Ferenczy Prize - the Grand Prize awarded by the Győr-Sopron Country Council at the 7th National Biennial of Medal Art, Sopron

PUBLIC SCULPTURES:

Foal, 1963 Tatabánya
Crouching, 1967 Rudabánya
Gyula Csizmadia Relief, 1969 Komló
Lenin Portrait, 1970 Szarvas
Máté Zalka Portrait, 1970 Budapest
Children with Fish, 1971 Tata
Bertalan Szemere Portrait, 1973 Vatta
With an Owl, 1973 Kiskunfélegyháza
Imre Deininger Relief, 1977 Magyaróvár
Sun-Dials, 1982 Pusztavacs
Mermaid, 1968 Ózd
Miklós Bercsényi Bust, 1986 Budapest
Ferenc Liszt Bust, 1987 Nyírbátor
Fountain, 1987 Berettyóújfalu
Géza Féja Bust, 1989 Vésztő
A Memorial of Mining, 1989 Oroszlány

37.

GÁTI GÁBOR ÉREMKIÁLLÍTÁSA

1. MÁRTÉLY,1959
bronz, ø 8 cm

2. ÖREG FA, 1961
bronz, ø 8,8 cm

3. ALFÖLD, 1961
bronz, ø 11 cm

4. RÉVÉSZ, 1961
bronz, ø 9,5 cm

5. SZOMJÚSÁG, 1961
bronz, ø 10 cm

6. FORRÁS, 1961
bronz, ø 10,3 cm

7. EMBER, ANYAG, FORMA, 1961
ólom, ø18 cm

8. ÚTON, 1962
bronz, ø 14,5 cm

9 - DALLOS FERENC (A+R), 1961-64 (?)
10. bronz, ø 11 cm/db

11. VEREKEDŐK, 1964
bronz, ø 8,3 cm

12. JÁTÉK (PARTON), 1964
bronz, ø 11 cm

13. DERKOVITS GYULA (R), 1965
bronz, ø 16,1 cm

14. EGYEDI ERZSI, 1969
bronz, ø 7,5 cm

15. EGYEDI ERZSI (R), 1969
bronz, ø 7,8 cm

BOLIVIAI SOR I-III, 1969
16. I: SZURDOK
bronz, ø 11 cm
17. II: HEGYGERINCEN
bronz, ø 10,2 cm
18. III: TÁBORTŰZNÉL
bronz, ø 10 cm

19. SCIPIÁDES ELEMÉR, 1974
bronz, kétoldalas, ø 7,5 cm
20. (másodpéldány)

21. KÉZMÁRSZKY TIVADAR, 1974
bronz, kétoldalas, ø 7,5 cm
22. (másodpéldány)

23. CSILLAGVIRÁG, 1975
bronz, ø 11 cm

24. MORSKIE OKO, 1975
bronz, ø 9,2 cm

25. DUDÁS, 1975
bronz, ø 9,5 cm

26. DUDÁS (R): A NÉPRAJZÉRT, 1975
bronz, ø 9,5 cm

27. HÁZASSÁGI ÉREM, 1976
bronz, kétoldalas, ø 9,8 cm
28. (másodpéldány)

29. ADY ENDRE, 1976
bronz, kétoldalas ø11 cm
30. (másodpéldány)

31. ADY, 1977
bronz, kétoldalas ø 11,2 cm
32. (másodpéldány)

33. EX LIBRIS RAZSOVICH, 1977
bronz, ø 9-11 cm

34. CSEND, 1978
bronz, ø 8 cm

35. CSEND (SILENTIUM), 1978
bronz, ø 8 cm

40.

ETÜDŐK HANGOKRA I-IV, 1979
36. I: VONÓS
bronz, ø 12 cm
37. II: PENGETŐS
bronz, ø 12 cm
38. III: KORPUSZ
bronz, ø 12 cm
39. IV: RÉSDOB
bronz, ø 12 cm

JÁTÉKSZÍN '80, I-IX, 1979
bronz, ø 11 cm/db
40. I: ZENEBOHÓC
41. II: TÁNCOSNŐ
42. III: BÁRHÖLGY
43. IV: HARLEKIN
44. V: FEHÉR BOHÓC
45. VI: FESZTIVÁLPALOTA
46. VII: ÉNEKESNŐ
47. VIII: SZUFITA
48. IX: VENDÉG
49. SOPRON, 1981-82 (?)
bronz, ø 7 cm

50. "MELY NYELV MERNE VERSENYEZNI VÉLED", 1982
bronz, ø 13 cm

51. DIONISOS, 1982
bronz, kétoldalas, ø 11,2 cm

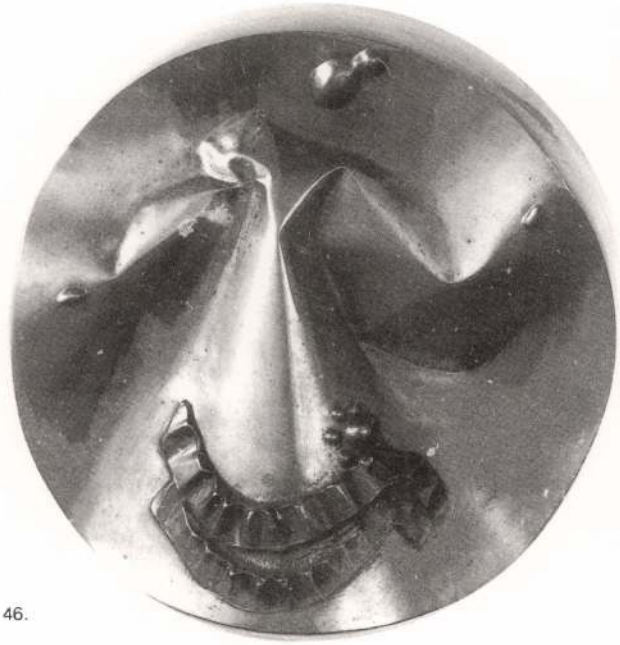

46.

52. GAUDERE DIE FESTO MEMENTO, 1982
bronz, kétoldalas, ø 10,6 cm
53. (másodpéldány)

54. FINOMMECHANIKAI VÁLLALAT, 1982
55. EMLÉKÉREM I-II.
bronz, kétoldalas, ø 10,8 cm/db

56- 35 ÉVES A MESEKERT BÁBSZÍNHÁZ, 1983
bronz, kétoldalas, 9x10 cm
57. (másodpéldány)

58. "EGYSZERRE KÉT ESTE VAN..." I, 1983
bronz, ø 11 cm

59. "EGYSZERRE KÉT ESTE VAN..." II, 1983
bronz, ø 13 cm

TENGER SOROZAT I-VII., 1983
60. I: BETÜTENGER
bronz, ø 11 cm
61. II: VIHAROS TENGER
bronz, ø 11 cm
62. III: VIHAROS TENGER
bronz, felíratos, ø 11 cm
63. IV: A TENGER ÉJJEL
bronz, ø 11 cm

60.

64. V: ÉJSZAKAI ÖBÖL
bronz, ø 11 cm
65. VI: DIÓHÉJ-HAJÓ
bronz, ø 8 cm
66. VII: VITORLA
bronz, ø 11 cm

67. SÓSTÓ '83, 1983
bronz, kétoldalas, ø 7,3 cm

68. VÁGYAKOZÁS, 1983
bronz, 7,5x6 cm

69. SÓSTÓ EMBLÉMA, 1983
bronz, kétoldalas, ø11 cm

70- KOORDINÁTÁK I, 1985
81. 12 db festett bronz, 11x11 cm/db

82- KOORDINÁTÁK II, 1984
83. bronz, 10,8x10,8 cm/db

84. LISZT, 1985
bronz, kétoldalas, ø10 cm
85. (másodpéldány)

86. LISZT, 1985
bronz, ø10,9 cm

87. PRAEMIUM ARTIS, 1985
bronz, kétoldalas, ø10,7 cm
88. (másodpéldány)

62.

89. PRAEMIUM ARTIS (B), 1985
bronz, ø 11,3 cm

90. LUKÁCS GYÖRGY, 1985
bronz, ø 11,2 cm

91. IDÉZET, 1985
bronz, ø 11,2 cm

92- ERÓZIÓ I-IV, 1986
95. bronz, ø12,5 cm/db

96- PÉLDABESZÉD, 1986
124. (AZ ÍRÁSTUDÓK FELELŐSSÉGÉRŐL)
7 sorozat, 29 db
bronz, 14x14 cm/db

125. GYOMAENDRŐDÉRT, 1988
bronz, ø 8 cm

126- KAZINCZY FERENC (A+R), 1989
127. bronz, ø 12,7 cm/db

SZERELMES HOLDAK PÁSZTORA SOROZAT I-VI.:
128. SZERELMES HOLDAK PÁSZTORA I, 1986
bronz, ø 13 cm
129. SZERELMES HOLDAK PÁSZTORA II, 1989
bronz, ø 13 cm
130. III: TÉLI ÉJSZAKA, 1989
bronz, ø 13 cm

92.

131. IV: SZERELMES HOLDAK, 1989
bronz, ø 13,5 cm
132. V: SZTYEPPEI ÉGBOLT, 1989
bronz, ø 13,6 cm
133. VI: ÉJFÉLI TALÁLKOZÁS, 1989
bronz, ø 14 cm

134. A NAGY UGRÁS, 1989
bronz, viaszöntvény, ø 14 cm

135. BACHER VILMOS EMLÉKÉREM, 1989
bronz, kétoldalas, ø 13 cm
136. (másodpéldány)

137. NYIRBÁTORI ZENEI NAPOK, 1990
bronz, kétoldalas, ø 13 cm
138. (másodpéldány)

139. PRO UVATERV, 1990
bronz, kétoldalas, ø 10 cm

BAGATELLEK (1-49)
140. SZIGET,
bronz, ø 5 cm

141. BORJÚ,
bronz, ø 5,7 cm

142. PARTON,
bronz, ø 4,6 cm

129.

143. SZENTENDRE,
bronz, ø 3,5 cm

144. OROSZLÁNOS GEMMA,
bronz, 3,2x2,5 cm

145. ANGYALI ÜDVÖZLET,
bronz, 3,2x2,5 cm

146. TÖRÖK CSENGŐ,
bronz, ø 4 cm

147. SULYOM,
bronz

148. CSIGA,
bronz, ø 3,5 cm

149. ALFA,
bronz, ø 4,5 cm

150. KISMADÁR,
bronz

151. MADÁRDAL,
bronz, ø 3,2 cm

152. LEVÉL LENYOMAT,
bronz, ø 3,7 cm

153- ÉN NEKED,
bronz, ø 2,2 cm
154. (másodpéldány)

132.

155. G.G. (csigás), 1976,
bronz, ø 2,8 cm

156. B.M., 1976,
bronz, ø 2,8 cm

157. B.M., 1976,
bronz, ø 2,8 cm

158. M.E.,
bronz, ø 2,8 cm

159- G.T.,
bronz, ø 2,2 cm
161. (három darab)

162. M.,
bronz, ø 3,2 cm

163. R.Zs.,
bronz, 3x2,8 cm

164. ÉVFORDULÓK I, 1977,
bronz, ø 3,5 cm

165. ÉVFORDULÓK II, 1978,
bronz, ø 3,7 cm

166. ÉVFORDULÓK V, 1981,
bronz-arany, ø 1,8 cm

167- ÉVFORDULÓK VI, 1982,
bronz, 5x3,5 cm
168. (két darab)

169. BUÉK '78, vekker (szerelt), 1977,
bronz, sárgaréz, ø 12 cm

170. HELIKON '80, 1980,
bronz, ø 5,1 cm

171. BUÉK '81. 1980, kulcs (szerelt),
bronz, sárgaréz, ø 10 cm

172. KÉPZŐMŰVÉSZEK SZAKSZERVEZETE, 1983,
bronz, ø 4,7 cm

173. NYIRBÁTOR '87 (LISZT), 1987,
bronz, ø 4,5 cm

174- ESZTERGOM '88, 1988,
bronz, ø 4,5 cm
175. (két darab)

176. RÓZSABIMBÓ, 1989,
bronz

177- NÉVJEGY ÉRMEK I-IV. sorozat, 1990
187. 11 példány, bronz, ø 5 cm/db

Mindösszesen 139 db érem,
49 db "bagatell" + 3 db üveggyolyó = 191 tárgy.

A VIII. ORSZÁGOS ÉREMBIENNÁLE
DÍJAZOTTJAI:

SZÖLLŐSSY Enikő
Ferenczy Béni-díj
Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat nagydíja

MESZES TÓTH Gyula
a Művelődési és Közoktatási Minisztérium díja

LUGOSSY Mária
a Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának díja

CZINDER Antal
"Civitas fidelissima" - A leghűségesebb város
Sopron Város Önkormányzatának díja

LIGETI Erika
az Érembiennále Rendező Bizottságának díja

SOLTRA E. Tamás
az Országos Széchenyi Emlékbizottság díja

TORNAY Endre András
a Magyar Hovédség díja

VARGA Géza
a Képző- és Iparművészeti Lektorátus díja

MUZSNAY Ákos
a Képcsarnok Vállalat díja

KISS György
Szabó Géza ötvösmester díja a legjobb vertérem tervezőjének

A Roisz Vilmos-alapítvány Vásárlási Díja:
KUTAS László és SOLTRA E. Tamás

GÁTI GÁBOR

Szerelmes holdak c. müve

A VII. Országos Érembiennálén szerepel müve - annak képe közölve:

Soproni Szemle. 1990. 2.sz. 170.p.

[illegible] – [illegible] János: Magyar-német műszaki szótár. Bp. 1961, Terra. XVI, 1168 p. 25 cm.
Egységár: 300.-Ft

188/76
NAGY Lajos, nagybaczoni: Anglikán lelkész tipusok a XVIII. és XIX. század angol regényeiben. [Bp. 1943, Hungária ny.] 92, 4 p. 20 cm.
Egységár: 30.-Ft

189/261
A Nagy Október magyar nyelvű irodalma. Válogatott bibliográfia. [Bp.] 1977, Kossuth K. 111 p. 19 cm.
Egységár: 20.-Ft

GÁTI Gábor szobrán

Pusztavacs, Jeltovay-napórát 1979

Kenthefi S.: Mo. napórái. Bp. 1993. 79., ill

die auch für die Bil-
staltung hatte nichts
turschilderung ge-
m ungebrochen. Er
en zu verlieren. Die
igen Farben wirkte
gendlichkeit dieser
Bauernornamentik
Anlehnung natür-
sie, der Bauernor-
unproblematischen
eser Lebensfreude,
aften Aktivität liegt
lerei des Künstlers.
strahlt vor Diesseli-
n Reflexe verstreut.
edankens, der ein
end leicht und fein
rchsichtige Lichter-

ys eine architekto-
lbst hier waren die
nkert. Trotzdem er-
ver. Neueste Arbei-
Gliederung. Hatten
eilenden und eine
so sind die letzten
st der augenblickli-
n Bewegungen im

Gáti Gábor életművén

WEHNER TIBOR

1996/7

Tágas térben

GÁTI GÁBOR ÉREMMŰVÉSZETÉRŐL

1977

A századforduló évtizedeinek tragikus sorsú, nagy költőjére emlékezve-emlékeztetve született meg Gáti Gábor szobrászművész Ady Endre-érme. A hagyományos, kör alakú alkotás elő- és hátlapját is világos, jól áttekinthető kompozíciós rend jellemzi: az érem alapsíkja és az e síkból kiemelkedő, plasztikussá kidolgozott mezők élesen elkülönülnek egymástól. Az előlapon a jelzésszerű lombok alatt merengő — vagy talán befelé néző, önmagával szembesülő — költőalak s a hátlapon a tenger hullámaival birkózó, csónakján állva evező figura viszonylag részletesen van kidolgozva: mozgalmas mintázásuk intenzitása, hatása felerősödik a csupán feliratokkal megtört, egységes, sima felületetek szomszédságában. A forma ezen konfliktusán túl az elő- és a hátlap tartalmi-gondolati töltete, kifejezése között is ellentét feszül; a költőmegjelenítés magányt, lemondást, fájdalmas kiüresedést, míg a csónakosmegformálás lendületet, elszántságot, heroikus feladatvállalást sugároz. Eme megdöbbentő, feszült kettősségben konfrontálódhat, manifesztálódhat a drámai sors és a nagyszerű költői életmű, a hétköznapi lét és a magasságokba emelő, emelkedő költészet.

1979

A hangok megfoghatatlan világa, a zene inspirálta az *Etűdök hangokra* című sorozatot. A négy egyoldalas korongból álló együttes egyik érmének *Pengetős* kompozíciójában is jelentős szerepet kapnak a felületek és a körvonalak. Az alakidézést e műveken az erőteljes stilizálás szándéka hatja át, s a plasztika az éremtest felbontása révén, mintegy negatív, belső teret teremtve szerveződik rétegezetté. Az érdes, tompán visszafogott felületbe vágott, női alakra utaló testkörvonal alatt polírozott, fényes, tükröződő érembelső tárul fel, amely fölött — applikáció gyanánt — ferde húrok feszülnek a zenei indíttatásra, illetve a hangszeren játszó, képletesen a hangszerével egyesülő muzsikusra utalván. A lágyan futó alakkörvonal, a sziluett által közrefogott negatív forma kiegyensúlyozottságot, megállapodottságot sugall, harmonikus atmoszférát közvetít.

1980

A *Játékszín,* a kilenc egyoldalas éremből komponált sorozat darabjai mintha lemezdomborítások lennének: Gáti Gábor gyengéden megformált hullámokra, gyűrődésekre, kiemelkedésekre s horpadásokra építette fel eme — hol elcsendesedő megnyugvást, hol fel-feléledő izgalmat tükröztető — műveit. A kiemelkedő domborulatok és a homorú bemélyedések váltakozásaiban, az élek és a törések által határolt palástok találkozásaiban elvont formarendszerek vagy jelzésszerű figurák, testkörvonalak bontakoznak ki. Sejtelmességek és konkrétumok, tűnékenységek és állandóságok feleselgetnek egymással.

1986

Nehezen eldönthető: felülről szemlélt tájrészlet vagy elvont, absztrakt motívumok plasztikai tükre tárul a szemlélő elé az *Erózió* sorozatának négy bronzérmén. A lágy és a kemény, a megfoghatatlan és a határozottabb formák alapsíkot alig-alig megborzoló szövetét, eggyé olvadását idegen testként töri meg a háromszögbe foglalt EGO SUM-felirat. Ezen éremsorozat meghatározó jellemzője a plasztikai megjelenítés és a szöveg összecsapása. A romantikus töltetű-hevületű „tájjal" megrendítő erővel ütközik a kérlelhetetlen, józan kijelentés: ÉN VAGYOK.

1989

Mozgalmas, többrétegű, bonyolult plasztikai közeg, áradó motívumgazdagság, a teljes éremfelület megdolgozása — e mozzanatok karakterizálják a *Szerelmes boldak pásztora*-sorozatot. A hat érem központi eleme az a félgömb, amelynek két egymáshoz simuló, egymástól elváló, az éremsíkban elsüllyedő cikkelye körül emberalakok, állatok, tájrészletek, épületek jelennek meg furcsa torzításban, mintegy a hold mágneses vonzerejének engedelmeskedvén, vagy annak ellenszegülvén. A megannyi apró részletet érzelem-titkok, vágy-rejtelmek, történés-misztériumok vezérlik. A lét kicsike csodái tágulnak kozmikussá e varázslatos műveken.

1990

A Nyírbátor zenei napjai alkalmából, megbízásra készült kétoldalas érem hátlapján felirat és címer hirdeti az eseményt, s előlapján kis templom fölé magasodó, hegedülő angyalt mintázott meg a művész. Az arányok játékos megváltoztatásával, a derékszögben meghajló szárnyas figura szelíd gesztusának megragadásával meseszerű lett a mű előadásmódja, s a zene megidézett világa az elvont szépségek, a fantasztikumok szférájába emel.

1993

„Éremkollázsként" jött létre *A kopasz énekesnő* című alkotás. A szabályos, kör alakú éremfelületre talált tárgyakból — szögekből, függönysíngörgőkből, lemezdarabkákból — applikálta a művész a groteszk női félalakot: e csúf, ám mégis szeretetre méltó, meditációra ösztönző jelenséget.

*

Mint e néhány leírásvázlat, megközelítési, elemzési kísérlet mutatja, emez éremművészet jellemzőinek meghatározása korántsem egyszerű feladat. Az oeuvre szerteágazó törekvések, új és új kezdményezések, szemlélet- és stílusváltások, leleményes plasztikai gondolatkifejezések és ötletmegvalósítások megtestesítője. A Gáti-művek közös vonása a szobrászmesterség műhelytitkainak alapos ismerete, a tökéletességre törő technikai kidolgozás, a kivitel mérhetetlen gondossága.

Nem véletlen, hogy a művész sokágú munkásságában a monumentális, köztéri alkotások — emlékművek, portrék, díszítőszobrok — és a kisplasztikák mellett rendkívül fontos szerepet játszanak az érmek. 1991-ben, amikor a két évvel korábban bemutatott biennále nagydíjasaként Sopronban önálló tárlatot rendezhetett, kis híján 200 érmet — éremtárgyat, bagatellt — tárt közönsége elé. (A legkorábbi érem 1959-es, míg az utolsó 1990-es keltezésű volt.) Gyakran kerültek tárlókba bronzai az európai városok kiállítótermeiben, s 1977 óta a művész csaknem minden FIDEM-tárlaton, a nemzetközi éremművészeti szövetség vissza-visszatérő bemutatóin is jelen volt.

Kollekciójában megtalálható egyoldalas és kétoldalas kompozíció, kör és négyzet alakú munka, önálló és sorozatba illeszkedő mű is. Öntött — hagyományos és viaszveszejtéses eljárással készült — és vert érem. Akár a tematika, akár a stílus felől közelítünk, Gáti Gábor éremművészete összetett. Hagyományos portrék — a zeneszerző Liszt Ferenc, az államférfi Széchenyi István, a filozófus Lukács György arcképe — mellett békésen megfér az elvonatkoztatott, az absztrakció világában kalandozó kompozíció vagy a konceptuális szándékok bronzban való rögzítése. Minden feladat más és más irányba viszi: a valóság igézte megjelenítés, az epikus mese, az emblematikus tömörítés, a jelszerű, szimbolikus fogalmazás vagy a forma asszociatív lehetőségeinek kiaknázása felé. Meditatív szellemiségű, egyszer lágy lírával, másszor kíméletlen racionalitással árnyalt vagy fanyar, groteszk látásmóddal színezett művészete a tradicionális éremművészet vonzáskörébe illeszthető.

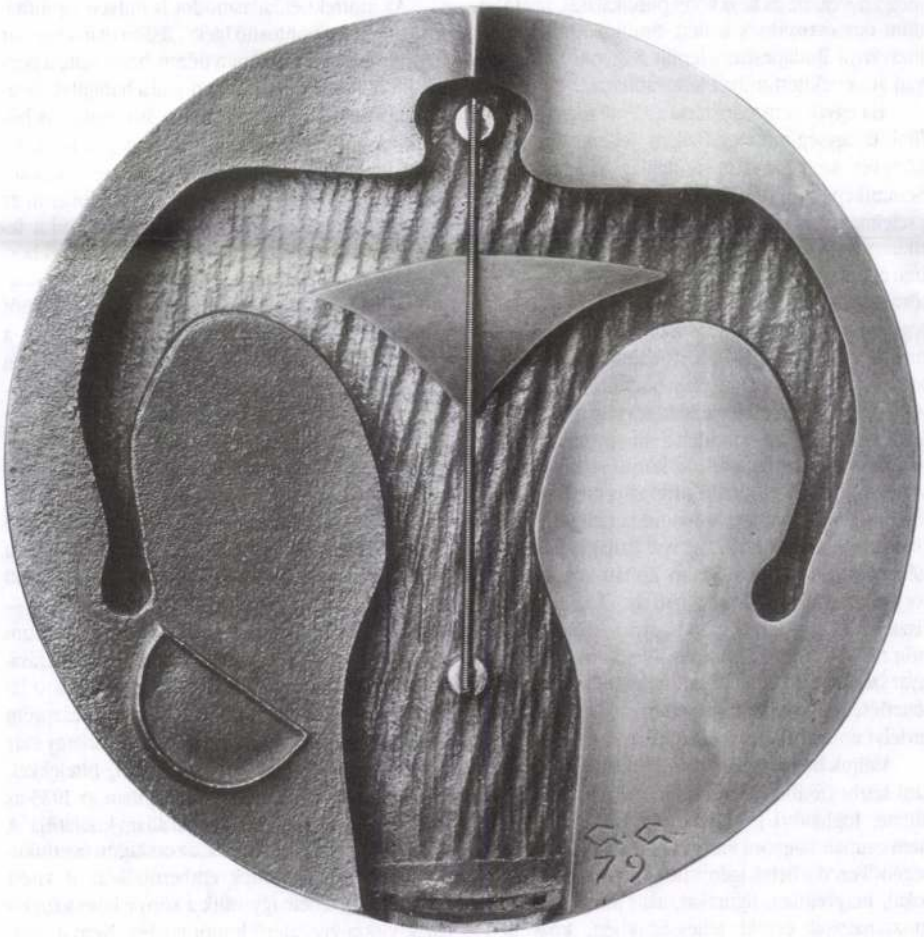

Etűdök hangokra I.; Vonós (1979)

Fodor András

Bágyoni Szabó István: A lovak estére hazaérnek

KRÁTER, 1995

Aki e kötet előzményét, az 1979-ben megjelent, de ideát kevéssé ismeretes, könyvtárainkba el sem jutott *Kések idejét* olvashatta, nem lepődik meg rajta, hogy a szerző két nyolcvanas évek eleji verskötet után ismét szépprózával jelentkezik. Nemcsak azért, mivel az előző vállalkozás a folytatódás ígéretét is hordozza, de maga az időközben elkészült mű vált az elmúlt évtizedben a szerző kényszerű adósságává. 1985-ben a bukaresti cenzúra akadályozta meg a nyomtatásra kész kötet publikálását. Így több mint egy évtizednek kellett elmúlnia, mire a Kolozsvárról Budapestre települt Bágyoni Szabó István átmenekített művét közreadhatta.

Ha egyik nemzedéktársa a *Kések idejét* inkább lírai tájegység-monográfiaként jellemezte, ezt a könyvet se könnyebb műfajilag meghatározni. Semmiképp sem sorolható a szokásos lineáris epika cselekményes időrendet követő regény- vagy tematikus novellafüzér kategóriájába. Inkább mondható lírai és drámai epizódokkal, településrajzi és családtörténeti betétekkel átszőtt krónikának. De ami a legfontosabb: *A lovak estére hazaérnek* megkomponált egésze invenciózus, irodalmilag érvényes, a legfrissebb kritikai igények szerint is korszerű mű. A hosszú, hidegre tevő mellőztetés sem problematikáját, se megírásának módját nem rontotta tegnapivá. A próza paradigmaváltása körüli vitákban, lám, ismét egy magáért jótálló originális eredmény: az élmény ereje, a tehetség lendülete átlépi a teoretikus elvek szabványait. Így volt Szilágyi István regényeiben, de Köntös-Szabó Zoltán közösség- és történelemvallató krónikáiban is. Adassék ezért tisztelet a máig folytatható hagyománynak, az *erdőn túli* írókat ösztönösen is ihlető s az egész magyar szépprózát stimuláló, színtelenüléseiben, erőtlenedésében minduntalan tetten érő, számon kérő erdélyi emlékírók örökségének.

Valljuk be továbbá itt Budapesten, hogy az ottani közbeszédben elevenebben él még nyelvünk láttató, foghatóvá jelenítő ereje. Következésképp nem csupán Bágyoni Szabó sajátlagos költőképességéből ered a belső igény, hogy színeket, árnyalatokat, helyzeteket, figurákat, akár a legköznapibb mozzanatokat érzéki teljességükben, közvetlen plaszticitásukban megragadja. Olyan közös, hazulról hozott diszciplínáról van szó, mely nála csupán tudatosabb használati eszköz, mint a vele együtt nevelődötteknél. Könyve egyetlen oldaláról idézem bizonyítékul a következő két jelenetet. Az egyik egy tanár írógépének a minap életbe lépett román törvény szerinti ellenőrzését idézi föl, úgy, ahogy két bőrkabátos hivatalos közeg intézi el a dolgot férje távollétében az ablaknyitó feleséggel: „rendben asszonyom az engedélyt is mi adjuk addig is vigyázzon a masinára ne kerüljön tetszik tudni avatatlan kezekbe... Köszöntek aztán elindultak majdnem elfelejtettem — fordult vissza az idősebbik bőrkabátos — gépelje le most már ne haragudjon hogy »alulírott vállalom: férjemet értesíteni fogom satöbbisatöbbi« meg aztán üssön utána egy-egy sor nagybetűt is Jeneiné mit sem sejtve papír után nézett becsévelte a gépbe és írni kezdett..."

Az indirekt előadásmódot is milyen tapinthatóvá bűvölik a pontosító igék: „üssön utána egy sor nagybetűt" és „papír után nézett becsévelte a gépbe". Ennél is lebilincselőbb hitelű a hangulati megszakítás után következő néhány sor, mikor is hősünk, a Sártelekre került ifjú pedagógus, Jenei Vaskó kiugrik reggel az ágyból, kinyitja szobája ablakát: „... széttépi a két lengőszárnyat, kibillenti az L alakú, kampós vaskapaszkodót, amely mint feszült ín szorította rámájához a zsalugáterekkel bordázott részt. Széttárultak-átfordultak a kis deszkalapocskák is, aztán az ablaknyílást őrző behemót spaletta — ömlött a délelőtti fény, csapott át a víztől-fagytól-széltől megkopott deszkákon, akárha gáton bukna által; a szoba hatalmasat lélegzett, érezte is az áramlatok viaskodását, az első percekben úgy tűnt, a kiáramló, kissé dohos levegő sodrása nagyobb — a két függöny-szirom valósággal kivetődött a magasságba."

A tettvággyal teli, működésre kész fiatal tanító körül többféle idősíkban tárul föl a mezőségi falu — valódi nevén Sármás — jelene és múltja. A 2100 lelkes községről — 1910-es lexikonadat szerint — még ezt olvashatjuk: „a földművelési minisztérium új telepítése." Bágyoni Szabó további tényföltárásából megtudjuk, a már ott lévő elrománosodott lakossághoz Bukovinából, Háromszék és Veszprém megye néhány községéből toboroztak mintegy száz családnyit. A magyar államtól bérelt, hitelekkel, hátralékokkal terhelt földeket azonban az 1923-as román földreform után a román állam kisajátítja. A kisemmizettek, földönfutók, az országon és etnikumon belül áttelepítettek emberöltőkön át viselt szenvedéstörténete így válik a könyv kompozíciójának vissza-visszatérő kontinuójává. Nem az emlékidézések kemény bevágásai révén, hanem a kü-

GÁTI GÁBOR

L. Kovásznai Viktória. Fejezetek a magyar éremművészet történetéből. Bp., 1999 Argumentum, M. Numizmatikai Társulat

*Névmutató**

Alföldi János 94
Asszonyi Tamás 135, 138, 140–142, *153*

Beck Ö Fülöp 25–26, *38*, 40, 44–45, 47, *52–54*, 61, 64, 67, 70–72, 76, 96–99
Berán Lajos 46, 48, 62, 64, 66, 73, 93–94, 96, 98–106, *113–118*
Bernsee József 13
Bethlen Gyula 42, 50
Bezerédy Gyula 44, 50
Boehm József Dániel 10, 12–15, 17, 19–20, 24, *30–31*
Boldogfai Farkas Sándor 95
Borsos Miklós 98, 132–133, 137, 139–140, *146*
Bödy Kálmán 95
Brüll Moritz 13
Budahelyi Tibor 135, 138, 142, 144, *159*

Czinder Antal 124–131, 134, 140–142, *147–150*

Csikszentmihályi Róbert 133, 137, 141, *154*
Csikvári Péter 136, 138
Csiky Tibor 136, 138, 142, *159*
Csillag István 46, 50, 61, *77*, 98
Csiszér János, Zs. 94, *119*
Csúcs Ferenc 95, 98, *120*

Edvi Illés György 97
Egyed Emma, Sz. 98
Esseö Erzsébet 74, 76, *119*
Exner Károly 22, 26, *34*, 93

Ferenczy Béni 124, 132, 139–140, 144, *146*
Ferenczy István 10, 12, 17, *28–30*, 92
Fémes Beck Vilmos 68–71, 74, 76, *80–82*, 96
Friedrich Ferenc 142, 145

Gaál István 98
Gáti Gábor 98, 141, 143, 145, *160*
Gerl Károly 15–17, 19, 21–22, *31–33*, 93, 98

Hafner Arnold 45, 48, 50, 61–62, 73–74
Holdas György 143, 145, *160*
Horváth László 144, 145

Ispánki József 97–98
Iván István 98

Jittner Antal 13
Juhász Gyula 47, 50, *77*

Kallós Miklós 98
Kalmár János 142, 145
Karl Henrik 11–12, 16, *28*
Kenéz László 133, 137, *157*
Kiss György 98, 142, 144–145, *160*
Kiss Kovács Gyula 140–141, 145, *159*
Kiss Nagy András 98, 133, 136–137, 140–142, 144, *156*
Kovács László, Cs. 135, 138, 144, *158*
Kövesházi Kalmár Elza 65, 76

Ligeti Erika 134–135, 137, 140–141, 144, *155*
Lóránfi Antal 15–17, 22, 25, *35*
Lugossy Mária 136, 138, 142–144, *157*

Madarassy Walter 94, 97, *122*
Mayer Elek 15, 17, 21, *3*
Merényi Gina 98
Mester Jenö 98
Moiret Ödön 62, 65–67,
Murányi Gyula 42, 47, 5

Nagy István János 135, 1

Palotás József 135, 138,
Pátzay Pál 98
Patzó Pál 46, 50
Petrovics Demeter 13

Radnitzky Károly 9–10,
Reisner József 19, 21–22
Reményi József 46, 50, 73, 76, *84–85*, 94, 97
Renner Kálmán 98, 110–
Rigele Alajos 98
Róna József 45, 50
Ruff András 48, 51

Scharff Antal 9–10, 15–, 92–93
Schwartz István 15–17,
Seidan Wenzel 9–10, 14,
Soltra E. Tamás 144–145

* A névmutató csak a magyar éremművészek neveit tartalmazza.

Gáti Gábor Kelet-Magyarország 1998. VII. 1.

Bronzba öntött erények

A 22. Sóstói Nemzetközi Éremművészeti és Kisplasztikai Alkotótelepről

PAPP D. TIBOR

Nyíregyháza — Bezárta kapuit a 22. Sóstói Nemzetközi Éremművészeti és Kisplasztikai Alkotótelep.

Az utolsó napok hajrás munkái, a sistergően sürgős öntések, a hajnalba nyúló cizellálások jelezték, hogy az alkotói kedv mindvégig megmaradt.

Mindamellett felmerül a kérdés, hogy előre elgondoltan, feszesebb tájékoztatással nem lehetne-e megelőzni a véghajrá ilyen, sok esetlegességet rejtő voltát. Mind a művészek, mind a szervezők, s mind pedig a fő mecénás város számára produktívabb lenne, hogy ha a műalkotások nem az idő kényszerétől serkentve kapnák meg végső formájukat — mint sok esetben jelen kiállításon is látható —, hanem terv szerint — látnák meg a napvilágot.

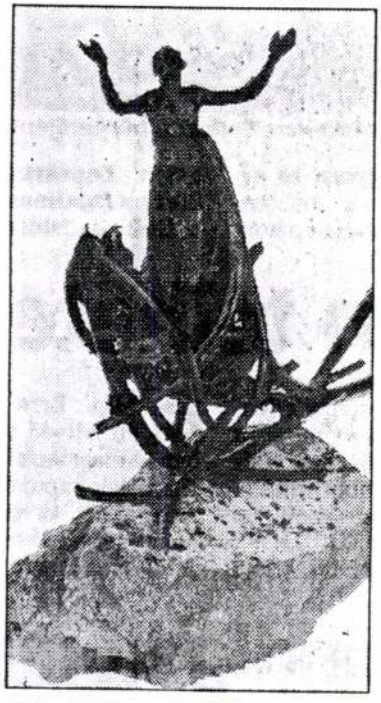

Csikai Márta munkája

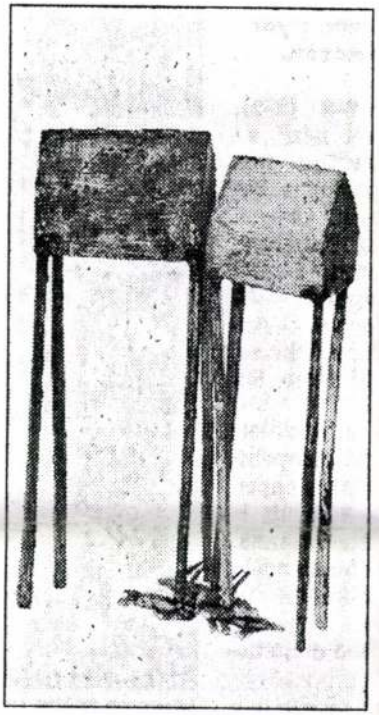

Bakos Ildikó munkája

A 22. Éremművészeti és Kisplasztikai Alkotótelep záró kiállítása azonban bizonyítja a jó út követendő múlt erényeit. A fölsorakozó művek a maguk természetes sokféleségében azt bizonyítják, hogy az értékek csak nehéz próbálkozások során születnek. Az elkövetkező leltárszerű felsorolás afféle tiszteletkör, amely inkább a megértést és a befogadást szeretné szolgálni, mintsem a kritikát.

Bakos Ildikó az ismétlés erejére apellál, rénszarvasai inkább bronzgrafikák mint plasztikai jelek. Kiszáradt vízmű c. bronz homok együttese „geg". *Csikai Márta* munkái közül a figurális kompozíciók azok, amelyek különösen megragadóak. Sarlós Boldogasszony c. munkája amelyik finom patinájával, kissé groteszk formájával talán az egyik legérettebb mű a kiállításon. Az eredetileg kerámikus *Fodor Ilda* kedvenc témáját a tenger növényeit öntötte bronzba. A szép felületek, a jól elhelyezett zöldek, a tenger lányának itt is megnyilvánuló otthonosságát dicséri. *Gáti Gábor* a technika ördöge. Bronzjátékai Neptunus, Hommáge a Snejana; Szél, Hommáge a Snejana, Víz azt mutatják, meg tudja osztani művészete erejével érzelmeit a nézővel. Jószai Zsolt sokat dolgozott. Érmei és kisplasztikái közül a kiállítás legszebb darabjai közé kívánkozik, két szobor a Vándor és a Barát. *Leposova Milosevié–Sibinovic* mennyiségét tekintve a legtermékenyebb alkotó. Munkái vizuálisan közvetített, a végsőkig absztrahált emberi helyzetelemzések. A Nagymama, vagy az Otthon oltalmazója a kimondhatatlanul kimondott vélemény. Antanas Olbutas rejtély. Formai lendületeire, görbületeinek irányaira a fantázia reagál. Archaikus emlékképei, Angyal, amelyek a szamothrakéi Nikére utalnak, vagy az erotikus Vetkőző, amelyik a világ és a női öl is lehet, azt mutatják, hogy alkotójuk a legkisebb gátlás nélkül merít a természetből. *Somorjai László* érmei olyanok, mint a lencse fókuszpontja. Hiszen a kis terjedelem sűrítést igényel, s ezt látjuk Somorjai kollekcióján is. Érdekes körüljárása egy motívumnak A nagymama ablaka c. Az akasztott ember háza c. és a Szomorú szék című érem. Szilva Ilona bronzképeket csinált, amelyek festőiséget sugallnak és roncs plasztikákat: Légihajó I–IV, a kitörni vágyás az elemelkedés hiábavalóságának érzetével. Györfi Sándor, a telep lelke. Lófej töredéke, így „átírtan" is elgondoltató. Az egész fej ott látható a Nyírvíz Palota előtt. Így és itt a részben jelenik meg az egész.

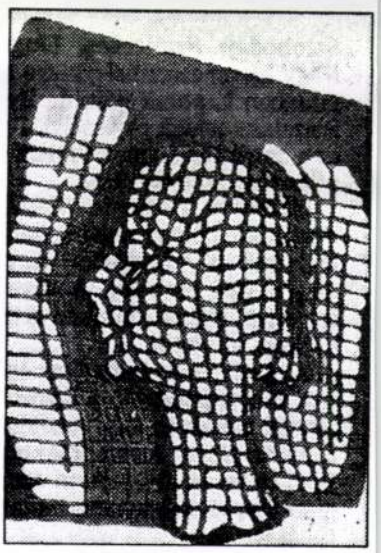

Gáti Gábor munkája

KM-reprodukció

A záró kiállításon a város aranyérmét (Pro Arte) *Bakos Ildikó* kapta, a Megyei Önkormányzat díját *Csikai Márta*, a Nyidofer vezérigazgatójának *G. Finch* úrnak elismerését a szlovákiai *Szilva Ilona* vihette haza.

GÁTI GÁBOR

Kelet - Magyarország

1998. VII. 17.

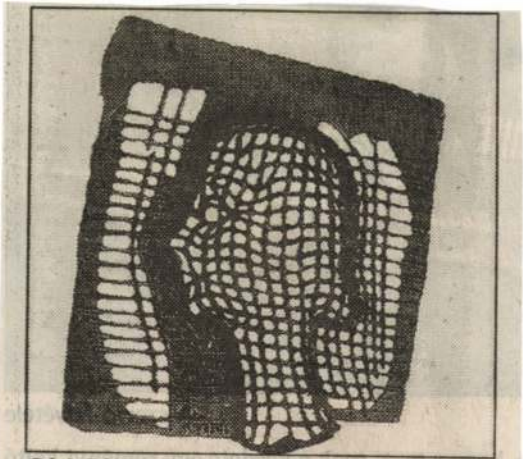

Gáti Gábor kisplasztikája is látható a sóstói művésztelep zárótárlatán a nyíregyházi Városi Galériában KM-reprodukció

GÁTI Gábor szobrász

A szolnoki II. világháborus emlékmüre beérkezett pályázatok = Uj Néplapa, 1993. május 3. 6.p. ill.

MDK

Gáttesmann Alfréd

Olasz táj délelőtt, of.

Mücsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 61.l.

GÁTI Gábor

XII. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécsi Galéria, Pécs, 1991. A kiállitást rend. és a kat.szerk. Sárkány József. Pécs : JPM, 1991

GÁTI Gábor

és Kiadók Nemzetközi
övetsége — az IFPI. Mint
hn Morgan elnök megemlí-
te, számukra a legnagyobb
ívást jelenleg a CD-hami-
ványok megjelenése okozza,
vel ezek — a fusikazettákkal
ellentétben — tökéletes
nőséget produkálnak. Rá-
ásul a seftesek olcsóbban
ljják előállítani termékeiket,
zen nem fizetnek a muzsi-
soknak, a producereknek és
adózók listáján sem talál-
zhatunk velük.

Hogy milyen jó üzletről van
, azt itthon is meg tud-
mondani az a néhány mű-
sz és zenekiadó, aki —
bek szerint — saját pro-
kciója feketepiaci értékesí-
éből gazdagszik. Az IFPI-
azt tartják, hogy a Közös
chez való közeledést is
gnehezítheti az, ha vala-
lyik kelet-európai állam-
nem tartják kellő tiszte-
ben a szerzői jogokat.

é. m. z.

Könyvpremier

Neves vendég érkezik hétfőn
dapestre: *R. D. Hisrich*, a
vaird Vállalkozási Intézet
zetője. Jövetelének célja:
nyvpremier. Az Akadémia
adó ugyanis szerdán mutat-
be új, *Menedzser-sorozatát*,
ely az Egyesült Államok
mányának támogatásával
szült. Ebben a sorozatban
enik meg — első darabként
R. D. Hisrich és M. Peters
ete, a *„Vállalkozás"*. A kö-
szerzői eligazítást adnak a
lalkozások rengetegében.
gyan lehet finanszírozás-
jutni, mikor s hogyan le-
bevonni kockázati tőkét,
tor és hogyan érdemes
zvényeket és kötvényeket
ocsátani.)

biztonság, miközben a bérek majdhogynem maradtak. Az idei húszszázalékos automatikus béremelés *alig javított* valamit. Az a bizonyos *fejkvótarendszer* pedig, ami a nézőszám után biztosít valamiféle anyagi támogatást — vidéken 450, a fővárosban 350 forintot — a színházak működőképességét sem teszi lehetővé.

Félő, hogy a magyar színház értékes szerkezete meg az állandó társulatok is maholnap *felbomlanak*. De lehetetlen helyzetben vannak a minisztériumhoz tartozó színházak is. A Nemzeti Színház küldöttsége most, hogy ezt az összeget nem személyek között osztjuk szét, hanem *produkciók* létrehozását támogatjuk vele, mert a színészek így legalább dolgozni tudnak. Arra is gondoltunk, hogy a jövő évben megismételjük ezt az akciót. Mindez azonban kevés. Javasoljuk *az állami támogatással* működő színházi rendszer fenntartását, ennek az lenne a lényege, hogy a színházak működési költségeinek 50—70 százalékát az állam vállalná, a többit az önkormányzatok és a színházak fedeznék.

Békés Attila

Aukció a Várbazárért

Az elmúlt néhány évben százszor is megkondították már a vészharangot: pusztul a *Várbazár*, Ybl Miklós remeke, a budai városkép egyik meghatározó épületegyüttese. Úgy tűnik, most a Várban alkotó művészek megelégelték a hamvába holt elképzeléseket, s maguk kívánják kimozdítani a helyreállítás ügyét a holtpontról. A héten pénteken *Fekete György* helyettes államtitkár nyitotta meg a Budavári Palota A épületében 15 neves szobrász kiállítását, melynek anyagából június 28-án, vasárnap aukciót rendeznek. Az így befolyt összeget a művészek a Várbazár helyreállítására szánják. Hogy nem kis összegről van szó, azt érzékelteti a felajánlott rajzok, érmek, szobrok kikiáltási ára. Így például *Gáti Gábor* 800 ezer, *Kampfl József* 530 ezer, *Cs. Kovács László* 240 ezer, *Varga Imre* pedig 15 ezer forint értékű művet ajánlott fel a nemes célra. (A képen Cs. Kovács László tusrajza a megmentésre váró építményről.)

m. j.

Vasárnap · Heute

GÁTI Gábor

CHIKÁN Bálint: Érmek, szobrok, épületek. =
Magyar Hirlap, 24.évf.141.sz. 1991. junius 18.
11.p.

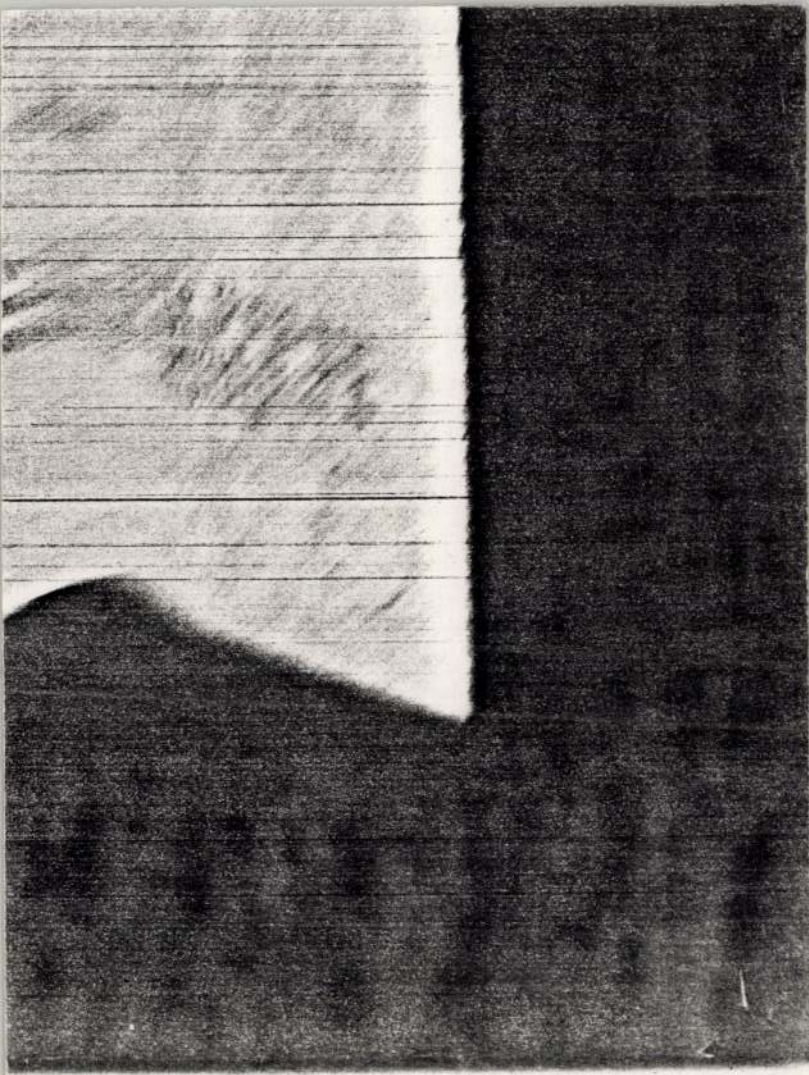

Gáti Lajos szobrász

Repr: Lovas (bronz)

Szövegben említve: részvétele a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállításán.

1966. febr. 19. Magyar Ifjúság

Gáti István

l.

Biró Erdmüv

157. l.

Gáti (Gáthy) Zoltán

festő

l.

Biró Erdkavt

95. l.

Gáti

l.

LykaMagyműI300-50

284-5.

6.

Gáti István
festő

l.

Voit Pál

Régi magyar otthonok.
Bp. é n. 280. l.
281. l.

miniszteri tanác

A Müemlékek Országos Bizot

Gáti

L táb III. 26

Bulgaria V. 262.

M.D.K.

Gáti /Gáthy/ István.

XVIII-XIX.század fordulóján Csikrákoson és a zsibói Wesselényi kastély vadászlak falán festett vadász jeleneteket.

Vámszer Géza: A csikrákosi Cserey kuria falkép maradványai.
Müv.Tört.Ért. 1960. I.szám. L.28

M.D.K.

Gáti /Gáthy/ István.

Festőművészt Haller István gróf hozatta külföldről Kapjonba.

Vámszer Géza:A csikrákosi Cserey kuria falkép maradványai.

Müv.Tört.Ért. 1960. 1.szám. 29 lap.

Gati József

Réntvett a „Magyar plakát 66" c.
kiállításon a Műpavilonban

Székely István: Magyar plakát 66
Magyar grafika 1967. 1. n. 19.

Gáti Lajos

Lovas (nobos kapró)

Maggas / Lindsay 1966 II. 19

árdon

kében. A nagydorogi,
i és tolnai cigányok
ató programok indí-
értek támogatást. A
skozás egyben ötlet-
olt. A jelenlévők ki-
ıpasztalataikat arról,
i önkormányzatok a
ládok megélhetésé-
ére milyen támoga-
at találtak ki. Pince-
dául megengedik a
hogy a száraz ága-
közterületekről, az
zelésre összegyűjt-
ı és Sárpilisen ter-
nak ingyenes hasz-
zőgazdasági terme-

lakosság gondjain
ogással lehet segí-
megalakultak a ki-
kormányzatok, ott a
közvetítik a romák
gondot most a
központnak az je-
alálhatnak kapcso-
, akik olyan telepü-
, ahol nem műkö-
i képviselet.

HÍREK

Gáti Mariann kiállítása Decsen

A decsi faluház és a református egyházközösség szervezésében kiállítás nyílik a faluházban március 30-án, 16 órakor Gáti Mariann műveiből. A kiállítást Bíró László püspök, rektor nyitja meg, közreműködik a Gárdonyi Zoltán református együttes. A kiállítás április 18-ig tekinthető meg.

GÁTI Mariann

Tolnai Népújság 96.03.27.

HÍRMONDÓ

ABC rendben Attalától Várongig összesen 15 település polgármesterei, jegyzői lesznek ott azon a holnapi találkozón, amin várhatóan megállapodást követően létrejön az a kistérségi szövetség, amely a Dombóvár, és a környező települések együttes feladatmegoldásait, összefogását célozza.

A találkozóra 10 órától kerül sor, a dombóvári Városháza nagytermében.

Önkéntes véradást tartanak holnap reggel nyolc órától délután kettőig a Vöröskereszt szervezésében a dombóvári kórház véradó állomásán. A szervezők minden önkéntes véradót szeretettel várnak.

Bibliaismereti beszélgetéssorozat indult a dombóvári művelődési házban. A kötetlen beszélgetések szombatonként – így legközelebb március 30- án – délelőtt fél tízkor kezdődnek, s ezekhez kapcsolódóan az

Nem v

A vágószoba a rég

Nem áprilisi tréfána
sors szeszélyéből é
április elsejétől hiv
működő – Dombó
zió azt, hogy kilen
tésnapjától, vagyis
hétfőjétől nem cs
hanem az éteren
foghatóvá válik.
Dombóvári Váro

KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJA
1999. okt. 07. 17^{00}

Amelyre , tisztelettel meghívja Önt, családját és barátait.
A kiállító ALKOTÓ és Szívós János

Gáti Mariann

alkotó

Fadd: 1986-óta alkot.

„Fütyülj a sárkány-tilalmakra. Hunyd le szemed, szárnyaljon a lelked, s ne felejtsd el, hogy ki vagy... Térnek és időnek fölötte állsz, sohasem születtél és sohasem fogsz meghalni...

Még mielőtt külső védőfalaid leomlanának, mert ha itt maradsz, le kell omlaniuk, építs ki magadban egy belső kuckót, ahol az IGAZSÁGOT elrejtheted, megóvhatod.

Rejtsd el és óvd, hogy játszóteret választott végtelen élet vagy: rejtsd el és óvd, hogy ez a világ a te beleegyezéseddel jött létre ...

Rejtsd el és óvd, mert KÜLDETÉSED az, hogy az általad ítélt legnehezebb pillanatokban a magad játékos módján SZERETETET árassz..."

(Richard Bach: Búcsú a biztonságtól)

Kortárs Galéria

Műkereskedés

Tulajdonos: Szívós János

Egyedi, eredeti, értékes műalkotások

Nyitva: 10-17-ig

6000 Kecskemét, Rákóczi út 5.

Tel.: 06-20/9475-404

6000 Kecskemét, Rákóczi út 5.

Gáti Mariann: hit és művészet

A Faddon élő és alkotó Gáti Mariann kiállításai nemcsak szűkebb pátriánkban, de az ország más vidékein, településein is maradandó élményt jelentenek művészete kedvelői számára. Ez bizonyosodott be szombaton a decsi Faluházban, ahova még Pécsről is elzarándokoltak az érdeklődők, megtekintendő Gáti Mariann új tárlatát. A megjelenteket – akik számára ez alkalommal szinte szűknek bizonyult a kiállítóterem – Bognár Cecil igazgató, majd Csécsy István református lelkipásztor köszöntötte. A Gárdonyi Zoltán Énekkar alkalomhoz illő műsora után Bíró László püspök méltatta Gáti Mariann művészetét. — Miért ragad az író tollat, a festő ecsetet, a szobrász miért formálja meg alkotását? – tette fel a kérdést megnyitó beszédében Bíró László, majd így válaszolt: — Mert szólni akar. Véleményével a hitéről akar tanúságot tenni. Hitéről, mely összefogja az életét.

Bíró László püspök (középen) méltatta a kép bal szélén látható Gáti Mariann művészetét

–szá–

TOLNAI NÉPUJSÁG

Szekszárd, régi fényképeken

de nem mondott le az elsőről sem. Lajtay Zoltán mutatta be az alapítvány egyik kiadványát, amely *A régi Szekszárd* címet viseli, s a Garay térről és környékéről készült régi képeslapok találhatók benne, szám szerint 15 darab. A múlt század végén és a mostani elején készült képeslapok a régmúlt hangulatát idézik. Nyoma sincs zsúfoltságnak, a városközpontot a gyalogosok uralják, nincsenek lámpaoszlopok, s valahogy az egész környezet tágas, szellős. Hát persze, hiszen egyetlen parkoló autót sem látni. Milyen is lenne, ha a Garay tér és környéke megint sétálóutca lehetne? A kiadvány vásárlói az alapítványt támogatják.

vem

Szekszárd főutcája az 1910-es években

" Ha a gyermek
aki egykor voltunk,
ma megkérdezne,
mi volt életünk legfontosabb tanulsága
- mit mondanánk el neki-,
és cserébe mire döbbennénk rá mi magunk?"

Richard Bach

Gáti Mariann

Az

Egri Galéria

szeretettel meghivja Önt,

családját és barátait

1999. március 26-án

(pénteken)

16 órakor

Gáti Mariann

képzőművész kiállitására.

A tárlatot

Molnár János

nyitja meg.

http://www.terrasoft.hu/gati.mariann/

Megtekinthető:
Hétfőtől péntekig
10-18 óra
szombaton
10-14 óra között
az
Egri Galériában,
Eger, Érsek utca 8.
Tel./Fax: 36/320-596

CINÓBER 427-893

Meghívó

Gáti Tamás V. oszt. tanuló

László Lilla rajztanár vezeti a gödöllői Szere úti iskola rajzszakkörét, ahol a gyerekek az agyaggal és mintázással is ismerkednek. Gáti Tamás vitorlást mintáz. (emlétve).

Chikán Bálint: Rajzszakkörön, Gödöllőn.
Szabad Föld, 1974. febr. 1.

SAK-
PALKKATYÖLÄINEN
Helsinki
n. 20.000
1071
Tamás Gáti
13 84
N:o.....
sita
SANOMALEHTIEN
ILMOITUSTOIMISTO OY

Maaliskuun 21. päivänä 1919 Unkarin työläiset ottivat kaiken vallan käsiinsä maassaan. Unkarin molemmat silloiset työväenpuolueet yhdistyivät sosialistiseksi puolueeksi ja Unkari julistautui neuvostotasavallaksi. Tästä lyhyestä 133 päivää kestäneestä vallankumouksesta tuli juuri kuluneeksi 65 vuotta.

Vallankumouksen muistoa juhlisti Unkarin Kulttuuri ja Tiedekeskus julistenäyttelyllä, jossa ovat esillä tuon ajan taidehistoriallisesti arvokkaat julisteet.

Näyttelyn avasi Unkarin suurlähetystöneuvos Tamás Gáti kuvassa oikealla vierellään Unkarin suurlähettiläs Frigyes Puja.

■■ Liikeliitossa jäsenet noivat selkeästi ei työnar jien sopimustarjoukselle. senäänestyksessä annettiin ääniä 93,7 prosenttia. Lii lakkovaroitus on siis voim sa ja lakko alkaa 5. 4. 1984 ellei tyydyttävää tulosta sitä ennen neuvotteluissa aikaan saada.

Lakon siirtämiseen liitto suhtautuu jyrkän kielteisesti.

Liitto vaatii vähittäis- ja tukkukaupan työntekijöille 745—940 markan suuruisia korotuksia kaksivuotisen sopimuksen taulukkopalkkoihin. Liikeliittoon kuuluu noin 100 000 jäsentä. ■

Liikeliitto-84

Täpärälle otti Tevassa

■■ Tekstiili- ja vaatetustyöväen liiton jäsenistä tasan 66 prosenttia oli Pekkasratkaisun pohjalla syntyneen sopimusesityksen hylkäämisen kannalla ja 34 prosenttia hyväksyi sen.

Liiton säännöt kuitenkin edellyttävät vähintään 2/3 enemmistöä hylkäämispäätöksen taakse, joten tiukka Pekkanen taisi tulla niukin naukin hyväksytyksi Tevassa, vai tuliko?.

Asia varmistuu samaan aikaan kun lehteämme painetaan, joten emme osaa kertoa miten sopimusesityksen liittotoimikunnan kokouksessa 30.3. käy, tuleeko se siellä hyväksytyksi tai hylätyksi. ■

SEL kiittää

■■ Suomen Elintarviketyöläisten liiton liittovaltuusto esittää parhaat kiitoksensa siitä mahtavasta kamppailusta, jota elintarvike- ja muiden alojen työläiset kävivät Mallasjuoman asiassa, Työnantajien hyökkäys ay-oikeuksia ja yksityisiä ay-aktiiveja vastaan torjuttiin pääosiltaan. Tämä kamppailu oli kannustava esimerkki ay-väen solidaarisuudesta ja voimasta, liitto kiittelee ammattiyhdistysväkeä. ■

VALKEAKOSKEN
SANOMAT Tamás Gáti
Valkeakoski
Pl 1021
8.436 LT
09.01.1982 k
sta
SANOMALEHTIEN
ILMOITUSTOIMISTO OY

Grafiikkanäyttely käynnistää Unkarin ja Valkeakosken suhteita

Lisääntyvää kulttuurivaihtoa Unkarin ja Valkeakosken välillä pohjustettiin torstaina Valkeakosken Työväenopiston näyttelyhallissa, missä avattiin näyttely "Nuoria unkarilaisia taidegraafikoita". Avaajana oli lähetystöneuvos Tàmas Gàti puolisoineen. Näyttely on avoinna tammikuun loppuun asti klo 12—18 paitsi lauantaisin. Järjestäjänä on kaupungin kulttuurilautakunta.

Kulttuurilautakunnan puheenjohtaja Jorma Niemi totesi, että nuorten taidegraafikoiden näyttely on saatu tänne Unkarin kulttuuri- ja tiedekeskuksen myötävaikutuksella. Tähän on ehkä ensimmäinen unkarilainen näyttely näiden seinien sisällä, mutta jatkoa seuraa. Talven aikana Voipaalassa on unkarilaisten lasten taidenäyttely, ja yleensä olisi hyvä jatkaa heimokansan elokuvan, kirjallisuuden ja musiikin esittelyllä kuvataiteen lisäksi.

Niemi viittasi Euroopan epävakaisiin oloihin ja korosti, että kansainvälinen kulttuurivaihto on parhaita rauhantyön muotoja, joiden eteen tulisi ponnistella. Lopuksi Niemi toivotti avajaisyleisön tervetulleeksi tuoden samalla kaupunginjohtajan tervehdyksen tilaisuuteen.

Suhteissa perinteitä

Lähetystöneuvos Támas Gáti mainitsi että ainakaan viime vuosina ei ole ollut paljon kulttuuriyhteyksiä Valkeakosken ja Unkarin eri alojen välillä. Tämä on sikäli poikkeuksellista, että Unkarin ja Suomen kulttuuriyhteyksillä on pitkät perinteet. 1930-luvulla solmittiin ensimmäinen kulttuurisopimus, joka uusittiin -59. Tämä oli ensimmäinen tällainen sopimus sekä Unkarille että Suomelle toisenlaisen yhteiskunnallisen järjestelmän omaavan maan kanssa.

— Pitkien ja vaikeiden historiallisten vaiheiden jälkeen on päästy rakentamaan uusia suhteita ja yhteistyötä. Toisen maailmansodan jälkeen molemmilla oli suuri urakka hyvinvoinnin luomisessa. Voimme olla ylpeitä näinä aikoina, jolloin monet maat kohtaavat suuria vaikeuksia työssä ja rauhan säilyttämisessä. Pienilläkin mailla on suuri vastuu, sanoi Gàti viitaten maidemme rooleihin ETY-kokouksessa.

— Valkeakoskelta on monet vuodet ollut taloudellisia ja liikesuhteita Unkariin. Nyt käynnistyy myös kulttuurivaihto, sanoi lähetystöneuvos todeten jatkoille olevan hyvät näkymät. Hän sanoi nuorten graafikkojen näyttelyn olevan näyte Unkarin kulttuurielämän ja kaunotaiteen laaja-alaisuudesta ja nuorten kiinnostumisesta taiteen ohella yhteiskunnallisista asioista, ihmisten elämästä.

— Näyttelyn tekijät eivät muodosta mitään koulukuntaa, he työskentelevät erillään ja tyylit eroavat toisistaan. Moninaisuus onkin Unkarin kulttuuripolitiikassa johtava piirre. Asia tulee täälläkin esille pienoiskoossa.

— Unkarin kulttuuri- ja tiedekeskus on varsin tuore aikaansaannos. Se vihittiin käyttöön toista vuotta sitten, jolloin Suomi-Unkari-Seura täytti 30 vuotta. Nykyisin siinä on noin 5000 jäsentä ja yli 30 osastoa. Seura on osaltaan tehnyt paljon ja laajaa työtä ystävyyden kehittämiseksi maittemme välillä, sanoi lähetystöneuvos Támas Gàti esittäen kiitokset kaupungin johdolle.

Tilaisuudessa kuultiin myös lupaus Suomi-Unkari-Seuran paikallisen osaston perustamisesta tänne. Tällaista lupaili apulaiskaupunginjohtaja Jorma Salmi.

Lähetystöneuvos Tàmas Gàti (vas.) avasi nuorten unkarilaisten grafiikkanäyttelyn torstaina. Se on avoinna kuun loppuun.

ilä:

sidenttinä asettaisin hepolitiikan etusijalle

litsemiseen suoralla kan- äänestäjän antama ääni uun osoitteeseen, suoma- laadullista parantamista lmien pohjalta, kehitys- a perhekeskeistä sisäpoli- immäinen naispresident- sitoutumaton, varatuo-

mari Helvi S i p i l ä, joka torstaina vieraili Liberaalisen kansanpuolueen yleisötilaisuudessa Valkeakoskella. Hän sanoi lisäksi painokkaasti, että meidän on itse päätettävä omista tarpeistamme, arvoistamme ja tavoitteistamme. Meidän on asetettava nuo arvot järjestykseen ja tehtävä niiden pohjalta ratkaisut.

suoraan ehdokkaalta itseltään on paikallaan, sanoi puheenjohtaja.

— Kukaan meistä ei tiedä mitä valitsijamiesvaalit tuovat tullessaan. Siksi on ymmärrettävissä se suuri kiinnostus, jota äänestäjät, valtaosa ensikertalaisia, näihin vaaleihin osoittavat. Niin näyttää olevan myös täällä.

Sipilä sanoi kantanaan, että valtiosääntöä olisi nopeasti muutettava, jotta se mahdollistaisi suoran kansanvaalin. Myös presidentin toimikausia olisi rajoitettava, jotta kansa nykyistä useammin saisi sanoa kantansa valtion päämiestä valittaessa.

Presidentin valtaoikeuksien kaventamista ei Helvi Sipilä nähnyt suurena kysymyksenä, vaan totesi valtion päämiesten yleensä kaikkialla hoitavan keskinäisten tapaamisten avulla tärkeimpiä asioita. Sen sijaan hän näkisi hallituksen muodostamisessa sen, että eduskunnan, hallituksen ja presidentin yhteistyö olisi nykyistä tiiviimpi.

Hän kysyi, miksi Suomi ei ole ulkopolitiikassaan levittäytynyt laajemmalle kuin Pohjoismaihin ja Eurooppaan. Mieliaiheestaan, YK:sta ja siellä tehtävästä taloudellisesta ja sosiaalisesta kehitysaputyöstä Sipilä puhui pitkään. — Suomessa on näitä asioita hoidettu perin huonosti. Vasta nyt olemme pääsemässä puoleen sellaisesta kehitysavun määrästä, joka meidän olisi pitänyt antaa jo 1975. Hän ei arvostellut tästä hitaudesta Suomen kansaa, joka ei ole tietänyt mitä kansainvälisiä päätöksiä tässä suhteessa on tehty. — Tuntuukin siltä, että kansa on paljon valmiimpi riittävän kehitysavun suorittamiseen kuin maan hallitus, sanoi Sipilä.

Öljykriisin puhkeamisesta 1973 Sipilä sanoi, että maailma aivankuin pysähtyi tästä yllättyneenä. Oli eletty öljyn varassa sokeasti ja luultu, että energialähteet ovat loputtomasti käytettävissä. Meilläkin herättiin huomaamaan öljyn hinnan alkaessa kiivetä, että öljylähteet tosiaan sijaitsevat maissa, jotka panevat ehtoja niiden käyttämiselle.

— Sodanjälkeiset raskaat korvausvuodet aiheuttivat välillisesti sen, että lähes koko Suomen kansa muutti kaupunkeihin. Rakensimme asuntoja suunnilleen puolelle asukkaista. Maatalousvaltaisesta yhteiskunnasta tuli käden käänteessä kaupunkiyhteiskunta. Elämäntavat muuttuivat, entinen turvallinen ympäristö katosi, ihmisistä tuli irallisia.

Ensimmäinen naispreside (sit.) käsitteli hartaudella lassa suomalaista perhepo taan maailmanlaajuista ta

— Jos minusta tulisi presidentti, niin asettaisin perhepolitiikan aivan ensimmäiselle sijalle. Kiinnittäisin huomiota sellaisiin asioihin, jotka ovat tärkeitä myös meidän sisäpolitiikassamme.

Nuoret eivät yksinkertaisesti uskalla nykyoloissa perustaa perheitä. Tämä johtuu niin taloudellisista kuin monista muistakin seikoista. On vaikea saada asuntoa, lasten päivähoito ei ole järjestyksessä, taloudellisesta pakotteesta on molempien vanhempien käytävä työssä. Nuoria ihmisiä turhauttaa työttömyys. Opiskelun jälkeen on uskottu hyvään elämään alkuun, mutta se ei ala-

Gáti Tóth Gizella

Álló akt, rajz
Ülő akt, "

Magy. Képzőművészek Egyesülete jub. kiáll.
M.Szal. 1938. jun. 8 l.

MDK

Gáti Tóth Gizella

Álló akt, rajz

Ülő akt, rajz

M. Képzőm.nők Egy. jub. kiáll. 1938. jun.

12. 1.

MDK

Gáti Tóth Gizella

Álló akt, rajz

Ülő akt, rajz

Magyar Képzőm.nők Egyesülete jub.kiáll.katalógusa
1938 jun.3-18.

8.1.

M.D. A½

GATI TÓTH Gizella

1927-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954 338.l.

CARL GATL, ötvös

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik. 268.old

/ 1,2./ V. eötvös. 265.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 268.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Gáts András.

a XII. Rege utan javasolt lakóépület-együtter-terve dicsèretben részesült a MÉSZ diplomaterv-Ziállításán

Magy ar Nemzet 1973 október 4. 3.old.

Gáts Balázs honvéd

Zalaegerszegen nyílt meg a néphadsereg amatőr képző- és iparművészeti kiállítása, melyen plakátjai szerepelnek.

Mészöly Gábor: Képzőművész katonák kiállítása.

Néphadsereg, 1974. nov. 9.

Gáts Tibor

hangszerkészitő

A Népmüvelési Intézet és Nyiregyháza Város Tanácsa Gránátalma nivódiját kapta.

Magyar Hirlap 1977/185/6

Gáts Tibor, fafaragó

A népművészet ifjú mestere címet kapott:

A Banda-együttes: a Délibáb együttes; Frank Eszter keramikus; **Gáts Tibor** fafaragó; a **Guzsaly** együttes; **Hankóczi Gyula** tekerős; **Józsáné Hopp Erzsébet** textiles; **Kerékgyártó András** bőrös; **Kozák Józsefné** gyékényes; a **Mákvirág** együttes; **Nagy Kristóf** fafaragó; **Rácz Antal** és **Erzsébet**; **Simon Krisztina** énekes; **ifj. Szidor Jánosné** textiles; **Szittner Andrea** iparművész.

*

–: Megkezdődtek az alkotmány napi ünnepségek

5.

Népszabadság, Bp. 1976. aug. 18.

Gáts Tibor
népmüvész

A III.ersz.népmüvészeti
kiállitás alkalmából a
müvész nivódijat kapott

NÉPSZAVA,1977.augusztus 7.
5. oldal.

A közleményt lásd
Császi Ferenc cimszó alatt

GÁTS TIBOR

hangszerkénítő népi iparművén
a népművészet mestre

dr. Bánszky Pál
Siéles András levezetőjével

Bp 1995

KERTI SÉTA.

GÁTS TIBOR akadémikus olajfestménye.

Ludovikás Levente

1935. XIV. évf.

Ø ~~Gáts Tibor~~

GATSÁNYI ANDRÁS - GATTERBURG HELÉN

Gatsányi András
Gatschi, Johann
Gátsi Ilona
Gatso János
Gátt
Gatta, Xaver Della
Gattaringer János
Gatter János
Gattaringer Oszkár
Gatteri G.L.
Gatteaux
Gatter Gyula
Gatterburg Helén

ıtézet

lden 19 órakor
ész és
ıyitnak meg.
998. április 10-ig,
áig.
ı 17., Galéria.

Jean-Luc Soulé,
Directeur de l'Institut Français en Hongrie,
a le plaisir de vous inviter au vernissage de
l'exposition des tapisseries d'

IDA LENCSÉS

le mardi 17 mars 1998 à 19h.
L'exposition sera inaugurée par
Péter Fitz, historien d'art et
János Kulka, acteur.
L'exposition est ouverte jusqu'au 10 avril 1998,
du lundi au vendredi de 13h à 19h.
Institut Français, Budapest I. Fő utca 17., dans la Galerie.

SOROS LAPÍTVÁNY

Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

INSTITUT FRANÇAIS EN HONGRIE

GATSÁNYI András épitész

felvidéki épületeiről ld.

Stefan Slachta: Magyar épitészek munkássága Szlovákiában 1871-1918. = Pavilon, 2/3.sz. 1990 51 - 55. p. ill.

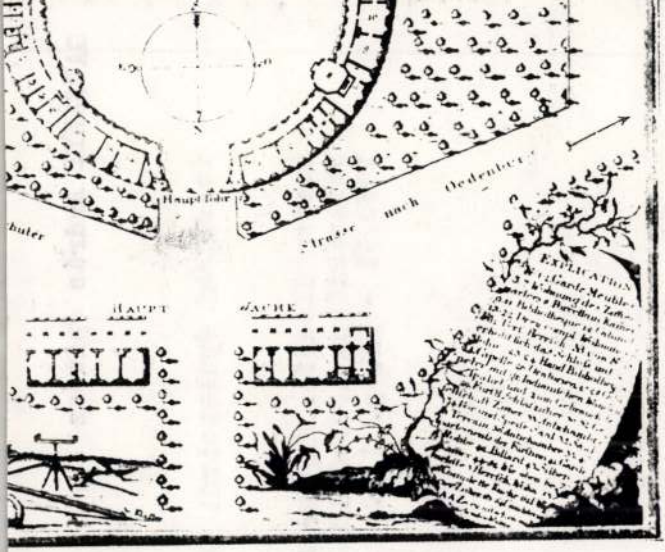
Haupt Thor
Strasse nach Oedenburg
HAUPT
FACHE
EXPLICATION

Johann gatschi, asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből, 1681-től: "Johann gatschi von Dürnau Dichler gesell aus Ungarn". 104.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században Adatok Győr város asztalosmiveségének történetéhez 93.old

Arrabona, 9.-Kantus János Múz, Győr, 1967.-A Győri Múz. Évkönyve

Gatschi J./Johann/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint: "Nagyszombat: Gatschi ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ J." 122.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9.- Kantus János Múz. Győr, 1967.- A Győri Múz. Évkönyve

Gatschi, Johann, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztalosleg é-
nek jegyzéke: "Gatschi, Johann, Nagyszombat, 1681 v. 82".
115. old. 1 . jegyz

Gatári Ferenc: Asztalosiegények Győrött a XVII. szá-
zadban. Adatok Győr város asztalosművességének
történetéhez. 93. old

Arrabona, 9.-Antus János Múz. Győr, 1967.-A Győri
Múz. Évkönyve

GATSO JÁNOS, textilfestőmester

Az 1805-ös céhtörvény alapján a Gömöriek 1817-ben elvál
tak Lőcsétől Jolsva székhellyel. Jolsva, Nagy-Röce, Kövi,
Gömör-Panit, Kun-Tapolca, Ohtina, Ratkó, Csetnek 18 mestere
vállalta a céhszabályok költségét.-Ezek egyike:
12.- Gatso Janos, Kövy-Färber auch z. Stund. von Eltsch
/Kövi/
123.old. ✱ 39.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textil-
festés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr,
1974.

Gátt, vitéz

épitész

A Rubigallus-terem ajtókerete a zólyom-lipcsei várban

c. rajza repr.

Hadtört. Közl

1929. 260. l.

Vaspatkó VII 106.

Gatta, Xavèr Della
(működött 1800 körül)

„Basás előtt" Vízfestmény 19,5 x 25,5 cm
Selejve lent, jobbra: Xav. Della Gatta 1820.
Védett. Kiáltási ár: 3000 ft.

BÁV 42.Képaukció Budapest.1977.május

Gattaringer János

tervei szerint nyerte mai alakját 1913-ban az V. Kigyó u. 4-6. sz. a. „Apostolok ci mű étterem.

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

53 l

Gatter János, építészmérnök.

Az „Egyetemi Lapok" legutóbbi számában Neuberger Róbert festőről, művéről olvashattunk. A következő számban Gatter János a kör építészmérnökéről ír a lap.

-ke-: Szabó Margit grafikái.
Egyetemi Lapok, 1946. jún. 22.

Gátsi Ilona

Textil
1921.

Éimisk 1930. 83. l.

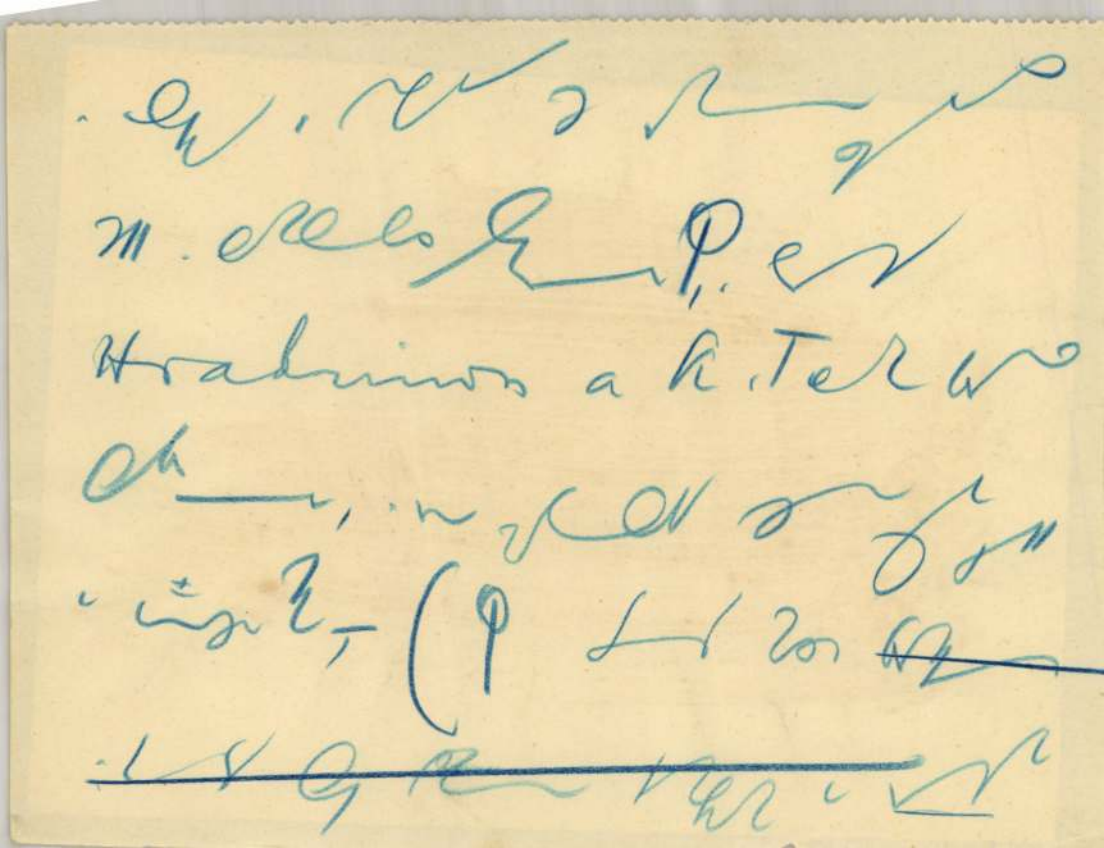

diesem Belange bedeutet die Gruppe der Kolozsvárer Brüder nicht nur aesthetisch, sondern auch vom Standpunkte der europäischen Geistigkeit einen wichtigen Endpunkt.

Im XV. Jahrhundert hatte aber dieses Symbol einen neuen Sinn bekommen, der orientalische Drachen bedeutete nun für die christlich-okzidentalische Kulturgemeinschaft eine ander Gefahr, die türkische Militärmacht. Das ungarische Rittertum musste sich wieder raillieren, diesesmal nicht in einem St. Georgsorden, wie 1326 unter Karl Robert, sondern — pars pro toto — unter der Aegide des Drachenabzeichens. Die innere Kontinuität zwischen dem Georgs- und dem Drachenorden bestand demnach auch äusserlich zu Recht. Dieser sinnbildliche Kampf kommt in der zweiten Hälfte des XV. Jahrhunderts und am Anfang des XVI. in einem neuen Wellenberg künstlerischer Darstellungen zur Geltung, wirkte womöglich auf noch grössere Breiten und ist auch bis tief in das kunstgewerbliche Schaffen hinein zu verspüren. Aus dem im XV. Jahrhundert zu grosser Blüte gelangten Kreise der Flügelaltäre erwähnen wir die Drachenszene des St. Andreasaltars von Bártfa (Bartfeld), bei dessen Meister Stephan Genthon mit recht italienische Einflüsse voraussetzt.[22]) Die Rüstung ist wohl noch stark gotisierend, aber das Pferdegeschirr mit den auf breiten Gurten applizierten Ziermotiven und Medaillons nähert sich schon zusehends den entsprechenden Einzelheiten unsers Reliefs. Auf dem Altarbilde haben wir es mit einem stark verbürgerlichten St. Georg zu tun, der die ihm aufgetragene schwere Arbeit mit versorgter Sachlichkeit ausführt. Die Lanze fasst er mit zwei Händen, wodurch deren linksseitige Anordnung schon mehr gerechtfertigt ist. Doch weder dieser [illegible] und Pferdedarstellung kann den durch die reizende

hatte damals schon weite Gebiete Ungarns berührt, doch sind seine Hauptwerke noch immer in höfischen Kulturkreisen entstanden und nähren sich von dem Mäzenatentum der weltlichen und geistlichen Grossen. Ein Beispiel hiefür bietet der einzige steinerne St. Georgsaltar, der von Pozsonyszentgyörgy, dessen Entstehung derselben Familie, den Grafen von Bazin und Pozsonyszentgyörgy zu danken ist, wie das Meisterwerk der Gebrüder Kolozsvári.[23]) Dieses ebenfalls aus Kalkstein gemeisselte, mit Renaissancemotiven geradezu übersäte, auch im Aufbau klassischen Vorbildern folgende Altarwerk[24]) zeigt bei weitem nicht jene Einheitlichkeit der neuen Formauffassung, wie das Tympanonbild der einstigen Ofner St. Georgskirche. An der Rüstung des diesesmal in flatternder Helmzier dargestellten Reiters spielen hie und da noch gotische Formen hinein. Die geradezu reliefmässig in die Bildfläche eingestellte Reiterstatue beherrscht die ganze Bildwirkung in dem Masse, dass die ikonographisch so wichtige Drachenfigur von Standpunkte der Bildgestaltung sozusagen gleichgültig wird und bloss zur Ausfüllung der Lücke unterhalb des etwas geziert schreitenden Pferdes dient. Das bis zum horror vacui gehende Vollstopfen der Bildflächen ist noch eine typisch spätgotische Erscheinung. Noch solche spezifisch renaissancemässige Einzelheiten, wie die Anordnung der die Bildfelder oben abschliessenden Blumengirlanden, erwecken den Eindruck spitzbogigen Masswerks. Alles ist in Spiel und Dekoration aufgelöst., und unterscheidet sich wesentlich von der einheitlichen Bildwirkung und der kraftvollen Handlung auf unserem Steinrelief.

Um die den oberen Teil des Tympanon ausfüllende, sicherlich auch zur St. Georgs-Legende in Beziehung stehende Komposition hat uns ein stiefmütterliches Schiksal gebracht. Auch dessen [illegible]

Gattaringer és Krticka

épitenek

mód

Épitőipar. 1903. 39. 7.

(Müller J. L. és neje bérháza, Bpest, Fehérvári ut)

jentik terve.

Ódiat Ervin

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

saját kezű aláírás és munkásszám.

Gatteri, G. L.

Sagredo szent Gellért csanádi püspök vértanúsága, G. L. Gatteri rajza, F. Zanetti vézmetszete után

Repr.

Neinethy Lajos

A pesti főtemplom története. Bpest, 1890.

I k. 6. l.

Gatteri, G. L.

9270.

G. L. Gatteri:

A velenczeiek menekülése Atilla elől.

A hegyes háttérben látható városból a keresztény lakosság gondolákon és hajókon menekül. Felirata a kép alatt:

Il Veneti riparano nelle isolette della laguna per la irruzione di Attila (anno 452)

alól balra: G.L. Gatteri inv. e dis.
jobbra: Viviani inc.
legalól balra: P. Piazza impresse.

Rézmetszet, méretei a rézlapnak 26.2:33.5 cm.

Szn. 10-911
36-911-3

Át. lelt. 4153.

Gaszti, l. *Gatti.*

Gatteri, G. L., rézmetsző. Műve: A magyarok legyőzetése a velenczeiek által 1373-ban. Rézkarcz a XIX. század elejéről.

Szendrei János dr. gyűjteményében, Budapesten.

Gatter G. S.

rapoló

l.

Szilagyi Sándor

A magyar nemzet

tört. II. k. 47. l.

BUDAPEST
3 13APR 8-8

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

.....

.....

BUDAPEST,

.....

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Gatter Gyula
festő

M.D.K.

Férfi tanulmány

Bizankció 1957. Budapest.

161.

Ø Gatterburg Helén
grófnő

1943-ban 21 éves
szül. Temesvár. (?)

Lásd
Vizy Elemér
Levente szüvérsch.
106, 107. l.
kéjekkel.

t nézve. Jobb kezével, ~~[illegible]~~ melylyel fejét
ztalra könyököl s baljában előre vett kardját
möldöke, bajusza s körszakála fekete, szeme
alója mellét is fedi, paszomántgallérú, ugyan-
ionatú atillája szürke. A Támlásszék, melyen

, méretei 85:68 c/m.

rehlyemuzeumból. 107/95. № XIII.

107/95: XIII.

Gattho, Xav Ferenc

orgonaépítő.

1809. Franciscus Xaverius Gattho organifex rom.-cath., ex Austria civitate Graecz oriundus uxoratus penes fideiussionem Sebastiani Wiell die 19. Julii.

Kemény Lajos: Kassám polgárjogot nyert művészek. Művészet. 1913. 283. l.

lásd már előbb is Gatco alatt?

ez a név azoknak sorában van, akik bezük, ambiciójuk és képességük teljességével dolgoznak azon, hogy itt egyes talentumok, ha megszülettek, egyszersmind kitepődjenek és boldoguljanak. A ma-

MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG
SOCIETA ITALO-UNGHERESE
BUDAPEST, IX. RÁKOS-U. 10

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

úrnak
úrhölgynek

BUDAPEST,

ifj. Kellner E. Bpest.

LA SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

invita la S. V. Illma ad intervenire alle

CONFERENZE

che

il Rev.

P. VITTORINO FACCHINETTI

Professore dell'Università del Sacro Cuore di Milano

terrà

sabato, 27 aprile alle ore 18
nella Sala del Museo d'Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—37.) sul tema:

DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA

(con proiezioni); e

lunedì, 29 aprile alle ore 18
nella Sala della TESz (V., Falk Miksa-utca 1) sul tema:

LA RADIO IN VOLO

LA PRESIDENZA

Gli ospiti sono graditi.

Gatto Ferenc

orgonakészítő

1808. Kassa

l.

Arch. Ért. 1915

362. l.

Sz. Lohwag Ernesztin: Gróf Festetich Izabella arcképe.

G a t t h o K. Ferenc orgona-
készitő /Kassa, 1809/

M Ű V É S Z E T.
XII. évf. 1913.
283.
"Kassán polgárjogot nyert müvészek"

MDK

Gatterer Ferenc építészmérnök
Győr

MMÉRközl. 1929. 256. l. Hirdetmény.

MDK

Ga t terer Ferenc, ép.mérnök

Győr. Batthyány tér 5.

A Bp.-i Mérn.Kamara Közleményei. -MMKK.1928.II.19. 56.1.
A Kamara uj tagjai.

G r a e c z /Grác?/ Ausztria

Gattho X.Ferenc orgonakészitő
származási helye/XVIII.sz.
második fele/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
283.
"Kassán polgárjogot nyert müvészek"

ALITENIUS GATTI, rézmetsző

---

21. kép.- Báthory Zsigmond lovas képe.-
Alitenius Gatti rézmetszete, Magyar Történelmi K
Képcsarnok. Fekete repr.

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Báthory Zsigmond moldvai hadjáratának egykorú grafikus emlékei 57. old

FOLIA HISTORICA, 2. A M.N.M. Évkönyve, Bp. 1973

Gatti, Alitenius rézmetsző
és Giovan Antonio Pauli

Báthory Zsigmondot ábrázoló
rézmetszete ésemlép nyomán Zenilt rézlemez-
re (1595) Magyar Történelmi Képcsarnok
repro a 302. oldalon

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiaik Kiadó Bp.1975.

290. old.

ALITENIUS GATTI, grafikus

A Ghiurghiu melletti csata más olasz emléke is ismeretes Gatti és Giovan Antonio Pauli kiadásában megjelent rézmetszetű lovasportréja Báthorynak. Gattit eddig csak, mint díszítő ornamentikametszőt tartotta számon a szakirodalom. A hátterben folyó csatát bemutató lendületes lovas portrén Báthory fejedelem arcvonásai a szokottnál fiatalabbak, puhábbak. /21. kép./. 60. old

OSKNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Báthory Zsigmond moldvai hadjáratának egykorú grafikai emlékei 57. old

POLIA HISTORICA, 2. A M.N.M. évkönyve, Bp. 1975

ALITENIUS GATTI, grafikus

A Ghiurghiu melletti csatában Báthory lovasportréja. Rézmetszet. Arcvonásai a szokot nál fiatalabbak, puhábbak. A grafikus nyilván nem metszet-előképek után dolgozott, hanem korábbi, élet után készült portré állott rendelkezé sáre. Talán a firenzei udvar őrzött meg egy miniatürt 159 1592-ből, amikor Báthory a herceg hugát feleségül kérte é a kor szokása szerint képmását küldte. 27,6+21,9 cm.- 60.old. 29-31. jegyz 21. v. lap.

GENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: Báthory Zsigmond moldvai hadjáratának egykorú grafikai emlékei 57.old

FOLIA HISTORICA, 2. A M.N.M. Évkönyve, Bp. 1973

Gatti, B.

MDK

festő

Repr.

"Madonna" Szépm. Muz.

7.o. 10. kép.

Fenyő Iván: Correggio ismeretlen rajzai.
Müv.Ért. 1959. VIII.évf. 1. sz. 1-11.o.

Gatti, Bernardino

MDK

festő

A Szépm. Muz.-nak eddig Correggio eredetijaként szerepelt rajzát Pppham Bernardino Gattinak tulajdonitja. /Repr. Ø/Ø.7.o. 10. kép./

9-10.o.

Fenyő Iván: Correggio ismeretlen rajzai.
Müv.Ért. 1959. VIII.évf. 1. sz. 1-11.o.

Gatti (Gasthi, Gasti, Gaszti) Mihály, ötvös; szül. 1630 körül Brassóban. Az ötvösséget Kolozsvárt Ötvös v. Német Dániel mesternél tanulta. 1643-ban, apródidejének első évében gazdájának puskáját tisztítván, véletlenül megsebesítette Varga Tamás leányát, Német Dániel szolgálóját, aki sebeibe nehány nap mulva belehalt. Utóbb e »gyilkosság« miatt sok baja volt a czéhhel, mely nem akarta mesterré avatni, s évekig vonakodott őt kebelébe fogadni. 1653-ban azonban már tagja a czéhnek s ettől kezdve mint kolozsvári ötvös működött.

Deák Farkas: Rajzok a kolozsvári ötvös czéh életéből. *Századok.* 1886. 572—578. l.

Gatthi Mihály
ötvös

Talpas pohár
m. 20.3 cm

Esztergomi keresz-
tény múzeum
Inv.

Gatthi

~~Római pecsétnyomó fémből~~

V. 246.

Gatthi Mihály

ötv.

Ei Kőmagotoj

1001. 7.

ÉLI KIÁLLÍTÁS

KÉPES TÁRGYMUTATÓJA

1928 DEC. 16-TÓL—1929 JAN. 27-IG.

SZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK

Gatti (Gasthi, Gasti, Gaszti)

Mihály

ötvös

L.

Szendrey-Szentiványi

548. l.

Czékjelvények, Temesvári VIII. 191.

Goldschmidt Sebestyén, ö. 1575.
Goldschmidt Simon, l. Simon.
Goldschmidt Stoffen l. István.
Goldschmidt Tamás, ö. 1596.
Goldschmidt Tomas l. Beszterczei Tamás.
Goldschmidt Thomes l. Tamás.
Goldschmidt Velten l. Bálint, ötvös.
Goldschmidt Venczel l. Venczel ötvös.
Goldstein kő, f.
Goll Elemér, é.
Gollenczig, rm.
Goltz Ignácz Dömef. XVIII.

MEGHIVÓ

GATTO NERO FESTŐMŰVÉSZ ÉS KARIKATURA RAJZOLÓ „GÖRBE TÜKÖR" c. KIÁLLITÁSÁRA

A kiállításon a világpolitikának ismert alakjai, színészek, írók, ujságírók, nemzetközi bűnözők karikaturái kerülnek bemutatásra.

A kiállitást Tersánszky J. Jenő író nyitja meg.

MEGNYITÁS: 1947. JÚLIUS HÓ 18-ÁN,
PÉNTEKEN DÉLELŐTT 1/2 12 ÓRAKOR A

SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN

IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET.

TISZTELETTEL:

ARÁNYI ÁRPÁDNÉ SZALMÁSSY ZSIGMOND
IGAZGATÓK.

A kiállitás megtekinthető 1947. augusztus 15-ig bezárólag, naponta 10—5 óráig, szombaton, vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

NYOMTATVÁNY

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
947 JUL. 15.
BUDAPEST 4

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula úrnőnek
úrnak

Budapest

XI ker., Lágymányos ~~út~~ utca ~~tér~~ 16 sz.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda
Budapest, IV. Prohászka Ottokár u. 6.

Sajtóbemutató: julius 18.-án 10-5-ig, 19.-én 10-2-ig.

MEGHIVÓ

GATTO NERO FESTŐMŰVÉSZ ÉS KARIKATURA RAJZOLÓ

„GÖRBE TÜKÖR" c. KIÁLLITÁSÁRA

A kiállításon a világpolitikának ismert alakjai, színészek, írók, ujságírók, nemzetközi bűnözők karikaturái kerülnek bemutatásra.

A kiállitást Tersánszky J. Jenő író nyitja meg.

MEGNYITÁS: 1947. JÚLIUS HÓ 18-ÁN,
PÉNTEKEN DÉLELŐTT 1/2 12 ÓRAKOR A

SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN

IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET.

TISZTELETTEL:

ARÁNYI ÁRPÁDNÉ SZALMÁSSY ZSIGMOND
IGAZGATÓK.

A kiállitás megtekinthető 1947. augusztus 15-ig bezárólag, naponta 10—5 óráig, szombaton, vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

NYOMTATVÁNY

Nagyságos

dr. Dutka Mária

úrnőnek
úrnak

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
947 JÚL 15.
B
BUDAPEST 4

Budapest

VI. ker., Vilma királynő út ~~utca~~ ~~tér~~ 12. sz.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda
Budapest, IV. Prohászka Ottokár u. 6.

M.D.K.

Gattinger Eszkár, építész

volt megbízva a Korb és Gierel tervei szerint a Váci-u. 36. sz. alatt felépült Klotild palota művezetésével

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI. évf.

máj. 2. sz. 4. old.

GATTO, Anton, kőfaragosegéd Pozsony-ban

A. G. Steinmetzgesell, + 49 éves korában, Pozsony, 1847 máj. 7. (1847, 408 l)

Preßburger Zeitung
(Zeuthon)

Gatto Nero

rád

Szivárvány

1947. aug. 2.

képekkel.

Wittmann Rezsőnek hívták. 1928-ban indult el Pestről 18 éves korában. Prága volt az első állomás. végig gyalogolta nyugat-Európát, Portugáliában kötött ki. Innen Spanyol Marokko, végig Afrikán. Innen Olaszország, itt fordítás

kezdett karikatúrát raj-
zolni. Az ötvös
politikusokat lerajzolta,
a lapok közöltök. Liège-
ben Szinbányán Antwer-
penben kikötöi dokk-
munkás volt. 1941-ben
harajott 1945 elején fogság-
ba esett. A szovjet propa-
ganda osztályon dolgozott,
antifasiszta plakatokat
rajzolt. Nehány hónapi
fogság után harajott
még 1945 őszen. Azota
Kaposvárra kiállítást ren-
dezett 1947 nyarán koll.
Ziak. a szalmány-ga-
lériában

Gatto Nero

rajzoló

Nemzet

Kiállítások

Karikatúra kiállítást rendezett a Szalmássy-Galéria. *Gatto Neronak*, a tehetséges fiatal rajzolónak 136 portréját és plakáttervét állították ki. A művésznek ez az első egységes kiállítása, ahol egy „görbe tükrön" keresztül vetíti elénk korunknak és a megelőző rezsimeknek vezetőit, a budapesti lapok főszerkesztőit, legkitűnőbb színészeinket, az utolsó idők politikai eseményeinek karikatúráját. Gatto Nero rajzainak modelljeit nemcsak hogy megismerjük, de a művész segítségével meg is találjuk azt a torzító vonást, amely minden emberi arcban él és amely lehetővé teszi néha az életben, hogy őszintén nevessünk.

✦

Róna a

Magyar Nemzet

1947. jul. 22.

(Kiállításokr.)

Gatto Nero

Szabadvág 1947. aug. 6.

Velmacher Anna:
Gatto Nero Karikatúrái.

Fekete Lajos dr

Gatto Nero "Görbe tükör" kiállítása.
Szalmássy gloria.
Élet és Jövő. 1947.
aug. 2.

Pesti Napló (Gatto Nero karikatura kiállítása) 1947. aug. 1.

Gatto Nero

(Fekete Macska)

Pesti angyalföldi, proletár származású szerek volt. Gyalog bebarangolta Nyugatot, ekerült Afrikába, Tunisszba, Algiba, Marokkoba. Közben volt hegedűs, szeingbánya munkás, kikötői munkás, profi birkózó stb. Milanóba futva, a Brera iskolában tanult rajzolni 1933. már olasz és külföldi lapok hozták karikatúrát. Fekete Macskával szigetalta rajzait, így ragadt rá a név.

Dutka Mária: Angyalföldi bráchból lett „olasz festő." Világ 1947 jul. 17.

Gatto Nero

(Fekete Macska-t jelent)

Weinmann, vagy ehhez hasonló nevű rajzoló művészi álneve. Hosszabb ideig élt Olaszországban, olasz lapokban közölt rajzait apró fekete macskával szignálta, így ragadt rá a fenti név, melyet most művészi névként használ.

Dési Huber István
né szíves közlése
1917 aug. 5

Gatto Nero

Görbe tükor c.
kiállításának
katalogusa
Szalmássy Galéria.
1947. aug.

Könyvtáramban!

1948. Palestinába
went

M.D.K.

Gatto Nero

Karikaturái "Görbe Tükör" cim alatt Bilicsi Tivadar, Bulla Elma, Mihályi Ernő, Simor Erzsi, Tersánszky Józsi Jenő és Goll Bea müvészekről.

A 16. sz. példányban ugyancsak fenti cim alatt készit karikaturákat Szilassy László, Vaszary Piri és Timár József müvészekről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. ápr. 6-12. VII. évf. 15. sz.

M.D.K.

Gatto Nero

"Görbe Tükör" c. rovatában karikaturkat készitett Lázár Mária, Palló Imre és Bordy Bella müvészekről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. márc. 23-29.
VII. évf. 13. sz.

M.D.K.

Gatto Nero

"Görbe Tükör" c. rovatában közli a lap a müvész karikaturáit: Tőkés Anna, Somlay Artur és Tolnay Klári szinmüvészekről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. márc. 2-8
VII. évf. lo. sz.

M.D.K.

Gatto Nero

"Farsangi görbe tükör cimmel karikaturákat készitett Dayka Margit, Kiss Ferenc és Fényes Aliz szinmüvészekről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 17-23
VII. évf. 8. sz.

M.D.K.

Gatto Nero

Fedák Sári: "Édes öcsém Egyed!" c. tréfás cikkét illusztrálta Fedák Sáriról készült karikaturával.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr.17-23. VII. évf. 8. sz.

.

M.D.K.

Gatto Nero rajzolómüvész

Karikaturákat készitett müvészekről: Csortos Gyula, Muráti Lili, Jávor Pál, Latabár Kálmán, Kiss Manyi, Pethes Sándor képei.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 3-9. VII. évf. 6. sz.

M.D.K.

Gatto Nero

A Magyarországon élő olasz rajzolóművész karikaturái Honthy Hanna, Mezey Mária és Turay Ida szinművészekről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 1o-16.
VII. évf. 7. sz.

MDK

Gattos Thanos épitész

Sztálinvárosi lakástervek repr.

Lakástervezésünk néhány kérdése Magyar Épitőmüvészet 1954.4-6.sz. 102.l.

M. D. K.

GATTOS Thanos építész
és Székely Károly
László: Székely Károly

MDK

Gattos Thanos épitész

Sztálinvárosi lakásegység repr.
lakásegység, tanulmányterv repr.

Csordás Tibor:A tömeges lakásépités tervezési kérdései Magyar Épitőművészet 1955.IV.évf.9-10.sz. 261-262.l.

Gattosz Tanosz

Kiosztották a lakóházépitési tervpályázat dijait.
Magyar Nemzet, 1953. jan. 4. 6.l.

Gatz

tanítvány volt Fjelegyházi László.

Sz. Kürti Katalin: A debreceni Ady Társaság képzőművészei.

Alföld 1974/1. 67 old.

Gatyás
Sándor, 13.
éves

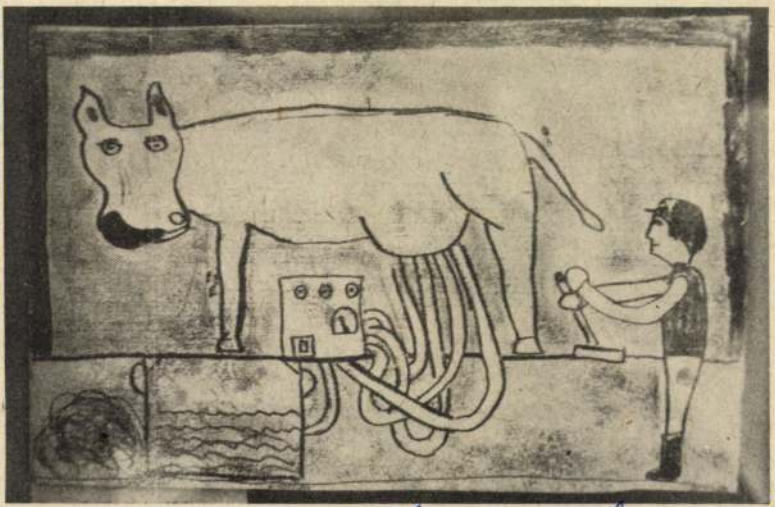

Gatyás Sándor
13 éves
(Kecskemét)
(T. I. reprodukciói)

Hazánk mezőgazdasága, diákszemmel.
Népművelés, 1984. jún.
25. old.

Az Eszper
közgyűlés

A Gorgó
eszperant
a Városli
(Princz O

Gattyán Ervin iparművész.

Az Építők műszaki klubjában rendezték meg kiállítását.

Kiállítási kalendárium.

Szocialista Művészetért, 1969. márc.

M.DK

Gattyán Erzsi
iparmüvész

Az Épitők Műszaki Klubjában
van Kiállítása

— : Kiállítások

Művészet, 1969. január - 47 lap

Gattyán György
ipartűrben

A Fészek Művészklubban volt
kiállítása a művésznek.

----: Kiállítási naptár.
Művészet, 1975. február - 49. old.

Gattyán György
második díjat kapott. Részt vett a
Budavári Palotában a centenáriu-
mi ajándéktárgyak kiállításán.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1972/282 10old

MDK.

Gattyán György

Kiállitásáról hiradás

Békésmegyei Népujság 1966 jan. 15.

MDK

Gattyán György

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

le. D. K

GATTYÁN György

részvétel a kiállitáson

Zay László: Egy kiállitás igéretei Fiatalok a rjzfilm müteremben

Magyar Nemzet 1962. junius 2. 4.l.

GATTO NERO KARIKATÚRÁIRÓL

A *Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum* képzőművészeti gyűjteményében érdekes arcképsorozat található, melynek alkotója *Gatto Nero* volt. A *Fortuna Vendéglő*ben nyíló tárlathoz az olasz nevű rajzoló művészeket ábrázoló karikatúráit választottuk ki, mivel a pasztellkrétával rajzolt képmások nagyon jellemzőek és eltaláltak.

Életéről művészeti lexikonokban nem találtunk adatot. Esetében csupán a korabeli újságok híreire hagyatkozhatunk. A művésztől, akit olasznak tartottak a *Film Színház Irodalom* képes hetilap 1944 évi februári, márciusi és áprilisi számaiban 8 alkalommal jelentek meg a *Farsangi görbe tükör*, illetve a *Görbe tükör* rovatban színész- és írókarikatúrák.

A háború után, 1947 július 18.-án Budapesten a Szalmássy Galériában rendeztek a karikaturistának egy nagy kiállítást. E rendezvény kapcsán megjelent írásokból tudtuk meg, hogy *Gatto Nero*, azaz „Fekete Macska" Budapesten született és eredetileg *Wittmann Rezső*nek hívták. Felvett nevére úgy tett szert, hogy az olasz lapokban megjelent rajzain aláírás helyett fekete macska jelzést szerepeltetett.

Budapesti tárlata alkalmával *Dutka Mária* hosszabb riportot készített a művésszel, mely a *Világ* című napilapban jelent meg és a rajzolóról fontos információkat tartalmaz:

„...Gyalog bebarangoltam Nyugatot, elkerültem Afrikába, Tuniszba, Algirba, Marokkóba. Gyalogtúrám alatt, hogy fenntartsam magam hegedültem, voltam szénbányamunkás, dolgoztam kikötőkben, Belgiumban mint profi birkózó szerepeltem. Egyszer egy kávéházban hegedültem, ott láttam egy kávéházi rajzolót, aki nálam, az amatőrnél sokkal gyengébb portrékat készített. Bátorságra kaptam és a rajzmappámmal én is körbejártam az afrikai és itáliai kávéházakat. Annyi pénzt gyűjtöttem össze, hogy Milánóba utazhattam és a Brera-iskolában kitűnő tanárok vezetése mellett megfeszített szorgalommal kezdtem tanulni. Egyévi tanulás után már kész karikaturista lettem és 1933-ban már az olasz és külföldi lapok hozták rajzaimat. ..."

Az ötven éve rendezett tárlatot, melyen 136 portrét és plakáttervet mutatott be *Gatto Nero*, az általa szintén lerajzolt híres író, *Tersánszky Józsi Jenő* nyitotta meg. A tehetséges művészről az utolsó hírünk 1948 novemberéből származik. A *Szabadság* című napilap arról tájékoztatta ekkor olvasóit, hogy *Gatto Nero* Palesztinába utazott.

Dr. Matits Ferenc
művészettörténész

GÁTZ ISTVÁN – GAUDI ÁRPÁDNÉ

Gátz István
Gatzig Berta
Gatziuger, Carl
Gaube Vilmos
Gaubek József
Gaubek Júlia
Gaubek Károly
Gaubek Péter
Gaubené (özv.)
Gauckler Martin
Gaudenyu Mihály
Gaudi Árpádné

blk= kue
3000= 40175373
3100= Faragó, Sándor
3140= m
3162= Architekt &
Kunstgewerbler
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1891.01.25
3290= Nagyvárad
3360= 1940
3420= Budapest
309a= Mue^BSvLex II, 1966
309e= B.Takacs, Debrecen
9995= 0022
kenn= hg
redk= Nováky, A^B0gnes
9906= un
9908= H
katg= 5
9900= 20020717
9990= oder cf?
revi= 14 Sep 2000/BRANDT
4 Jul 2000/BRANDT
created 3 Jul 2000/BRANDT

Götz Istrán fertő"

Prot. rzeczy

1931. 45-47.

Gatzing Berta

A Marastoni festészeti akadémia növendéke viz és olajfestményeire jutalmat kapott a biráló bizottság javaslatára,-közli az Iró és Művészet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. okt. 13.
56. sz. 1125-1126. lap

Gatzinger, Carl, pozsonyi ötvösinas

V. 143.

Muz. és Kot. Ért

Gatzinger, Carl

MD K

Gaube Vilmos,

7oo16. /VI.Frangepán-utca 62,/ a VI.Agyag-u. 55 sz. istálló.

Magánépitési engedélyek Budapesten.
Váll.Közl. 19o8.ápr.1. 8.1.

Gaubek József építész M.D.K.

Tiszamenti Vegyimüvek térbeli szerkezetü raktárcsarnokának tervezésénél Kádár István építész munkatársa

Magyar Építőművészet 1967/5. 12-13.l.

Jaubek Julia

Munkácsy díjas. Budapesten született 1928-ban. 1949-ben végezte el az Iparmüvészeti Főiskolát, mestere Kaesz Gyula volt.

Monogyor Képzőművészek Szövetsége belső építész szakosztályának kiállítása, Budapest 1970

124

Gaubek Júlia

A szerző „szellemes kisbútorait" hiányolja a belsőépítész kiállításról.

Kovács Zsuzsa: Lakásbútor; Ipari Művészet, 1971. 2. sz. 10. l.

Gaubek Júlia Munkácsy-díjas bélyegtervező.

A Lakáskultúra boltjában minden pénteken ad lakberendezési tanácsokat.

Lakáskultúra, Budapest, 1941. (2.) H.

Ujaubek Júlia

Legjelentősebb munkái: Forte bemutatóterem Budapest (1970). Nehezen expresszó a Budai Várban (1970) 1958-ban kollektív kiállításon volt a Csók galériában.

Magyar képzőművészek társaságának kiállítása, Budapest, 1970

121

Ujaubek Júlia

Részt vett az 1965-i V. Országos Iparművészeti Kiállításon. Az Iparművészeti Vállalat számára kisbutorokat tervez. Vendéglátóipari létesítmények mellett kiállítási tervezéssel is szerepel.

Magyar Képzőművészek Szövetsége Belső-építész szakosztályának kiállítása, Budapest, 1970

120

Gaubek Julia

"Az "enteriőr" magyar müvészei" cimmel Szabó György ir a Magyar Képzőművészek Szövetsége Belsőépitész Szakosztálya kiállitásáról az Ernst Muzeumban, s kritikájában dicsérettel emlékezik meg a müvész által tervezett térelválasztóról.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január 2.
XV. évf. 1. sz. 12. lap

Gaubek Júlia

Domanovszky György: Négy Munkácsy-dijas iparművész /Gaubek Júlia belsőépitész, Garányi József keramikus, Gulás Zsuzsa textiltervező,, Mánczos József üvegtervező./ - Művészet, 1966. 7.évf. 2. sz. 31. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

265. l.

Gauber Júlia

Kiállítását előkészítik Kapos-
váron

Öt fiatal iparművész
Somogyi Néplap 1970. szep. 24.

GAUBEK JÚLIA

KISBÚTORTERVEZŐ-MŰVÉSZ. ALKOTÁSAIT VÁNDORKIÁLLÍTÁSON MUTATTA BE.

H.B. IPARMŰVÉSZEK A VASZARY-TEREMBEN.

SOMOGYI NÉPLAP, 1970. OKT. 18.

Gaubek Júlia

Kovács Zsuzsa: Gaubek Júlia. — Művészet, 1966. 7. évf. 3. sz. 36-37. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. 1969. 3. sz. 243-284. l./

261. l.

Gaubek Julia

MDK

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége ötvös-belsőépítész-kerámia-ipari formatervező bizottságának tagja lett

Műterem 1958 I. évf. 5 11.sz. 9.o.

Gaubek Julia MDK

iparművésznő

főerőssége a kisbutorok gazdaságos kiképzése.

Két repr. ~~36. és~~ 38.o. és 40. o.
Lakásberendezési kiállitás a Csók Galériában.

Szabolcsi Hedvig: Fiatal iparművésznők.
Müterem 1958 I. évf. 10. sz. 38-40.o.

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
és a MŰCSARNOK meghívja Önt

GAUBEK JULIA belsőépítész
JURIS IBOLYA textiltervező (kézifestő)
FETT JOLÁN textiltervező (szövött)
GORKA LIVIA kerámikus
SZABÓ ERZSÉBET üvegtervező
művészek

KIÁLLÍTÁSÁNAK
megnyitására

Megnyitó beszédet mond: ARADI NÓRA,
a Művelődésügyi Minisztérium osztályvezetője

1958. augusztus 16-án délben 12 órakor

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA, V., VÁCI-UTCA 25

Fk. Luzsicza Lajos 6293 m Minőségi-ny. Fv. Draschitz K.

MDK

Gaubek Julia

/bútor/ kiállitott munkájáról kép a katalógus ban.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

Gaudek Julia
belsőépítész

M.D.K

A Magyar Képzőművészek
Szövetségének közgyűlése a
belsőépítészeti szakosztály tag-
jait választotta.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlése
Művészet 1969 március - 16 lap.

MDK

Gaubek Julia, belsőépitész

Barabás Klára, K.Krasznai Mária kiáll. 1962.
Fényes A. terem

GAUBEK Julia belsőépitész M.D.K.

Erdődi Istávn és Solti Gizella kiállitásának instal-
lációja

V. É.: Erdődi István és Solti Gizella kiállitása
Magyar Nemzet 1962. december 18. 4.1.

M.D.K.

Gaubek Júlia
belsőépítész

Az V. Sparművészeti Kiállitáson
részt vett.

Kovács Zsuzsa: Az V. Sparművészeti Kiállitás belsőépítészeti...
Művészet, 1966. április - 26 lap.

MDK

Gaubek Julia

butor

4. Orsz. Iparműv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

Gaubek Julia belsőépitész M.D.K.

Müve a kiállitáson butorok

Vámossy Ferenc: Az V. Orsz. Iparmüvészeti Kiá-
Állitásról
Magyar Épitőmüvészet 1966/2. 59-60. l.

GAUBEK JULIA, belsőépitész

A Herendi Porcelángyár jelenlegi kiállitásának berendezését Gaubek Julia belsőépitész tervezte. 122.old. 7.jegyz.

MOLNÁR LÁSZLÓ: A Herendi porcelángyár művészeti törekvései 1826-1850 között 111.old

A Veszprémi Megyei Múzeumok Közleményei, 9. Veszprém, 1970

Gaubek Júlia tervező művész

Az Iparművészeti Vállalat boltjában látható zebrán csíkos, furnérozott, sárgarész díszítésű szekrény együttese és asztala.

Lugosy Bálint: Láttam-tetszett

Ez a Divat, Budapest, 1943. 4.

Gaubek Julia
belsőépítész

Miltatás

Bohor József: Tervezés és társadalmi igény.
Művészet, 1975. május – 14 oldal

Gaubek Júlia, belsőépítész

Kiállít a Tanács körúti bemutató-teremben.

(f.f.): Belsőépítészet '74.

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 8.

Gaubek Júlia, iparművész

L.: Mikó Sándor

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. szept. 17.

09

Gaubek Júlia, belsőépítész

● OTTHON — IPARMŰVÉSZET. Ez a címe annak a kiállításnak, amelyet Csepelen, a Munkás-otthonban tekinthetnek meg a látogatók. A bemutatót Gaubek Júlia Munkácsy-díjas belsőépítész nyitja meg délután.

—:o Otthon —

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. szept. 16.

Gaubek Julia

A butortervező iparművészek között Hornicsek László, Gaubek Julia és Bedécs Sándor nevét említi meg Vadas József: "Áruház a Műcsarnokban" c. kritikájában, mely a Jubileumi Iparművészeti Kiállitásról számol be.
A résztvevő művészekre vonatkozó részletes ismertetést lásd: Kozma Lajos nevénél, cédulája mellett.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. juni. 28.
XIX. évf. 26. sz. 2. lap.

Gaubek Júlia

Formatervező, részt vett a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún – júl.

GAUBEK JÚLIA /

bútorterverő, réntvett a nagykőrösi művelődési fórban rendezett képző- és iparművészeti kiállításon

---

Pest Megyei Hírlap (Nagykőrösi Hírlap)
1968. aug. 27.

/4

Gaubek Júlia

A borítón és a mellékleten összeállítást közlünk a KERTI munkatársai: Gaubek Júlia, Mikó Sándor, Szörényi Béla, Nyáry László és Kisszebeni Marcel belsőépítészek terveiből.

Új Irás VII. évf. 6. sz. 1967. jún., 2. l.

M.D.K.

Gaubek Julia

Butortervező kiállitott a Csók galériában.

Havas Lujza: A lakás müvészete.Kiállitás a Csók galériában.

Népszava 1958. aug.19. 4.old. 195.szám.

MDK

Gaubek Julia

Gaubek Julia / bútor/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959 Dec. 18 - 1960.Jan. 31.Kat.

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Népszava 1965 ápr.2.lap -

Gaubek Júlia

a Magyar Képzőművészek Szövetsége Belsőépítész Szakosztályának kiállításán — melyet 1970. dec. hóban az Ernst Múzeumban rendeztek, — munkái szerepeltek.

dr. Vámossy Ferenc: Belsőépítész kiállítás — belsőépítész hivatás.

Magyar Építőművészet, Bpest, 1971. 4. 63. old.

Gaubek Júlia belsőépítész

Érdemes művész

GAUBEK JÚLIA Munkácsy Mihály-díjas belsőépítész;

Népszabadság, 1990. márc. 14.

MDK

Gaubek Julia iparmüv.

brüsszeli kiáll. magy.pavillonjának belső tervei

A lakás müvészete. Népszava, 1958. aug. 19. 4 l.

M.D.K.

Gaudek Julia
iparművész

Portrait mutatta be a kiállításon.

Dutka Mária: A magyar iparművészet a Műcsarnokban
Magyar Nemzet, 1959 dec. 24. 6 l.

MDK

Gaubek Julia

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

M.D.K

Gaubek Julia
belső építész

1961-ben készülette a Parkszálló esz-
-presszóját az ő nevéhez fűződik
a Gellértszálló lakosztályai, a Heren-
di porcellángyár múzeuma.

Kozács Iszusa: Gaubek Julia
Művészet, 1966. március - 36 lap

Gamek Julia
belső építész

M.D.K

1965-ben a Munkácsy-díjat nyerte,
1949-ben végzett a Főiskolát. 1958-
ban a Stók-galériában kiállításon
vett részt. Első darabjai a népmű-
vészetre, a háziiparra tanúskodnak.

Photács Zsuzsa: Gamek Julia
Művészet, 1966. március - 36 lap

Gaubek Julia, iparművész MDK

Egyedi terveivel szolgálja
a lakáskultúrát

Fenczik Flóra: Kócsag a szekrény tetején 2

ESTI HIRLAP Sp. 1964. szept. 24

14.D.1

Gaubek Julia
belső építész

1965-ben a Munkácsy
Mihály díjat kapta.

— : 1965. Állami és Kossuth díjasai
Élet és Irodalom, 1965. ápr. 3 - 2 kp.

M.D.V.

Gaubek Julia
belsőépítész

Nagyobb gyűjteményes anyag-
gal 1958-ban mutathozott be
a Csík István galériában.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas iparművész
Művészet, 1966. február - 31 lap.

M.D.K.

Graubek Julia
Sparmüvész

Kisasztal-Levéet az Sparmü-
vészeti Vállalat kivitelette.

—: Szép otthon

Nők Lapja, 1966. márc. 19 - 27 lap

M.D.4

Gaubek Julia
ipsarmüvész

Fotel szerventit az Ipsarmüvészeti
Vállalat kivitelezte.

M.E.: Változatok kisasztal-témára
Nők Lapja, 1966. márc. 19 - 26 lap.

Gaubek Júlia, belső építész MDK

Lakásberendezés kérdéseiben tanácsadó feladatokat is végez.

Fencsik Flóra: Sakkozás a pacinpapírom 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. aug. 18.

MDK

Galbeka Julia
belsőépítész

1965-ben a Munkácsy díj
II. fokozatát kapta „a
társulat keretében elért eredményeiért".

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas épít
művész
Művészet, 1966. február – 31 lap.

Gaubek Julia

M.D.K

Belsőépítész

1949-ben az Szarmúvészeti Főiskola belsőépítő szakán nyert. képesítést. Utána különböző tervező intézetekbe működött. Sok pályázaton számos díjat nyert.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas pásmunkás

Művészet, 1966. felszám – 31 lap

M.D.K.

Gaudek Julia
kelmőépítész

Nagyobb kelmőépítészeti alkotásai:
a Régi posta utcai Mintaterem, a
Gellért Szálló I. emeleti lakosztályai,
a Park Szálló Expressoja.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas grafikus
Művészet, 1966. február - 31 lap

M.D.K.

Gaubek Julia
belsőépítész

Nagyobb belsőépítészeti kiala-
kításai még: a Herendi Mu-
zeum, az egyi representatio
borpince.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas ipaszművész
Művészet, 1966. február - 31 kap.

M.D.K.

Gaubek Julia
belsőépítész

Tervezi a Visegrádi utcai Bisztro,
a Kacsoh Pongrác úti balóbelep
étterem - eszpresszőjat, a nyíregy-
háza ABC áruház belső berendezését.

Domanovszky György: Négy Munkácsy-díjas iparművész.
Művészet, 1966. február - 31 kap

MOK

Gaubek Júlia iparművész

bútorai szerepelnek az öt fiatal iparművésznőnek a Csók-galériában rendezett kiállításán.

(B. Zs.): Az otthon művészei.

Ország-Világ, Bp. 1958. szeptember 17. 16. l.

MOK

Gaubek Júlia c.gy. műv.

bútorai szerepelnek a Csók Galéria-
ban rendezett kiállításon. (A kiállítás-
ról fényképek repr.)

M.E.: Öt fiatal iparművésznő.

[Csók Lapja, Bp. 1958. szeptember 4. [14-15.l.]

MDK

Gaubek Júlia ép. mű.

Tervezése: Fiókos szekrény – repr.

(M. E.: Kisbútorok.)

Nők Lapja, Bp. 1957. június 20. [17. l.]

MDK

Gaubek Júlia, iparművész

A törzsgárda tagja.

(cs. benkő): Angyalföldön épül az iparművészet palotája 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 30.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Gaubek Júlia ép. műv.

modern, négyfiókos világos kommódja szerepel az Iparművészeti Tanács által a Magyar Építőművész Szövetség Puskin utcai székházában rendezett lakberendezési kiállításon.

f. a.: Tervek és drak.

Nők lapja, Bp. 1957. október 24. [17.l.]

MDK

Gaubek Júlia ip. mův.

munkája: Zsúrasztalka – repr.

(M. E.: Kisbútorok.)

Nők Lapja, Bp. 1957. június 20. [17. l.]

Gaubek Júlia, [építész ?] M Dk

belső építőművész

Nyilatkozott: a konyha berendezésére sok féle lehetőség van a modern lakásban.

Étkezőfülke terve Repr.

Markos Erzsébet: Az étkezőasztal 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. jan. 21.

Gaubek Júlia, betsőépítész MDh

Lakberendezési tanácsadói szolgálatot is végez.

— : Behúnyt szemmel is ... 2

ESTI HIRLAP, bp. 1964. márc. 13.

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Magyar Nemzet 1965 ápr.2.lap -

MDK.

Gazdek Zalia

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Esti Hirlap 1965.ápr.1.lap-

M.D.K.

Gaubek Julia
ipanmüvesz

Méltatás.

Passuth Krisztina: Erdődi István kerámiái.
Élet és Irodalom, 1962. december 15 - 11 lap

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a M˘nkácsy dij II.fokozatát kapta

Népszabadság 1965 ápr.2.lap -4

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II. fokozatát kapta

Pestmegyei Hirlap 1965. ápr.1. lap -

.

Gaubek Júlia, belsőépítész MDh

4 Munkácsy M.-díj II. f.-t kapta.

– : Kiosztottak az idei művészeti díjakat

H. C.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. ápr. 2.

Gaubek Julia bolsó épitén

mudrácsy díj II. fokozatot kapott

Négmava, 1965, ápr. 2., 2 old.

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II. fokozatát kapta

Élet és Irodalom 1965 ápr.3. lap -

M.D.K

Gauluk Julia
belsőépítész

1965. április 4 én a Munkácsy
Mihály díjjal tüntették ki.

–: Kitüntetések

Művészet, 1965. május - 48 lap

Gaubek Julia
iparművész

M.D.M.

A Bók Galériában kiállításon
vett részt.

Vajna Éva: Juris Ibolya
Művészet, 1961. december. — 21 l.

Gaubek Julia

fiatal képzőművész kiállit a Csók Galériában
/ berendezési tárgyak/

Esti Hirlap 193 sz. 1958. aug. 17 2 old.

MDK

Gaubek Julia

4 fiatal iparmüvész kiállit a Csók galériában

Ezek egyike a fenti müvész

/belső berendezés/

Esti Hirlap 161 sz. 1958. jul. 11 2 old.

GAUBEK Julia belső épitész M.D.K.

Barabás Klára és Krasznai Mária textiltervezők
kiállitási berendezésének terve

Vana Éva: Fiatal textiltervező müvészek kiállitása
Magyar Nemzet 1962. augusztus 17. 4.l.

Gaubek Júlia

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP

1958 JUL 19

1010

□ NÉGY FIATAL iparművésznő rendez kiállítást a közeljövőben a Csók-Galéria termeiben. Gaubek Júlia belsőépítész berendezési tárgyakkal, Juris Ibolya nyomott-anyag tervező kézifestésű sálakkal és kendőkkel, Gorka Lívia kerámiatárgyakkal, Fett Jolán szövöttanyag-tervező ruhaanyagokkal és bútorhuzat-tervekkel mutatkozik be a közönségnek.

□ NAPKELETI KALAND

[illegible] ügyészség hónapokig tartó nyomozás után derített fényt a szerteágazó bűnügyben. A bűnügy elsőrendű vádlottja *Varga Berta Mihály* kapuvári lakos és társai, az ellenforradalmi eseményeket követően embercsempészéssel foglalkoztak. Egy alkalommal egy ismeretlen személy, akit a határra kísértek [illegible]

Gaubek Julia belsőépítén

A római magas ipasamvénet

kiállítás megszítójára elutakott

Nagyvaca, 1965, ápr. 22, 2 red.

Gaubek Julia belsőépitész M.D.K.

Müve a kiállitáson

Balog János: A lakás művészete az V. Ma gy ar Ipa r-
művészeti Kiállitáson

Magy ar Nemzet 1965. dec. 26. 4.l.

Ga ubek Julia belsőépitész M.D.K.

Munkácsy-dijjal kitüntetve II. fokozat

kisbutor terveiért

Kiosztották a müvészeti dijakat

Magyar Nemzet 1965. április 2. 4.l.

Gaubek Julia belsőépitész. M.D.K.

Munkácsy-díjjal kitüntetve

Kiosztották a művészeti díjakat

Pest megyei Hirlap 1965. április 2. 2. l.

MDK

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Szocialista Müvészetért 1965 május lap -

MDK

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy díj II.fokozatát kapta

Szocialista Művészetért 1965 május lap -

Gautek Júlia ~~bútorfestőnő~~ iparművész

1965. dec. 25. Magyar Nemzet

A lakás művészete c. cikk
(Balog János)

Gaudek Júlia, belsőépítész MDk

† Munkácsy M. – díj: II. f. – † kapta.

–: Kiosztották a művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, 1965. nov. 1.

MDK.

Gaubek Julia

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Keletmagyarország 1965 ápr.2. lap -

Gaubek Julia
iparművész

M.D.K.

Solti Gizella és Erdődi István kiállítását rendezte.

Sobók Ferenc: Erdődi István és Solti Gizella kiállítása
Művészet, 1963. május – 35 lap

Gaubek Júlia, iparművész MDh

December 2-án ankétot tartanak Gaubek Júlia közreműködésével.

—: Művész — közönség találkozók a Kossuth klubban 10. l.

NÉPSZABADSÁG, Bu. 1963. nov. 3.

Gaubek Julia belsőépitész M.D.K.

Tervei alapján készült butorokat áru itanak a belt ban

Uj iparművészeti lakásberendező bolt a Belvárosban

Magyar Nemzet 1963. november 5. 5.l.

Gaubek Julia
iparművész

M.D.K.

Butorait az Iparművészeti Vállalat
uj boltjában is árulják

—: Hírek
Művészet, 1964. január — 47 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Gaubek Julia

MAGYAR NEMZET

1 1

1964 FEB 12

Gaubek Júlia és Mikó Sándor Munkácsy-díjas belsőépítész-iparművészek pénztek délutánonként esztétikai és célszerűségi tanácsokat adnak lakberendezési problémákban a Kossuth Lajos utcai iparművészet-lakáskultúra boltban.

részekbe. Végül is a Mel-

Gaubek Júlia, belső építész MDK

Textil a lakásban címen előadást tart az Iparművészeti Kabinet Kultúra Boltban.

—: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. júl. 3.

MDK

Gaubek Julia

Juhász L.: Lakberendezés a III. M. Iparm. és Népmüv. Kiállitásen. Szabad Művészet, 1956. 1-2. sz.
54. l.

M. D. K.

GAUBEK Júlia belsőcsilén

Karszékek

Szőnet: Szolóvári Imre

Dess.

Kovács Zsuzsa: Népi iparművészet a lakáoberendezésben

Magyar Építőművészet 1961. 6.sz. 47.1.

Gaubek Júlia

P.Z.: Lakóépület, Budapest, I. Uri utca. - Épitész: Farkasdy Zoltán, belsőépitész Gaubek Júlia, statikus Halbrohr Gábor; az eszpresszó dombormüve: Ilosfai József. - Ismertetés, képekkel /fotók: Vidovics István/

21-23.1.

Magy.Ép.müv. 1972.5.sz.

Gaubek Júlia

nevét a jelentős alkotók között emliti, munkáit méltatja

dr. Vámossy Ferenc: Belsőépitész kiállitás - belsőépitész hivatás. - Magyar Építőművészet, 1971.4.sz. 58-63.l.

Szabadi Júlia

Gaubek Julia belsöépitész M.D.K.

Bp. XII. Maros utca OTP lakóház belsöépitésze repr.

Épitész: Cs. Juhász Sára

Magyar Épitömüvészet 1964 / 4. 37- 39. l.

M.D.K.

Gaulek Julia
építész

A Gellért Szálló szobáinak kialakítását végezte.

Molnár László: A Gellért Szálló új berendezése.
Művészet, 1960. október - 26 lap.

MDK

Gaubek Julia iparművész

tervezi a Divattervező Stúdió kecskeméti utcai üzletének belső berendezését.

10 fiatal divattervező.

Nők Lapja, Bp. 1958. június 17. [14. l.]

M.D.K.

Gaubek Julia
iparművész

Mélyítettközepű asztala
(repro)

Fedor: Képzőművésznők kiállítása.
Kőb Lapja, 1969 márc 12 - 11 szám.

N. S. M.

MDK

Caubek Julia belsőépitész

Legjobb mai művészeink a velencei biennálén.
Népszava, 1958. máj. 22. 4.l.

Legjobb mai művészeink a velencei biennálén. Népszava, 1958.máj.22. 4.l.

M. D. K

GAUBEK Júlia belsőépítész

A Tanács Régi-posta utcai mintatermének belső berendezése

Megnyílt a Népi Iparművészeti Tanács mintaterme

Magyar Nemzet 1961. aug. 16. 3. l.

özv. GAUBERNÉ, szappanosmester

Czéka János, Schambach Procop, özv. Kossingné és Gauberné egri szappanosok a gyertya árának megváltoztatását kérték az 1790. május 26-án kelt kérésükben. A faggyú ára magasabb lett, a régi áron csak veszteségükkel árúlhatják a gyertyát. 165. old. 44. jegyz

LÉNÁRT ANDOR: Az egri céhek és a magisztrátus a 18-19. század fordulóján 155. old

Az Egri Múzeum Évkönyve, XIII. 1975.-Eger, 1975

GAUCKHLER Martin Réformagi, marvánpró, Kolmus

1662

WAB 100. 189.

[1] }t.Ferenczi, M.Barbu, Cercet`rile arheologice de la
[1] Id.muv. II, p.56.
[1] Engel P., id.muv. I, p.361.
[1] Lanevschi, id.muv. II, p.819-820.
[1] Poate la acesta se refer` planul lui Visconti (1690)
[1] Id.muv. II, p.153.
[1] Gh.Sebestyén, Unele cet`\i ale Banatului]i desene
XV, nr.1, 1984, p.48.
[1] Gh.Lanevschi, id.muv., p.427.
[1] Márki S., p.120.
[1] Lanevschi Uo..
[1] Inf. Suzana More Heitel.
[1] M.Bl`jan, E,Dörner, Probleme de demografie istor
descoperite pe teritoriul jude\ului Arad, [n Ziridava,
[1] Cercet`rile au fost conduse de Florin Medele\, de l
tisztáson a vár helyén dák település is muködött.
[1] Cf. Márki S., Arad, p.463 ?
[1] Magyarországi várépitészet. Budapest, 1955, p.212
[1] Cet`\i medievale din Transilvania. Bucure]ti, 1972
[1] Despre unele cet`\i medievale din Banat, p.70.
[1] Gh.Lanevschi, Cetatea }oimo]. Studiu de arhitectu
[1] Gh.Lanevschi, Cetatea }oimo]. Studiu de arhitectu

D

Gaudenyi Mihály

fazeras

l. Kalocsa

Ezredeves kiáll

XIII ~~cs~~ op. 1811

Túrónm[redacted] orzsoló X. 137.

Gaudenz Ferrari festő.

Archaeologiai Értesítő

X. 1876. 335.

GAUDI

Moravánszky Ákos. Antoni Gaudí.

Berlin 1985 Henschelverl. 35 p. 22 t.

programozói területeken).

2. Az új iskolának – hogy az európai szin
arra, hogy csatlakozzék a londoni közpo
adva a tanári továbbképzésre és diák-cs
helyez az emelt óraszámú nyelvi képzés

Mi az ORT?

Egy – több mint 60 országban jelenlévő – k
vezet. Az ORT szervezetet különböző bank
Fejlesztési Iroda, Európai Fejlesztési Alapít
a Világbank is.
Az oktatási rendszer tanintézményeivel cs
akár tengerentúlra is.

GAUDI

Bolgár György

Gaudit látni és ...?

Új Tükör, 1984. jan. 8. XXI. évf. 2. n. 22.

ell

A1 HASAB:1 DOI SZP 25 KDD 16

Pénz nélkül nem megy

VELENCEI BIENN

SINKOVITS

A jövő dimenziójának *hangzatos*
nem tett túlságosan lelkessé mink
ha a jövőben ilyen szerény akció
akkor a Velencei Biennálék
a nemzetközi művészeti élet pere

Gaudi Árpádné M.D.K.

Nagy Czirok László arcképe. rejz .repr.

Ruffy Péter: A Kiskunság krónikása

Magyar Nemzet 1963. április 28. 7.1.

Gambel Júlia

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1991 SEP. 18.

(Dallos Jenő karikatúrája)

1021

Törökös eszpresszó a Várban

Tegnap délben megnyílt a *Behram* nevű zenés eszpresszó és cukrászda a Várban, az Úri utca 30—32. szám alatt. A hangulatos szórakozóhelyet Behram török kereskedőről nevezték el, aki 1579-ben elsőként hozta be Magyarországra a kávét. A törökös hangulatú presszót *Gambek* Júlia, Munkácsy-díjas belsőépítész tervezte, a travertin műkőfalat *Ilosfay* József 24 karátos arannyal bevont faplasztikája díszíti.

Tankönyv a vállalati marketingről

Szeptember van, megkezdődtek az előadások az egyetemeken, a felsőfokú tanfolyamokon. A kül- és belkereskedelmi pályán működő, de a továbbképzéstől

GAUDI MÁRTON — GAUL FERENC

Gaudi Márton
Gaudt György
Gaudt Jènos
Gaut, Hans
Gaut Tamás
Gaudy Babette
Gauer Kristóf
Gauermann Friedrich
Gaugl, Georg
~~Gauguin~~ Gauguin, Paul
Gaul Emil
Gaul Ferenc

ex l.

```
blk= kue
3000= 00517614
3100= Fára, Janka
3dok= KND-Ansetzung
3ref= Fára, Janka
refe= MagyFestAdat, 1988
3105= P.Fára, Janka
3140= f
3162= Maler &
Graphiker
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1926.01.06
3290= Zalaegerszeg
3360= 1998
3420= Zala
309a= Mue^BSvÉlet, 1985;
MagyFestAdat, 1988;
KMML I, 1999
9995= 0022
kenn= hg
redk= Nováky, A^B0gnes
9906= ex
9908= H
9900= 20020717
9990= oder art. oder unter p?
revi= 10 Jul 2000/BRANDT
```

GAUDI Márton fazekas
Reggeli Dékás 1995. szept. 29.

MAKÓN,

a József Attila Művelődési Központ programja: szeptember 29-én, pénteken, délután 3 órakor a Zöld Szíves Környezetvédő Csoport tagjai találkoznak, 5 órakor a Versmondó Stúdió tartja foglalkozását, mindkettő a hagymaházban lesz. Este negyed 7 órakor az Írisz Táncklub tartja próbáját a Régi Városháza dísztermében. 30-án, szombaton, délelőtt 9 órakor a korongozó szakkörbe várják a gyerekeket. Fél 10 órakor számítógépes bazár lesz. A foglalkozások helye: a Régi Városháza. A Közösségi Ház lépcsőgalériájában az apátfalvi Dózsa György Általános Iskola képzőművész szakkörének kiállítása tekinthető meg hétköznap 8–20 óráig, szombaton és vasárnap 8-12 óráig. A Hagymaház Paletta Galériájában október 7-ig tekinthetik meg az érdeklődők Gaudi Márton fazekasmester alkotásait. A kiállítás nyitva van hétköznap 10-20 óráig, szombaton 8–12 óráig. Október 1-jén, vasárnap a Városi Ifjúsági és Fúvószenekar a Revü majorette Csoporttal közösen Szolnokon vendégszerepel. A Maros

Gaudt Georg

Ötvös

† 1719

l.

Korrespondenzblatt

1913. 24. l.

1440 **GG** **Georgius Gandt,** M 1687, †1719. (B : II, 1—14 között, — *unter 1—14.)*

a) Patena. — *Patene.* — „1703."
Ev. egyház, Kisekemező — *Ev. Kirche, Kleinprobstdorf. Roth : 249, 706.*

b) Kehely, patenával. — *Kelch m. Patene.* M—*H* 28,8
Ev. egyház, Szászújfalu — *Ev. Kirche, Neudorf. Roth : 116.*

c) Talpas pohár. — *Kluftbecher.* — Ca 1700.
Műkereskedelem — *Kunsthandel,* Bp.

1441 **GG** Talán ugyanaz. — *Vielleicht derselbe Meister.*

Mellboglár, közepén üveg. — *Heftel, in der Mitte Glas.*
Glück Frigyes, Bp. Expos. 1931 : 334.

I. II. III IV.

Krisztus alexandriai, szt.
kerére Mária, kinek dicsfenyé-
IA GRATIA PLENA", a gyűrűt huzza fel.
t két-két angyal látható; mig az előtérben a
re ereszkedve imádkoznak. Ez utóbbiakat
icsfény övezi. A kép kereten (egész alakban) balra: „S. AGOTA",
— S. IACOBO" és jobbra: „S. AGNESA" — „S. BAR-
ZTONIO" képeit szemlélhetjük.
lein a diszt zimerpajzsok képezik, szt. Katalin elé-
ntetre, midőn Maximin császár jelenlétében a
og a bálványisteneket tisztelni képtelenség;
l a máglyára
ön a császárné a börtönben meglátogatja és néki meg-
i az égi koronát; midőn a halálra itélteket,
ja; midőn a kerekbetörő gép szertepattant
ti; végre midőn öt lefejezik. A predella fölött a
ható és a keret oldalain szenteket áb-
tók.

144.

Gaudt János, ötvös 1657-ben Nagyszebenben.

Albrich, Karl: Die Bewohner Hermannstadts im Jahre 1657. *Archiv* des Vereines für sieb. Landeskunde. 1883. XVII. 284. l.

Gaudt János

ötvös

L.

Szudrey-Levéltár

548.1.

Czéh kanna vörösrézből VIII. 130.

Gaut, Hans

nagy nebeni ötvös

Gaut

l.

Batthyaneum

II. 38. l.

INTERNATIONALE TRANSPORTE
ALADÁR EISLER
BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 9.

NAGYSÁGOS

DR. SZENTIVÁNYI GYULA URNAK

LENKE TÉR 7. V.5.

BUDAPEST.

Gaudt Tamás
ötvös Nagyrebe
Körnagyötvi
246. f

1386 Thomas Gaudt, M 1614. (A: IV,17. Gy: 81.) Műve nem ismeretes. — *Arbeit nicht bekannt.*

Gaut Tamás, ötvös. A nagyszebeni ötvös czéh 1614-ben avatta mesterré.

Gyárfás Tihamér: A nagyszebeni ötvösök mesterjegytáblája. *Arch. Ért.* 1910. 415. l. (Mesterjegye közölve a 411. lapon.)

l. Gaudt T.

49. GAUER KRISTÓF. *(Christoph Gauer, Kauer).* 1782—1784.

1782. ápr. 28-án az 1781. okt. 4-éről még elintézetlenül maradt «affaire» véget ér és *Christoph Gauer*-nek, aki kérelmével a consiliumhoz ment, meghagyja a czéh, hogy a pozsonyi plébánia-templomból hozza el keresztlevelét s mutassa be a tanulólevéllel együtt. Miután azonban nevezett *Gauer* mesterremekét, mely egy pánczél-munkával (Pantzer-Arbeit) diszített kehelyből állott, csakis simán akarta megcsinálni, ezt azonban a czéh nem akarta elfogadni, *Gauer* visszalépett s kijelentette, hogy ügyét tovább keresi. Lefizette a 2 frtot.

1782. máj. 12-én *Christoph Kauer* megjelenik a czéh előtt s szándéka megváltozását és visszavonását jelenti s kötelezi magát nemcsak a feladott remek elkészítésére, de a szabályok és szokások elfogadására is. Bemutat egy rajzot, amit a czéh elfogad és elkészítésére *Frantz Xaver Hubernél* jelöl ki helyet. Lefizeti taksája felét, a 15 frtot s a 2 frt Fordergeldet.

1782. aug. 1-én bemutatja remekét. Taksáinak jegyzéke:

Taxa a csász. kir. privilégiumok szerint	--- ---	30 frt
A privilégiumokhoz	---	10 «
Lakoma	--- --- --- --- ---	10 «

Próba év	--- --- --- ---	15 frt
Remekért	--- --- --- ---	4 «
Goldstuckja	--- --- ---	12 « 54 kr
Birságpénz	--- --- --- ---	8 «
Fordergelt	--- --- --- ---	1 «

Erre nyomban lefizet 25 frtot, restál 65 frt 54 krral.

1782. aug. 4-én ezt a szerződést *Christoff Kauerrel* irásban megkötik s még egyszeri megkérdezése után irásba foglalva, általa sajátkezűleg aláiratják.

1783-ban szent János napján még restál 39 frt 54 krral.

1784. máj. 9-én *Christof Kauer* kívánságára összeül a czéh ama három kávéskanna ügyében, melyet *Turchányi* próbamester a nemes bíróság előtt bepanaszolt, de amelyet előzőleg három-négy mester megpróbálván, jóknak talált s így nem is tagadhatták meg a hitelesítő jel reáütését. De mivelhogy a próbamester-hivatalnok úr nem hagyta nyugton, a czéh a kannákat ujabb vizsgálat alá fogta s azokat néhány mester előtt újból próbaképeseknek találta. Ekkor elhatározták, hogy abban az esetben, ha *Kauernek* a czéh részéről bizonyíték kellene, azt neki neki minden időben kiadják.

ízben annyi sok érdemmel töltötte be, az alczéhmesterrel együtt újból megválasztják.

1821. jan. 7-én *id. Joseph Gerick* főczéhmester felszabadítja tanulóját, Franz Pasteirzk-ot, miután bizonyítványait és ezüst próba-darabját és annak rajzát bemutatta s ezeket jóknak találták. Lefizet 12 o. é. frtot.

1824. jún. 26-án id. *Joseph Gerick*, aki a czéhmesteri tisztet már 30 év óta általános megelégedésre becsületesen, hűségesen és magas méltósággal töltötte be, e nehéz hivataláról le akar mondani, de általános kérelemre azt még megtartja. Alczéhmesternek *Joh. Gericket* választják meg.

1826. jún. 29-én id. *Gerich* főczéhmester tisztjéről le akart mondani, a czéh egyhangú kérésére azonban megigérte, hogy azt megtartja.

1829. jún. 28-án, miután 39 éven át viselte a czéhmesteri tisztet, lemond főczéhmesteri állásáról s azt többé semmi szin alatt sem akarja megtartani.

1834. jan. 26-án jelenti a czéh-commissárius, hogy miután *id. Joseph Gerick* többé dolgozni nem akar, a reája eső adónak csupán felét hajlandó fizetni, a másik felét fizeti fia: *Gerick József*, aki jóllehet egykor eltávozott, mégis tagja a czéhnek.

jonak találnak, holott azokat azelőtt *Turschany*, az akkori próbamester, a próbát fel nem érőknek itélte s emiatt *Goerich*-et a hatóság előtt is bepanaszolta. A czéh ennek ellenében kiadja a következő bizonyítványt: Mi alulirottak, a czéhnek összes tagjai bizonyítjuk, hogy *Görich* úr 6 drb evőkanala előttünk megpróbáltatván, azok próbaképeseknek bizonyultak. E mellett jelentik, hogy e hatból az egyik kanalat «umparteiisch» Bécsbe küldték, ahol azt hasonlóképen próbátállónak találták, sőt a bécsi próbával jelezték is. A hat kanálból egyet *Kuttner* a saját nevében küldött *Turcsányi* próbamesterhez, amit ő szintén próbaképesnek talált. Ezt eskü mellett bizonyítani kész Kuttner.

1784. szept. 19-én megválasztják alczéhmesterré, vagyis próbamesterré.

1784-től 1808-ig második czéhmesret.

1790. jún. 27-én második czéhmesterül választják.

1792. júl. 1-én második czéhmesterül választják és egy inasát beirják. Letesz 2 frtot.

1798-ban *Kmetoviny M.* és *Gundtner Gáspár* egyik inasának kezese.

Gauer (Kauer) Kristóf (Christoph), ötvös. 1782-ben lett mesterré Pozsonyban. Mesterremeke egy pánczél-munkával díszített kehely volt.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 88, 139. l.

Gauer Kristóf, pozsonyi ötvös.

V. 137

Muz. és Kot. Ert.

Gauer Kristóf, pozsonyi ötvös

V. 139

Mur. és Kot. Ét

Gauer Kristóf, pozsonyi ötvös V. 88.

Mur és Kot. Ert

A Budapest Galéria meghívja Önt

Gaudy Babette

kiállításának megnyitójára
a Budapest Galéria Kiállítóházába (pince)
(Budapest, III., Lajos u. 158.)

1999. május 27-én, csütörtökön, 17 órára.

A kiállítást
Kovács Vince
nyitja meg.

Megtekinthető 1999. június 27-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

Gaut Tamás, ötvös. A nagyszebeni ötvös czéh 1614-ben avatta mesterré.

Gyárfás Tihamér: A nagyszebeni ötvösök mesterjegytáblája. *Arch. Ért.* 1910. 415. l. (Mesterjegye közölve a 411. lapon.)

l. Gaudt T.

Gaudt Tamás
ötv.

C. Kormagötvj
1386. 13.

MEGRENDELHETŐ A

KIRÁLYI MAGYAR
EGYETEMI NYOMDÁNÁL

BUDAPEST VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 6

A NÉGY KÖTET ÁRA DÍSZES KÖTÉSBEN

D Gaßermann

l.

LykaMagymúI800-50

17. l.

Gauermann, festő

Életképek, 1845.II.146-149,180-182.
212-214.

Ney Ferenc: Pesti mükiállitás

G a u e r m a n n Friedrich festő
/Wien/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
335-343.
"Osztrák müvészek Magyarországon"

MDK

Gauermann Friedrich után Novopacky, graf.
~~1807-1862~~

232. Állatvásár. Körajz. 6ox78

Árv. Közl. 1932. I.rk.sz. 61.sz. 19.1.

FRIEDRICH GAUERMANN, grafikus

1948-ban Scholz János a Soproni Múz-nak ajándékozta XVII-XIX.sz.-i barokk és biedermeier rajz és metszet gyüjteményét. A XIX.sz.-i lapokból kielkedicknek Gauermann rajzai is. 158.old.

A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157.old

Arrabona, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

Gauermann, Friedrich (1807-1862)

„Chiemsee-i életkép" o.v. 58x73.

J. l. j.: F. Gauermann Védett.

Kiáltási ár: 40000 ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Ganermann, Friedrich (Meisenbach, 1807 - Wien, 1862)

„Az ősz" o.v. 80x71 cm J. l. Eszegren hiányosan:

F. Ganermann 1831. (Restaurált)

Védett. Kiállítási ár: 80000 ft.

BÁV 36.Képaukció Bp.1981.december

D Gauert, Hans

l.

Va Hö Ernst gzujt.

V.II / I. 26.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szálltam szemb
mely a mai veszedelmes külpolitikai hel
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a képv
pártjából.

Az ország sorsáért való mélységes a
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább küz
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a gazd

Én tehát felveszem a harcot, am
ki az országot a mai szörnyű helyzetéből

kibontom a legitimizmu

„Istenért, Kir

JOSEPH GAUGEL, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:-- 136.- Herr Joseph Gaugel
Felvétel ideje: 1793. 16. Sept.
Hová vették fel: Pinkafeld, /Pinkafő/. 157.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

JOSEPH GAUGEL

GEORG G A U G L , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 418.- Herr Georg G A U G L
Felvétel ideje: 1831. 12. Sept.
Hová vették fel: Pinkafeld,/Pinkafő/. 162.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve. 16. Győr, 1974

Franz Gaul

ceruzarajza vízfestékkel: „A honvédtüzérség főtiptjeinek egyenruhája." 239. sz. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

GAUGUIN

Aláírás: Oltványi-Ártinger Imre

Bernáth Aurél kiállítása
Jelenkor, 1939/3. sz. 11. lap
Aláírás: Oltványi Imre

1 Almásy Dénesné, Teleki Éva (1893–?) arcképfestő és rézkar
vezetését és sok aukciót, művészeti kiállítást rendezett (Alm
2 primum movens
3 Riedl Frigyes: Arany János. Hornyánszky Viktor kiadása. B

GAUGUIN

Tasnádi Attila: Új magyar Gauguin-portré : Reflexiók Harsányi Zoltán képeiről. [rec.] =
Népszava (112. 193. 1984 aug. 17. 6.).

c/ A Kutatócsoport elhelyezésé
között lényeges változás nem v
rekonstrukciója keretében végz
munkálatok tartósabb zavart cs
és használatában okoztak, 1990-
Kutatócsoport /időközben végbe
előkészitése, amely sok másra
az érdemi munkától.

3. Szervezeti feltételek

1986-90 között a Kutatócsoport
dolgozott, 3 osztályra /I., Ré
történeti, III., dokumentációs
rendnek alapján, amely szerint
sulypontja szerint valamelyik
osztályhoz tartozik. Emellett,
egy részében részt vesz a III.
gondozott témák munkálataiban,
kutatási témákhoz közvetetten

Ez a szervezet, amely az 1
müvészet története c. szintézi

Gaugain

Horváth Tibor tanulmánya a Corvina Kiadó gondozásában jelent meg. A különös életű művész életútját, művészetének alakulását szemléletessé teszi az 53 fekete-fehér és 6 színes reprodukció.

Pesturegei Hírlap 1969. jan. 18. 4.o. könyvespolc

Gauguin MDK

Megnyitották a Kulturkapcsolatok Intézetében az Unesco reprodukciós kiállitást.Fenti művész is részt vesz munkájával.

Esti Hirlap 10 sz. 1959. jan. 13. 2 old.

Gaugin.

1907-ben a Nemzeti Szalon a tavaszi tárlat keretében bemutatja képeit.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Gauguin Paul

Az Ernst muzeom 1913-ban kiállitást rendez
müveiből.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek tröténete,kézirat

Gaul Emil, építész

Újszerű mintakiállítással szerepel a BNV-n

—: Hajlogatott kiállítás

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. júl. 28.

Gaul Emil

Szalay István diplomamunkáját a beszámoló kiemeli, a MÁV uj emblémáját tervezte, s ezt a "profilkialakitás szép példája"-ként nyugtázza.
Fenti alcim alatt szerepel még az Ikarus autóbusz karosszériáit tervező Finta László, a Medicor Müvek állandó munkatársa Tóth Ferenc és a Videoton formatervező csoportjának tervezője Szabó Károly.
Ezenkivül még két kérdésre válaszol a cikk: "Mi a szocialista design?" és "Miért nem luxus a design?"
Vadas József beszámolóját lásd: Király József nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. ápr. 23.
XXI. évf. 17. sz. 7. lap.

Gaul Emil

"Formatervezés, tartalommal" címmel Vadas József ismerteti a "Formatervezés az iparban" c. kiállitást.
A szakaszokra osztott cikk szakma szerint sorolja fel a neveket és ugyanakkor válaszol az alcimben foglalt kérdésre: "Mi a design?" Gergely István, Gaul Emil belsőépitész és Zsoter László grafikus személyében.- "Mi a magyar design?" alcim alatt Horváth László "Szaturnusz készletével" mely dijat nyert, Droppa Judit textilterveivel, majd Király József belsőépitész mellett Heincz Gábor, Rácz Lajos és Weigr Béla szakmérnök azonos értékü munkájával szerepel.
Elet és Irodalom Bp. 1977. ápr. 23.
XXI. évf. 17. sz. 7. lap.

Gaul Emil

„Ötvözödés."

Softész György ötvösművész kiállítása a Dorottya u.-i Kiállítóterem ben 1985. febr. 7 - márc. 2-ig látható

a kiállítást megnyitja: Pohárnok Mihály

a -"- rendezte: Baranyi Judit

a -"- tervezte: Zsótér László és Gaul Emil.

Műcsarnok és Kamaratermei.

1985. febr.

Gaul Emil, belsőépítén

szerző tankönyvírás b an

Torday Aliz: Késéretti tankönyv elsősöknek 2

Esti Hírlap. Bp-1981. jún. 11.

Gaul Emil, belsőépítész

Kiállítás a formatervezési központban

(Munkatársunktól.)

Nagyon ízléses, kedves kiállítást épített fel *Gaul Emil* belsőépítész az Ipari Formatervezési Tájékoztató Központban (Budapest V., Gerlóczy u. 1.) a Magyar Iparművészeti Főiskola 1980-ban végzett hallgatóinak diplomamunkáiból. Hat tanszék 41 hallgatója tekint le a látogatóra a fényképekről, s a legfontosabb személyi adatok mellett néhány rajz, fénykép és tárgy mutatja be: mivel foglalkozott eddig, s mire képes az iskolát elhagyó művész.

Pulóverek, ruhák, kesztyűk, csizmák, poharak, könyvborítók és könyvek sorakoznak egymás mellett. Akad itt olyan terv is, amelyet már megvásároltak, ilyen az üzemirányító központ, s olyan is, amelyet most szabadalmaztatnak; ilyen a fényképünkön is látható „lődörgő ügyességi játék". (Különlegessége a hátsó tengely sajátos elhelyezése, amely a jármű billegő mozgását eredményezi.)

A *Diploma '80* című kiállítás pénteki sajtótájékoztatóján elmondták, hogy e bemutatóval s a következő hetekben rendezett találkozókkal az ipar és az iparművészek közötti kapcsolatot kívánják szorosabbá tenni, s a hallgatók elhelyezkedését megkönnyíteni. Egyúttal remélik, hogy ez a szembesítés olyan tapasztalatokkal is szolgál, amelyeket a főiskolai képzésnél érdemes lesz figyelembe venni.

Az „illetékes" kipróbálja Hegedűs Károly lődörgő ügyességi játékát.

A kiállítás február 9-től március 20-ig naponta 10-től 17 óráig tart nyitva.

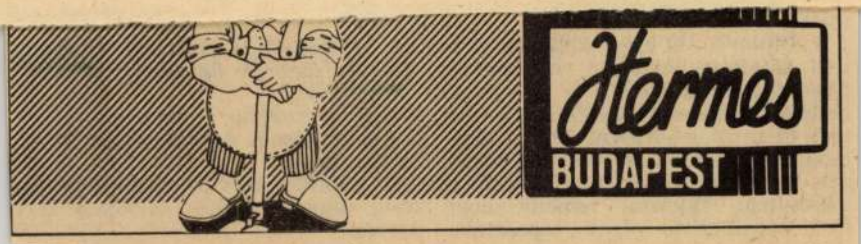
Hermes
BUDAPEST

8.p.

Gaul Emil

A Házigyári konyha program bemutatójának kiállítástervét Gaul Emil grafikus csinálta

Bárkányi Attila: Minta-családok.
Müvészet, 1977. augusztus - 14. oldal.

Gaul Ferencz, bécsi éremvésző. Magyar vonatkozású művei a következő emlékérmek:

1. I. Ferencz József király koronázási emlékérme (1867). Előlap: A király koszorús mellképe. Körül: I. FERENCZ JÓSEF I. K. AVSZTRIAI CSÁSZÁR. Lenn: A.

Hátlap: Középen a magyar szent korona, alatta keresztbe fektetve a kormánybot és a koronázási kard. Fönn félkörben: BIZALMAM AZ ÖSI ERÉNYBE. A korona alatt: MAGYAR KIRÁLYÁ (így) KORONÁZTATOTT / BVDÁN / MDCCCLXVII. / Mindkét lapon két síma szegély.

Arany, ezüst és bronz példányokban, 49 mm. átmérővel. Ugyanez latin feliratokkal is készült. Úgy a magyar, mint a latin feliratú érem 23·5 és 20 mm. átmérővel is ismeretes, a hátlapon némi változtatással.

2. Erzsébet királyné koronázási emlékérme. Előlap: A királyné mellképe. Fönn félkörben: ERZSÉBET AVSZTRIAI CSÁSZÁRNÉ. Lenn: A.

Hátlap: Középen a magyar szent korona, alatta két keresztbe tett babérág. Fönn félkörben: BOLDOGÍTÓ CSILLAGZAT ÖRÖMÁRJAI KÖZT / lenn, vízszintes sorokban: MAGYAR KIRÁLYNÉVÁ KORONÁZTATOTT / BVDÁN / MDCCCLXVII /. Mindkét lapon két síma szegély.

Arany, ezüst és bronz példányokban, 49 mm. átmérővel. Ugyanez latin feliratokkal is készült. Úgy a magyar, mint a latin feliratú érem 23·5 és 20 mm. átmérővel, a hátlapon a korona alatt a babérágak elhagyásával.

Az összes érmek előlapja Tautenhayn József, hátlapja G. műve.

Gohl Ödön: Budapest újabb emlékérmei. Budapest, 1905. 4—7. l.

Gauntert, l. *Guntert.*

GAUL GÈZA — GAURILOVITS SÀNDOR

Gaul Gèza
Gaul Gusztàv
Gaul Kàroly
Gaulli B.
Gauli Piero
Gaumüller, Georg
Gauntert
Gaup Jànos
Gaupmann Ede
Gaupmann Rudolf
Gaupp Ferenc
Gaupp Jòzsef
Gaurilovits Sàndor

created 3 Jul 2000/BRANDT
knde= knd1

Gaál Géza

az Építőmesteri Képzettség Megvizsgálására Szervezett Bizottság tagjává nevezték ki.

MMÉE Közl.
1943. 46. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Gaul Géza

építész.

Szül. Budapest 1898.

Oklevelet nyert 1925.

Névjegyzmüegyetem 7. l.

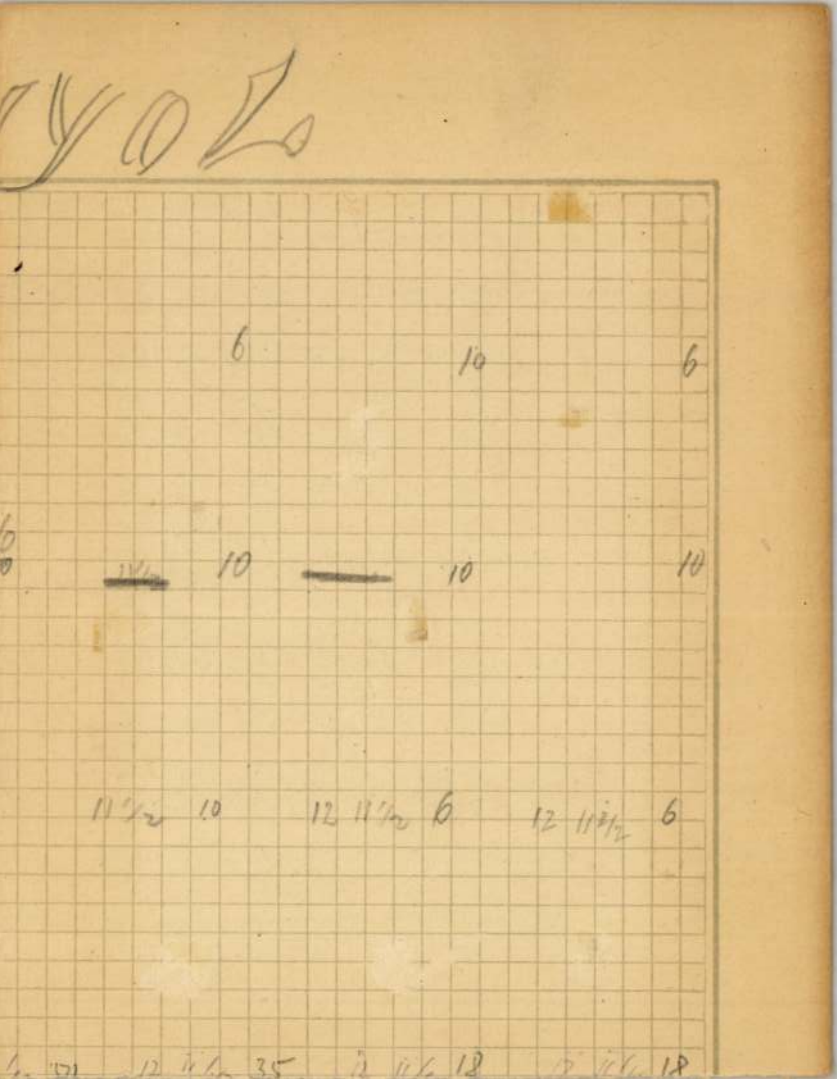
6
10
6
10
10
10
10
12 11½ 10
12 11½ 6
12 11½ 6

Gaul Géza

építész

által

Gerevich Tibor

Római magyar
emlékek.
Magyar Művészet

1931. III. f.

M.D.K.

Gaul Géza, épitész

az V.sz. kongresszusi téma /Épitészeti akusztika/ albizottságának titkára.

XII. Congrès International des Architectes Budapest 1930. Compte-rendu. Bp.1931. 19.old.

GAUL Géza épiter

† 1994. aug. 19

M. Nemet
1994. sept. 6.

for the court of Turin, for foreign collectors sojourning in Italy, such as the Consul Joseph Smith, and for French art patrons. He revived the best traditions of Venetian Renaissance, primarily the spirit of Veronese, uniting its formal richness and bright colours with the animation, dynamism and expressive power of Baroque masters, like Luca Giordano, active also in Venice. His contemporaries set high value on his prompt execution of paintings, his vivid imaginative power and rich palette. *Egli è spedito, franco, spiritoso, di bel colore e di vaghe attitudini...* wrote Pellegrino Orlandi, in his *Abecedario pittorico,* in 1753. The French critic Antoine–Nicolas d'Argenville (1762) praised his productive imagination, gentle brushwork, inventive compositions and his sense of harmony. He was one of the first and most significant masters of Venetian Rococo painting, and exercised a definitive influence on the artistic development of 18th century Central Europe.

Literature: Daniels 1976a; Daniels 1976b

GK

130

RICCI, Sebastiano

The Allegory of Princely Virtues, 1702–1703
Oil on canvas; 87.5x58.5 cm
Treviso, Ospedale Civile

An authenticated Viennese work of Sebastiano Ricci, the ceiling fresco of Schönbrunn Imperial Palace's Little Salon (later Blaue Stiege), which had been praised by several sources, remained of unknown authorship for a long time. This significant early fresco of the master was only recently identified as his work. According to some biographical notes, the painter was invited to Vienna by the Roman King (Emperor Joseph I), where he *fece per Sua Maestà varie cose, e quelle delle pitture della Sala di Scemprunn furono le più singolari e grandiosi* (made various works for His Majesty,

MDK

Gaul Géza épitészmérnök

A Budapesti Mérnöki Kamara tagja lett 1930. okt.3.

Cikk: A Kamara új tagjai

A Magyar Mérnök és Epitész-Egylet Közlönye LXIV.k. 45-46.sz. 386.o.

M.D.K.

Gaul Géza építészmérnök

A Budapesti Mérnöki Kamara tagja 1930.nov. 17-től.

Cikk: A Kamara új tagjai.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye LXIV.k.45-46.sz. 386.o.

Gaul Géza építész

Tér és Forma, 1929

II. évf. 323.

Árkay Bertalan: A római Magyar Akadémia.

MDK

Gaul Géza építész

Épitési eng. ÉIÉM 1931. aug. 1. ✱ 12o. 1.

GAUL GÉZA
OKL. ÉPITÉSZ

TEL.: J. 438-66

BUDAPEST
VIII., NÉMET-UTCA 10.

Gaul Géza
építész

Aigner L.

A Corvin Mátyás az igazságos-hoz czimzett budapesti szabadkőműves páholy huszonötéves története

1869–1894.

Ø Gaul Gustav

festö

l'Ilevesi Oest

203, 268-1

~~Római kori temető VIII. 126.~~

Gaul Károly id
műnok
† 1932 márc. 10.

Revai XXI. 376. l.

Gaul Károly

4)

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1932. 80. l.

GAUL KÁROLY (1854—1932). A magyar iparoktatásnak és iparnak, valamint a műszaki irodalomnak pótolhatatlan vesztesége Gaul Károly halála. Társulatunkhoz 30 év munkás emléke fűzi a megboldogultat, kinek választmányi működése, tanácsadásai, ösmereteinek gazdag tárháza, mindenkor készséggel állott szolgálatára nemes ügyünknek. Főleg a faipari és bútorművészeti irányzatok voltak azok, valamint a szervező munkában való segítő készség, mellyel ő Társulatunkat önzetlenül támogatta.

Munkás életét sokirányú tevékenység töltötte ki. Mint hivatásának élő lelkes tanár, főleg a faipari szaktanulmányok megteremtője volt hazánkban. Tevékenységének további útja az iparosok további képzésében mondható korszakot alkotónak. Mint a Technológiai Iparmúzeum igazgatója, a kisipar fejlesztését és a kisipar érdekeinek felkarolását tekintette legfőbb feladatának.

Mint az Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanács előadója, négy évtizeden vette ki részét a hatalmas munkából.

Mint ember, szíves jóakarata, komoly, fáradhatatlan munkaszeretete, egyszerű őszintesége gazdag szellemi örökség, melynek fényében emlékét kegyelettel őrizzük.

ERT

E

KUNST

Gaul Károly
budapesti felső
ipariskolai tanár
1903-ban

EGYETEMI NYOMDA

31 nap **DECEMBER** 52. hét

8 rnap	Grácián *Auguszta*
9 fő	Pelágia *Viola*
0 ld	Timót *Teofil*
1 da	Tamás *Tamás*
2 rtök	Zénó *Zénó*
3 ek	Viktória *Viktória*
4 bat	Ádám, Éva *Ádám, Éva*

Ø Gaul Károly ifj.

1906/7

Ferkèpzomfoiskòvk

84 l.

vette, így berakást, bronzvereteket, lakkfestést stb. Általában szívesen visszatérnek mindig újra a hajlított kontúrokhoz. A C.-ot gyakran más bútorokkal kombinálják, leginkább visszaugró felsőrésszel látják el és írószekrénynek rendezik be.

Payrne.

COMPAGNIE DES INDES-PORCELLÁN, kínai porcellán Chien-lung császár korából, melynek dísze a *famille rose* sz.neit viseli. A C.-tárgyak európai megrendelők számára készültek; a meisseni- és Chelsea-stílust is utánozzák, sokszor látható rajtuk a megrendelők címere.

COMPARTIMENT, a kertművészetben a *parterre* ősalakjának sövénnyel körülvett négyzet- v. oblogum-alakú részei.

COMPTON (ejtsd: *kompta*), *Edward*, angol festő (1849—1921). Többnyire Németországban élt. Többnyire hegyes tájképeinek motívumait főleg Svájcból merítette, de pl. Magyarországon is tett tanulmányokat.

CONDIVI, *Ascanio*, olasz festő, * Ripatransone 1529 körül, † 1574. Egész fiatal korában Michelangelo mellé szegődött és — úgy látszik — el is nyerte a mester bizalmát. Festészettel foglalkozott, de nyilván kevés sikerrel, legalábbis egyetlen műve sem maradt reánk és inkább csak Michelangelo háznépéhez tartozónak, mint tanítványának tekintendő. Nevét Michelangelo életrajzával örökítette meg, amely még annak életében, 1553. jelent meg Rómában és némi tekintetben a mester sugallata alatt keletkezhetett. C. életrajzából merít Vasari is adatokat, noha, helyenkint élénken polemizál vele. Az életrajz számos új kiadásban is megjelent. Magyarra fordította gr. Zichy Ráfaelné (Budapest 1926).

CONEGLIANO, *Cima da*, l. *Cima*.

CONFIDENT (franc.), S-alakú, sőt

MDK

Gaul Károly

Magyar Iparmüvészet, 1897/98. 181. l.

MDK

Gaul Károly

A Társ. köréből. Magyar Iparművészet, 1910. 8.sz. IX. 1.

MDK

Gaul Károly

Művészeti hírek. Műcsarnok, 1899. 13.sz. 198.l.

„ nagy. iparmüv. társ. ...

MDK

ifj.Gaul Károly

épitész

A Kamara uj tagjai. MMÉEKözl. 1927. aug. 14. 2o9.l.

M.D.K.

Gaul Károly, iparművész tanar

ismerteti az ezredéves kiállitáson bemutatott butor ipart és diszitő iparokat.

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Közlönye, Bp.
1897. 31. köt. 263-276. old.
35 szöveg körti ábrával

MDK

Gaul Károly

Az Ipm.Társ. választmányi ülése. Magyar Iparművészet 1906. 46 l.

MDK

Gaul Károly

Vállalkozók Közlönye 1908. dec. 30. 8.l.

MDK

Gaul Károly

Különfélék. Magy. Iparművészet, 1897-98, 229. l.

M. D. K.

GAULLI B. festò

Garas XVIII. sg. 13, 206,

Gaulli, Giov. B.

l.

Cincik 48. l.

XXV. TÁBLA A GEREVICH-CIKKHEZ

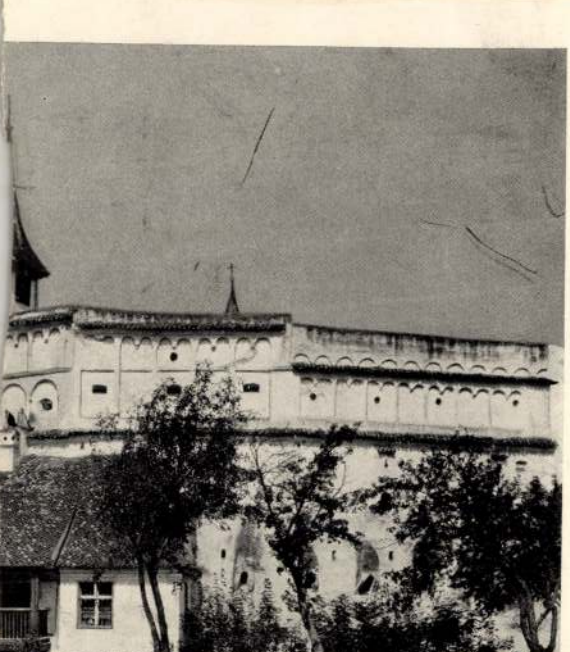

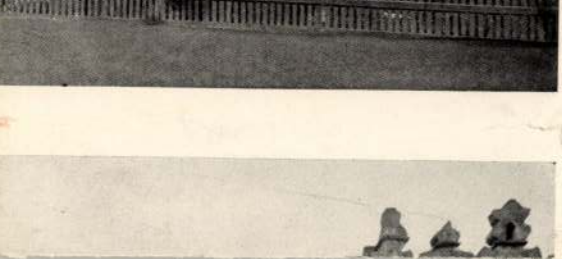

Gaulli G. B.

pittore

l. Budinis 1897. C.

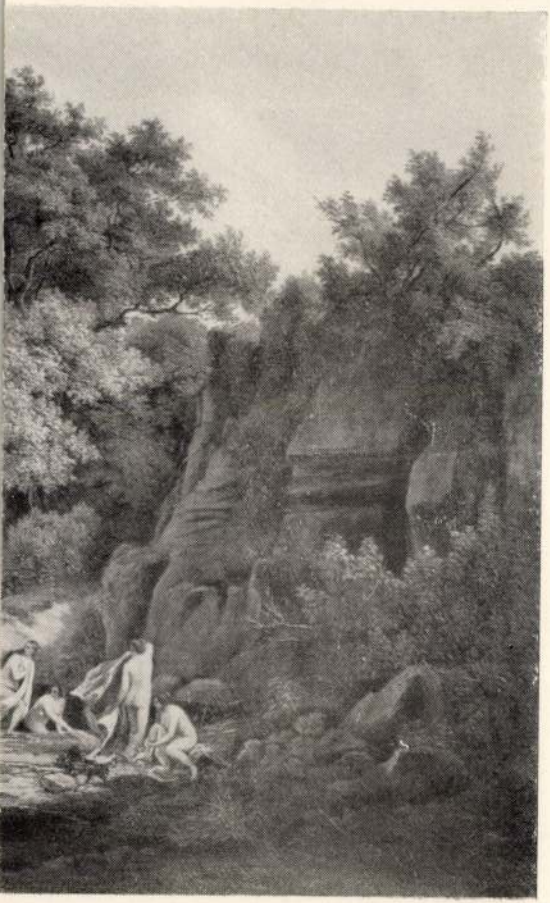

Tisztelettel küldjük a mellékelt meghívót és egyúttal
szeretettel várjuk az eseménnyel kapcsolatos
sajtófogadásra, amelyen személyesen bemutatjuk a jeles
olasz festőt, Piero Gauli-t és egyúttal átnyújtjuk
Baranyi Ferenc most megjelent kétnyelvű (magyar-olasz),
"Dunáról fúj a szél" című verseskötetének első példányát.

A sajtótájékoztatót Franco Cajani műtörténész, a kötet
előszavának szerzője tartja.

A sajtótájékoztató helye:
a Vasas Szakszervezet Székházának Tanácskozóterme,
Budapest, VIII. Magdolna utca 5-7. I.emelet 120. (volt Koltói Anna u.)

Időpontja: 1992 december 14. de. 11 óra.

A tájékoztatót olasz koktél követi.

GAULI, Piero

MEGHÍVÓ

Piero Gauli Magyarországon készült munkái
szolgálnak illusztrációul Baranyi Ferenc most megjelent kétnnyelvű
(magyar-olasz) "Dunáról fúj a szél" című verseskötetéhez,
amely a helyszínen megvásárolható.
A kötet a Besana Brianza-i GR Kiadó gondozásában jelent meg.

A megnyitó alkalmából a kiállítás helyszínén irodalmi műsort rendezünk
Merényi Judit előadóművésznő, Csák József operaénekes,
ÉliásTibor operaénekes és Reményi József zongoraművész közreműködésével.
A műsort rendezte Iván Pál, a Magyar Televízió rendezője.

A kiállítás megtekinthető:
l992 december l4-től, l993 január l0-ig,
hétköznapokon,
10-17 óráig

Szeretettel meghívjuk

PIERO GAULI

olasz festőművész

MAGYAR IMPRESSZIÓK

és más művek
kiállításának megnyitójára
1992 december 14-én, 17 órakor,
a Vasas Szakszervezet Székházának Kis Tanácstermébe

1086. Budapest, Magdolna utca 5-7.I. emelet 122.
(volt Koltói Anna utca)
Rendezte: Dr. Sólyom Gábor
Megnyitja: Szabó György író

GAUMÜLLER, Georg, pozsonyi óratokkészítő

G. G. Uhrgehäusmacher, 10 hetes fia meghalt. (1791, 904 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Gauntert, l. Guntert

L.

Szudrey-Szutinányi

548 l.

1654-ből

Czéhláda, beszterczebányai ötvös czéhé

VIII. 32.

Gaup János

műnarztalos

szül. 1836.

élet. archép

l. Szmida Lajos A

temesvár-gyárvá-

rosi millenniumi

r.-k. templom tör-

ténete. Temesvár

1901. 55,56 l.

Temesvári sefard zsidók VII. 162.

Gaupmann Ede

festő

szül. Komárom 1835.

A bécsi akadémián tanult. Azután Pozsonyban a reáliskola tanára volt.

Egy műve kiállítva az alábbi múzeumban.

Kat Bratislavy

288. l.

Gaupp József, ötvöslegény. 1844-től öt évig Schier Antal Lajos (l. o.) és Scala Ágoston (l. o.) mestereknél Pozsonyban tanulta az ötvösséget s az utóbbinál 1848-ban szabadult fel.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 148, 152. l.

Gaupp, Joseph, pozsonyi ötvösinas V. 148.

Mur. és Kot. Ert.

Gaupp József?

Gaupp Józef

Gaupp, Joseph, porsonyi ötvös-
legény V. 152.

Muz. és Kot. Ért

Gaupp József

ötvösleginy

L.

Szendrey - Szentiványi

548. l.

Pápa h. n. VIII 164.

Gaul Emil

Nem szép, de rossz? : Beszélgetés Gaul Emillel tárgyainkról, környzeteünkről. = Bezsélő, II.évf. 40.sz. 1991 október 5. 42 - 43.p. ill.

Gaul Emil belsőépitész, tanár. Magyar Iparmüvészeti Főiskola Tanárképző Kara környezetkultura tanári továbbképzőről

(30) Spravodaj, 3. (1963). 13.

(31) ZOLNAY L.: Donch mester. Turul, 51. (1937) 3
"Opis starobylych chrámov Liptova" cimen egy kézirato
amelyet a Mindszenti család birtokolt. (Ily nevü család
e szerző szerint utóbb a templáriusoké lett, akiknek a M
volt. Egy Herberstein is e templomban nyugszik. A galu
foglalta el. Told Kristófra hivatkozik a szerző, aki szer
állt. – A Hyros féle adatok zömét nem érzem meggyőz
ménye). A lovagrendi birtoklásnak semmi nyoma.

(32) Arch. Közlemények, 11./2. (1877) 44–47.

(33) Supis... II. (1968) 230. – A XVII. századi, kés
kastélyról Spravodaj I. (1962) 9. (Képe is.)

(34) A Rakovszky család utolsó itt élő tagja ma a hel
jának muzeális gyüjteményéből, sem levéltárából nem
muzeumába került.

(35) M. E.: Turóc megye kialakulása. Budapest, 192

(36) Wenzel, X. k. 374. (Mályusz jegyzete)

(37) Turóci regisztrum, 206. lap. 23 (M. E. jegyz

(38) Valamennyi oklevél Báthori István országbiró 14
Levéltárában, Törzsanyag. (M. E. jegyzete.)

MDK

Gaupmann Rudolf

Magyar nemes testőr, of.

Ernst Múz. anke. Árv.Közl. 1.rk.sz. 1939.jan.

22 l.

D Gaupp Ferenc

építész

szül. Temesvár 1878.

Budapesti műegy. okl. 1905.

Kisnaty Lechner Jenő

körl.

1955. nov. 23.

Gaupp Ferenc

építész.

Szül. Temesvár 1878.

Oklevelet nyert 1905.

Nevjegyzmüegyetem 7. c.

80 11 1/2 120 11 1/2 120

1000— 11 1/2 1000—

35 35 35 18

Gavagnin Lénárd, festő

Életképek, 1847.VII.59-63.

N.: Üdvözlet a Müegyesület...

A bautzeni Mátyás-torony (a szerző felvétele)

Wellner István

Biccius GAUSKE

A bautzeni Mátyás-emlékmű

Az emlékmű budavári másolata (Czeizing Lajos felvétele)

tésű nagylakásokban laknak, és a jelenlegi lakbérek mellett nem gondolnak cserére. Holott az így felszabaduló nagylakások alkalmasak lennének vagy a visszamaradó fiatal, növekvő családrésznek, vagy pedig más nagycsaládosoknak.

Ami pedig a fiatalokat illeti: a nehéz pályakezdő években valószínűleg nagyobb számban vállalkoznának házasságkötésre, családalapításra a jóval kisebb előtörlesztést (18 000 Ft) igénylő, kisrezsis (havi 180 Ft-os lakbér), kulturált lakásokban, a minigarzonokban.

Az előzőekben javasolt lakásösszetétel férőhely-többlete lehetővé tenné, hogy a népesedéspolitikai határozatnak megfelelően, a születések számának növekedéséhez ilyen módon is hozzájárulhassunk. Javasolható, hogy az így adódó férőhely-többlet révén a fiatal házasok lakásigényének a kielégítése — a 2 gyermekes lakásigénylők olyan körében, akik vállalják a további 1—2 gyermek születését — *a vállalt gyermekszámmal együtt meghatározott igényjogosultságuknak* megfelelően történhessen. A jelenlegi jogszabályok erre lehetőséget adnak. Azért javasolom a 2 gyermekesek kiemelt kezelését, mert a 3 és többgyermekesek preferálása már gyakorlattá vált, megoldottnak tekinthető. *A soron következő feladat a 2 gyermekes családok 3—4 gyermekes családdá válásának elősegítése!*

E javaslat realitása mellett szól az is, hogy a lakáságazat távlati elképzeléseiben szerepel az 1 fő/1 szoba igényjogosultság. Ennek bevezetését, a legpolitikusabban ily módon kezdhetjük meg. Nem várható, hogy az áttérés erre a mennyiségi igények számszerű és látszólagos kielégítése után, *átmenet nélkül, hirtelen* kerüljön napirendre, hiszen ez a lakásigényeknek szinte azonnali megduplázódását jelentené.

Befejezésül: mindenképpen szükségesnek tartom, hogy — az egész témakör fontosságára való tekintettel — *a lakás- és városfejlesztés kutatása bekerüljön a legfontosabb, a kiemelt alapkutatások közé.* Ez teljesen megfelelne a nemrégiben elfogadott új környezetvédelmi törvény szellemének is. Hiszen az építészet — a lakás, a város, a település alakítója — az ember legközvetlenebb, ugyanakkor állandó művi környezetét teremti meg. Amit szintén szükséges védeni, óvni, fejleszteni; amivel tehát állandóan foglalkozni kell.

Egységes szakoktatási hálózat

Az egészségügyi szakiskolák 1975-ben történt átvételével — két, egyetemhez csatolt gyakorlóiskolát kivéve — valamennyi középfokú szakoktatási intézmény tanácsi irányítás alá került. Az MSZMP Budapesti Végrehajtó Bizottsága a Fővárosi Tanács V. B. Művelődésügyi Főosztályának előterjesztése alapján elemezte az intézményhálózat működési feltételeit, és felhívta a szakemberképzés irányítóit, hogy dolgozzák ki az egységes fővárosi szakoktatási iskolahálózat fejlesztési tervét. A Művelődésügyi Főosztály előterjesztését — amely az V. ötéves tervidőszakban megoldandó feladatokat is tartalmazza — a Végrehajtó Bizottság ez év februárjában elfogadta.

A 143 fővárosi szakoktatási intézmény 1975-ben 56 000 rendeskorú szakközépiskolai és szakmunkástanuló képzését, valamint 35 000 dolgozó (közöttük 3 900 szakmunkás) szakképzését látta el, 96 iskolaépületben. A pedagógusok munkájának színvonalában — különösen a szakoktatóknál és a tanulóotthoni nevelőknél — még lényeges különbségek vannak. Az előírt képesítési követelményeknek az oktató-nevelő munkát végzők egynegyede nem felel meg.

Az irányítás korábbi tagozódásának következményeként az iskolák tárgyi ellátottsága is igen különböző. Van néhány olyan iskola is, amely tanteremmel sem rendelkezik; gyárak, kórházak által kialakított szükségtantermekben oktatnak (pl. az 53. sz. Intézet, Gyermekápolónőképző Iskola), vagy bérelt helyiségekben (pl. a Kirakatrendező és Dekoratőr Szakmunkásképző intézet). A kereskedelmi, vendéglátóipari iskolák is súlyos tanteremhiánnyal küzdenek.

A középfokú szakoktatási intézmények többsége nem szakképzési célokra épült. Az épületek többsége 1945 előtt, sőt csaknem a fele a múlt században épült, így a korszerű oktatás-nevelés tárgyi feltételei mind nehezebben biztosíthatók. Az iskolák hátrányos helyzete változtatásokat sürget.

Az előterjesztés készítői figyelembe vették a demográfiai helyzetet, a munkaerőigények alakulását, s a rendelkezésre álló iskolai kapacitások gazdaságosabb kihasználásának lehetőségeit. Mindezek alapján javaslatot tettek a szakoktatási iskolahálózat átalakítására.

Sok év tapasztalatai szerint a fővárosi általános iskolákban végzett minden száz tanuló közül 32 gimnáziumba, 34 szakközépiskolába, 32 szakmunkásképzőbe iratkozik be. Az első évre felvett vidéki tanulók aránya a gimnáziumokban 10—12%, a szakközépiskolákban 30—35%, a szakmunkásképző iskolákban 55—57% között mozog. Legjobban tehát a szakképzést érinti a vidéki tanulók feláramlása, vagy létszámuk csökkenése. Az utóbbi években — a vidéki ipar és iskolahálózat fejlesztésével egyidejűleg — fokozatosan csökken a vidékről feláramló tanulók aránya. A demográfusok szerint a budapesti általános iskolát végzettek száma 1981-ben, a VI. ötéves terv első évében mintegy 6000 fővel meghaladja az 1976. évi minimális szintet.

Arra kell törekedni, hogy az általános iskolát végzettek létszámcsökkenésének időszakában is emelkedjék a szakiskolába felvettek száma, erőteljesen csökkenjen a gimnáziumokba felvett tanulók aránya, s hogy a vidéki tanulók aránya biztosítsa az agglomeráció képzési igényeit, a nehezen beiskolázható szakmákban pedig megközelítően adja a szükséges munkaerő-utánpótlást. A demográfiai minimum időszakában a legkisebb tanulói létszám évi 20 000 körül legyen, míg a demográfiai csúcs időszakában kb. 25—26 000 tanulót vegyenek fel a szakoktatási intézmények. Az érettségizett tanulók tanfolyami szakmunkásképzését külön tervezik, évi 1200—1500 fiatal számára.

A szakmai arányok kialakításakor arra törekednek, hogy a termelő és a szolgáltató szektorok igényének kielégítése legyen az elsődleges. A nehezen beiskolázható, népgazdaságilag fontos szakmákban, valamint a nem ipari szakközépiskolákban a jelenlegi tanulólétszámot kívánják fenntartani. Ily módon a demográfiai hullámvölgyben is csökkenthetők némiképp a szakmunkaerő-hiány okozta feszültségek, az iskoláztatási, valamint a szakképzésen belüli szakmai, ágazati aránytalanságok. Ahhoz, hogy a jövőben fokozatosan csökkenjenek a képzés feltételeiben ma még meglevő nagy különbségek, elsősorban a meglevő anyagi és szellemi erőkkel kell körültekintőbben gazdálkodni.

Néhány év múlva az ipari szakközépiskolák jó része szakmunkásképzési feladatokat is ellát. Az ipari szakközép- és szakmunkásképző iskolákban a képzési célok ily módon közel kerülnek egymáshoz. Ugyanez várható az egészségügyi szakközép- s szakiskolák esetében is. Ez lehetővé teszi, hogy —, ahol a körülmények erre alkalmasak — egy iskolában közös igazgatású szakközép- és szakmunkásképző, illetve szakközép- és szakiskola működjék. (Az élelmiszeripari és a vendéglátóipari szakképzésben már működik ilyen típusú intézmény.) Így a meglevő eszközök együttes felhasználásával nagyobb kapacitású, kettős képzési célt ellátó intézmények alakulhatnak ki.

A szakképzés tartalmi korszerűsítése az alábbi feladatok megoldását igényli:

— csökkenteni kell az iskolák között meglevő feltételbeli különbségeket, különös figyelmet fordítva a szakmunkásképző iskolák fejlesztésére;

— 1976-tól biztosítani kell a kereskedelmi szakmunkásképzés tanteremszükségleteit;

— fokozatosan ki kell alakítani a egészségügyi szakközép- és szakiskolák, valamint az ipari szakközép- és szakmunkásképző iskolák összehangolt hálózatát;

— meg kell teremteni az élelmiszeripari szakképzés korszerűbb feltételeit, különösen a sütőipar, a kenyérgyárak szakember-szükségleteinek biztosítására.

A végrehajtás módozataiként javasolják egyes iskolákban a párhuzamos, ill. azonos képzési profilok (szakok, szakmák) megszüntetését vagy csökkentését. Ezzel tanuló-átcsoportosításokra nyílik lehetőség, a meglevő — kellően ki nem használt — iskolai kapacitások pedig jobban hasznosíthatók. Pl. a túl sok helyen folyó esztergályos-, géplakatos-képzést 4—5 helyre lehet koncentrálni, a ruhaipari szakközépiskolai képzést kettő helyett egy iskolában oldják meg stb. A szétszórtan, igen rossz körülmények között működő kis iskolákat össze kell vonni (pl. gépíró- és gyorsíróiskolák, egészségügyi szakiskolák), profil-átcsoportosításokkal kedvezőbb feltételeket kell teremteni. A rendeskorúak iskolahálózatához csatoltan meg kell oldani a felnőttoktatás szakmai igényeit: esti, levelező tagozatokat kell működtetni minden olyan iskolában, ahol erre a feltételek adottak.

A tervezett módosítások csökkentik az intézmények számát, ugyanakkor növelik az egyes iskolák tanulólétszámát. Ezáltal az egy tanulóra eső képzési költségek kisebbek, a személyi és tárgyi feltételek jobban kihasználhatók lesznek.

A tervek szerint mintegy 80 intézményben semmiféle változtatásra nem kerülne sor. Húsz intézményben profilszűkítés, ill. profilbővítés hajtható végre, esetleges szervezeti változtatásokkal együtt (pl. a Közlekedésgépészeti-, Építőipari Szakközépiskolák csoporton belüli összevonása). 4—5 integrált típusú ipari szakközép- és szakmunkásképző iskola, ill. 2—3 egészségügyi szakközép- és szakiskola kialakítására kerülhet sor, az épülő vagy a meglevő nagyobb kapaticású iskolákban (pl. az új Vasútgépészeti Szakközépiskola* szakmunkásképzési, az új 2. sz. Intézet szakközépiskolai képzési feladatokat is el tud látni). Hat gépíró-, gyorsíróiskolát három helyre csoportosítanának. A felnőttoktatás különböző formáit a nappali iskolákhoz csatolt esti, levelező tagozatokon, valamint továbbképzési iskola-centrumokban oldanák meg.

A pedagógusok jövedelmi lehetőségei változatlanok maradnának. Foglalkoztatásuk a jelenlegihez hasonló iskolatípusban biztosítható. Az érintett iskolavezetők részben a nyugdíjba vonulók helyére léphetnének, részben tagozatvezetőként működhetnének tovább, a nappali iskola igazgatójának helyetteseként.

A tervezett változtatások magasabb színvonalú képzést, igényesebb oktató-nevelő munkát tesznek lehetővé, s ezzel párhuzamosan a főváros és a népgazdaság igényeinek jobb kielégítését.

Sz. G.

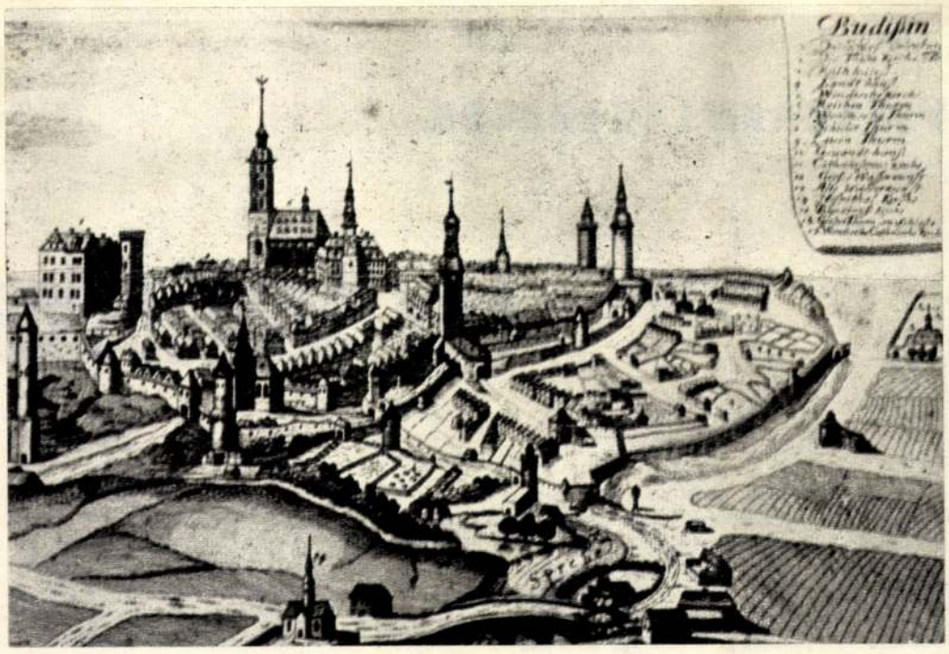

Bautzen a XVII. században. Baloldalt a vár a Mátyás-toronnyal

Az Ortenburg (Molnár Ilona reprodukciói)

A budavári Hess András téren, az épülő Hilton szálló tömbjéből egy középkori torony maradványai emelkednek ki. Ez volt a domonkosok Szent Miklósról elnevezett templomának tornya. Maga a templom még a XIII. század közepén épült; a torony megmaradt részei inkább a XIV. századra, a térre néző késő gótikus ablakai pedig a XV. századra vallanak. Ennek a toronynak Hess András téri oldalán helyezték el 1930-ban a bautzeni Mátyás-emlékmű másolatát. Mint az alatta levő feliratos tábla mondja:

„A torony földszinti falán elhelyezett emlékmű kőbefaragott másolata annak a Mátyás király élethű képmását tartalmazó emléktáblának, melyet Bautzen városa állíttatott 1486-ban, Mátyás király iránt való hódolata jeléül, s amely a nevezett város kaputornyán ma is hirdeti a nagy király kiterjedt birodalmának emlékét.

Az emlékműnek a Mátyás által meghódított tartományok címereivel és a Hunyadi címerrel díszített szárnyát egy az 1715. évből származó rézmetszet alapján dr. Lux Kálmán építész tervei szerint állították helyre. Mátyás királynak, Budavár felvirágoztatójának dicsőséges emlékezetére állította Budapest székesfőváros közönsége, 1930.”

*

Bautzen az NDK délkeleti részén fekvő kisváros. Ez a vidék — Felső-Lausitz — a szláv eredetű szorbok lakóhelye. A szorbok a legutóbbi időkig megőrizték nyelvüket, érdekes népviseletüket és sajátos népi szokásaikat. Mivel azonban Felső-Lausitz jó részét már a X—XI. században a németek hódították meg, a területen a két nép együttes életének emlékeit találjuk. De a szomszédos lengyelek és csehek is uralmuk alá vonták hosszabb-rövidebb időre a középkor utolsó századaiban Lausitzot és vele egyik legjelentősebb városát, Bautzent.

Bautzen a Brandenburgból Prágába és Halléból Krakkóba vezető fontos kereskedelmi útvonalak kereszteződésében feküdt, és jelentős kereskedővárossá fejlődött. 1400 körül Drezdának pl. csak 3471 lakosa volt, míg Bautzennak már 5335. A középkorban és ezen a vidéken egy ekkora település nagy városnak számított.

1319-től 1469-ig Bautzen városa Csehországhoz tartozott. Csehország királya 1458-tól a mi Mátyás királyunk apósa, Podjebrád György volt. Lánya, Katalin azonban már 1464 elején meghalt, és amikor a huszitákkal rokonszenvező Podjebrád Györgyöt a pápa kiátkozta, Mátyás király a Szentszék felszólítására 1468-ban megtámadta korábbi apósát. Csehországot ugyan nem sikerült teljes egészében meghódítania, de Sziléziát és Lausitzot — vele Bautzen városát — 1469-ben elfoglalta. Bautzen erődítményét, az 1401-ben tűzvészben elpusztult Ortenburgot tartományi kormányzójával, Georg von Steinnel, 1483—1486 között újjáépíttette, és az egész városnak különböző kiváltságokat adományozott. Ezért a bautzeniek hálából, meg hogy a király további támogatását megnyerjék, 1486-ban az Ortenburg főbejárata fölött elhelyezték Mátyás király szobrát, díszes gótikus keretelésben.

A körülbelül 9 m magas és 4 m széles emlékmű trónuson ülve ábrázolja a királyt. Kezében jogar és országalma, lába oroszlánra helyezve. A fej — Mátyásnak egyetlen, még bizonyosan életében készült és fennmaradt portréja — öt évszázad viharai után is megőrizte az uralkodó markáns vonásait. Orra nagy, alsó ajka és álla előreugró, válláig érő haja hullámos. Feje fölé két lebegő angyal tart koronát. Fölül gazdagon redőzött baldachinszerű kárpit zárja le a két oldalt oszlopokkal keretelt középmezőt. Kétszélén a Hunyadi címer és a meghódított tartományok címerei voltak eredetileg, ezek azonban elpusztultak. A bautzeni városi múzeumban viszont őriznek egy 1715-ből származó metszetet, melyen ezek a címerek még épek, és teljes részletességgel fel vannak tüntetve. A budai másolaton — mint a már idézett felirat is elmondja — ezeket is helyreállították, míg Bautzenban az oldalszárnyak teljesen simák, dísztelenek.

Az emlékmű eredeti, domborműves felirata a Mátyás-szobor fölött és alatt:

MATHIAS REX
ANNO MCCCCLXXXVI SALV

Az egész monumentális alkotást fölül díszes háromszögű oromzat zárja le. Ebben Magyarország, Dalmácia, Csehország és Morvaország címerét látjuk.

Az emlékmű alkotója minden valószínűség szerint a Bautzennal szomszédos Gaussigból származó Biccius Gauske volt. A szorb származású festő és kőfaragó helyi viszonylatban jelentős művésznek számított.

Egy, a XVI. századig visszavezethető hagyomány szerint a készülő fejet háromszor is elküldték Budára, hogy az élethűséget ott ellenőrizhessék. A fejrész ugyanis külön készült, és azt a törzsre utólag illesztették rá.

Bautzen várában, az Ortenburgban egyébként még egy magyar vonatkozású emléket láthatunk. A kastély fogadótermének rendkívül díszes stukkómennyezetén megtaláljuk a magyar címert is, Mátyás két évtizedes uralmának emlékeként. A stukkómennyezet a XVII. század közepéről származik és kilenc mezőben a lausitzi történelem legfontosabb korszakait, eseményeit illusztrálja, az uralkodók, hadvezérek, jelképes alakok és címerek domborműves ábrázolásával.

Ez a stukkómennyezet és a Mátyás-domborműves kaputorony egyaránt megrongálódott a második világháború folyamán. Megsérült a Mátyás-emlékmű budavári másolata is, de a károkat Bautzenban is és nálunk is már helyreállították. A Hess András téri másolatot jelenleg mégsem tekinthetjük meg, mert a Hilton szálló építkezési munkálatai miatt, biztonsági okokból lefedték.

Az építkezés befejezése után természetesen ismét láthatjuk nagy királyunk egykorú, hiteles emlékművének kiegészített másolatát.

VISSZAEMLÉKEZÉSEK

Egy szakácsinas

Már sokszor hallottuk, olvastuk, hogy a régi inasok milyen mostoha körülmények között éltek, és mennyire ki voltak szolgáltatva gazdáiknak.

Én most, több mint hatvan év távlatából, igyekezvén nem túlozni semmit, egy négy évre leszerződött szakácsinas örömeire és bánatára emlékezem. És mindenek dacára hálával gondolok vissza — mert persze én voltam a szakácsinas — a környezetemben volt felnőtt személyekre; ők abban a hiszemben voltak, hogy úgy kell és csakis úgy lehet jó szakembereket nevelni, ahogyan ők csinálták.

Pozsonyban születtem, 1896-ban, de Édesapám halála után 1907-ben a család Pestre költözött. A ferencjózsefi kor úgynevezett nyugodt, békés életét élte az ország. A színházak, mozik, éttermek és kávéházak zsúfolva voltak elegáns, pénzes közönséggel. A többség persze csak az étterem nyitott ablakánál, az utcán hallgatta a híres cigányprímások zenekarát. Én is onnan figyeltem a halk járású, frakkos pincéreket, amint elegáns mozdulattal leteszik a szépen terített asztalra a csillogó ezüst tálakat, rajtuk a jobbnál jobb falatokkal. Ilyenkor erős szorongást éreztem a mellemben, és elindultam hazafelé.

1911-et írtunk. Egy nap Anyám azzal fogad: „Fiam, a jövődről szeretnék beszélni." Leültünk az asztalhoz, ahol egy petróleumlámpa terjesztette tompa fényét. Mintha az is arcomba vágná szegénységemet a csillogó, villanyfényes éttermek után. „Fiam, szólt Anyám, valahová inasnak kell menned. Négyen vagytok gyerekek, a megélhetés nem két krajcár. Ma délután itt volt Frici, az unokabátyád. Ott, ahol ő most főszakács, elsején két inast felvesznek, és az egyik te lennél. Tudod, Fricinek is milyen nagy fizetése van, 300 korona egy hónapra, és teljes koszt. Jól bírja magát, mindene megvan. Séf úr a neve. Mit szólsz hozzá? Kivételesen eltekintenének a négy polgáritól, megelégednének a hat elemiddel is. Az a kérdés fiam, és ezt jól gondold meg, van-e kedved szakácsinasnak menni?"

Már többször hallottam, hogy a Frici így, a Frici úgy, milyen jól keres. Nagy tekintélye volt ezért a családban. Nem mondom, én is vágytam egy olyan élet után. Aztán meg én fogom készíteni azokat a szép tálakat, rajta azokat a szép ízéket, amit a sok úr és hölgy olyan megelégedetten, jó étvággyal fogyaszt!... Elhatároztam: szakács leszek! „Az, hogy te elmész inasnak, szólt tovább Anyám, az nekem nagyon sok pénzembe kerül. 12 fehér kabát, 12 kötény, 6 sapka, 2 konyhai nadrág, a különféle nagyságú kések, ez igen nagy költség. Még nem is tudom, honnan fogom a rávalót előteremteni. Éppen ezért figyelmeztetlek fiam, nem mondhatod fel egy fél vagy egy év múlva, hogy elment a kedved. Ha elhatározod magad, ki kell tanulnod a mesterségedet." Hogyne tanulnám, fogadkoztam. Az a sok szép és jó étel nagyon csábított...

Így született meg az elhatározás, hogy szakács leszek. Az meg sem fordult a fejemben, hogy nem mindenkiből lesz séf, aki erre a pályára indul. Unokabátyám, jövendő főnököm, egy kissé aggodalmaskodott, amikor jobban szemügyre vett, hogy nem leszek-e kissé gyenge, mert ott nagy kaszrolokat kell emelgetni! Aztán az éjszakázások, meg a forróság a tűzhely körül... De végre elérkezett az idő, és én reggel 7 órára bevonultam a Szabadság téri, pontosabban az akkori Nádor u. 22. szám alatti nagy Continental szálló konyhájára szakácsinasnak.

Egy hatodik emeleti padlásszoba volt a személyzeti szobánk. Öten laktunk benne. Mindegyikünknek egy ágya, egy széke és egy fél szekrénye volt. Egy asztal állott még a szoba közepén. Az öreg Rezső inas felügyelete mellett átöltözködtünk. Szörnyen mulatságos volt, amikor a másik új inassal, Vilmossal először végignéztünk magunkon, azzal a szokatlan magas sapkával! De mi igen meg voltunk illetődve. Hát még a bevonulás a konyhára! Mindenki derült esetlenségünkön, mindenkinek volt egy-egy csípős megjegyzése. Na te felállított egérpiszok, te is szakács leszel? Te eleven kérdőjel, mi lesz belőled? Több szakács, mint lábos! Még a konyhalányok is heccelődtek velünk. Aztán megmutatták a konyhát. Ez a hidegkonyha, ez a mészárszék, ez az amerikai jégszekrény, ez a zöldséges udvar stb. Zúgott a fejünk a sok „ez itt van, az ott van"-tól. A többiek már sürögtek-forogtak, készült az aznapi ebéd. Aztán megérkezett az unokabátyám, a séf úr is. Végignézett rajtunk mosolyogva, és azt mondta: „Csak arra vigyázzatok, hogy az első pofont minél később kapjátok meg, mert aztán már jön utána a többi is." Ezzel többé-kevésbé tisztában voltunk; majd rajtunk múlik, hogy minél kevesebbet kapjunk. Egyelőre az öreg inas mellett ügyelegtünk. Elkezdődött a rák-pucolás, mivel szezonja volt. 10—15 kiló főtt rák farkát és ollója húsát kellett kivenni a páncéljából. Természetesen a hozzávaló fogások még nem mentek simán, és a kezemet összevissza vagdaltam, szurkáltam. Aztán magyarázat következett: hogyan fogjam a kaszrolt, ha tele van forró étellel, a kést, ha hagymát vágok, akár finomra, akár levelesre. Ebből egyébként kilószámra volt naponta. Ugyancsak naponta ránk várt a különféle mártások tömegének a passzírozása.

Lassan megismertem feletteseimet is. Öt szakács volt, egy sütőmester — aki mészáros is volt —, egy cukrász, egy szakácsnő és egy gazdasszony; valamint több kézilány. Mint állandó reszortot, a séf asztalának elrendezését én kaptam meg. Ezt minden délben le kellett teríteni egy nagy fehér abrosszal, ráhelyezni a nagy vágódeszkát, és kéz alá tenni a séf késeit. Ezenkívül apró dolgokat kellett odakészíteni az étel díszítéséhez: negyedre és karikára vágott citromot, finomra vágott zöldpetrezselymet, papír-rózsát, amit a szárnyasnak a bütykire tettek, és még több apróságot. Hogy amikor a pincér kapja az ételt, én máris rakjam a megfelelő kelléket a tálra.

Mindez persze nem ment mindjárt simán, és unokabátyám tüntetően mutatta, hogy nem tesz velem kivételt. Sűrűn emlegette azt a bizonyos első pofont. Rezső, az öreg inas állott előttünk mintaképül, mert néha akkorákat kapott, hogy a mi újonc szemünknek látni is rossz volt. De ami késik, az nem múlik. Egy alkalommal a finomra vágott petrezselyem hiányzott az asztalról. Lehettem már vagy kéthetes inas, amikor a paprikás szelet mellé adott kifli-burgonyát nem tudtam megszórni vele. Borzasztóan megrémültem, amikor a pincér hangosan odaszólt: „Milyen terítés ez Jancsi, hogy nincs vágott petrezselyem?" De már vitte is az ételt. A séf úr gyakorlott keze pedig máris csattant az arcomon. „Máskor majd jobban vigyázol, hogy minden rendben legyen. Egyébként most már jöhet utána a többi is." És rámosolygott a kasszában ülő főnöknőre, aki igen elégedettnek látszott a minőségi pofon láttán. Ami azt illeti, nő létére ő is nagyon értett ezen pedagógiai módszerekhez. Egy-

---

Az „Így éltem, dolgoztam a felszabadulás előtt" című pályázatra beérkezett pályamű

Nagyszüleim kispesti házuk tornácán, 1902 körül

Három leánytestvéremmel Pozsonyban

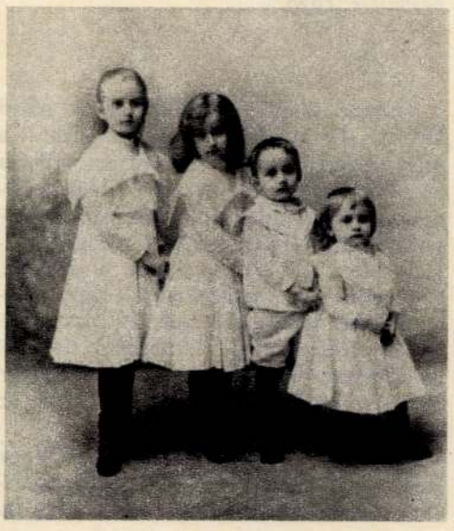

Briccius Gauske

görlitzi ~~x~~ obrászmester MDK

1477-ben a görlitzi Stephan Aldenberg épitész és kőfaragó 4 évre szerződtette. A nyolcvanas években Boroszlóban dolgozik a városház homlokzatán 1490-93 a kuttenbergi kőfaragó céh vezető mestere. 1494-95-ben ujra Boroszlóban, ahonnan a kuttenbergi tanács 1495 végén kéri őt az ottani Borbála-kápolna befejezésére.

Bimler a boroszlói városháza emeletének szobrászati diszét neki tulajdonitja. A lovagterem belső szobrászati disze tőle származhat.

ENTZ GÉZA: A boroszlói városháza Mátyás-arcképei. Müv. Ért. 1960. IX.évf. 3. sz. 191-196. l.
194.l.

MDK

Briccius Gauske MDK

egyike a legjelentősebb akkori sziléziai szobrászoknak

a boroszlói városháza első emeletének szobrászati díszítése nagyrészt vele hozható kapcsolatba.

Valószínű, hogy a boroszlói Mátyás-arckép az 1486-i bautzeni szobornak mintája volt.

ENTZ GÉZA: A boroszlói városháza Mátyás-arcképei. Müv. Ért. 1960. IX.évf. 3. sz. 191-196. l.
194.l.

Georg Michael Gausling, iparművész
a Képző- és Iparművészeti Lektorátus kijelölései
1989. II. negyedév. Összeállította: Hollósi Éva.

Megbízást kapott:

Georg Michael Gausling: üveg térelválasztó (sajtó) tervezésére a Budapest Bank szigetvári fiókjába.

Költségvállaló: Budapest Bank.

Művészet, 1989., okt., 64-old.

Georg Michael Gausling, német üvegművész 5.) Folytatás.

Husz Mária: Fényszín-folniák. Georg Michael Gausling üvegműveiről.

5 Sárga vertikális, ólomüveg kép, 60 × 80 cm, 1986 (fotók Georg Michael Gausling)

Művészet, 1987. augusztus, 47-old.

Georg Michael Gausling, német üvegművész 4.) Folytatás

Hurz Mária: Fény-tűn-fonák. Georg Michael Gausling üvegművéiről.

4 Pihenő piros,
4 ólomüvea kép, 60 × 80 cm, 1986

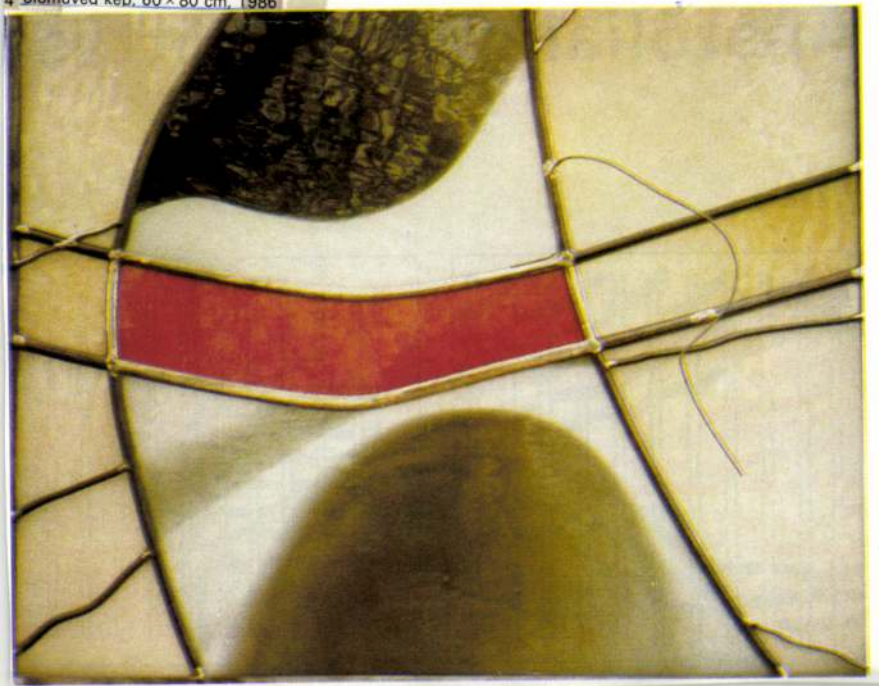

Művészet, 1984. augusztus, 47-old.

Anatóliai gyapjúszőttese

I.

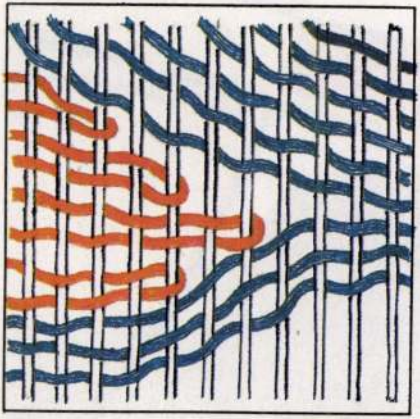

II.

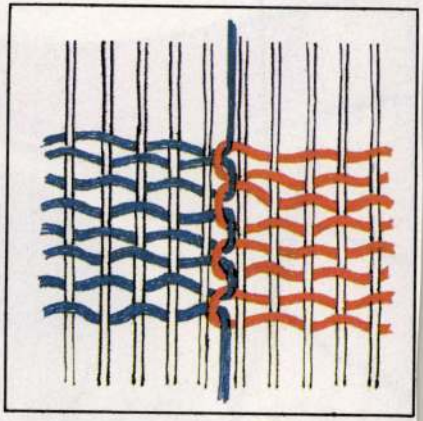

Fény – szín – fóniák

Georg Michael Gausling üvegműveiről

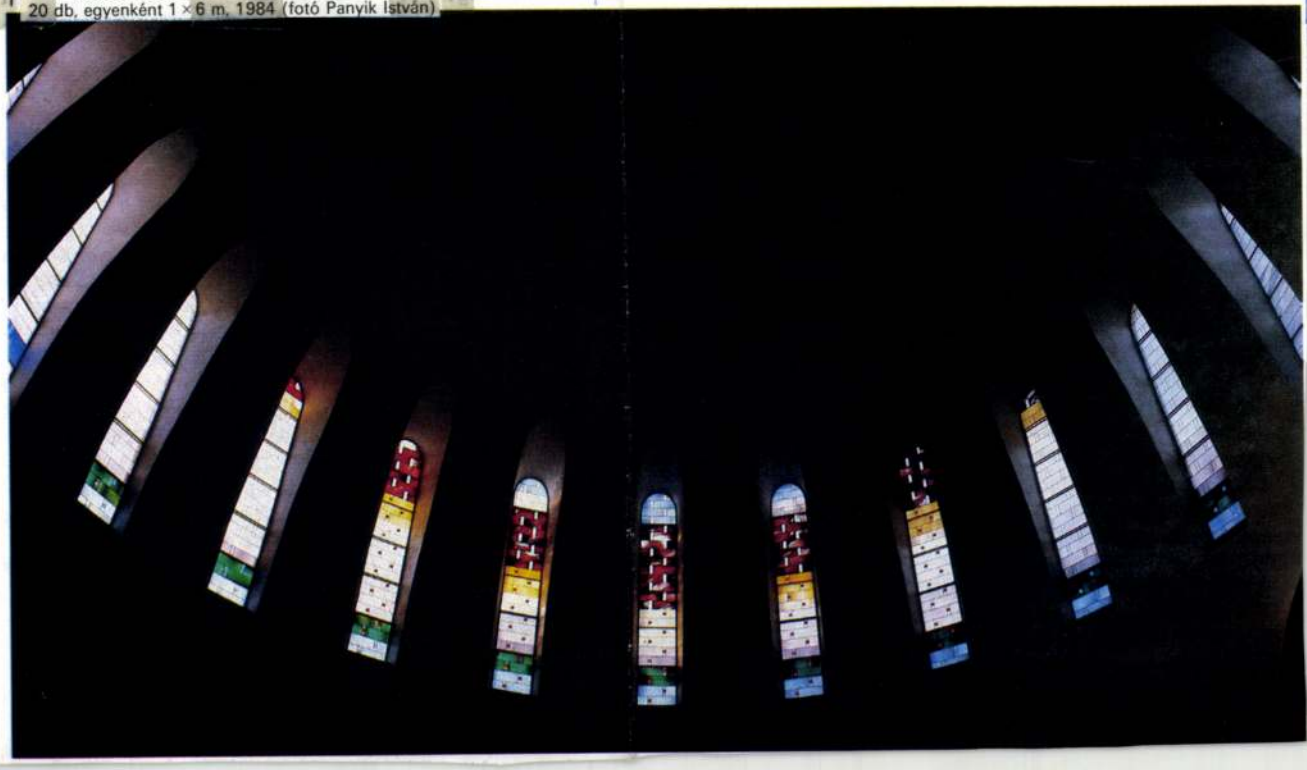

1 A mohácsi Fogadalmi templom ólomüveg ablakai, 20 db, egyenként 1 × 6 m, 1984 (fotó Panyik István)

A szerény nyolc oldalon csak a lényegre szorítkozott, de itt közölték a kor legjobbjai mellett *Moholy-Nagy László* filmvázát, a *Nagyváros dinamikáját*, és itt jelent meg az osztrák Hauer 12 tónusos új zenéje, azonkívül kiemelt helyet kaptak a weimari Bauhausban tevékenykedő fiatal osztrákok: a *Kurt Schmidt*tel együtt dolgozó *Teltscher* és *Bogner*. Ez a MA-szám azonban legfeljebb csak tipográfiai kvalitásában múlta felül a bécsi nyolcvanoldalas katalógust. Kassák szavaira rímelnek Kiesler bevezetőben írt sorai: „Korunk költője a felsőbb matematika precizitásával kiszámított optofonetikai játékszimfónia mérnöke."

Kassák minden bizonnyal látta Kiesler *Térszínpad*át a Konzerthaus kistermében. Bár ez Kiesler „polidimenzionális" elképzeléseinek csak igen szerényre sikerült propagandáját szolgálta, Kassák mégis belekötött. Erről tanúskodik a MA utolsó előtti száma 1925 januárjában, melyben *Scherer, Neuziel* és *Löwitsch* építészek nevében éppen a Stehgreiftheater (Rögtönző színház) ürügyén *Moréno Levy* plagizálásával vádolják Kieslert. A vita eldöntésére azóta sem vállalkoztak. Moreno Levy potsdami publikációja feledésbe ment, s az észme, „Az új színpad egy fölemelt centrális körszínpad az őt körülfogó nézőtér közepén", most, hatvan én múlva, Kiesler megoldásának 1:10 modellrekonstrukciójával kelt újra életre Bécsben, a XX. század Múzeumában.

Ez az 1984-ben az *Álom és valóság* című kiállításon látott térkonstrukció után immár a második példa az osztrák kel sem ment minden simán Bécsben. *Mehring* politikai revüjét éppúgy nem sikerült színpadra állítani, mint *Büchner* vígjátékát. Végül Kiesler furcsa térszínpada 1924-ben mint egy rendezvény szónoki emelvénye töltötte be funkcióját. Szóltak róla a meghívottak, a nemzetközi konstruktivizmus prominens képviselői: *Léger, Doesburg* és a meghívott Bauhaus-professzorok – köztük Moholy-Nagy László. Amit *Karl Kraus* hasonlóság alapján bokszringnek titulált, az valójában szellemi csatározások színhelye volt rövid háromhetes fennálltában. Provizórikus megvalósításában szerényen, de osztrák viszonylatban egyedülállóan illeszkedett a konstruktivista színpadi konstrukciós utópiák sorába. Tatlin *III. Internacionálé* emlékművének merészen ívelő spirálját rámpaszerű színpaddá költötte át Kiesler, együtt lélegezve a konstruktivista színpadkísérletek nemzetközi képviselőivel – a *Stenberg* fivérek és *Medunyeckij* térplasztikai modelljeitől *Reinhold Schön* ugyancsak 1924-ben a bécsi kiállításon bemutatott hasonló elképzeléséig. A görög arénaszínház csigavonalban megemelt színpadi elképzelése a legegyszerűbb új színházi elgondolások egyike volt. Túlontúl egyszerű! A Németországban alkotó magyarok: *Forbát Alfréd, Molnár Farkas, Moholy-Nagy László, Weininger Andor* színházújító kísérleteihez képest fantáziátlan, funkciójában megkérdőjelezhető, alapötletbe merevedő formalizmus. Paradox módon retorikus beszédek helye lett, noha éppen a retorikus színházi hagyomány ellen lázadt. Amire elgondolták, új optofonetikai, azaz mai szóhasználatunkkal multimédiás bemutatókra akkor nem kerülhetett sor rajta. Így maradt sokáig elfeledett előzménye napjaink nyitott színpadi törekvéseinek és a nemlétezőnek hitt osztrák konstruktivizmus térbeli elképzeléseinek.

Az építész-konstruktőr Friedrich Kiesler pályája Amerikában tovább ívelt a rend utópiájától a mágikus építészetig, a nyitott színpadtól a végtelen házon át a meditációs barlang zártságáig. Nemcsak mint építész és díszlettervező, hanem mint festő, szobrász és író a szürrealizmuson át az environmentekig fejtette ki tevékenységét. Most, halála után negyedszázaddal készül Bécsben a Museum Moderner Kunst egy nagyszabású életmű-kiállítás megrendezésére, az 1975-ös innsbrucki után. 1988-ban remélhetőleg ezzel egy időben, sor kerülhet végre Bécsben a magyar konstruktivisták bemutatására, a hajdani riválisok késői találkozására.

Bajkay Éva

2

Georg Michael Gausling, német üvegművész. 2.) Folytatás
Husz Márta: Fény-vén-sfóniák. Georg Michael Gausling üvegművéről

2

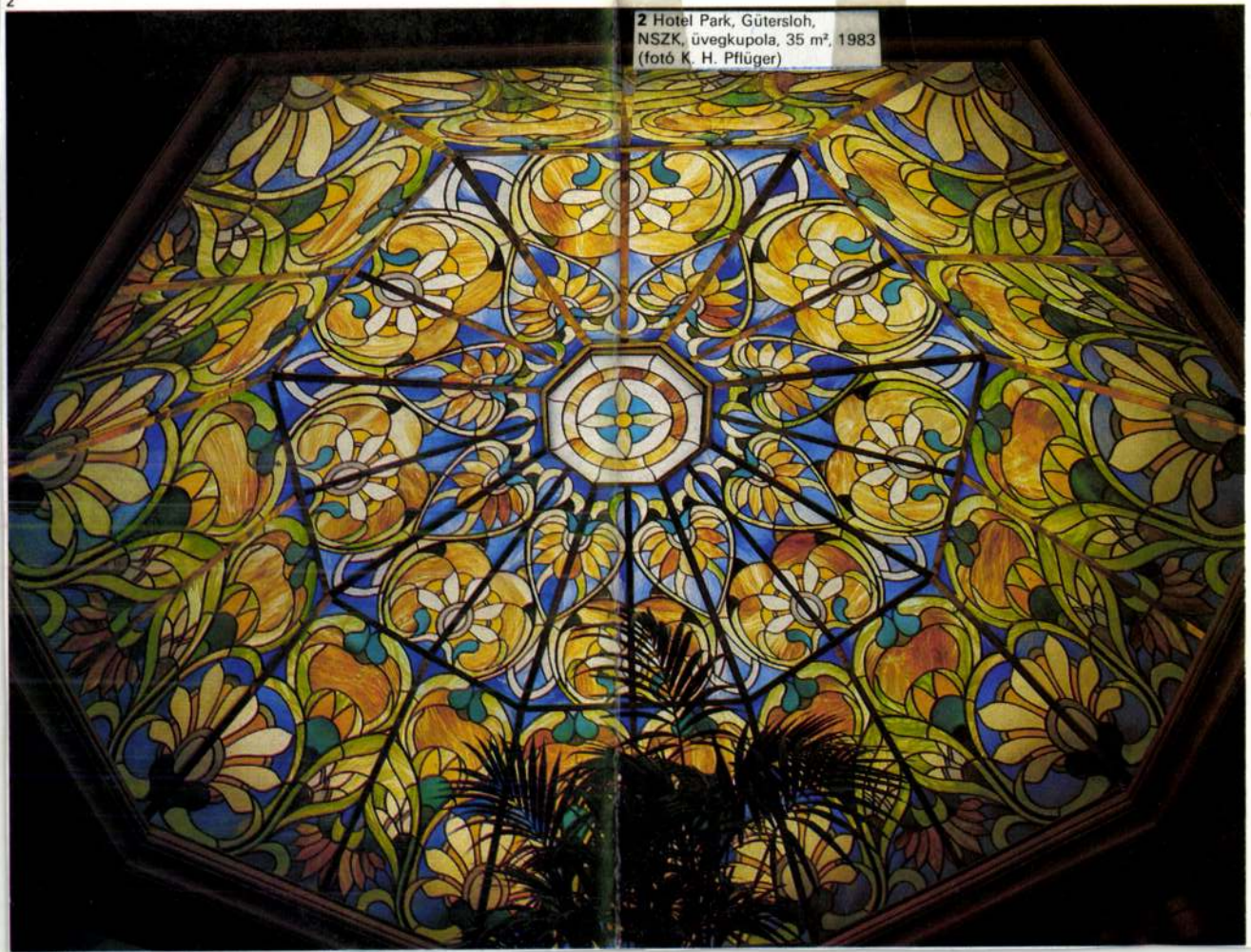

2 Hotel Park, Gütersloh, NSZK, üvegkupola, 35 m², 1983 (fotó K. H. Pflüger)

Művészet, 1984. augusztus, 45-old.

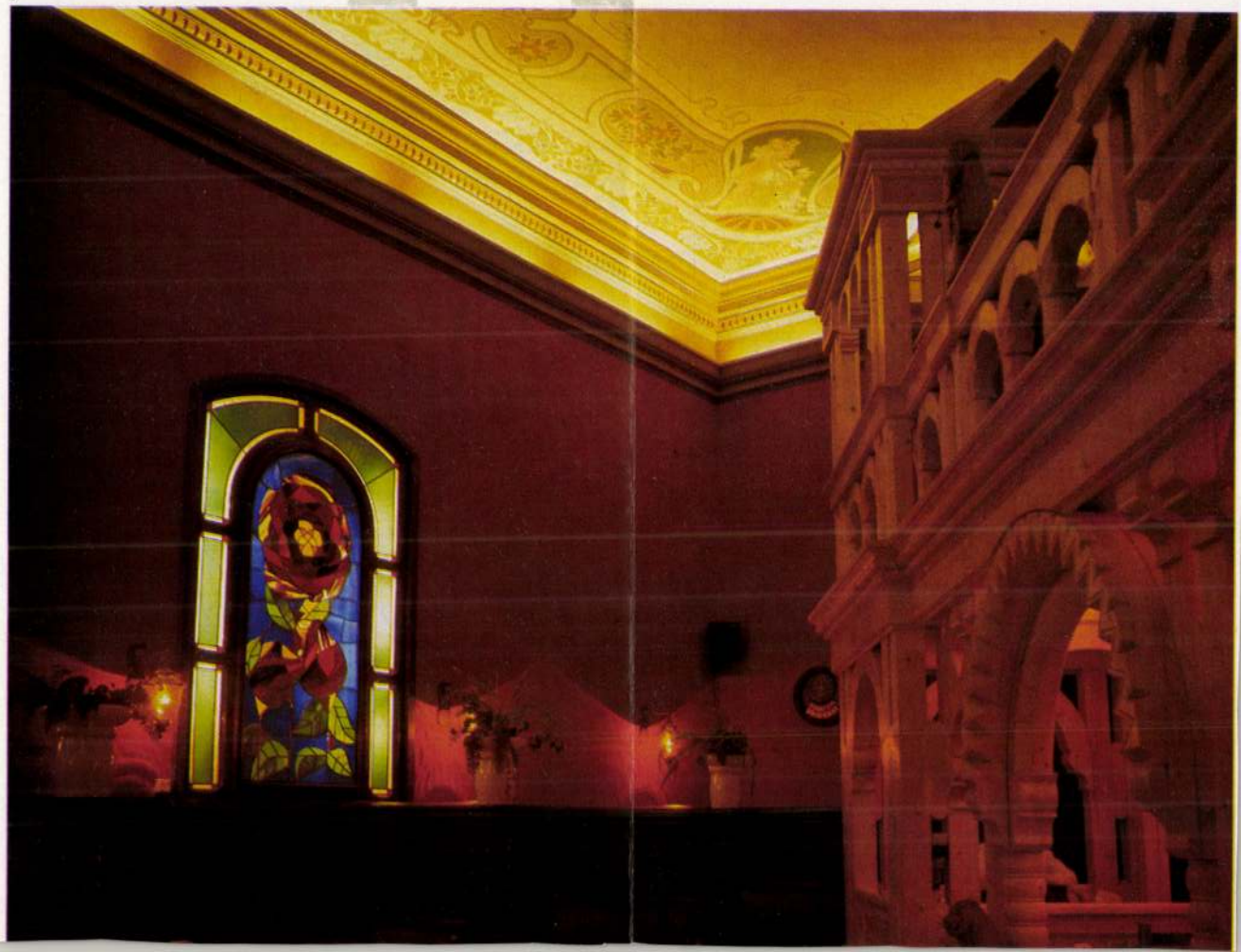

Georg Michael Gausling, német üvegművész 3) Folytatás
Huszár Mária: Fény-sár-sfinlák. Georg Michael Gausling üvegművéről
Művészet, 1987 augusztus 46-old,

3

3 Dóm étterem, Pécs, üvegablak, 170 × 270 cm, 1986
(fotó Kálmándy Papp Ferenc)

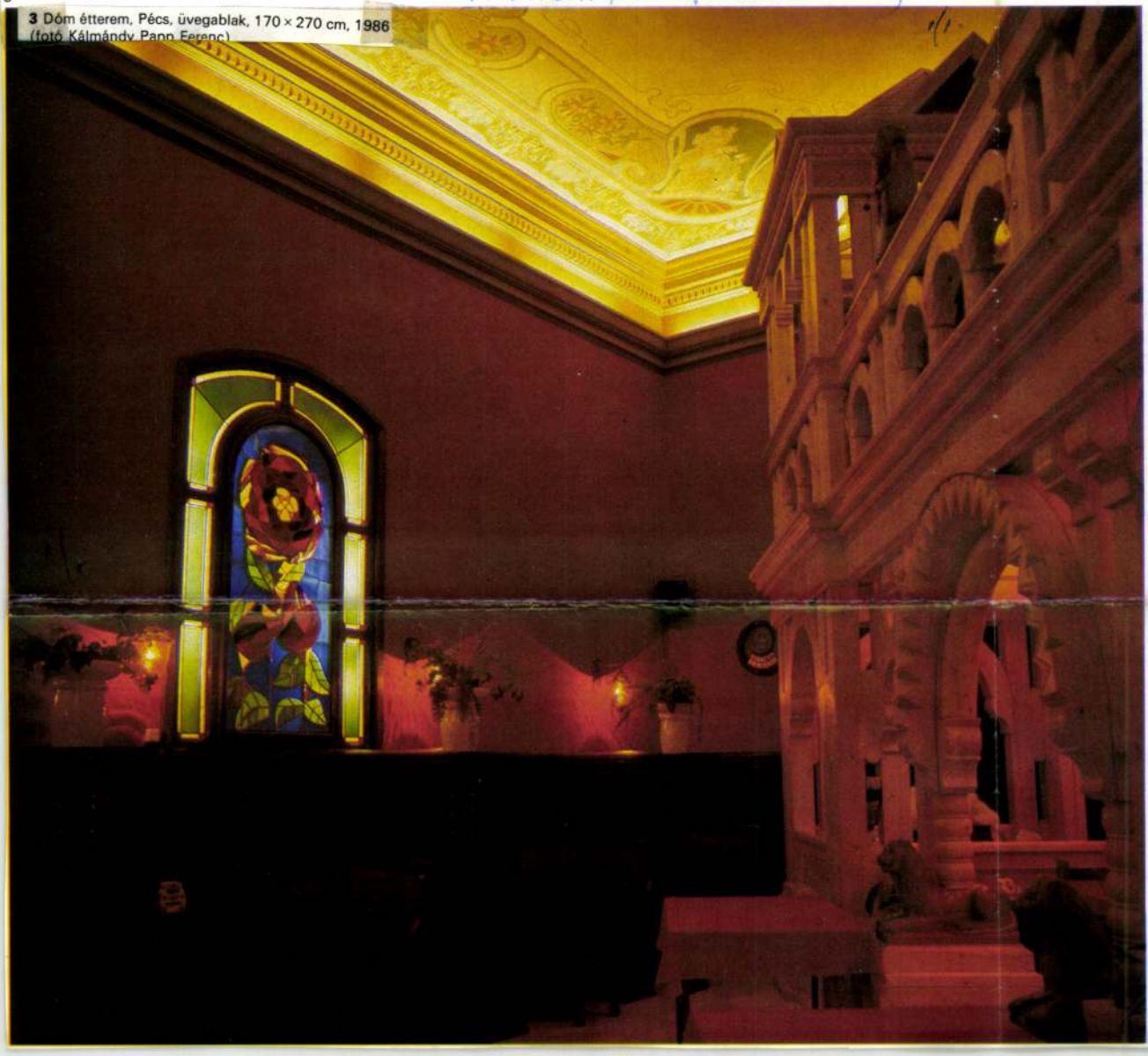

2

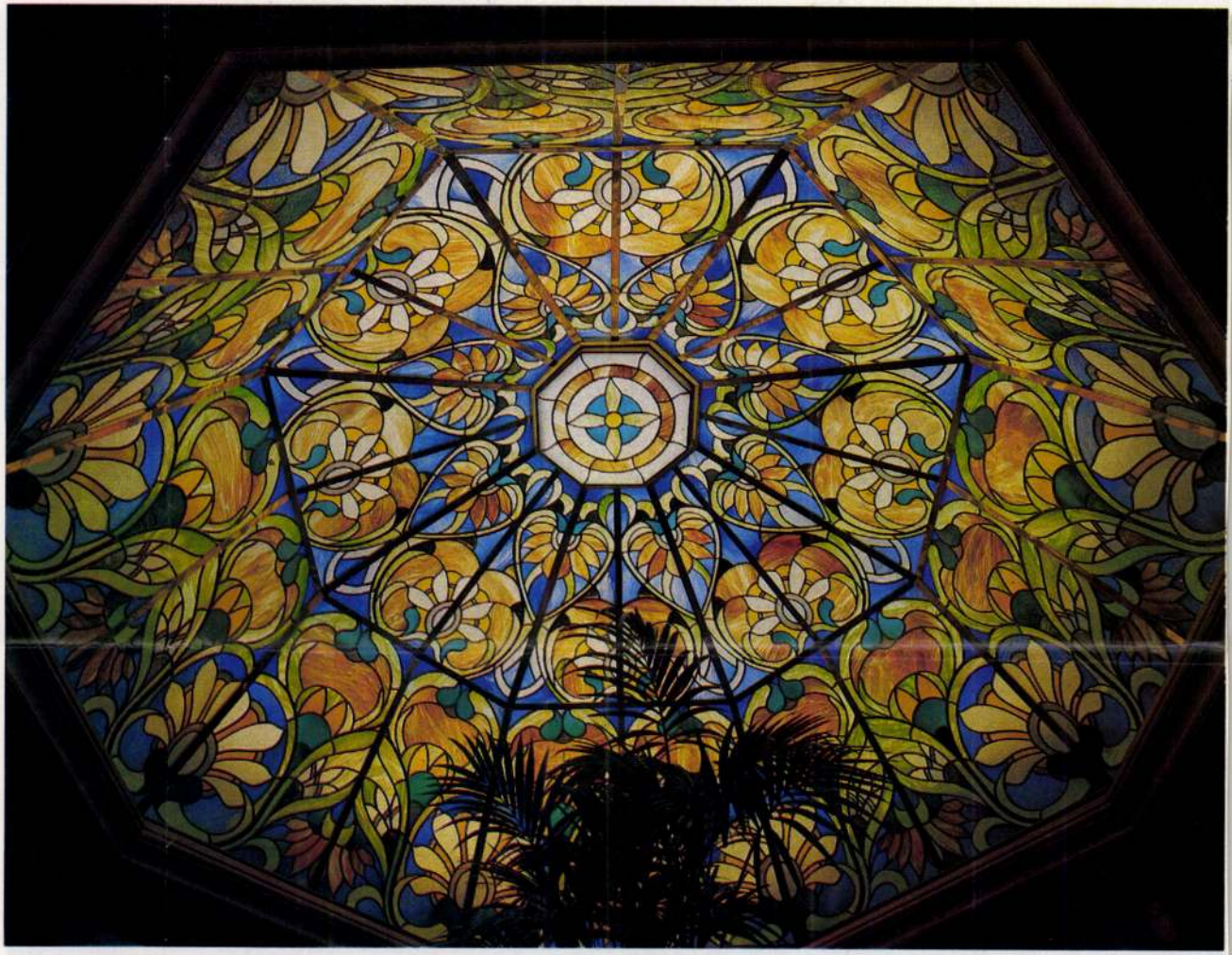

csúnya idő után a derűs, a szenvedés után a boldogság várásának archetípusa. Ezúttal azonban nem a megszokott harmonikus ívében feszül a szivárvány, hanem horizontális, „dinamikus" lépcsőformában a lelki felemelkedés, az Istenhez viszont az ereszkedés, a szivárványhíd fordítottja. Az irányváltást egy-egy nyugodt, átmeneti ablak készíti elő. Ezek alsó hatodában fölbukkan a zöld szín, az ég után a föld, a természet, az emberi élet, a környezet jele, ez köti össze a két ellenhulló cseppek ábrázolatává, hogy újabb vizuális kontraszttal, negatív törésként szabdalja át a vörös felhőmotívumot, szakadatlanul átalakuló jelenlétével az örök mozgás képzetét keltve. Ezzel kitágul a jelkép, és aktuálisan is ható jelen-

GAUSLING, Georg Michael üvegtervező

Pécsre települt. Pécsi munkáiról ld.

MENDÖL Zsuzsanna: Épületekhez kapcsolódó diszitő üvegmunkák Pécsett. - A Janus Pannonius Muzeum Évkönyve, 35. 1990 (1991) 235-236.p. és ill.
237.p.

GAUDER Péter építész

életrajz.

Vasi Szemle 1996/1 125.

(4) TIPPELSKIRCH, Ingrid
Die "Weltkronik" des T
tion. Bericht. Peter Wap
Karlsruhe, 1972.
IV, 222 p. 21 cm.
/Karlsruhe, Techn
f. Geistes- u. Sozialwi

NOBLÉ, Ingrid
Ld.
TIPPELSKIRCH, Ingrid v

I. RUDOLF von Ems
II. WAPPNEWSKI, Peter
III. KARTSCHOKE, Dieter

SL és hozzá UL Ka
elfogadottra

GAUSTER Sebestyén egri ácsmester. A kőmüves-
ács-és kőfaragó céh alapitó tagjai között sze-
,repel --+ Nagler Sebestyénnel együtt 17o2-ben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

M.D.K.

Gauster Sebestyén, ács

az 1702-ben engedélyezett egri kőműves-, ács- és kőfaragó céh egyik alapító mestere, Nagler Sebestyénnel együtt.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 372. old.

M.D.K.

Sauster Sebestyén, egri ács mester

a kőműves-, ács- és kőfaragó
céh alapító tagjai között szerepel
1762-ben

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 331. old.

M.D.K.

Gauster Sebestyén, egri ácsmester

a kőműves-, ács- és kőfaragó cér elapító tagjai között szerepel 1702-ben, Nagler Sebestyénnel együtt.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

331. old.

Patak Jenő

Gautier francia festő/19.sz./"Szt.Sebestyén"c.müvét,amely a Képzőművészeti Társulat vegyes kiállitásán szerepelt,-"nagy bravurral"festettnek mondja a cikk szerzője.

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

Gauther

porcellánfestő

1884

l:

Ruzicska Herend

58. l

Gautner János

Korongos

2 polg.

agyagipari tanf.

tanár Vögerl Rezső

10 hónap, jeles

Iparrajziskola 1910

T. 2770.

askodó szürke paripán ülő [illegible]
[illegible] visszafordul és kivont görbe
yes háttérben pedig város bonta-

12 cm.

140-91-8.

ungarischer Campagne Uniform)

D Gautsch
Gestö.

Laid

Bekeszi. Temesvári
mun. 11. 1.

ad at Ervi

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

azaz: ..... Korona ..... f-

nely összeget, mint évi ..... K. lakpénzemből, az 190 ..... évi

Gautsch

l.

Lykanemzromantika

57.l.

GÁVA (Szabolcs)

GÖR. KATH. TEMPLOM, egyszerű barokk, XVIII. század, 1935-ben renoválva.

REF. TEMPLOM épült 1818, 1886-ban átalakítva, egyszerű.

Szentiványi, 1938.

Gåva

(Kabolcsm)

91 Gáva 6 km
(Szabolcs vm) 203

Nyirségi utam 1938

Rk. templom
épült 1898-ban
jelentéktelen
renesszánsz

Gör. Kath. templom
1935-ben
megnyitott
barokk templom
érdektelen

Vidóczy ban új
épült 1818
Ref. templom ~~[illegible]~~
1886-ban átépítve,
újabban
renovalni
érdektelen

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

MÁRCIUS

31 nap — 11. hét

13 Vasárnap	
14 Hétfő	
15 Kedd	Nemzeti ünnep
16 Szerda	
17 Csütörtök	
18 Péntek	
19 Szombat	

Gáva

(Szabolcs m).

Rk. templom. Épült 1900-as évek

Ref. templom. Épült 1795

Urasági kúria 1778-ból, 1712-ből és 1677-ből

Gör. Kath. templom Épült 1892.

Zsidó templom.

Borovszky, Magyarország

26 l. VII Szabolcs

Gaïvár Katóhalom

laid

Borovszky Ma[illegible]y orsz. vm Szabolcs

392. l.
393. l.

Gudin

Évzámok

Gauss László
grafikus

Állatkerti plakátpályázaton 200 pengős dijat nyert
angolnás plakátja

Ujság
1930.XI.9.

Gauss László

fiumei festő

l.

Fiumei nemzetközi élet

1927. 116. l.

1805

614. Hansch, Antal
S. Wienben 1813. márczius 24-
Tájkép.

A berni Oberland előterébe
ra fordul és kecskéit örző pász
rét és jobbjával kötényét fogja
Öltözete: szalmakalap széles ka
könyökig érő bő ujjakkal, sötét
bak-és két nöstény kecskét meg egy
zset és ágat látunk. Jobbról a két
münket; a völgyben tó vize csilla
el. Az égbolt könnyen felhőzött.

L, mig

Vászon, mér. 51.5 : 79 cm.

5.– Id.

~~Idb.~~ ~~báró~~ b. Wodiáner A

ber 3-án. ~~Átvétetett az Ország~~
~~1805 leltári szám alatt kezeltet~~

Garas László

1922/23 – 1925/26

Ferkèpzomfoiskòvk

84. l.

Anna 1567. Gillis van Mostaert tabule